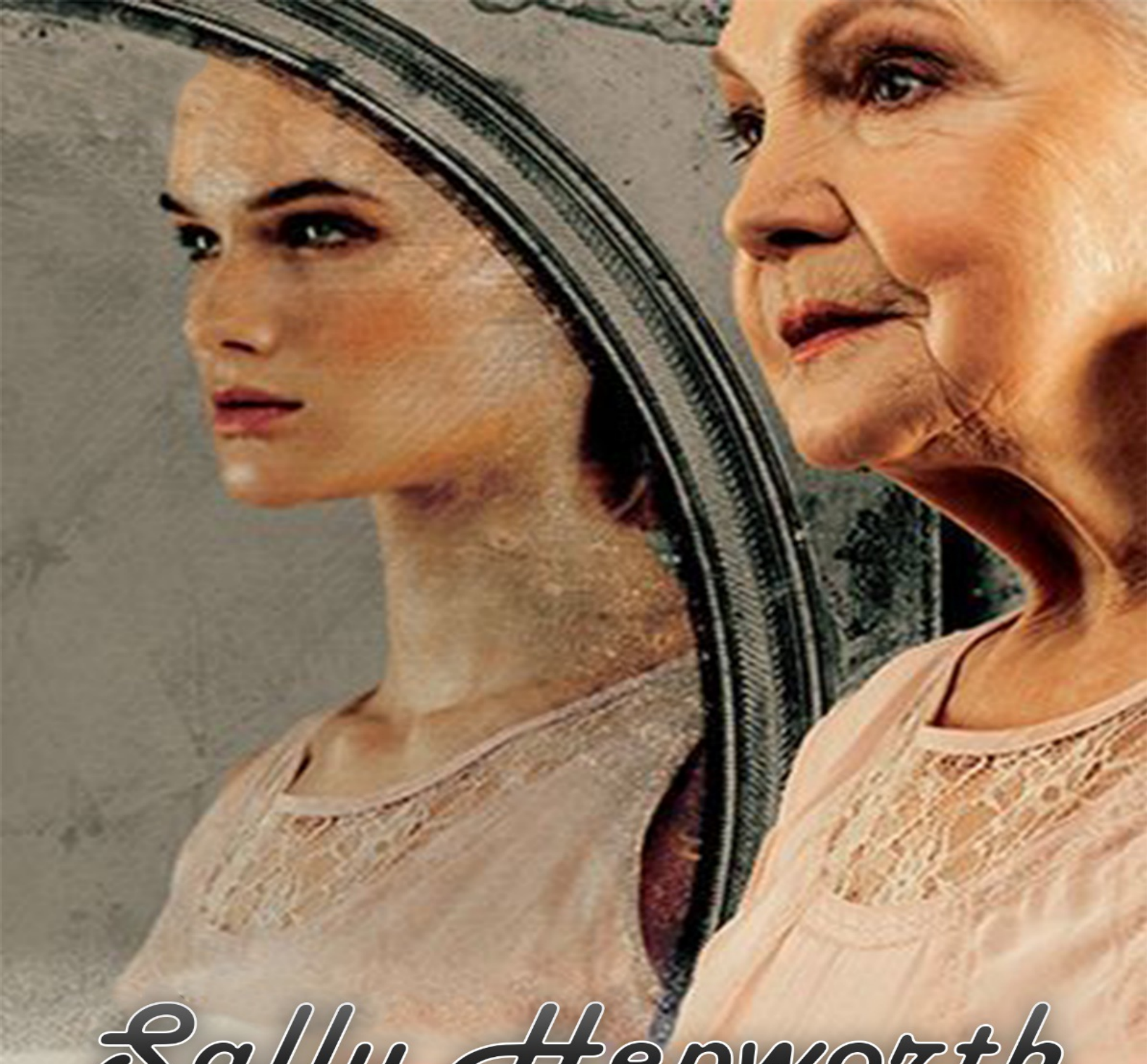

Sally Hepworth

SOACRA

virtual-project.eu

SALLY HEPWORTH

SOACRA

Original: *The Mother-in-Law* (2019)

Traducere din limba engleză de:
RUXANDRA TOMA

virtual-project.eu

NEMIRA

2022

1. LUCY

Tocmai împăturesc nişte haine abia spălate pe masa din bucătărie, când maşina de poliţie opreşte în faţa casei. Fără niciun tam-tam – fără girofar aprins, fără sirenă –, însă mie tot mi se face stomacul ghem, modul prin care Mama-Natură mă avertizează că e ceva în neregulă. Afară se întunecă, e seară, iar luminile de pe verandele vecinilor încep să se aprindă. Este ora cinei. Poliţia nu-ţi bate la uşă la ora cinei dacă totul este în regulă.

Arunc o privire spre living, unde copiii mei leneşi zac tolăniţi pe diferite piese de mobilier, cu ochii ţintă la dispozitivele lor. Vii. Nevătămaţi. Sănătoşi, poate doar cu excepţia unei dependenţe moderate faţă de ecranul telefonului sau al tabletei. Archie, în vârstă de şapte ani, se uită pe iPad-ul mare la o familie care se joacă pe Wii; Harriet, în vârstă de patru ani, urmăreşte pe iPad-ul mic nişte fetiţe americane care despachetează jucării. Până şi Edie, în vârstă de doar doi ani, se holbează, cu guriţa căscată, la televizor. Simt o oarecare alinare la gândul că familia mea se află acasă. Cei mai mulţi dintre membrii ei sunt aici. Şi, brusc, mă gândesc: *Tata! Nu, te rog, Doamne, fă să nu fi păţit tata ceva!*

Mă uit iarăşi către maşina de poliţie. În lumina farurilor aprinse se văd picăturile fine de ploaie.

Bine măcar că nu-i vorba despre copii! îmi şopteşte în minte o voce mică şi vinovată. *Bine măcar că nu-i vorba despre Ollie!*

Pentru că Ollie e pe terasa din spate, face burgeri. E în siguranţă. Astăzi a venit mai devreme de la serviciu, chipurile pentru că nu s-ar fi simţit bine, deşi nu părea c-ar fi avut ceva. În orice caz, este în viaţă, iar eu sunt profund recunoscătoare pentru asta.

Ploaia s-a mai înteţit un pic, burniţa fină de mai devreme transformându-se în stropi mari, bine definiţi. Poliţistul de la volan opreşte motorul, dar nu iese încă din maşină. Fac ghem o pereche de şosete ale lui Ollie şi le pun peste maldărul cu hainele lui. Apoi întind mâna după altă pereche. Ştiu c-ar trebui să mă ridic de pe scaun şi să mă duc la uşă, dar mâinile mele sunt pe pilot automat şi continuă să împăturească rufele, de parcă maşina de poliţie ar dispărea dac-aş continua să-mi văd de treabă şi totul ar reveni la normal. Numai că lucrurile nu merg aşa. Un poliţist în uniformă coboară acum din maşină.

— Maaaamiiii! strigă Harriet. Edie se uită la televizor!

În urmă cu două săptămâni, o cunoscută jurnalistă își exprimase public „aversiunea” față de faptul că există părinți care își lasă copiii mai mici de trei ani să se uite la televizor, mergând până într-acolo, încât calificase această atitudine drept „abuz emoțional asupra copiilor”. Aidoma multor mame din Australia, și eu m-am simțit indignată de această declarație și-am dat glas obiecției previzibile: „Ce știe duduia asta? Probabil c-are un batalion de bone și n-a avut grijă de copiii ei nici măcar o singură zi din viață!”, pentru ca apoi să instaurez de urgență regula „Edie nu are voie să se uite la niciun fel de ecran”, regulă valabilă până în urmă cu douăzeci de minute, când, în timp ce încercam să contactez la telefon firma de electricitate, Edie s-a hotărât să apeleze la vechiul truc „Mami, maaami, MAAAAMIIII…”, până când am cedat, i-am pus un episod din *Play School*[{1}] și m-am retras în dormitor ca să pot vorbi în liniște la telefon.

— E-n regulă, Harriet, o liniștesc, cu ochii ațintiți în continuare spre fereastră.

Fețișoara încruntată a lui Harriet apare imediat în fața mea; clatină cu vehemență din cap, părul ei castaniu-închis și bretonul des rotindu-i-se în jurul feței ca un mop.

— Da’ tu ai ZIS…

— Nu contează ce-am zis. N-o să pățească nimic dacă se uită câteva minute.

Polițistul pare să aibă în jur de douăzeci și ceva de ani. Cel mult treizeci. Își ținea cascheta în mână, dar acum și-o vâră sub braț, să-și poată trage-n sus pantalonii mult prea strâmți. O polițistă scundă și durdulie, cam de aceeași vârstă, iese de pe locul din dreapta cu cascheta îndesată bine pe cap. Ocolesc amândoi mașina și înaintează pe alee unul lângă celălalt. E clar că la noi vin. *Nettie,* mă gândesc imediat. *Despre Nettie e vorba.*

Foarte posibil. Sora lui Ollie a avut mai multe probleme de sănătate în ultima vreme. Sau o fi vorba despre Patrick? Sau despre cu totul și cu totul altceva?

Chestia e că o parte din mine știe că nu-i vorba nici despre Nettie, nici despre Patrick și nici despre tata. Câteodată pur și simplu *știi.* Ciudat, nu?

— Sunt gata burgerii.

Ușa din plasă se deschide și în prag apare Ollie cu o farfurie plină. Fetele se reped spre el și Ollie pocnește din cleștele pentru cărnuri (el îi zice „fălci de crocodil”), în timp ce fetele țopăie în jurul lui, strigând atât de tare, că

aproape acoperă sunetul bătăii în uşă.

Aproape.

— La uşă s-a auzit? întreabă Ollie, ridicându-şi o sprânceană, mai degrabă curios decât îngrijorat.

În realitate, pare chiar foarte bucuros. *Un oaspete neaşteptat într-o zi lucrătoare! Oare cine-o fi?*

Dintre noi doi, Ollie este cel sociabil, este cel care se oferă să facă parte din comitetul „Părinţi şi Prieteni” de la şcoala copiilor noştri, pentru că „asta-i o modalitate excelentă de a cunoaşte oameni noi”; el este cel care zăboveşte lângă gardul din spatele casei doar ca să-i salute pe vecini, în caz că-i aude vorbind în grădină; cel care-i abordează pe oamenii care i se par vag cunoscuţi şi abia apoi încearcă să afle dacă şi de unde se cunosc. Este un tip extrovertit. Pentru Ollie, un ciocănit neaşteptat la uşă în timpul săptămânii anunţă o bucurie, nu sfârşitul lumii.

Dar, desigur, el încă nu a văzut maşina de poliţie.

Edie o rupe la fugă pe coridor.

— Deschid eu, deschid eu!

— Stai un pic, buburuzo! îi zice Ollie, căutând din priviri un loc unde să-şi lase tava cu burgeri.

Dar nu se mişcă suficient de repede şi, până găseşte un loc liber pe blat, Edie a deschis deja uşa larg.

— Poliiiiţiiiia! exclamă ea, înfiorându-se.

Evident că asta-i partea când ar trebui să fug după ea, să-i întâmpin pe poliţişti la uşă şi să le cer scuze, dar parcă am tălpile sudate de podea. Din fericire, Ollie e deja în spatele lui Edie, ciufulindu-i părul în joacă.

— Bună ziua, îi salută el pe poliţişti.

Şi se uită peste umăr în casă, cu mintea încă la treaba pe care o făcea cu câteva secunde în urmă, întrebându-se poate dacă şi-a amintit să închidă gazul sau dorind să se asigure dacă a pus bine pe blat tava cu burgeri. Acesta este comportamentul tipic, prudent, al unei persoane care urmează să primească veşti proaste. Am, de fapt, senzaţia că suntem cu toţii ca nişte personaje dintr-un serial – tăticul arătos şi neştiutor, copilaşul drăgălaş. O familie obişnuită din clasa de mijloc, ai cărei membri îşi vor vedea curând vieţile date peste cap… distruse pentru totdeauna.

— Cu ce vă pot fi de folos? întreabă, în cele din urmă, Ollie, uitându-se din nou la poliţişti.

— Sunt sergent-major Arthur, aud o voce de femeie răspunzându-i, deşi

nu o pot vedea din locul în care mă aflu. Iar dânsul este sergentul Perkins. Dumneavoastră sunteți Oliver Goodwin?

— Da.

Ollie se uită la Edie, îi zâmbește, ba chiar îi face cu ochiul. Reacția lui mă face să cred că dramatizez prea mult lucrurile. Chiar dacă veștile sunt proaste, s-ar putea să nu fie atât de rele. S-ar putea chiar *să nu ne privească* în mod direct. Poate niște hoți au spart casa unuia dintre vecini? Întotdeauna în situații din astea poliția *pune întrebări celor din jur*, nu-i așa?

Îmi doresc dintr-odată să treacă mai repede cele câteva minute și să aflu că totul este bine în ce ne privește. Mă gândesc cum o să mai râd cu Ollie de paranoia mea. *Nici n-o să-ți vină să crezi la ce m-am gândit*, o să-i spun, iar el o să-și dea ochii peste cap și o să-mi zâmbească. *Îți faci mereu griji*, o să-mi zică. *Oare cum reușești să te descurci cu toate treburile când doar la prăpăstii te gândești?*

Dar când fac câțiva pași către ușă, îmi dau seama că îngrijorarea mea nu este lipsită de temei. Văd asta în încruntătura polițistului, în linia gurii arcuită în jos.

Polițista se uită la Edie, apoi din nou la Ollie.

— Putem să discutăm undeva… între patru ochi?

Primele semne de nesiguranță apar pe chipul lui Ollie. Își îndreaptă umerii și parcă e puțin mai înalt. Poate fără să-și dea seama, o trage pe Edie din fața ușii și o împinge în spatele lui, de parcă ar vrea s-o protejeze.

— Buburuză mică, vrei să-ți pun niște cântece cu *The Wiggles*[{2}]? *o* întreb, apropiindu-mă, în sfârșit, de ei.

Edie clatină cu fermitate din cap, fără să-și ia ochii de la polițiști. Fața ei dulce și rotundă e roșie din cauza curiozității și își ține cu o îndârjire incredibilă piciorușele ei dolofane și nesigure înfipte în podea.

— Haide, iubito, mai încerc o dată, mângâindu-i părul de culoarea aurului. Ce zici de o înghețată?

Asta e o dilemă care merită să fie bine cântărită. Se uită lung la mine, încercând să-și dea seama dacă să mă creadă sau nu. În cele din urmă, strig la Archie să scoată câteva Paddle Pop[{3}] din congelator și atunci Edie o ia la goană pe coridor.

— Intrați! îi invită Ollie pe cei doi polițiști, iar aceștia se conformează, aruncându-mi un zâmbet rapid și politicos.

Un zâmbet *compătimitor*. Un zâmbet care-mi străpunge inima și mă neliniștește. *Nu-i vorba despre vecini*, îmi spune zâmbetul. Veștile lor proaste

ne privesc pe noi.

În casa noastră nu sunt prea multe locuri adecvate pentru o asemenea discuție, așa că Ollie îi conduce pe polițiști în sufragerie și le trage două scaune. Îi urmez și împing într-un coș rufele împăturite. Teancurile cad unul peste altul ca niște clădiri demolate. Polițiștii se așază pe scaune, Ollie stă pe brațul canapelei, iar eu rămân în picioare. Țeapănă. Pregătindu-mă pentru ce e mai rău.

— În primul rând, trebuie să-mi confirmați că sunteți rude cu Diana Goodwin…

— Da, spune Ollie, este mama mea.

— În acest caz, îmi pare rău să vă spun… începe polițista, iar eu îmi închid ochii, pentru că știu deja ce urmează.

Soacra mea a murit.

2. LUCY

În urmă cu zece ani…

Mi--a spus cineva odată că ai două familii în viață – familia în care te naști și cea pe care ți-o alegi. Însă nu-i cu totul adevărat, nu-i așa? Da, sigur, îți poți alege soțul sau soția, dar, de pildă, nu ai cum să-ți alegi copiii. Nu ai cum să-ți alegi cumnații sau cumnatele, nu ai cum s-o alegi pe mătușa partenerului tău, nemăritată și demult trecută de vârsta măritișului, care are probleme cu alcoolul, și nici pe vărul cu un șir interminabil de iubite care nu vorbesc limba engleză. Dar, și mai important, nu ai cum să-ți alegi soacra. Mercenarii înșelători ai destinului aleg în locul tău.

— Hei, strigă Ollie, e cineva acasă?

Mă aflu în vestibulul uriaș al familiei Goodwin și mă uit la marmura care se întinde peste tot, de jur-împrejur. O scară în spirală urcă de la subsol până la etaj, sub un candelabru din cristal absolut magnific. Am sentimentul c-am pătruns în paginile revistei *Hello!*[{4}], unde sunt fotografiile alea ridicole cu vedete tolănite pe piese de mobilier bogat ornamentate și pe coline cu iarbă, purtând cizme de călărie și având alături labradori aurii. Întotdeauna mi-am imaginat că așa ar trebui să arate interiorul Palatului Buckingham sau, dacă nu chiar Buckingham-ul, atunci măcar unul dintre palatele mai mici – St. James’s ori Clarence House[{5}].

Încerc să-i atrag atenția lui Ollie ca să… ca să ce? Să-i fac observație? Să-l ovaționez? De fapt, nici mie nu-mi este clar, dar oricum nu mai are nicio importanță, pentru că el deja năvălește în casă, anunțând sosirea noastră. Să spun că sunt complet nepregătită pentru asta ar fi un eufemism perfect. Atunci când Ollie mi-a propus să iau cina cu părinții lui, în casa acestora, mi-am imaginat că vom mânca lasagna și salată într-o căsuță din cărămidă galbenă, la fel ca aceea în care crescusem eu. Mi-am imaginat o mamă iubitoare, strângând la piept un album cu fotografii sepia ale fiului de pe vremea când era bebeluș; și un tată nedeprins cu musafirii, dar dintr-odată cuprins de mândrie, cu o cutie de bere în mână și afișând un zâmbet precaut. Nimic din toate astea. În schimb, am văzut o mulțime de tablouri și statuete scăldate în lumină, nici urmă de mamă sau de tată, deprinși sau nu cu

musafirii.

— Ollie! spun și-l prind de cot, pregătindu-mă să-i șoptesc furioasă ceva, când un bărbat rotofei și rumen în obraji, ținând în mână un pahar cu vin roșu își face grăbit apariția intrând printr-o ușă boltită din partea din spate a casei.

— Tată! strigă Ollie. În sfârșit ai apărut!

— Măi, măi, măi. Ia te uită cine a binevoit să ne treacă pragul.

Tom Goodwin este exact opusul fiului său înalt și cu părul negru. E scund, supraponderal și complet lipsit de stil, purtând o cămașă în carouri roșii vârâtă sub betelia unor pantaloni largi, marinărești, pe cureaua cărora se sprijină burdihanul lui remarcabil. Își strânge fiul în brațe, iar Ollie îl bate prietenește pe spate.

— Iar tu trebuie să fii Lucy, spune Tom, după ce-i dă drumul lui Ollie și mă apucă de mână scuturând-o înflăcărat de câteva ori, șuierând ușor. Măi, să fie! Bravo, fiule.

— Îmi pare bine de cunoștință, domnule Goodwin, îi spun eu zâmbind.

— Niciun „domnule”! Tom! Tom să-mi zici.

Și îmi zâmbește la rându-i de parcă a câștigat la Loteria de Paște. Dar imediat pare să-și aducă aminte de bunele maniere.

— Diana! Diana, unde ești? Au venit!

După un moment sau două, apare și mama lui Ollie din partea din spate a casei. Poartă o cămașă albă, pantaloni bleumarin și-și tot netezește cămașa, scuturând niște firimituri inexistente. Mă întreb brusc dacă am făcut cea mai bună alegere vestimentară – o rochie albă cu buline mari, roșii, cu fustă amplă, în stilul anilor ’50 care aparținuse mamei mele. M-am gândit c-o să fie încântătoare, dar acum mi se pare că e ciudată și prostească, mai ales în comparație cu ținuta simplă și sobră a mamei lui Ollie.

— Îmi cer scuze, spune ea când ajunge la câțiva pași de noi. Nu am auzit soneria.

— Ea este Lucy, mă prezintă Tom.

Diana își întinde mâna. În vreme ce-i răspund cu același gest, îmi dau seama că este cu un cap mai înaltă decât soțul ei (cu toate că poartă pantofi fără toc) și că e slabă ca o scoabă, în ciuda taliei oarecum îngroșate din cauza vârstei. Părul argintiu îi este tuns într-un bob elegant, până la nivelul bărbiei. Are nasul drept – „nas roman” și, spre deosebire de Tom, seamănă foarte mult cu fiul ei.

Observ, de asemenea, că strângerea ei de mână este foarte rece.

— Încântată de cunoștință, doamnă Goodwin, spun eu, eliberându-mi

mâna ca să-i pot oferi buchetul de flori pe care i-l adusesem.

Îl tot bătusem la cap pe Ollie să oprim la o florărie în drum, deşi el îmi zisese că „Nu prea-i plac florile”.

— Ce vorbeşti? Tuturor femeilor le plac florile, am ripostat eu, dându-mi ochii peste cap.

Însă acum, văzând că nu poartă nicio podoabă, că nu are unghiile date cu ojă, iar pantofii ei sunt mai degrabă comozi, încep să cred că m-am înşelat.

— Bună, mamă, spune Ollie şi o strânge tare în braţe.

Ea îi acceptă îmbrăţişarea, chiar dacă nu pare că s-ar da în vânt după asemenea manifestări de afecţiune. Din numeroasele noastre discuţii, am aflat că Ollie îşi adoră mama. Realmente dă pe dinafară de mândrie când vorbeşte despre cum conduce de una singură o organizaţie caritabilă care acordă ajutor refugiaţilor ajunşi în Australia, mulţi dintre aceştia fiind femei însărcinate sau însoţite de copii mici. *Normal* că buchetul meu de flori i se va părea ceva neînsemnat, îmi dau eu seama. Sunt o tâmpită. Poate ar fi fost mai bine să-i aduc nişte hăinuţe pentru bebeluşi sau nişte articole necesare femeilor gravide?

— În regulă, Ollie, gata, spune ea după câteva clipe, când vede că el n-are de gând să-i dea drumul şi se trage din braţele lui îndreptându-şi spatele. Nici măcar n-am avut ocazia s-o salut pe Lucy aşa cum se cuvine!

— Ce-ar fi să mergem în salon, să bem ceva şi să ne cunoaştem mai bine? spune Tom.

Pornim cu toţii într-acolo şi chiar atunci văd pe cineva care se uită la noi de după un colţ.

— Nettie! strigă Ollie.

Dacă Ollie nu seamănă deloc cu tatăl său, nu încape nici cea mai mică îndoială că Antoinette este fiica lui Tom. Are obrajii lui rumeni, este la fel de scundă şi îndesată, dar este şi foarte drăguţă. Şi elegantă, pentru că poartă o rochie din lână cenuşie şi cizme negre din piele întoarsă. Ollie mi-a spus că sora lui mai mică este căsătorită, nu are copii şi ocupă o funcţie de conducere în cadrul unei companii de marketing, fiind invitată deseori să vorbească la tot soiul de conferinţe despre statutul femeii şi despre discriminările la care este supusă atunci când vrea să avanseze pe scara ierarhică. Are treizeci şi doi de ani, este cu doar doi ani mai mare decât mine şi de aceea produce o impresie profundă asupra mea şi chiar mă face să mă simt puţin intimidată; dar toate astea se spulberă atunci când mă îmbrăţişează la fel de năvalnic şi de strâns cum o face şi fratele ei. Se pare că membrii familiei Goodwin sunt

fani ai îmbrăţişărilor.

Mă rog, poate cu excepţia Dianei.

— Am auzit atât de multe despre tine, spune Nettie şi mă ia de braţ, învăluindu-mă într-un val de parfum scump. Hai să ţi-l prezint pe soţul meu, Patrick.

Nettie mă trage după ea prin uşa boltită, pe lângă ceva ce mi se pare că seamănă cu un ascensor – *un ascensor!* Trecem pe lângă măsuţe pe care tronează aranjamente florale şi pe lângă pereţii împodobiţi cu tablouri înrămate şi fotografii din vacanţele petrecute de familia Goodwin pe pârtiile de schi şi la plajă. Una dintre fotografii îi înfăţişează pe Tom, Diana, Nettie şi Ollie călare pe cămile în deşert, cu o piramidă în fundal. Se ţin toţi de mâini, ţinându-le ridicate spre cer.

În copilărie şi-n adolescenţă, obişnuiam să-mi petrec vacanţele la plaja din Portarlington, la mai puţin de o oră cu maşina de casa mea.

Ne oprim într-o cameră cam cât apartamentul meu de mare, ticsită de canapele şi fotolii, covoare uriaşe, care par să fi costat o avere, şi măsuţe din lemn masiv. De pe unul dintre fotolii se ridică un bărbat masiv.

— Patrick, se prezintă el.

Are palma umedă, dar pare că ştie şi că-i pare rău, prin urmare, mă prefac că nu observ.

— Lucy. Îmi pare bine de cunoştinţă.

Nu ştiu exact cum mă aşteptam să fie soţul lui Nettie – poate un bărbat mai mic de statură, inteligent, dornic să le facă pe plac oamenilor din jur, aşa cum este ea. Credeam că Ollie, la un metru nouăzeci şi doi, este un tip înalt, dar Patrick este cât un munte – trebuie să aibă pe puţin doi metri. Cu excepţia înălţimii lui, chiar mi se pare că aduce puţin cu Tom: acelaşi chip rotund încununat cu un zâmbet entuziast, acelaşi gen de cămaşă în carouri şi pantaloni marinăreşti. Pe umeri îi atârnă un pulover tricotat, de felul celor la modă printre tinerii de bani gata.

Prezentările fiind încheiate, Ollie, Tom şi Patrick se cufundă într-o canapea uriaşă, iar Diana şi Nettie pornesc să aducă băuturile. Eu ezit puţin, apoi mă duc după ele.

— Tu stai jos, Lucy, îmi ordonă Diana.

— Aş vrea să vă ajut…

Însă Diana ridică mâna ca să mă oprească.

— Te rog, îmi spune ea. Ia loc undeva.

Mi-e clar că Diana încearcă să fie politicoasă, dar tot mă simt puţin

respinsă. Desigur că nu va afla niciodată, dar eu visasem să stau la taifas cu ea în bucătărie, poate chiar confruntându-ne împreună cu un moment de criză în privința salatei ofilite, pe care eu aș fi putut să-l rezolv improvizând rapid un sos (criza referitoare la salată fiind cam tot ce aș fi putut să rezolv cu talentele mele culinare). Desigur că nu va afla niciodată că-mi imaginasem că mă voi cuibări lângă ea, în timp ce-mi arăta albumele cu fotografii de familie, îmi prezenta arborele lor genealogic și îmi spunea povești lungi despre rudele lor, care l-ar fi făcut pe Ollie să ofteze de plictiseală. Nu va afla niciodată că-mi imaginasem că voi petrece toată seara alături de ea și, la despărțire, va fi complet cucerită de mine, așa cum și eu voi fi cucerită, la rândul meu, de ea.

În loc de toate astea, m-am așezat.

— Deci ești colegă cu Ollie? mă întreabă Tom în timp ce mă așezam lângă Ollie pe canapea.

— Da, răspund eu. De trei ani.

— Trei ani? se preface șocat Tom. Nu prea te-ai grăbit, amice, nu-i așa?

— A durat ceva până s-o conving, spune Ollie.

Ollie era colegul tipic, pe care te poți baza întotdeauna. Cel care avea întotdeauna vreme să-mi asculte lamentările ridicole despre tipii cu care ieșeam și care era mereu acolo când aveam nevoie de un umăr pe care să plâng. Spre deosebire de cretinii cu care mă întâlneam eu – indivizi autoritari, care voiau ca totul să se întâmple doar așa cum aveau ei chef –, Ollie era mereu vesel, la locul lui și foarte cumsecade. Și, ceea ce era cel mai important, era nebun după mine. A durat ceva până când mi-am dat seama de asta, dar e mult mai plăcut să fii adorată decât să-și bată joc de tine niște nemernici charismatici.

— Nu ți-e șef, nu? mă întreabă Tom din senin, cu o sclipire jucăușă în ochi; jucăușă și îngrozitor de misogină, dar e tare greu să te superi pe Tom.

— Tom! îl dojenește Diana.

Dar îmi este limpede că și ei îi este greu să se supere pe el. S-a întors cu paharele cu băutură și-și strânge buzele aidoma unei mame care încearcă să-și disciplineze copilașul foarte drăgălaș, dar și foarte neascultător. Îmi întinde un pahar cu vin roșu și se așază lângă Ollie, de cealaltă parte a lui.

— Suntem egali, îi spun eu lui Tom. Eu fac recrutări pentru personalul tehnic, Ollie pentru cel auxiliar. Colaborăm foarte mult.

Oricât de ciudat ar părea, totul a început cu un vis. Un vis complicat care a început la ziua străbunicii mele, Gwen, când aceasta împlinea nouăzeci de ani, și s-a terminat acasă la cea mai bună prietenă a mea din școala primară,

numai că nu mai era o fetiță, ci o doamnă în vârstă. Pe undeva, pe la jumătatea visului a apărut și Ollie. Și parcă era altfel decât în viața reală. Mai atrăgător. A doua zi, la serviciu, l-am anunțat printr-un e-mail că-l visasem cu o noapte în urmă. Evident că replica lui a fost cea așteptată – „Și ce făceam?” –, cu o emoție în plus. Biroul lui Ollie era alături de al meu, dar mereu ne trimiteam e-mailuri – cu observații spirituale despre freza *à la* Donald Trump a șefului nostru comun, despre gesturile suspecte ale unor colegi din timpul petrecerii de Crăciun, despre ce anume să comandăm pentru prânz – sushi sau altceva. Însă în ziua aceea a fost altfel. Până la sfârșitul programului, inima ajunsese să mi-o ia la goană când îi vedeam numele apărând în căsuța de mesaje.

O perioadă am reușit să nu-mi pierd capul. Era doar un rendez-vous, o întâlnire oarecare… nu o relație și, mai ales, nu genul acela de *relație* la care visează toate tinerele. Dar când l-am văzut dând bani în fiecare dimineață bețivului de la metrou (chiar și după ce bețivul respectiv l-a înjurat și l-a acuzat că-i furase băutura), când a descoperit în centrul comercial un pușți care se pierduse de mama lui și l-a luat imediat în brațe, l-a ridicat deasupra capului și l-a întrebat dacă o vede undeva, când a început să pună stăpânire pe tot mai multe dintre gândurile mele, atunci mi-am dat seama: asta este. El este alesul.

Așa că depăn întreaga poveste în fața familiei lui Ollie (mai puțin partea cu visul), dând din mâini tot timpul și vorbind repede, fără pauză, cum am obiceiul să fac atunci când am emoții. Tom este absolut fascinat de istorisirea mea și își bate din când în când încântat fiul pe spate.

— Acum spuneți-mi despre… despre voi, zic eu când obosesc de atâta vorbit.

— Nettie e director de marketing la Martin Holdsworth, spune Tom, mândru nevoie mare. Conduce un departament întreg.

— Și tu, Patrick? îl întreb eu.

— Eu am o firmă de contabilitate, îmi răspunde Patrick. Mică acum, dar ne vom dezvolta cu timpul.

— Spune-mi câte ceva despre părinții tăi, Lucy, intervine Diana. Cu ce se ocupă?

— Tata a fost profesor de istorie modernă europeană. S-a pensionat. Iar mama a murit de cancer la sân.

Au trecut șaptesprezece ani de atunci, așa că nu mă mai doare chiar atât de tare să vorbesc despre asta. De obicei, ceilalți oameni se simt stânjeniți,

încercând să găsească o cale de a spune cuvintele potrivite în situaţia asta.

— Îmi pare foarte rău, zice Tom, iar vocea lui puternică parcă aduce un echilibru în încăpere.

— Şi eu mi-am pierdut mama acum câţiva ani, spune Patrick. Nu treci niciodată cu totul peste asta.

— Nu, niciodată, îl aprob eu, simţind brusc un fel de afinitate cu el. Dar, ca să-ţi răspund la întrebare, Diana, mama a fost casnică. Dar, înainte să mă nasc eu, a fost învăţătoare de şcoală primară.

Mă simt cuprinsă de mândrie ori de câte ori am ocazia să spun că mama a fost învăţătoare. De când a murit, o mulţime de oameni mi-au tot povestit cât de extraordinar de talentată era, cum ar fi făcut absolut orice pentru elevii ei. Mare păcat că nu s-a mai întors la catedră, nici măcar după ce eu am crescut şi am început să merg la şcoală.

„De ce să faci un copil dacă n-ai de gând să-i stai alături şi să te bucuri de toate etapele din viaţa lui?”, obişnuia să spună mama, ceea ce e destul de ciudat, din moment ce ea n-a putut oricum să-mi rămână alături şi să se bucure de mine, fiindcă a murit când aveam doar treisprezece ani.

— O chema… încep eu.

Şi chiar atunci Diana se ridică de pe canapea. Ne oprim cu toţii din vorbit şi o urmărim cu privirea. Pentru prima oară în viaţă, înţeleg cu adevărat termenul de *matriarhat* şi toată puterea care derivă din asta.

— În regulă, spune Diana. Cred că în curând va fi gata cina, vă invit să mergem cu toţii la masă.

Şi astfel se încheie discuţia despre mama mea.

•

La cină avem friptură de miel. Diana a gătit-o şi ne serveşte ea însăşi. Ţinând seama de dimensiunile casei, mă aşteptam să apară o trupă de angajaţi, însă măcar partea aceasta a serii este tihnită şi neprotocolară.

— Am fost foarte impresionată când am aflat de acţiunile tale de binefacere, spun eu atunci când Diana aduce toate cele necesare şi se aşază în sfârşit la masă. Ollie e foarte mândru de ceea ce faci, numai despre asta vorbeşte.

Diana zâmbeşte vag spre mine, în timp ce se întinde după conopida gratinată.

— Nu mai spune?

— Sigur că da. Mi-aş dori să aflu mai multe despre asta.

Folosindu-se de lingură, Diana îşi pune pe farfurie nişte conopidă,

concentrându-se atât de mult asupra mișcării, încât ai senzația că e de fapt în mijlocul unei operații chirurgicale.

— Serios? Și ce anume ți-ai dori să afli?

— Păi…

Pe neașteptate, simt cum toți ochii se îndreaptă asupra mea.

— Cred că… de unde ți-a venit ideea să faci o asemenea organizație? Cum a pornit totul?

— Pur și simplu am văzut că este nevoie și de așa ceva, răspunde Diana ridicând din umeri. Colectarea produselor pentru bebeluși nu-i chiar fizică cuantică.

— E modestă, zice Tom, luând cu furculița o bucată de miel, deși încă o mestecă pe cea din gură. Datorită educației catolice, adaugă el îndesându-și o nouă îmbucătură în gură.

— Cum v-ați cunoscut? îi întreb eu, dându-mi seama că Ollie nu mi-a vorbit niciodată despre asta.

— La film, spune Nettie. Tata a văzut-o pe mama în hol și s-a îndrăgostit pe loc.

Tom și Diana se uită unul la altul. E multă afecțiune în felul în care se privesc, dar mai este și altceva, ceva ce nu reușesc să identific.

— Ce să zic? Mi-am dat imediat seama că ea era aleasa. Diana nu semăna cu niciuna dintre fetele pe care le știam. Era… mai deșteaptă. Mai interesantă. M-am gândit că nu era de nasul meu.

— Mama se trage dintr-o familie înstărită, îmi explică Nettie. Din clasa mijlocie, catolică. Tata era un băiat de la țară, fără relații, fără bani. Nu avea decât cămașa de pe el.

Fac o pauză ca să demontez concluzia involuntară la care ajunsesem atunci când am intrat în casă, și anume că Diana se căsătorise cu Tom pentru banii lui. Știu că-i o prejudecată, dar e normal să fi tras concluzia asta văzând cât de diferiți par. Faptul că s-a măritat cu el din dragoste o face pe Diana să crească puțin în ochii mei.

— Și tu, Diana? o întreb eu. Și la tine a fost dragoste la prima vedere?

— Normal că da! exclamă Tom, luându-și obrajii în palme. Cum să nu fi fost, când a văzut mutrișoara asta?

Toată lumea începe să râdă.

— De fapt, am încercat să-i spun că nu mă interesează de vreo patruzeci de ani, dar el continuă să mă întrerupă și să vorbească peste mine, se strâmbă Diana, zâmbindu-i apoi lui Tom.

E plăcut să-i văd latura asta, după scorţoşenia de până acum. Şi îmi îngădui să sper că, după ce ne vom cunoaşte mai bine, îmi va permite să intru în acest sanctuar al sufletului ei. Poate că într-o bună zi o să mă lase chiar s-o ajut la acţiunile ei caritabile? Cine ştie? Nu-i Diana cea mai agreabilă şi maleabilă persoană din lume, dar o s-o scot eu la capăt cumva cu ea. Sunt sigură că vom fi foarte bune prietene curând.

Aveam treisprezece ani când mama mea a murit. O chema Joy{6}. Numele i se potrivea de minune, pentru că avea simţul umorului şi nici pe ea însăşi nu se lua prea în serios. Purta băsmăluţe şi cercei foarte lungi şi cânta cât o ţinea gura în maşină atunci când la radio se dădea un cântec care-i plăcea. La petrecerile organizate de ziua mea îşi făcea apariţia într-o rochie simandicoasă, deşi ceilalţi adulţi erau îmbrăcaţi obişnuit; şi avea o pereche de pantofi de step, pe care îi purta din când în când, cu toate că nu învăţase să danseze step.

Aşa era mama mea.

Singura ocazie când o vedeam îmbrăcată în negru – fără nicio cordeluţă sau meşă sau altă podoabă – era atunci când trebuia să ia parte la vreo conferinţă sau la o cină oficială alături de tata. Tatăl meu este exact opusul mamei: conservator, serios, cumpătat în manifestări. De altfel, era singura situaţie în care mama îşi ţinea în frâu personalitatea-i debordantă – pentru tata. Când el a decis să-şi schimbe locul de muncă la jumătatea carierei sale universitare – hotărâre riscantă, care putea să-i compromită viitorul şi ne putea periclita traiul de zi cu zi –, ea l-a susţinut în totalitate. „Tata trebuie să aibă grijă de noi, iar noi trebuie să avem grijă de el”.

Tata nu şi-a mai revenit niciodată după moartea ei. Statisticile arată că majoritatea bărbaţilor se recăsătoresc în primii trei ani de la sfârşitul relaţiei precedente, însă după douăzeci de ani tata este tot singur şi se pare că asta nu-l deranjează deloc. *Mama ta a fost partenera mea de viaţă,* spune el mereu, *şi se numeşte aşa pentru că este pe viaţă.*

După moartea mamei, tata a angajat o menajeră care să ne gătească şi să se ocupe de curăţenie şi de aprovizionare. Maria avea probabil în jur de cincizeci de ani, însă îşi ţinea părul negru, înspicat cu multe fire albe, strâns într-un coc, aşa că ar fi putut să aibă şi o sută. Purta fuste şi dresuri şi pantofi de lac cu toc jos şi şorţuri înflorate, pe care şi le cosea singură. Copiii ei erau mari şi nu avea încă niciun nepot. Venea în fiecare zi la ora douăsprezece şi stătea până la şase seara. Nu ştiu exact care erau atribuţiile de serviciu ale Mariei în privinţa mea, dar o găseam mereu acasă atunci când mă întorceam

de la şcoală şi mi se părea că-n ochii ei aceea era cea mai bună parte a zilei. Lucrurile stăteau la fel şi în ceea ce mă privea. Îmi golea ghiozdanul şi îmi spăla cutiile de sandviciuri şi tăia felioare de fructe şi de brânză şi le punea pe o farfurie ca să le mănânc atunci când îmi beam ceaiul – lucruri pe care mama nu le-ar fi făcut nici s-o pici cu ceară. Unii s-ar fi putut simţi sufocaţi de grija Mariei.

Eu mă simţeam pur şi simplu ocrotită ca de o mamă.

Odată, când am avut gripă, Maria a stat întreaga zi cu mine. Se învârtea prin casă, intra mereu la mine în cameră să vadă cum mă simt, îmi aducea apă sau ceai sau câte o compresă rece pe care să mi-o pun pe frunte. De vreo două ori, deşi moţăiam, am auzit-o intrând şi atunci am gemut uşor, doar ca s-o aud cum se agită în jurul meu. Mă săruta pe frunte şi-mi aducea apă. Ba chiar mi-a adus nişte supă şi m-a hrănit cu lingura.

Cu mâna pe inimă vă spun: aceea a fost una dintre cele mai frumoase zile din viaţa mea.

Maria ne-a părăsit când am împlinit optsprezece ani. Deja i se născuse primul nepot şi trebuia să aibă grijă de el. Trebuia, de asemenea, să se ocupe şi de căţelul ei bătrân care făcuse glaucom, iar eu eram deja mare şi nu prea mai avea ce să facă la noi. După aceea, tata a angajat o femeie care făcea curăţenie o dată pe săptămână şi a început să se ocupe el însuşi de cumpărături când se întorcea de la serviciu. Maria a ţinut legătura cu mine trimiţându-mi cadouri de ziua mea de naştere şi felicitări de Crăciun, dar, în cele din urmă, a ajuns să fie prea ocupată cu propria familie. Atunci mi-am dat seama de ceva. Mi-am dat seama că aveam nevoie şi eu de *propria* familie. De un soţ, câţiva copii, un căţel bătrân şi orb. Dar, mult mai important, aveam nevoie în viaţa mea de o femeie ca Maria. De cineva cu care să fac schimb de reţete, cineva care să-mi dea sfaturi şi să mă copleşească cu dragoste de mamă. Cineva care să nu plece de lângă mine ca să se întoarcă la familia ei, pentru *că eu aş fi fost* această familie.

N-am mai avut parte de nicio figură maternă după aceea. Dar poate într-o bună zi voi avea o mamă-soacră.

•

După cină, Tom ne îndrumă să mergem să ne relaxăm în „bârlog”, care este o încăpere cu tavan înalt şi boltit ca de catedrală, cu rafturi pline cu cărţi pe toţi pereţii şi cu mobilier îmbrăcat în piele. Mi se pare că seamănă cu o cameră destinată doar domnilor. Un televizor uriaş se află deasupra bufetului şi are un bar adevărat, încărcat cu tot felul de băuturi alcoolice. Ollie a fost

chemat în bucătărie ca să ajute la servirea cafelei şi a desertului (presupun că Diana vrea să-l interogheze de fapt în legătură cu mine), aşa că eu mă duc să mă relaxez în clubul domnilor împreună cu Nettie şi cu Patrick.

— Aşadar, începe Patrick să spună dinspre bar, unde pregăteşte un fel de cocktail pentru mine, pe care nu-l vreau pentru că am băut deja două pahare de vin; dar pare atât de fericit că se poate juca în voie cu toate băuturile acelea, încât nu mă lasă inima să-l refuz. Ce părere ai despre Diana?

— Patrick, îi spune Nettie pe un ton prevenitor.

— Ce? răspunde el cu un zâmbet. Nu-i o întrebare capcană.

Mă zbat patetic să găsesc un răspuns rezonabil, dar, sincer, nu-mi vine niciunul în minte. Aproape pe toată durata cinei, Diana ne-a întrebat dacă mai vrem legume. A evitat să răspundă la toate întrebările mele şi, cu excepţia chicotitului legat de felul în care s-a cunoscut cu Tom, a fost frustrant de rece întreaga seară. Sincer, dacă n-ar fi fost Tom şi Nettie şi Patrick, nici n-ar fi semănat cu o primă vizită la familia iubitului. Tot ce ştiu este că Diana nu-i deloc aşa cum speram eu.

— Păi… cred că e…

Câteva cuvinte mi se rotesc prin gură – *drăguţă, interesantă, amabilă* –, însă niciunul dintre ele nu mi se pare potrivit şi nu vreau să mint. În fond, n-am venit aici doar ca să-i impresionez pe părinţii lui Ollie. Dacă totul va merge bine între noi doi, o dată la doi ani, pentru tot restul vieţii, o să-mi petrec Crăciunul împreună cu Nettie şi cu Patrick… deci trebuie să fiu sinceră. Problema e că e prea devreme ca să fiu *complet* sinceră. Îmi dau seama că ai mare nevoie de aptitudini de politician atunci când faci cunoştinţă cu familia iubitului tău. Trebuie să ştii pe cine şi când anume să susţii pentru a obţine rezultate maxime. Mă hotărăsc să urmez sfatul mamei şi găsesc ceva adevărat de spus.

— Cred că găteşte formidabil de bine.

Patrick râde cu un pic prea mult entuziasm. Nettie îl săgetează cu privirea.

— Haide, Nets, zice Patrick dându-i un ghiont. Putea să fie mult mai rău. Bine măcar că-l avem pe Tom, nu-i aşa?

Slabă alinare. Avusesem o imagine atât de clară a calităţilor pe care mi le doream de la o eventuală soacră, încât niciun socru, nici măcar Tom, n-ar fi putut să mă mulţumească. Dar Patrick, pe de altă parte, pare să-şi fi acceptat fără prea multe probleme soacra cea neprietenoasă, în ciuda faptului că-i limpede că nici lui nu-i este simpatică.

— Ei, bine… spun eu după câteva minute în care Ollie nu şi-a făcut

apariția, având senzația că Nettie vrea să rămână puțin singură cu Patrick. Mă duc să văd ce se întâmplă cu desertul.

Trec prin ușile duble în camera mare care dă spre bucătăria uriașă, în mijlocul căreia se află un blat enorm din granit. Ollie și Diana stau lângă blatul acela cu spatele la mine, părând că aranjează bucățile de brânză pe un platou.

— Nu contează ce cred eu, zice Diana.

— Pentru mine contează, spune Ollie.

— N-ar trebui.

Diana pronunță cuvintele ca o bibliotecară sau ca o profesoară de pian, foarte sec și foarte corect și fără niciun strop de nesiguranță. Eu mă opresc în prag.

— Vrei să spui că *nu*-ți place?

Răspunsul Dianei întârzie mult prea mult.

— Vreau să spun doar că *nu contează* ce cred eu.

Mă retrag repede, ca să nu mă vadă, și mă ascund după colț. Mă simt de parc-aș fi primit din senin o palmă. Îmi făcusem atâtea griji – că nu era soacra pe care o visasem, că nu se va ridica la înălțimea așteptărilor mele –, dar nici prin cap nu-mi trecuse (în manieră pur narcisistă) că ea n-o să mă placă pe mine.

— Pe bune, mamă? Chiar nu vrei să-mi spui ce părere ai despre Lucy?

— Of, Ollie!

Parcă o și văd cum dă din mână, ca și cum ar vrea să alunge o muscă.

— Cred că *merge*.

Încerc să descopăr o valență încurajatoare a lui „merge”, dar nu găsesc niciuna. „Merge” e ceea ce ți se spune când hainele pe care le-ai îmbrăcat nu te fac să pari grasă. Sandviciul vechi de o zi care nu-ți provoacă o intoxicație alimentară „merge”. Și „merge” nora aceea pe care nu ți-o dorești, dar care ar fi putut să fie cu mult mai nepotrivită.

— Aici erai, Lucy!

Mă întorc repede. Tom este în capătul holului. Radiază de încântare.

— Hai să mă ajuți să aleg vinul pentru desert. Nu știu niciodată care-i mai nimerit.

— Dar nu prea mă pricep la vi…

Însă Tom deja mă trage în jos pe scări, către o pivniță care adăpostește o colecție impresionantă de vinuri. Mă prefac că m-aș pricepe în timp ce gust câteva soiuri de astfel de licori, recunoscătoare pentru întunericul care-mi

ascunde lacrimile pe care încerc să mi le stăpânesc în zadar.

Pentru mine, „merge” e ca și cum ar fi spus că puteam să fiu moartă.

3. LUCY

În prezent…

Poliţiştii sunt în bucătăria mea. Fără să întrebe unde să caute, bărbatul, Simon, a găsit cănile, pliculeţele de ceai şi laptele, iar acum face un ceai pentru mine. Lângă el, femeia, Stella, pune farfuriile din plastic în maşina de spălat vase şi aruncă la gunoi resturile de chifle şi de ketchup.

Ollie e în hol, vorbeşte la telefon cu Nettie. Îl aud spunându-i că nu ştie precis… că i-a zis tot ce a aflat… că *i-a mai spus o dată că nu ştie!*… că ar trebui să vină aici să discute şi ea cu poliţiştii.

Vorbeşte despre Diana, mi-aduc eu aminte. Diana *a murit.* Faptul că nu ne-am înţeles niciodată pare să devină, dintr-odată, irelevant în faţa acestei realităţi sau măcar să pălească uşor; o tristeţe profundă pune stăpânire pe mine. Moartea pare s-o fi ridicat pe Diana la un rang superior, aproape nobil, transformând neînţelegerile noastre trecute în ceva minor, ba chiar meschin. La urma urmei, nimeni nu se înţelege bine cu soacra, nu-i aşa? Nimeni! Soacra prietenei mele, Emily, refuză să creadă că Poppy are intoleranţă la lactoză (*asta-i o tâmpenie, pe vremea noastră nimeni n-avea „intoleranţe” de felul ăsta*, spune ea). Soacra lui Jane nu poate înţelege de ce nora ei se încăpăţânează să folosească scutece de unică folosinţă pentru bebeluşul ei, mai cu seamă când ea s-a ostenit să-i cumpere o cutie de scutece din pânză pentru Henry. Soacra Sashei vorbeşte întruna despre moştenirea pe care urmează s-o primească, amintindu-i mereu că trebuie să se considere extrem de norocoasă. Soacra lui Danielle are mereu pregătit un munte de sfaturi nesolicitate, soacra Kenei îşi bagă tot timpul nasul unde nu-i fierbe oala. Sara este singura care îşi iubeşte soacra, însă doar pentru că Marg are grijă de copiii ei două zile pe săptămână, ocupându-se, de asemenea, de spălatul şi călcatul rufelor, de pregătirea de mâncăruri bune pe care le depozitează în congelator. (Marg este ceea ce numim o soacră-inorog, aproape imposibil de găsit.)

Am reuşit să-i trimitem pe copii la culcare. Din păcate, imediat după ce poliţiştii ne-au dat vestea despre moartea Dianei, cei mici au năvălit în cameră şi au început să ţopăie încercând să ne atragă atenţia; aşa că Simon şi

Stella s-au oferit cu generozitate să aştepte până ce-i hrănim şi-i culcăm. (Simon a mers chiar până acolo încât să le *servească* personal burgerii şi să stea la taifas cu ei cât timp au mâncat!) A fost cumplit că a trebuit să aşteptăm ca să aflăm detaliile, dar n-am avut de ales. Când s-a făcut ora de culcare, Ollie a luat-o pe Edie (cea mai cuminte, care nu are nevoie decât să i se cânte refrenul de la „Twinkle Twinkle”[{7}] şi să i se dea mieluşelul de pluş şi suzeta ca să adoarmă), şi l-am lăsat să se ocupe de ea pentru că, la urma urmei, tocmai aflase că-i murise mama. Eu i-am luat pe cei doi copii mai mari, care se prinseseră că poliţiştii veniseră la noi cu un motiv anume. Neştiind ce altceva să inventez, le-am spus că voiau să ne întrebe ceva despre o bicicletă furată.

— Bicla cui? a vrut să ştie Archie în timp ce-l înveleam şi încercam să-l conving să se întindă sub pătură. Nu a mea, nu?

— Nu, nu a ta.

Şi iar s-a ridicat în capul oaselor.

— A lu’ Harriet?

Şi iar l-am băgat la loc sub pătură.

— Precis că şi-a aruncat-o pe undeva şi acum se vaită că i-a furat-o cineva. Se tot mâţâia că vrea una nouă. Dacă îi cumpăraţi una nouă, vreau şi eu una.

— Nimeni nu primeşte nicio bicicletă nouă.

S-a uitat cam neîncrezător la mine, dar a rămas culcat. Sunt pe cale să-l sărut pe frunte când, *ţop*, se ridică din nou.

— Poliţiştii cred că eu am furat bicla?

— Nu, Archie.

Se linişteşte doar după ce reuşesc să-l conving că în niciun caz Harriet nu va primi o bicicletă nouă.

Harriet are cu totul altfel de griji. În timp ce-o înveleam, a început să se sucească şi s-a apropiat de mine.

— De ce să vină poliţia la *noi* ca să ne întrebe de o bicicletă care nu-i a noastră?

— Păi… au crezut că am putea să ştim unde este.

— Da’ de ce să creadă asta? întreabă fixându-mă cu ochii ei albaştri fără să clipească, cu un aer atotştiutor: mă lua deseori prin surprindere cu privirea ei atotştiutoare. Poate, adaugă ea, înainte să apuc eu să-i răspund, doar *spun* că au venit în legătură cu o biclă, dar, în realitate, vor să afle informaţii despre altceva?

Cu un weekend în urmă, Harriet îşi petrecuse noaptea la o prietenă şi se uitase la *Joaca de-a spionii*[{8}]. Iar eu bănuiam că *filmul* acela era de vină pentru toată povestea asta cu strânsul de informaţii. Dar cine ştie? Harriet fusese întotdeauna o micuţă extrem de perspicace. Prea isteaţă pentru cei patru anişori ai ei.

— Nu putem afla decât într-un singur fel, i-am spus eu. Mă duc să discut cu ei şi o să-ţi zic mâine ce-am aflat. Acum culcă-te.

A dat încet din cap şi s-a vârât sub pături, deşi nu părea câtuşi de puţin somnoroasă. De fapt, părea uşor *tulburată.* Ceea ce mie mi s-a părut ciudat, pentru că habar n-avea că-i murise bunica.

Îmi ridic privirea şi-l văd pe Ollie, care se întoarce din hol, cu telefonul în mână. Se prăbuşeşte pe un scaun de bucătărie, iar eu mă ridic de pe scaunul meu înalt de bar şi mă aşez la masă lângă el.

— Ce face Nettie? îl întreb.

Ollie stă cu coatele pe masă, îşi sprijină fruntea cu mâna stângă.

— Vine încoace acum.

— Doar Nettie?

— Şi Patrick.

Trag aer în piept, încercând să ignor valul uşor de nelinişte care mă cuprinde. Pentru numele lui Dumnezeu! *Normal* că Patrick şi Nettie vin încoace. Lui Nettie i-a murit *mama.* E bine c-o să fim împreună. Oare nu sperasem eu săptămâni în şir să ne dea Nettie un semn de viaţă?

Simon îmi aduce ceaiul la masă şi apoi îşi trage un scaun şi se aşază. Stella vine şi ea. Ne pregătim cu toţii pentru ce va urma. A dispărut cu totul atitudinea familiară pe care am întreţinut-o cât timp copiii au fost lângă noi şi acum suntem gata să trecem la discuţia serioasă.

— Deci…? îi îndeamnă Ollie să vorbească.

— Am să vă spun tot ce ştim, începe Simon. Încă nu avem toate informaţiile; cauza morţii nu a fost stabilită deocamdată. Ştim doar că o vecină a sunat la poliţie în după-amiaza asta, la cinci şi câteva minute, şi a spus că a văzut printr-o fereastră corpul neînsufleţit al mamei tale. Când poliţia a ajuns la faţa locului, a stabilit că murise de câteva ore.

— Bine, dar din ce *cauză?* întreabă Ollie fără să-şi poată ascunde frustrarea din voce.

Mă întind şi îmi pun mâna peste a lui.

— Nu vom şti cu exactitate decât atunci când vom primi rezultatele autopsiei, spune Simon, dar au fost descoperite nişte substanţe şi un bilet,

care par să indice faptul că mama ta s-a sinucis.

Se lasă o tăcere adâncă, în care parcă înregistrez cu mai multă claritate tot ce e în jur: pelicula subțire de apă de ploaie sau transpirație de la tâmplele polițistului, musca prizonieră între perdea și fereastră, sângele care-mi zvâcnește sălbatic în tâmple.

— Îmi dau seama că e o veste șocantă, spune Stella.

— Da, murmur eu.

Mă uit la Ollie, care a încremenit. Îi cuprind umerii cu brațul și-l frec pe spate cu mișcări rapide și circulare, așa cum fac cu copiii când cad și se lovesc. Însă el rămâne în continuare nemișcat.

— Sunteți siguri? întreabă el în cele din urmă. Că s-a…

— Biletul e destul de clar în ceea ce privește intenția. Și… substanțele au fost cel mai probabil cumpărate din timp, ceea ce indică faptul că nu a fost un gest spontan.

Ollie se ridică brusc în picioare și începe să meargă hotărât într-o direcție, apoi în direcția opusă. După care, la fel de brusc, se oprește.

— Ce substanțe ați găsit?

— Din păcate, nu vă putem spune în faza aceasta a anchetei. Până când medicul legist nu stabilește că a fost cu adevărat vorba despre un suicid, trebuie să tratăm moartea mamei tale ca pe un posibil caz de omucidere…

— *Posibil…*? îngaimă Ollie, dar nu reușește să rostească și restul cuvintelor.

— Nu putem exclude această ipoteză până nu primim ordin să o facem. Înțeleg că sunteți într-o poziție dificilă.

Atitudinea lui Simon este competentă și profesionistă, dar mi-e greu să-l iau în serios. Este mult prea tânăr. Cu fețișoara aia tinerică, complet lipsită de riduri, cât de multe ar *putea* el să înțeleagă?

— Poți să te gândești la vreun motiv pentru care mama ta ar fi vrut să-și ia viața? îl întreabă Stella pe Ollie, uitându-se la el, dar aruncându-și din când în când ochii și spre mine, ca și cum n-ar vrea s-o observ. Poate era deprimată? Suferea de vreo afecțiune psihică sau fizică?

— Avea cancer de sân, răspunde Ollie. Dar în niciun caz nu s-ar fi sinucis. Nu cred așa ceva.

Ollie își lasă capul în mâini. Dar o clipă mai târziu, când o lumină apare în fereastra din față, și-l ridică din nou. Mașina lui Patrick intră pe aleea noastră.

— Au ajuns, anunț eu inutil.

— Mergeți, ne îndeamnă Stella.

Mă îndrept spre uşă cu Ollie. Patrick se extrage cu greu din spatele volanului şi îşi îndreaptă spatele: capul şi umerii îi sunt cu mult deasupra maşinii. O ocoleşte şi deschide cealaltă portieră ca să coboare Nettie. Numai că ea se mişcă mai greu. Iar atunci când îşi face apariţia în cele din urmă, şocul este incredibil. E trasă la faţă şi are ochii afundaţi în orbite. Nu au trecut decât câteva săptămâni de când am văzut-o ultima oară, dar cred că a slăbit aproape şapte kilograme de atunci.

— Nettie, spun eu, când ea începe să urce treptele. Îmi pare… atât de rău.

— Mulţumesc.

Îşi ţine privirea în pământ, aşa că o surprinde gestul lui Ollie de a o cuprinde în braţe. Poate tocmai din cauza asta îi permite să o îmbrăţişeze. Patrick stă la câţiva paşi în urma ei şi mă salută dând din cap.

Mă întorc şi intru înapoi în casă.

Înăuntru, Simon şi Stella strâng cănile de ceai şi discută în şoaptă. Eu mă strecor în baie. Jucăriile de baie sunt împrăştiate pe jos, iar periuţele de dinţi ale copiilor stau aliniate pe măsuţa de toaletă, încă acoperite de pastă, pentru c-am uitat să le spălăm. Le clătesc şi le pun în paharul din plastic, unde e locul lor. Apoi deschid dulăpiorul de sub chiuvetă ca să iau un prosop galben şi vechi, pe care îl păstrez doar pentru ocaziile acelea când am nevoie de aşa ceva – să şterg podeaua sau să lustruiesc ghetuţele ori să curăţ voma. Evident că Ollie nu pricepe utilitatea prosoapelor vechi şi cumva reuşeşte întotdeauna să-l scoată la vedere pe acesta atunci când avem musafiri. Însă toate lucrurile astea sunt, bineînţeles, neimportante acum, pentru că Diana e moartă.

— Lucy? mă strigă Ollie din camera de alături. Lucy? Unde eşti?

— Vin imediat, răspund eu şi îmi acopăr gura cu prosopul galben ca să nu mă audă nimeni plângând.

4. DIANA

În trecut…

— A, da, spune Jan. Aseară ai cunoscut-o pe *iubita* cea nouă, nu-i aşa? Cum a mers?

Stau împreună cu Kathy, Liz şi Jan pe terasa clubului Brighton Baths, iar în spatele nostru se întinde fâşia de apă verde-albastră. Am comandat un platou cu fructe de mare, un bol de cartofi pai şi o sticlă de şampanie Bollinger, iar toată întâlnirea noastră este deopotrivă foarte plăcută şi înfiorător de ostentativă. Un pescăruş planează deasupra umărului drept al lui Jan, uitându-se cu mult interes la cartofii noştri.

Ridic mâna ca să-mi protejez ochii de soare şi abia acum văd că toate fetele se uită cu atenţie la mine.

— Haide, Diana, povesteşte-ne, zice şi Kathy.

Fetele se apleacă spre mine şi simt fiorul mândriei de a fi în centrul atenţiei. În acelaşi timp, sunt şi cuprinsă de indignare. Unul dintre motivele pentru care mă bucur de compania doamnelor din acest grup – soţiile prietenilor lui Tom – este că sunt mult mai preocupate de propriile vieţi ca să le mai pese de a mea. Şi nu *detest* nimic mai mult pe lumea asta decât ca alţii să-şi bage nasul în treburile mele.

— Da, am cunoscut-o pe Lucy, spun eu pe un ton indiferent. Merge.

Iau o înghiţitură din paharul cu băutură. Este prima zi de miercuri din lună, când ne întâlnim toate la clubul Brighton Baths. Pe vremuri, întâlnirile noastre erau legate în aparenţă de clubul de lectură, iar eu am fost de-a dreptul încântată de ideea aceea. Prima carte pe care am propus-o spre discuţie a fost o biografie a lui Clementine Churchill[{9}] şi mă dusesem la Baths cu o listă de puncte de discuţie, doar ca să aflu că niciuna dintre doamne nu citise cartea aia afurisită. La finalul întâlnirii nu s-a mai propus nicio carte şi de atunci Jan a rebotezat seria noastră de întâlniri „o şuetă la un pahar”.

— „Merge”? întreabă şuierând Jan. Vai de mine.

— De ce „vai de mine”? Ce-i rău în asta?

— E o critică deghizată într-o formulă amabilă, murmură Liz.

— Nu spui niciodată despre ceva bun că *merge*, o susține Kathy.

Nu le înțeleg. Din punctul meu de vedere, „merge” este o formulă de aprobare potrivită pentru noua iubită a fiului tău. Ce altceva să spun? Că o *iubesc* ar fi evident o exagerare; că-mi *place* ar fi, de asemenea, prea mult după o singură seară petrecută împreună – *ferească Dumnezeu* să fiu ca femeile alea dictatoriale, care se dau pe lângă noile iubite ale fiilor lor, implorându-le să le fie prietene și să meargă împreună la cumpărături și la spa. Din partea mea, dacă Lucy îl iubește pe fiul meu și el o iubește pe ea, atunci merge. *Merge* foarte bine.

— Fetelor, să nu uităm că vorbim despre Diana, spune Kathy și, ridicând sticla de șampanie din frapieră, observă că-i complet goală, așa că îi face semn chelnerului să aducă alta. „Merge” e de fapt un comentariu cât se poate de favorabil.

Toate încep să chicotească, ceea ce mă nedumerește. Ce-i așa greșit în a spune despre cineva că *merge*? Asta e problema cu noile prietene. Sigur, e o exagerare, pentru că sunt prietenă cu Jan, Kathy și Liz de vreo treizeci de ani, dar nu se compară cu prietenii pe care-i știi de-o viață și cărora nu trebuie niciodată să le dai explicații lămuritoare. Cynthia ar fi înțeles ce înseamnă „merge” pentru mine. Chiar și acum, mi-e foarte dor de Cynthia.

— Ai luat-o la întrebări? insistă Kathy. Ai aflat ce intenții are cu fiul tău iubit?

Oare de ce toată lumea e așa interesată care e părerea mea? Nu contează mai mult ce simte Ollie? La urma urmei, ce cred eu despre fata aceea e în mare măsură lipsit de importanță. Chiar cred că unii părinți – inclusiv ai mei, Maureen și Walter – fac cam prea multe eforturi să-și impună propriile opinii asupra copiilor lor. Am crescut într-o familie catolică, iar mama era extrem de atentă la tot ce făceau vecinii noștri, dar mai ales la tot ce făcea propria fiică. Mi-am jurat atunci că eu n-o să fiu o asemenea mamă. Și chiar nu sunt.

— Ai fost plăcut impresionată? mă întreabă Jan. Îngrozită?

— Nici una, nici alta, răspund eu.

Lucy este exact așa cum mă așteptam – drăguță, anxioasă, dorindu-și cu disperare să fie plăcută. Fix genul lui Ollie. Inteligentă și atrăgătoare și ușor nonconformistă, probabil că a fost întreaga viață adorată de cei din jur – mai întâi de părinți, apoi de băieți. Probabil c-a fost preferata profesorilor, o elevă eminentă și o atletă desăvârșită. Fetele ca ea se descurcă fără pic de efort. Cu toate că mi-aș fi dorit să mă pot bucura pentru ea, am văzut prea multe fete pentru care lucrurile n-au mers la fel de ușor în viață, pentru ca povestea asta

să nu mă agaseze.

— Nu-i îndeajuns de bună pentru fiul tău, nu-i aşa? mă întreabă Jan cu subînţeles.

— Nu există nicio fată care să fie potrivită pentru băieţii noştri, o aprobă Liz în mod bizar, pentru că ea nu are niciun fiu.

— Nu ştiu ce să zic, continuă Kathy, eu aş fi în stare *să plătesc* pe cineva ca să mi-l ia pe Freddie de pe cap. Mă gândesc cu groază că o să-i treacă prin cap să se mute cu mine în curând, ca să poată renunţa la slujbă şi să stea tolănit să se uite doar la *reality show-un* cât e ziua de lungă şi să pretindă că ar „avea grijă" de mine. Aş da *orice* să am o noră. Una care să-mi smulgă firele de păr din bărbie şi să mă dea cu ruj atunci când o să fiu bătrână şi chioară. Căci fiii sunt complet inutili când vine vorba de treburile astea.

Încep să ronţăi câţiva cartofi prăjiţi, sperând că nu mă vor atrage în discuţia lor. Ideea de bază este că, atunci când o persoană nouă intră într-o familie, în calitate de soţ sau de soţie a unuia dintre copii, e mereu nevoie de o perioadă de adaptare. Nou-veniţii au judecăţi de valoare diferite, istorii de viaţă diferite, opinii diferite. Sigur, este posibil ca totul să meargă excelent, dar, la fel de bine, se poate să nu fie deloc aşa. Patrick e de câţiva ani în familia noastră şi, cu toate că nu am fost câtuşi de puţin încântată în privinţa lui la început, am reuşit să ne acomodăm unul cu altul. Nu am nicio îndoială că la fel se va întâmpla şi în cazul lui Lucy, dacă va rămâne cu Ollie, desigur. Totuşi, este absolut normal să am o oarecare stare de încordare. Urmează să se petreacă o schimbare – şi evident că vom fi în alertă o vreme.

— Crezi că vrea să pună mâna pe banii lui? întreabă Jan punându-şi mâna pe braţul meu, ceea ce dă o notă mai sinistră şi mai incitantă întrebării.

— Nu.

Fetele nu-şi pot ascunde dezamăgirea.

— Deci, nu-i ca Patrick?

Nu răspund. Am propriile păreri despre micuţa firmă de contabilitate a lui Patrick, pe care o conduce cu entuziasmul cuiva care se aşteaptă să primească o moştenire considerabilă care-l va scăpa de toate problemele. Nu-i treaba mea şi cu siguranţă că nu-i nici treaba lui Jan. În plus, indiferent cât de onest este Patrick în ceea ce priveşte munca lui, el face parte din familie şi Nettie îl iubeşte. Prin urmare, îi datorez puţină loialitate.

— În fine, singurul lucru care contează este să-l facă fericit pe Ollie, spune Kathy după o pauză mai lungă.

Toate celelalte fete murmură aprobator. Toate, cu excepţia mea.

Eu, una, cred că se pune prea mult preț pe fericirea copiilor noștri. Pe oricine-ai întreba ce-și dorește cel mai mult pentru copii, vei primi același răspuns: toți își doresc să fie fericiți. Fericiți! Nu să dea dovadă de empatie și să contribuie la bunăstarea tuturor membrilor societății. Nu să dea dovadă de modestie, înțelepciune și toleranță. Nu să fie puternici în fața împrejurărilor potrivnice sau recunoscători în fața eșecului. Pe de altă parte, eu mi-am dorit întotdeauna ca și fiul, și fiica mea să se confrunte cu greutăți. Să aibă parte de greutăți adevărate, veritabile. De provocări suficient de serioase, care să-i facă să devină niște oameni empatici și înțelepți. Mă gândesc la refugiatele însărcinate cu care am de-a face zilnic. Fetele astea au trecut prin niște dificultăți de-a dreptul inimaginabile și uite cum se spetesc acum muncind, cum participă pline de recunoștință la efortul comun.

Ce altceva ți-ai putea dori pentru copiii tăi?

•

Logodna a fost anunțată mai repede decât mă așteptam eu – chiar în anul acela. Ollie ne-a dat vestea într-o seară la cină, cu același zâmbet plin de mândrie pe care-l avusese și la vârsta de doi ani când adusese în casă o pasăre moartă găsită în grădină. Bineînțeles că Tom a sărit în sus de bucurie, ba chiar a și început să plângă de-adevăratelea. Zău așa! Asta s-a întâmplat în urmă cu cinci luni. După aceea am început să facem pregătirile pentru nuntă.

— Mami? Tati? Sunteți gata?

Stau lângă Peter, tatăl lui Lucy, pe niște fotolii tapițate, în stil Ludovic al XV-lea, orientate cu fața către o draperie din catifea trandafirie. Din când în când, Lucy iese din spatele ei și stă pe un podium, în vreme ce Rhonda, asistenta, se agită în jurul ei. Sincer, mi se pare că e o situație frustrantă, dintr-o mie de motive, iar unul dintre ele, deloc ușor de trecut cu vederea, este că Rhonda continuă să ni se adreseze cu „mami și tati”, în ciuda faptului că i-am atras atenția de două ori asupra faptului că nu sunt mama lui Lucy și cu atât mai puțin mama *ei.*

— Gata, răspundem noi în cor.

Mă gândesc ce-ar fi zis mama dac-aș fi invitat-o într-un asemenea loc („Ce tâmpenie! Îți fac *eu* rochia de mireasă și o să mă ajute Ida și Norma de la biserică. Ida a făcut niște rozete absolut minunate pe rochia de mireasă a nepoatei ei Mary, păcat că nu le-ai văzut! Firește c-a fost nevoită s-o lărgească pentru că biata copilă se rotunjise binișor la talie până în ziua cea mare. Toată lumea vorbea numai despre asta, îți dai seama…”)

Recunosc c-am fost surprinsă când Lucy m-a invitat să vin astăzi la probe.

(Se pare că fiica doamnei de onoare îşi rupsese mâna în dimineaţa aceea după ce căzuse de pe barele de căţărat de la locul de joacă şi se afla acum la spitalul pentru copii, unde avea să fie operată, iar Lucy îşi dorea foarte mult să audă şi părerea unei femei.) Micul nostru grup de spectatori era ieşit din comun, mai cu seamă că din el făcea parte şi tatăl lui Lucy. Însă ea fusese extrem de fermă în această privinţă. „Mi-a fost şi mamă, şi tată încă de când aveam treisprezece ani şi cred că-şi merită locul aici”.

Corect, mi-am spus eu, deşi n-aş fi îndrăznit să-mi exprim părerea în privinţa rochiilor. Doar mamele au dreptul să dea asemenea sfaturi. Soacrele trebuie să-ţi ţină gura şi să se îmbrace în culori neutre.

Oricât ar părea de ciudat, Lucy fusese destul de sfioasă când mă invitase.

— Ştiu că nu-ţi mai vezi capul de treburi, dar, dacă se întâmplă să ai puţin timp liber, m-aş bucura foarte mult dac-ai putea veni.

Iar soarta a vrut să nu fiu prea ocupată atunci şi-n plus nu m-am priceput niciodată să inventez scuze. Am înţeles că fusese invitată şi Nettie, dar, din nefericire, chiar în intervalul acela avea o programare la doctor.

— Iat-o! strigă Rhonda.

Dă la o parte draperia din catifea şi o conduce pe Lucy pe podium. Rochia pe care o poartă acum arată exact ca aceea de dinainte – fără bretele şi cu fustă amplă, ca a unei păpuşi Barbie îndesate în tortul aniversar al unui copilaş. Apoi o obligă să facă o piruetă ridicolă.

— Vă place? ne întreabă emoţionată Lucy.

Aşa cum era de aşteptat, pe Peter îl umflă plânsul. Se ridică în picioare – e arhetipul fostului profesor, de la sacoul din tweed şi până la bărbuţa albă şi pantofii din piele, cu şiret. Scoate o batistă din buzunar şi-şi tamponează ochii.

— Cred că putem considera că avem un vot pentru, exclamă exaltată Rhonda. Ţie cum ţi se pare, mami?

Toată lumea se uită la mine.

Mie mi se pare că toată situaţia asta este absurd de artificială şi de pretenţioasă. Rochia, draperiile trandafirii, fotoliile în stil Ludovic al XV-lea. Dar ce să spun?

— Nu-i aşa că e frumoasă? insistă Rhonda.

Evident că Lucy este o tânără drăguţă, dar mi-am dat seama că unul dintre cele mai interesante lucruri în ceea ce o priveşte este stilul ei ieşit din comun – imprimeurile contradictorii, culorile vii, paietele împrăştiate peste tot. Chiar astăzi, când a venit la magazinul cu rochii de mireasă, purta o pălărie enormă

din paie, cu boruri foarte largi. Și saboți. *Saboți!* Puțin cam exagerat, după părerea mea, dar nu puteam să nu recunosc că tânăra asta știa să atragă atenția. În orice caz, îmbrăcată cu rochia asta lasă o impresie de neuitat. Este însăși întruchiparea miresei perfecte.

— Mmm… cred că e…

— Tu ce crezi, Lucy? o întreabă Peter, scoțându-și nasul din batistă. Îți place?

Pe chipul lui Lucy apare un zâmbet precaut.

— Da, îmi place.

La auzul acestui răspuns, Rhonda o zbughește în camera din spate, de unde aduce un voal pe care-l pune pe capul lui Lucy și îi dă un buchet din trandafiri de plastic. Mi se pare o strategie comercială atât de ieftină. Nu c-ar fi vreo greșeală să dorești să-ți vinzi produsele, sigur că nu, toți trebuie să ne câștigăm existența. Însă ce se întâmplă aici mi se pare oarecum deplasat și coercitiv.

Peter își drege glasul:

— În regulă, Rhonda. Care-i prețul?

Rhonda se așază la computer și tastează mult timp, aberant de mult timp. Se vede treaba că-i incredibil de complicat să stabilești prețul articolelor din magazinele cu rochii de mireasă. Eu întorc capul și mă prefac că admir pantofii din satin. Peter plătește atât rochia, cât și nunta în sine și a refuzat orice ofertă de a împărți cheltuielile. Îngrozit de ideea asta, așa cum era de așteptat, Tom aproape că l-a *implorat* de mai multe ori să se răzgândească, până când am reușit eu să-l conving că insistențele lui l-ar putea jigni pe Peter. În plus, spre marea mea ușurare, Lucy și Ollie își doresc o ceremonie într-un cadru foarte restrâns, așa că sunt convinsă că Peter va fi în stare să acopere costurile. Asta până în momentul în care o aud pe Rhonda șoptindu-ne o sumă cu care ai putea să-ți cumperi o mașină nouă-nouță.

Peter se face alb ca varul.

— Dumnezeule! exclamă Lucy. Serios?

Rhonda dă din cap, fără să se mai hlizească acum.

— Are cristale Swarovski autentice. Și este o rochie de bal, de prințesă, așa c-a intrat foarte mult material.

— Atunci o să probez alta, spune Lucy fără să ezite. Una mai simplă…

Iau o revistă pentru mirese și mă uit cu mare concentrare pe fotografii. *Acesta* este motivul pentru care soacrele nu sunt invitate în astfel de situații. Cu mine de față, Peter se va simți îngrozitor de stânjenit, pus la zid. Dacă

Tom ar fi aici, s-ar scula imediat în picioare și i-ar întinde Rhondei cardul Amex, obligând-o să îl accepte. Eu i-aș sugera mai degrabă lui Lucy că precis o să găsească o rochie foarte drăguță care să nu coste chiar cât avansul pentru o casă.

Mă gândesc la Amina, pe care am vizitat-o de dimineață la ea acasă. A venit acum trei luni din Sudan, e însărcinată cu gemeni și însoțită de ceilalți trei copii ai ei, toți cu vârste sub cinci ani. I-am dus astăzi un cărucior dublu, pe care ni l-a donat cineva, iar ea a izbucnit în plâns, rugându-l pe Alah să ne binecuvânteze pe mine și pe toți ai mei. Mi-a zis că vrea să-i pună pe cei doi copilași mai mici în cărucior când merge la supermarket pentru că micuții de doi și trei ani erau nevoiți să meargă pe jos și, din cauza oboselii, era un chin pentru picioruşele lor. Mi-a mai spus că, în unele zile, le lua o oră ca să facă un drum de un kilometru.

— Îți place rochia asta? întreabă Peter.

— Tată… ești sigur? E foarte scumpă.

— Doar o fiică am, spune el. Și se căsătorește o singură dată.

— Vrei și voalul? se interesează Rhonda, cu lăcomia unui vultur care dă târcoale prăzii. Întreb pentru că este ultimul pe care-l avem în stoc. Vă pot face o reducere de zece la sută, adaugă ea și începe din nou să tasteze la computer.

După câteva secunde, ne spune un preț la auzul căruia mie îmi dau lacrimile.

— Nu, nu am nevoie de voal, răspunde Lucy.

— Dar îți întregește ținuta, nu-i așa, mami? insistă Rhonda, trăgându-mă și pe mine în intriga ei josnică. Și este un preț chiar mic, când vine vorba să-i oferi fetiței tale nunta perfectă. Am dreptate?

În mintea mea, Rhonda a urcat pe culmile ticăloșiei. Îi creează bietului tată un sentiment de vinovăție ca să-l determine să cumpere un voal pe care nu și-l poate permite. Mă încurajează să-i iau partea și să-l încolțesc pe sărmanul om. Insinuează că, dacă el nu cumpără dantela aia ridicol de scumpă, înseamnă că nu-și iubește fiica sau nu vrea să-i ofere nunta perfectă. Dac-ar fi după mine, femeia asta ar trebui biciuită în piața publică.

— Sincer, cred că orice altă persoană cu excepția familiei regale are dreptate să considere că prețul acesta nu este unul mic, ripostez eu. Este jaf la drumul mare și ar trebui să-ți fie rușine. Nu înțeleg cum poți să mai dormi noaptea.

Peter și Lucy se întorc și se holbează la mine, iar Rhonda ia moaca

posomorâtă și stingherită a unei adolescente convinse că toată lumea s-a aliat împotriva ei în timp ce ea nu a greșit cu nimic – cu absolut nimic.

— Și mai este ceva, continui eu, din moment ce le-am atras atenția. După cum ți-am mai spus deja în câteva rânduri, eu *nu sunt* mama lui Lucy. Sunt *soacra* ei, adaug împreunându-mi mâinile.

5. LUCY

În prezent…

— Vrea cineva ceai? întreb eu.

Nu-mi răspunde nimeni, dar mă duc oricum în bucătărie şi pun ceainicul pe foc. O mulţime de gânduri mi se învârt prin minte. Diana a murit. Raţional pot înţelege asta, dar parcă nu-mi vine să cred că e adevărat. Senzaţia aceasta stranie de paralizie mi-e cunoscută, îmi aminteşte de zilele de după moartea propriei mame, când umblam năucă, fără să am habar ce zi este sau dacă e dimineaţă ori seară. Abia mai târziu am simţit durerea şi şocul – m-au izbit cu putere dintr-odată, ca nişte pietre lansate dintr-o praştie. Abia în timpul înmormântării am conştientizat ce se întâmplase şi, copleşită, am început să plâng cu sughiţuri, aşa încât bietul meu tată nu mai ştia cum să mă liniştească.

Iau cănile de pe raftul de sus şi le pun una lângă alta pe blat. Prin fereastră se vede cerul întunecat. Patrick, Nettie şi Ollie stau în living şi privesc în gol, fără să-şi vorbească. Am sentimentul că Patrick şi Nettie ar vrea să plece, dar cred că n-ar fi bine să o facă, pentru că o asemenea atitudine ar putea fi interpretată ca un semn de indiferenţă faţă de ce s-a întâmplat cu Diana. În fond, se spune că în astfel de momente familia ar trebui să stea împreună.

Simon şi Stella au plecat de mai bine de o oră, lăsând în urma lor două cărţi de vizită strălucitoare şi o atmosferă mohorâtă. În timpul scurs de atunci, Nettie pare să-şi fi reconsiderat gestul făcut iniţial, îmbrăţişarea lui Ollie, şi s-a tras cât mai departe posibil de el. Patrick stă lângă ea, o mângâie pe genunchi, cu sinceritate, dar fără să pară mişcat. Ochii lui Nettie sunt inundaţi de lacrimi, care se preling pe obraji fără nicio urmă de prefăcătorie.

În mod surprinzător, Ollie nu varsă nicio lacrimă, iar pe chip i se citeşte un amestec de uimire şi de iritare – îşi clatină capul când în semn de refuz, când în semn de încuviinţare a ceva ce se petrece doar în mintea lui. Oricât de ciudat ar părea, exact la fel simt şi eu. *Nu, nu se poate să fi murit Diana.* Şi apoi: *Ba da, a murit şi uite că nu s-a sfârşit lumea.* În definitiv, nu mi-am ascuns niciodată antipatia faţă de Diana. Relaţia noastră a fost una ciudată. La un moment dat, chiar *violentă.* Mă întreb dacă poliţia va descoperi detaliul acesta în timpul anchetei.

În timp ce torn ceaiul pentru „musafirii” noştri (am impresia că lui Nettie i-ar face bine unul de mușețel), îmi aduc dintr-odată aminte de ziua în care a murit Tom. Am fost chemaţi cu toţii în cursul dimineţii, fie de acasă, fie de la serviciu, ca să ne luăm rămas-bun de la el, dar Tom încă rezista la miezul nopţii. Şi nu era prima oară când fuseserăm chemaţi. Ne luaserăm rămas-bun deja de două ori până atunci, dar Tom se încăpăţâna să reziste. Numai că doctorii erau de părere că *de data aceasta* chiar avea să se întâmple. După toate aparenţele.

După douăzeci şi patru de ore, în care Tom a continuat să se agaţe de viaţă, Ollie a întrebat-o pe asistentă dacă nu-i poate administra ceva care „să-i curme suferinţa”.

Când asistenta i-a explicat că aşa ceva nu există – şi că putea să dureze câteva zile până când Tom avea să moară –, Ollie a pus mâna pe o pernă şi ne-a spus că ar dori să rămână „câteva minute singur cu tata”.

Atunci am fost cu toţii cuprinşi de o stare de veselie marcată de epuizare – şi, oricât ar părea de surprinzător, chiar şi Diana zâmbise atunci când îi explica asistentei că fiul ei glumeşte, bineînţeles. Însă azi nu-i mai arde nimănui de glumă. Atmosfera este cu totul sumbră.

Duc ceaiul în living şi îi întind o cană lui Nettie, dar ea nu pare să o vadă. După o secundă sau două, Patrick ia ceaşca şi o pune pe masă.

— Probabil că este prea devreme ca să discutăm despre înmormântare, spun eu.

Şi chiar *este,* dar nu mai suport tăcerea asta apăsătoare şi despre ce altceva am putea să vorbim? Nettie se uită ţintă spre ecranul negru al televizorului. Ollie îşi scrutează pantofii.

Doar Patrick mă priveşte şi ridică uşor din umeri.

— Cred că depinde de cât de repede vom primi cadavrul, zice el.

Nettie se crispează în mod vizibil.

Eu mă aşez pe braţul canapelei, lângă Ollie.

— Şi când se va întâmpla asta?

— Probabil că mai întâi vor face autopsia, spune Patrick. Iar asta va dura ceva.

— Dar… de ce vor să facă autopsia? întreabă Nettie uitându-se buimăcită în jur, de parcă tocmai s-ar fi trezit din somn.

— Poliţiştii au spus că deocamdată e considerat un caz de omucidere, explică Ollie.

Nettie face ochii mari. Pare c-am uitat cu toţii c-ar trebui să ne ferim

privirile şi acum ne uităm cu atenţie unul la celălalt.

— Au spus că *sunt obligaţi* să trateze cazul ca pe o crimă, explică Patrick, dar nu cred de fapt că e vorba despre o crimă. Mie mi s-a părut foarte clar. Biletul… substanţele.

— Oare despre ce fel de substanţe o fi vorba? întreabă Ollie cu o expresie nedumerită. O funie? O armă?

— Ollie! îl opresc eu.

Nettie s-a albit şi pare că e pe punctul de a leşina. Din camera de alături se aude sunând telefonul lui Ollie. Singurul care ar putea să sune atât de târziu este Eamon, asociatul lui. Mă bucur că Ollie nu se duce să-i răspundă.

— Dacă ei cred că ar putea fi vorba despre o crimă, spune Nettie uitându-se la noi, înseamnă că o să stea de vorbă cu oamenii? Că o să facă o anchetă?

— Cred că sunt obligaţi să facă asta, răspunde Patrick coborându-şi privirea.

— Dar pe cine să interogheze? întreabă Ollie. Cine ar fi vrut s-o omoare pe mama?

Încet, unul câte unul, Patrick, Ollie, şi Nettie îşi aţintesc privirile asupra mea. Eu îmi las ochii în jos, spre ceaiul din ceaşcă.

6. LUCY

În trecut…

— N-am ceva de împrumut, îi spun eu lui Claire, doamna mea de onoare.

Ea stă în fotoliu în dormitorul tatălui meu, ţinându-şi fetiţa de trei anişori, Millie, în braţe. Millie va fi fetiţa cu florile la nuntă, misiune care a încântat-o nespus până în urmă cu două minute, când a aflat că trebuie să fie pieptănată. Acum Claire o ţine bine între genunchi şi se chinuieşte să-i perie părul buclat, în vreme ce Millie se sucеşte şi se zbate de parcă ar fi gâdilată cu o mie de pene.

— Las-o, îi spun eu, uitându-mă la ele în oglindă. Părul îi stă bine şi aşa.

— Ei, cum de n-ai ceva de împrumut? exclamă Claire, eliberând-o pe Millie din strânsoare şi lăsând peria la o parte. Doar e *ziua nunţii* tale. Apropo, îţi vine cumva să dai bir cu fugiţii? Crezi că e nevoie să deschid fereastra asta şi să-ţi aduc un cal înşeuat ca să poţi fugi ca Julia Roberts în filmul ăla[{10}]?

— Nici vorbă, spun eu.

— Sigur? Cred că ştiu de unde să fac rost de-o iapă în caz că vrei s-o ştergi repejor de-aici. Să scapi de soacră-ta, poate?

Îmi verific dinţii să nu aibă urme de ruj. Roşul intens e o culoare îndrăzneaţă pentru nuntă, dar eu cred c-o să mă descurc.

— În cazul ăsta, poate ar fi bine să ai maşina aproape, cu motorul pornit.

Am dezbătut îndelung cu prietenele mele relaţia mea cu Diana, pornind de la acel „merge”, insistenţa cu care a tot explicat că nu este mama mea în magazinul de rochii de mireasă şi până la felul în care a dat de înţeles că alegerea mea era prostească şi exagerată. E drept, avea dreptate în privinţa rochiei. Îmi dădeam seama că mă luase valul, dar aşa se întâmplă în general cu orice viitoare mireasă. Măcar eu am avut atâta minte încât să recunosc asta! După scena pe care făcut-o Diana la magazinul pentru mirese, l-am convins pe tata – spre groaza vânzătoarei – c-aş vrea să mă mai gândesc în privinţa rochiei. După câteva zile, am ajuns la concluzia că Diana avea dreptate, că rochia era ridicol de scumpă – jaf la drumul mare, exact cum spusese ea. Şi, câteva zile mai târziu, pe când răsfoiam albumul cu poze de la

nunta părinților mei, am observat cât de frumoasă era rochia mamei. Habar n-aveam de ce nu mă gândisem la ea mai devreme. Dintotdeauna mi-a plăcut să port hainele și accesoriile mamei. Nu trecea aproape nicio zi în care să nu port vreo haină, eșarfă sau o bijuterie din colecția ei. O simțeam aproape atunci când îmbrăcam vreo piesă care-i aparținuse. Și-n zilele în care mi-era foarte dor de ea, purtam mai multe lucruri de-ale ei.

Fac câțiva pași în spate și mă privesc în oglindă. Rochia mamei este acel obiect *vechi* cerut de tradiție. Este o rochie din anii ’70, dintr-o mătase de culoarea fildeșului, pe gât, cu mâneci lungi, talie înaltă și cu nasturi îmbrăcați în același material, care mergeau de pe umărul stâng până sub bărbie. Când l-am întrebat pe tata de rochie, mi-a adus-o din pod. Fusese împachetată cu multă dragoste într-o hârtie fără acid, în urmă cu treizeci de ani. Apăruseră câteva pete gălbui, dar erau doar în zona taliei și le puteam ascunde ușor sub centura verde pe care voiam să o port. Toca și voalul scurt, pe care le-am *cumpărat* totuși de la magazinul pentru mirese, reprezintă *ceva nou.* Cerceii cu safir, primiți de ziua mea de la Ollie, îndeplineau cerința de a purta *ceva albastru.*

— În regulă, spune Claire. Îți trebuie ceva de împrumut. Să-ți dau cerceii mei? întreabă arătând spre cerceii cu șurub și diamant pe care-i purta.

— Dar safirele din cerceii mei sunt *ceva albastru.*

— Pantofii, atunci?

Claire poartă la picior cu un număr și jumătate mai mult decât mine. Și-n plus, pantofii ei sunt roz, la fel ca rochia.

— Rujul? Clama de păr? încearcă ea să găsească o soluție.

Sunt deja machiată de o specialistă. Părul l-am lăsat să cadă liber în niște bucle lejere și în curând îmi voi pune pe cap toca și voalul. Millie, care țopăie acum pe patul tatii, va purta o cunună de flori, la fel și Claire.

Se aude un ciocănit slab în ușă.

— Intră, tată, îi strig eu.

Deși i-am repetat de multe ori că *el* n-o să aibă parte de ghinion dacă mă vede înainte de nuntă, și-a acoperit ochii ori de câte ori ne-am întâlnit din întâmplare în dimineața asta. Aștept să se ivească chipul lui bărbos, cu ochii închiși, însă ușa rămâne închisă.

— *Tată?* Poți să intri.

— Lucy? Sunt Diana Goodwin.

Eu și Claire ne uităm una la alta. Înțepenim îngrozite amândouă. La ușă e Diana. Ce naiba caută *ea* aici?

— Bună, Diana, spun eu cu o voce tremurătoare.

De ce nu există o regulă care să-i interzică soacrei să vadă mireasa în ziua nunții?

— Te rog… te rog, intră.

După câteva momente de tăcere, văd clanța mișcându-se. Diana se ivește în deschizătura ușii.

— Îți cer scuze că apar așa pe nepusă masă. Vreau să-ți dau ceva.

— Da?

Deschid ușa mai larg și Diana îi aruncă lui Claire un zâmbet fugitiv și unul mai puțin fugitiv lui Millie, care se oprește din săriturile pe care le face pe patul tatei. Se uită lung la Diana. Îmi dă impresia că este la fel de înspăimântată ca mine.

— Vă las puțin singure, se grăbește Claire să spună.

O ia în brațe pe Millie și se grăbește spre ușă. Diana așteaptă ca ele să plece și abia apoi intră în cameră.

— Arăți superb, îi zic eu.

Și nu mint absolut deloc. N-am văzut-o niciodată pe Diana atât de aranjată. Poartă o bluză pe gât, fără mâneci, din in albastru și o fustă cloș de-un albastru-deschis, lungă până în podea. Este machiată – ruj trandafiriu și fard fumuriu de ochi –, iar parfumul ei miroase ca un buchet de flori abia culese din grădină. Pentru o clipă, o întrezăresc pe Diana în tinerețe, cât de frumoasă era, și înțeleg de ce Tom pare întotdeauna atât de mândru de sine atunci când se află în preajma ei.

— Mulțumesc, spune Diana. Și tu arăți minunat. L-am sunat de dimineață pe tatăl tău ca să văd dacă aș putea ajuta în vreun fel și mi-a zis că nu ai nimic de împrumut, adaugă și scoate din geanta de ocazie o cutie de bijuterii din piele albastră, împodobită cu aur. L-am purtat în ziua nunții mele, spune și deschide cutia arătându-mi un lănțișor din argint, cu un mic pandantiv răsucit. Reprezintă un nod celtic. Este un simbol al puterii. Dacă nu se potrivește cu rochia, poate reușești să-l ascunzi în corsaj.

— Îmi place foarte mult, spun eu, fără să stau pe gânduri. Și nu-l ascund nicăieri. O să mi-l pun la gât ca să-l vadă toată lumea.

Diana pare pe cât de încântată poate ea să fie. Vine în spatele meu, îmi ridic părul și ea îmi prinde lănțișorul la gât. După ce termină, face un semn spre tocă și voal.

— Ai nevoie de ajutor cu astea?

— Ar… ar fi extraordinar.

Diana este înaltă, aproape cu un cap mai înaltă decât mine şi, în timp ce-mi fixează toca, mă uit la ochii ei. Sunt mijiţi din cauza concentrării. Se roteşte în jurul meu, îmi aranjează voalul în jurul feţei şi apoi îmi netezeşte rochia la spate. Bineînţeles că mă gândesc la mama. Dacă ar mai fi printre noi, ea mi-ar fi prins lănţişorul la gât, ea mi-ar fi netezit cutele rochiei. Şi mi se pune un nod în gât.

— Mulţumesc, murmur eu şi o cuprind pe Diana într-o îmbrăţişare.

Ea se crispează puţin şi nu face niciun gest, nici ca să răspundă la îmbrăţişarea mea, nici ca să se elibereze. Nu contează, eu o strâng în braţe în continuare. Este slabă şi osoasă, parc-aş ţine în braţe un sac plin cu umeraşe.

După câteva secunde, mă desprind de ea.

— În regulă, spune Diana, dregându-şi vocea. Ar trebui să mă întorc la Ollie.

Şi asta a fost tot. Încerc să nu mă concentrez asupra faptului că nu mi-a răspuns la îmbrăţişare. În fond, a venit aici! Şi mi-a adus o bijuterie minunată, o bijuterie simbolică, pe care ea însăşi a purtat-o în *ziua nunţii ei.* E un pas înainte. Şi voiam să mă bucur de asta.

Diana porneşte spre uşă, dar se opreşte brusc şi se întoarce cu faţa spre mine.

— A, încă ceva, Lucy.

— Da?

— Lănţişorul este obiectul de împrumut care-ţi lipsea.

— Ştiu, spun eu.

Mă uit din nou în oglindă, admirându-i perfecţiunea. Îmi vine greu să cred că am fost cât pe ce să nu-l port.

— În regulă, zice ea, pentru că *de împrumut* înseamnă că trebuie să mi-l dai înapoi.

Se lasă o tăcere adâncă.

— Înţeleg, spun încetişor, iar Diana îşi apleacă uşor capul şi iese din cameră.

•

— Fetele vor dori şampanie, o instruieşte Eamon pe chelneriţa în pantaloni negri şi cămaşă albă, apretată.

Nu ştiu eu multe despre fete, dar ştiu sigur că le place şampania.

Julia, soţia lui Eamon, încuviinţează cu o mişcare înflăcărată din cap. O cheamă pe chelneriţă la ea şi arată spre sticla de Dom Perignon.

— Excelentă alegere, spune tânăra.

Ollie se albește brusc. Chiar și înainte să ajungem aici, își făcea probleme în ceea ce privește costul acestei mese (pentru că mesele cu Eamon nu erau niciodată ieftine); dar, când am ajuns la Arabella și a văzut fețele de masă albe, specifice restaurantelor scumpe, și meniul fără prețuri… mi-am dat seama c-a fost cuprins de panică. Iar acum, colac peste pupăză, Dom Perignon. Alegerea asta e și mai frustrantă pentru mine, pentru că sunt însărcinată în opt săptămâni… prin urmare, nu pot să beau șampanie, dar nici nu pot să spun de ce nu beau, ceea ce înseamnă că, la sfârșitul cinei, va rămâne pe masă un pahar cu șampanie foarte scumpă, de care nu s-a atins nimeni.

— Cum merge căutarea de locuință? ne întreabă Julia imediat după ce chelneriță se îndepărtează.

Are o expresie foarte îngrijorată, de parcă ne-ar întreba despre cine știe ce boală rară cu care unul din noi a fost diagnosticat de curând.

— Noi am avut un agent imobiliar foarte priceput, așa ne-am cumpărat casa din South Yarra. Ce-ar fi să vă dăm numărul lui de telefon?

Niciunul dintre prietenii lui Ollie nu înțelege de ce locuim cu chirie. La un moment dat, se pare că au ajuns cu toții la concluzia că nu reușim să găsim o casă care să ne placă, evident bazându-se pe presupunerea că părinții lui Ollie vor plăti pentru locuința visurilor noastre. Din păcate, lucrurile nu stau așa. În anul care a trecut de când ne-am căsătorit, amândoi am făcut economii la sânge ca să putem achita avansul. În prezent lucrăm amândoi și avem un venit bunicel, dar, dacă totul merge bine, în curând eu voi rămâne acasă cu bebelușul nostru. Și, din nefericire, niciun agent imobiliar, oricât de priceput ar fi, nu va fi în stare să ne ajute dacă nu avem bani.

Dacă ar fi după mine, le-aș spune de-a dreptul că părinții lui Ollie nu plătesc pentru nimic, numai că el este ridicol de sensibil în privința asta. Prin urmare, nu spun nimic și intru în joc.

— Sigur, de ce nu? spune Ollie. Nu strică, nu-i așa?

Julia încuviințează, bucuroasă că ne poate fi de ajutor, iar Eamon și-a scos telefonul și îi transmite lui Ollie datele de contact ale agentului. Zău că nu înțeleg ce-i în mintea prietenilor lui Ollie atunci când interpretează fiecare eșec sau pas înapoi drept „o minunată ocazie de a o lua pe un alt drum”. Tare mult mi-aș dori să văd ce fețe ar face Eamon și Julia dacă le-am spune: „În realitate, ne străduim din greu să ne plătim chiar și chiria de acum și vă putem spune cu siguranță că agentul vostru nu ne-ar prezenta proprietăți în zonele pe care ni le permitem! Ha-ha-ha!”

— Gata, exclamă Eamon, punându-şi telefonul înapoi în buzunarul hainei. Să-ţi povestesc care-i chestia cu „S'meals"!

De când am ajuns, Eamon a încercat în zadar să-i povestească lui Ollie despre noua lui afacere. Numai Dumnezeu ştie de ce! De câte ori ne întâlnim cu el, Eamon pare să fi inventat câte o nouă idee de afaceri, susţinând sus şi tare că va fi marea lovitură şi insistând ca amicii lui să profite de ocazie şi să i se alăture cât mai repede. O perioadă a preluat o franciză legată de o firmă de bronzare la domiciliu, după care s-a ocupat de fabricarea truselor pentru realizarea mulajelor cu urme de palme şi tălpi ale bebeluşilor pe care le păstrează unii oameni drept suvenire. Ollie spune că uneori a avut succes, alteori nu, deci nu poţi să-l condamni pentru perseverenţa lui. Eu îmi doresc doar să înceteze să discute despre toate planurile astea în cel mai mic detaliu atunci când ne întâlnim să luăm cina, când oricine-ar putea să-şi dea seama că Ollie face tot felul de socoteli în minte ca să găsească o soluţie pentru ca toată consumaţia de la restaurant să nu depăşească cinci sute de dolari.

— În loc de mâncare gătită, bei un *smoothie.* Şi te bucuri din plin de superalimente. Fructele şi legumele ţi se livrează proaspete, în pungi sigilate, aşa că tu nu trebuie decât să le pui în NutriBullet şi gata!

Clipesc uluită.

— Adică… fructe şi legume? În pungi? Asta-i tot?

— Nu sunt doar fructe şi legume! ripostează Eamon cu o nuanţă triumfătoare în voce. *Mâncare* sănătoasă, echilibrată din punct de vedere nutriţional. Poţi să-l bei la birou şi să spui liniştit că a fost masa ta de prânz.

— La fel ca *shake*-urile alea proteice care ar trebui să înlocuiască mesele?

— Dar cu alimente şi ingrediente proaspete în loc de chimicale. Cu *superalimente.*

Eamon a spus „superalimente" de cel puţin şaptesprezece ori de când ne-am aşezat la masă şi ard de nerăbdare să-l întreb ce înseamnă un „superaliment" pentru că bănuiesc că habar n-are. Însă, încă o dată, de dragul lui Ollie, pentru că sunt prieteni încă de la grădiniţă şi pentru că părinţii lor se cunosc, mă stăpânesc şi nu-l întreb nimic.

— Interesant. Multă baftă! spun eu.

Evident că va avea nevoie.

Însă Eamon nu mă aude, este mult prea atent la Ollie.

— Şi ţie cum îţi mai merge, amice? Cum merg lucrurile în lumea recrutărilor?

— Bine. De fapt, săptămâna trecută chiar am obţinut o slujbă excelentă

pentru cineva. Tipul, Ron, are şaizeci de ani şi era şomer de şase luni. Avea neapărat nevoie de un loc de muncă pentru următorii cinci ani pe care-i mai are până la pensie, dar toată lumea îi spunea că nu are nicio şansă pentru că era specializat într-un soft care nu se mai foloseşte. I-am promis că o să-i găsesc ceva şi uite că, săptămâna trecută, am dat peste un client care-şi actualizează softul de ERP[{11}] pornind de la sistemul la crearea căruia a lucrat şi Ron în anii ’80. Acum e şef al echipei de conversie a datelor stocate. Nici lui Ron şi nici clientului nu le-a venit să creadă ce noroc au avut că s-au găsit.

Ollie radiază. Îmi place nespus să-l văd aşa. *Trăieşte* ca să găsească cea mai potrivită slujbă pentru fiecare candidat, mai ales pentru cei care sunt greu de plasat. Îi ascultă pe toţi cu mare atenţie în timpul interviurilor şi, până la sfârşit, se împrietenesc. Din nefericire, calităţile lui sunt rareori recompensate într-un domeniu care pune accent pe obiective şi pe rezultate şi acesta este motivul pentru care cei mai mulţi dintre colegii lui Ollie au ajuns în funcţii superioare lui, în vreme ce el bate pasul pe loc, zbătându-se să găsească jobul potrivit pentru candidaţi ca Ron.

— Super, super, zice Eamon. Totuşi, lucrezi de ceva vreme acolo, nu-i aşa? Nu te-ai gândit c-ar fi momentul să-ţi întinzi aripile şi să-ţi iei zborul? Ţi-ai făcut deja nişte relaţii destul de importante. Lumea e a ta. Nu poţi să munceşti până la sfârşitul vieţii pentru tipul ăla.

Discursul ăsta al lui mă face să înţeleg că are un interes. Şi simt cum mă crispez.

— Haide, spune ce-ai de spus, îl îndeamnă Ollie, care a interpretat la fel ca mine vorbele lui Eamon. Vrei să mă asociez cu tine, nu? Sau să demarăm împreună o nouă afacere? Sau să investesc într-una?

— Cum adică? întreabă Eamon încercând să pară jignit. Nu poate să mă intereseze cariera prietenului meu? Totuşi… dacă tot ai pomenit despre asta, adevărul e că aş cam avea nevoie de un asociat, spune şi zâmbeşte larg.

— Pentru afacerea aia cu *smoothie*-urile?

— Afacerea cu substitute sănătoase pentru mesele zilnice, îl corectează Eamon. Cu *superalimente!*

— Cum aş putea să-ţi fiu eu de folos în afacerea asta? îl întreabă Ollie.

Cu bani, îmi spun eu. *Mai bine zis, cu bani de la tatăl tău.* Sunt convinsă că Eamon la asta se gândeşte.

— Nu te înţeleg, prietene, zice Eamon. Ai fi un atu în orice fel de afacere. Ştii cum să vorbeşti cu oamenii. Şi asta-i o calitate preţioasă în absolut toate afacerile.

Ollie nu-i răspunde imediat şi, vreme de câteva secunde absolut îngrozitoare, am impresia că ar putea să ia în considerare asocierea cu Eamon în afacerea cu *smoothie*-urile. Mă uit la el. Mi se pare cufundat în gânduri. De ce? Nici nu merită să te gândeşti la o asemenea propunere, nu-i aşa? Dacă nu cumva… oare să-mi fi scăpat ceva? Oare Ollie nu e mulţumit cu slujba pe care o are? Cum rămâne atunci cu bucuria din vocea lui când ne-a povestit, în urmă cu câteva minute, cum a reuşit să găsească un loc de muncă pentru tipul de şaizeci de ani? Cu siguranţă că cineva care se simte mulţumit şi împlinit la serviciul pe care îl are un s-ar gândi dintr-odată să-şi schimbe cariera doar pentru că amicul lui i-a sugerat asta în timpul cinei.

— V-aţi decis? ne întreabă chelneriţa, venind lângă masa noastră.

Însă niciunul dintre noi nu a apucat încă să se uite pe meniu.

— Ce-ar fi să vă spun care sunt specialităţile zilei? ne propune chelneriţa când nu primeşte niciun răspuns. În seara aceasta avem piept de porc la cuptor, absolut delicios, şi merluciu în crustă de parmezan.

— Mai lasă-ne câteva minute, îi cere Eamon, dar fără să-şi ia ochii de la Ollie.

Aproape că salivează, crede că şi-a încolţit prada şi este gata să treacă la atac. Ollie se uită în sus ţinându-şi buzele strânse, de parcă ar lua propunerea în serios.

— Ollie, spun eu, încercând cu disperare să-l opresc înainte să apuce să spună ceva şi să nu mai poată da înapoi.

— Nu mă pot hotărî, zice el. Porc sau peşte?

— Porc sau peşte? izbucneşte Eamon. Credeam că discutăm despre „S'meals"!

— Despre ce? se încruntă Ollie, prefăcându-se că nu pricepe. A, afacerea aia a ta cu *smoothie*-uri. Nu, ascultă-mă, prietene, îţi doresc tot binele din lume, dar hai *să fim serioşi.* Nu-i o idee bună să amestecăm afacerile cu plăcerile, nu-i aşa? Toată lumea ştie asta.

Mâna lui îmi strânge genunchiul pe sub masă şi eu respir uşurată. Poate că soţul meu e un tip mândru, dar nu-i deloc prost. Ba chiar, atunci când e vorba despre bani, e posibil ca Ollie să fie mai isteţ decât credeam eu.

7. LUCY

În prezent…

Ziua următoare, mă concentrez asupra copiilor. Chiar dacă poliția ne-a bătut la ușă cu o seară în urmă, cei mici par mult prea absorbiți de propriul univers ca să-și dea seama că e ceva în neregulă, cu toate că am lăsat-o pe Edie să bea șase sucuri de fructe (deși, în mod normal, limita e de doar două pe zi), iar pe Archie și pe Harriet nu i-am dus nici la karate și nici la gimnastică și nici nu i-am obligat să se desprindă de tabletele lor până la prânz. Dar acum trebuie să le spunem. Nu vom putea să le spunem de ce a murit, dar putem măcar să le împărtășim vestea că Diana a murit. O să le zicem că încă nu știm de ce și că doctorii cercetează acum cauza morții ei. Ar trebui să fie de ajuns. Sincer, probabil că s-ar mulțumi și dacă le-am spune doar atât: „era foarte bătrână”.

Mă uit la Ollie. După ce ieri refuzase să accepte că s-ar fi întâmplat cu adevărat, acum pare să fi trecut la nivelul următor al doliului, oricare ar fi acela. Cu excepția câtorva răbufniri emoționale ciudate, a fost îngrozitor de tăcut întreaga dimineață. De exemplu, cu câteva minute în urmă, în timpul unui arabesc spontan, Harriet a alunecat pe o pernă și s-a dat peste cap. A aterizat pe spate pe podea și a început imediat să plângă. Ollie s-a uitat lung la ea câteva clipe, după care, în mod bizar, a început să râdă. Pân-am reușit eu să ajung la Harriet, râdea în hohote ca un nebun.

De durere.

Îi surprind privirea lui Ollie, care se află pe canapea, și îi șoptesc:

— Hai să le spunem.

Mă aștept întrucâtva să rămână în continuare cu privirea în gol, dar încuviințează, ia telecomanda și închide televizorul.

— Hei! strigă Archie.

Harriet și Edie se uită urât la noi. Eu mă așez pe brațul canapelei, iar copiii își întorc din nou privirile spre televizor, simțindu-se probabil mai în largul lor atunci când se uită la ecranul negru decât la chipurile unor oameni adevărați.

— Vrem să vă spunem ceva.

— Ce mai e? mormăie Archie, aruncând controlerul de la Xbox.

— Avem nişte veşti triste.

Şi Harriet, şi Archie se întorc repede cu faţa la noi. *Veşti triste.* Acum sunt atenţi la noi. Au văzut destule filme pentru copii (mi se pare mie sau mai toţi părinţii mor în filmele astea?) ca să ştie ce înseamnă „veşti triste”.

Copiii au fost distruşi după moartea lui Tom. Archie a început din nou să facă pipi în pat, iar Harriet avea atacuri de panică ori de câte ori Ollie ajungea chiar şi cu câteva minute mai târziu acasă de la serviciu. („A murit?” mă întreba ea mereu, uitându-se la mine cu ochii ei mari.) Evident că, la vremea respectivă, Edie nu înţelegea prea multe, însă acum e diferit. O adoră pe Dido (numele prostesc cu care Diana insista să i se adreseze). Toţi trei o iubesc pe Dido. O iubeau pe Dido.

Trag aer în piept.

— Dido a murit ieri.

Harriet e prima care reacţionează. Icneşte, de parcă i s-a tăiat respiraţia. Duce mâinile la gură şi începe să inspire şi să expire zgomotos. Reacţia ei are ceva fals, de parcă ar încerca să copieze ceva ce-a văzut la televizor.

Sunt atentă la Archie, aşteptând să reacţioneze şi el.

— M-ai auzit, puiule?

Archie încuviinţează cu o mişcare din cap. Expresia lui este posomorâtă, dar oricum mai stăpânită decât dacă i-aş fi spus că nu are voie să mănânce îngheţată la desert.

— A murit Dido, repetă el, lăsând capul în jos.

Harriet ia mâinile de la gură şi izbucneşte în râs.

— *Dido a mierlit-o.* Rimează.

Şi se trânteşte pe canapeaua goală, hohotind atât de tare, că trebuie să se ţină de burtă.

— Ba nu rimează, proasto, o contrazice Archie.

— Ba da.

— Ba nu.

— *Ba da!*

— Copii, intervin eu. Înţelegeţi ce vă spun? Mai ţineţi minte când a murit bunicul? S-a dus în rai şi noi nu l-am mai văzut. Acum… a murit şi Dido.

Harriet începe din nou să râdă.

— *Scuze!* Doar că sună aşa de caraghios.

Acum chicoteşte şi Archie. Şi, bineînţeles, li se alătură şi Edie, cu toate că nu înţelege deloc ce se întâmplă.

— Nu vă pare rău că a murit Dido? îi întreabă Ollie, cu o modulaţie a vocii.

Mă întorc spre el, brusc îngrijorată că va începe să plângă. Nu că asta ar fi ceva rău, doar că nu este tocmai cel mai potrivit moment. Şi copiii sesizează schimbarea din tonalitatea vocii lui şi se opresc din râs.

— Ba da, spune Archie, dar nu pare deloc trist.

De fapt, îmi dă impresia că ştie că acesta este răspunsul pe care-l aşteptăm din partea lui. Atât de ascultător este Archie. Edie se uită la picioarele ei, minunându-se de gaura din şosetă din dreptul degetului mare. Harriet îşi dă ochii peste cap şi îşi cercetează oja roz şi sclipicioasă, pe alocuri decojită, de pe unghii.

— Mie nu-mi pare rău, murmură ea.

— De ce nu-ţi pare rău, Harriet? o întreb încruntându-mă.

— Dido se purta urât cu tine, răspunde ridicând din umeri. Mie nu-mi plac oamenii care nu se poartă frumos cu mama mea.

Eu şi Ollie ne privim.

— Nu-i aşa că o să fie mult mai bine acum, că nu mai e ea, mami? continuă Harriet.

Sare de la locul ei şi dă din mâini şi din picioare, încercând poate să facă o piruetă în aer. Numai că alunecă şi de data asta cade fix în nas. Începe să urle. Edie începe să scâncească. Şi Archie, cu întârziere, izbucneşte dintr-odată în plâns.

8. DIANA

În trecut…

Opresc la semafor și mă uit urât la uriașul urs din pluș de pe scaunul din dreapta. Normal că Tom cumpărase jucăria asta ridicolă și, ca și cum asta n-ar fi fost suficient de rău, a insistat ca eu să o duc *la spital* și să i-o dau lui Lucy.

— De ce ții să fac asta? l-am întrebat la telefon. Oricum Archie n-o să înceapă să se joace cu ursul în primele lui zile de la naștere!

— Este primul nostru nepoțel, mi-a răspuns el. În plus, lui Lucy o să-i placă foarte mult.

Probabil că avea dreptate în privința asta. Felul în care reușea s-o înțeleagă pe deplin pe nora noastră era la fel de spectaculos ca totala mea lipsă de înțelegere. După miezul nopții, Lucy îl născuse pe Archie, în urma unui travaliu scurt și lipsit de complicații. Tom vrusese să mergem la spital imediat ce-am aflat vestea, dar am reușit să-l conving să se ducă la serviciu câteva ore, ca să-i lăsăm puțin pe proaspeții părinți singuri cu bebelușul. Acum însă, până și *eu* mor de nerăbdare să ajung acolo. Tom vine direct de la birou și ne întâlnim la spital.

Începe să-mi sune telefonul chiar când semaforul se face verde. Apăs câteva butoane de pe volan până când reușesc să fac conexiunea. (În mod obișnuit, prefer să-mi iau micuțul Ford Festiva atunci când am mai multe treburi în oraș, dar acum este în service, așa că am fost nevoită să iau Range Roverul și, sincer, cred că ai nevoie de doctorat în mecanică auto ca să știi cum să-l faci să te asculte.)

— Alo?

Sunetul unei respirații greoaie năvălește în mașină.

— Doamna Diana?

Recunosc imediat vocea.

— Ghezala?

O tânără de douăzeci și doi de ani însărcinată, Ghezala a fugit din Afganistan și e în Australia de cinci luni. Am vizitat-o de câteva ori în ultimele săptămâni, ca să-i duc un cărucior, un coșuleț pentru bebeluși și niște

hăinuțe pentru nou-născuți. Și, de fiecare dată, Ghezala punea un ibric cu apă la fiert pentru ceaiul Kahwah[12] și stăteam la povești. Engleza Ghezalei nu-i nemaipomenită și, de obicei, conversațiile se rezumă la ce a mâncat la micul dejun și cum o să fie vremea săptămâna aceea și ce a mai văzut la televizor… dar mie îmi place extrem de mult această simplitate.

— Doamnă Diana? spune din nou, apoi urmează o nouă serie de gâfâieli și de gemete. Copilul.

Opresc mașina și fac socoteala în minte. Este mai devreme cu câteva săptămâni. Nu-i periculos de devreme, dar e mai devreme. Iar Ghezala nu are în Australia nici rude și nici prieteni. Măcar partenerul ei, Hakem, este în țară, dar rămâne de văzut dacă este în stare să asiste la o naștere.

— Ghezala, trebuie neapărat să mergi la spital. Ții minte voucherul pe care ți l-am dat pentru taxi? Cheamă taxiul și folosește voucherul acela ca să plătești. Ghezala? Spune-mi, îți aduci aminte unde ai pus voucherul?

Aud gemetele care însoțesc o nouă contracție, așa că aștept. Mă îngrijorează faptul că nu poate vorbi în timpul contracțiilor și mă întreb dacă n-ar fi mai bine să chem o ambulanță.

— Ghezala, repet eu când nu o mai aud gâfâind. Mai ai voucherul pentru taxi?

— Nu… nu mai știu.

Pare sfârșită. Fără să mă gândesc, am întors deja mașina și mă îndrept spre locuința ei, însă drumul până acolo durează douăzeci de minute.

— Unde-i Hakem, Ghezala?

— Afară.

Cu greu reușesc să-mi stăpânesc strigătul de furie „Ce naiba face afară?” și o întreb în schimb:

— Cât de puternice sunt durerile? Pe o scară de la unu la zece.

— Cam de… patru.

Numai că am senzația că „patru” pentru Ghezala reprezintă un „unsprezece” pentru majoritatea femeilor. La următoarea contracție i se taie respirația.

— Fii atentă, Ghezala. O să-ți chem eu o ambulanță.

— Nu, spune ea. Nu puteți… să veniți dumneavoastră, doamnă Diana?

— Chiar acum sunt în drum spre tine. Dar, Ghezala…

Apelul se încheie brusc. Iar când o sun din nou, nu-mi mai răspunde.

Durează douăzeci și cinci de minute până când reușesc să ajung și, când opresc în fața casei, îl văd pe Hakem fumând o țigară în curte. Probabil că și-

a petrecut jumătate din viaţă fumând în curtea asta mică, năpădită de buruieni. Ţâşnesc din maşină şi alerg spre casă.

— Hakem? Unde-i Ghezala?

Îmi face un semn din cap.

— Înăuntru.

— *Înăuntru?* De ce nu eşti cu ea?

Se uită la mine de parcă i-aş fi sugerat să rezerve o vacanţă în Bahamas. Îmi dă senzaţia că face dinadins pe prostul.

— Ai chemat măcar ambulanţa?

Se întoarce, mai trage un fum din ţigară.

— Poate că-ţi imaginezi că eşti salvatoarea noastră, dar nu ştii nimic. Eşti altfel decât noi. Eşti altfel decât Ghezala.

— Hakem, AI CHEMAT AMBULANŢA? îl întreb eu printre dinţi.

Face un pas spre mine. Ochii îi sunt galbeni şi străbătuţi de vinişoare roşii.

— Nu. NU. AM. CHEMAT-O.

Hakem este bine legat şi cu peste treizeci de ani mai tânăr decât mine, însă suntem fix de aceeaşi înălţime.

— Nu încerca să mă intimidezi, tinere. Crede-mă că n-o să-ţi fie bine dacă te pui cu mine.

Firește că nu este adevărat. *Mie* nu mi-ar fi bine, *deloc* bine. Dar am învăţat că-n viaţă războaiele se câştigă cu ajutorul minţii, nu prin forţa muşchilor. Şi, din moment ce m-am hotărât s-o ajut pe Ghezala să nască un bebeluş sănătos, a naibii să fiu dacă n-o să fac asta.

Stau faţă în faţă cu Hakem, foarte aproape de el, când îşi ridică mâinile ca şi cum ar recunoaşte că a fost învins.

— Cheamă o ambulanţă! îi strig, trântind uşa din plasă în urma mea. Acum!

Ghezala e pe podeaua de gresie din bucătărie, cu spatele sprijinit de nişte perne. Alunec pe o zonă umedă şi aproape că-mi pierd echilibrul; rămân fără răsuflare când zăresc capul copilului. Îmi dau seama că nu mai e timp să chemăm o ambulanţă văzând cum se cutremură Ghezala. Mă las în genunchi lângă ea. Tânăra geme prelung şi abia reuşesc să înşfac un prosop de vase, că fata împinge în mâinile mele bebeluşul rozaliu, plin de sânge. Îl înfăşor în prosop şi-l frec cu putere, până când îl aud că scoate un ţipăt ascuţit şi triumfător.

Sunetul acesta mă poartă în alte vremuri. *Patul îngust, lumina lunii care se revarsă prin fereastra fără perdele. Pocnetul urmat de senzaţia că în mine se*

rupe ceva. Aburii respirației mele care se înalță într-un nor.

Hakem se înșală. Nu sunt altfel decât Ghezala. Suntem exact la fel.

9. LUCY

În trecut…

— Unde naiba s-a dus?

Tom îl așază mai bine în poală pe bebelușul Archie și se uită la ceas. Diana ar fi trebuit să ajungă de o oră la spital, cu o surpriză pentru mine (durează doar treizeci de secunde până când Tom îmi mărturisește că surpriza e un urs din pluș uriaș). Acum freamătă de nerăbdare să i-l dăruiască nepoțelului său, care are doar șase ore de când s-a născut.

Dumnezeu să-l binecuvânteze!

Încă din momentul în care i-am anunțat că sunt însărcinată, Tom a fost *întruchiparea* bunicului iubitor – lăsându-se în genunchi, ori de câte ori mă duceam în vizită la ei, ca să poată vorbi cu burtica sau întinzându-și mâna ca să simtă loviturile bebelușului. Diana îl dojenea cu asprime: „Dar lasă biata fată să respire!”. Pe mine însă nu mă deranja. Ba chiar îmi plăcea mai mult atitudinea călduroasă a lui Tom decât stilul Dianei, care abia dacă pomenea despre copil. Bineînțeles că mă pregătisem sufletește să accept că sarcina mea nu avea să ne apropie una de alta, așa cum speram, dar tot am fost dezamăgită atunci când mi-am dat seama că nu adusese *niciun pic* de căldură în relația noastră.

Când sună alarma telefonului, anunțându-mă că au trecut trei ore de când l-am alăptat ultima oară pe Archie, îmi aranjez perna pe genunchi și îi fac semn lui Tom să mi-l dea. El mă ascultă și-l aduce cu niște mișcări atât de precaute, de parcă Archie ar fi un bibelou de porțelan. Apoi face câțiva pași înapoi și își ferește ostentativ privirea, în vreme ce eu mă chinuiesc să-mi desfac sutienul pentru alăptare.

— Doamne, pe unde-o fi? exclamă Tom, verificându-și a mia oară telefonul.

— Poate a rămas blocată în trafic? sugerează Ollie.

Stă întins lângă mine pe patul de spital și urmărește un meci de fotbal la televizorul din colț. Dar, la fiecare minut, își întoarce privirea spre Archie, de parcă ar vrea să se asigure că nu a dispărut de lângă noi.

— I-am dat două mesaje, spune Tom. Sper că n-a avut vreun accident.

Eu îl ridic pe Archie la sân și încerc să-i duc sfârcul la guriță, doar că bebelușul doarme dus. Suflu ușurel spre obrajii lui, dar fără niciun rezultat. E adâncit în lumea viselor.

— Dar de ce n-o suni? îl întreb eu. Măcar ca să te liniștești.

De fapt, și eu sunt nerăbdătoare s-o văd pe Diana. Am dureri post-partum, îmi vine mereu să plâng și în camera de spital e prea mult testosteron. Înainte să ajungă Tom, a venit tata în vizită; și, cu toate că-mi place să-i am aproape pe bărbații ăștia, tânjesc după o figură maternă, una pe care să mă pot baza.

Deși în sinea mea îmi dau seama cu durere că aceasta este ultima noastră șansă. Dacă Diana n-o să se apropie de mine nici măcar după ce am dat naștere primului ei nepot… ce șanse mai avem atunci?

— Da, spune Tom. Da, ai dreptate. O s-o sun.

Tom e pe cale să-și scoată telefonul când Diana apare în pragul ușii. Toți ne uităm lung la ea. Pare extrem de tulburată… ba nu, e complet *vraiște.* Pantalonii ei din pânză sunt uzi și murdari în dreptul genunchilor, iar bluza ei de in e mototolită. N-am mai văzut-o niciodată pe Diana arătând atât de neîngrijit.

— Di! exclamă Tom, sărind de pe scaun. Ai păţit ceva?

— Nu, sunt bine. Scuze c-am întârziat, am avut… în fine, nu contează, acum sunt aici. A! exclamă și se oprește la câțiva pași de pat, apoi trage aer în piept. Iată-l.

Archie nu dă niciun semn că s-ar trezi sau că i-ar fi foame. Așa că-l întorc cu fața spre bunica lui. Și zâmbesc.

— Iată-l.

Diana stă încremenită câteva clipe. Poate că-mi imaginez, dar am senzația că i s-au umezit ochii. Îmi vine și mie să plâng.

— Vrei să-l ții în brațe? o întreb.

Diana rămâne tăcută câteva clipe, apoi încuviințează. Se duce să-și spele mâinile la chiuvetă – și le spală bine, cu multă atenție –, după care vine lângă pat. I-l întind pe Archie, iar ea îl ia cu delicatețe, ținându-i căpșorul cu ambele palme.

— Bine-ai venit, tinere, șoptește ea. Îmi pare foarte bine să te cunosc.

Tom se apropie de Diana și se uită la Archie. În rezerva de spital nu se mai aude decât susurul minunat al respirației lui Archie. Pentru câteva clipe mă simt liniștită, complet împlinită.

— Unde-i ursul? o întreabă Tom pe Diana.

— A… începe Diana, ridicându-și ochii spre el, dintr-odată tulburată. S-a

întâmplat că… o fată de care mă ocup a născut și ea astăzi. Din cauza asta am întârziat. Și…

Se lasă o tăcere adâncă, apăsătoare. Lui Tom îi cade fața.

— Nu avea nicio jucărie pentru copil și atunci… pur și simplu am…

Deși nu mă dau în vânt după urșii din pluș și oricum nu mi se pare că Archie ar avea nevoie de unul în prima lui zi de viață, faptul că Diana a dat altcuiva jucăria luată pentru el… mă afectează cât se poate de mult. E ca o trădare.

— O să luăm un alt ursuleț pentru Archie, spune Diana în cele din urmă.

— Da, confirmă Tom adunându-se. *Bineînțeles* că așa o să facem. O să-l cumpărăm chiar astăzi. Și i-l aducem diseară!

— Oameni buni, spune Ollie ridicându-și mâinile, calmați-vă. Archie n-are nevoie de un urs din pluș uriaș și cu atât mai puțin n-are nevoie de el azi, adaugă zâmbind, căci îi place nespus de mult să fie personajul rezonabil, conciliator. Cred că jucăria o s-o ducă mult mai bine cu doamna refugiată și cu bebelușul ei. Oricum, noi n-am avea unde să ținem o jucărie atât de mare, nu-i așa, Luce?

Își întorc cu toții privirile spre mine. Iar eu mă uit în jos.

— Ar fi bine să-l iau pe Archie, zic luându-mi băiețelul adormit din brațele Dianei. Trebuie să-l alăptez.

10. DIANA

În trecut…

Mă aflu în faţa uşii de la locuinţa lui Ollie şi a lui Lucy şi bat energic. Vigoarea bătăilor e o cale de a încerca să-mi înfrâng îndoielile care m-au cuprins. Archie are două săptămâni. Ce-o să creadă Lucy când o să mă vadă în pragul casei ei fără s-o fi anunţat în prealabil? O să se supere?
Cine poate şti? Tom a trecut, bineînţeles, de mai multe ori pe la ei, fără să-şi pună nici măcar o dată problema că poate nu e bine-venit. Încrederea lui nu dă greş niciodată. Şi nici lipsa mea de încredere.

De fapt, cred c-am stat departe din cauza afurisitului ăluia de urs. Când i l-am dat Ghezalei mi s-a părut cel mai corect gest pe care-l puteam face. Probabil că o să fie cea mai frumoasă jucărie pe care o va primi vreodată copilaşul ei. Poate chiar singura. Când i l-am oferit tinerei şi am văzut-o izbucnind în lacrimi, ursul nu mi s-a mai părut chiar atât de ridicol.

Ar fi trebuit să mă gândesc că Tom nu se va putea abţine şi-o să le spună despre urs lui Lucy şi lui Ollie. Şi recunosc c-am avut mustrări de conştiinţă atunci când am apărut la spital cu întârziere şi cu mâna goală. Ar fi trebuit să fac mai mult de-atât pentru primul meu nepot. Ar fi trebuit să fac mai mult de-atât pentru Lucy.

Iar astăzi asta îmi propun să fac.

Bat din nou în uşă, cu toate că o parte din mine ar vrea să mă urc înapoi în maşină şi să mă duc acasă. Dar atunci ce să fac cu puiul? Mă uit nehotărâtă în jos, spre sacoşa albastră din plastic, în care atârnă greu puiul crud. Probabil că Lucy a adormit sau se bucură de linişte cât bebeluşul trage un pui de somn. Asta *în cazul în care* bebeluşul obişnuieşte să doarmă. Ollie spune că Archie n-a prea dormit de când s-a născut. Asistenta de la maternitate zicea că are colici. Probabil că ultimul lucru pe care şi l-ar dori Lucy în perioada asta e să se pomenească din senin cu soacra în prag.

Ar trebui să plec de aici, cu tot cu pui.

— Diana?

Îmi ridic privirea. Lucy stă în uşă. E îmbrăcată într-un trening gri şi are în picioare o pereche de papuci pufoşi roz. În ciuda zâmbetului rapid, e clar că

nu se bucură să mă vadă. Îl ține în brațe pe Archie, care plânge.

— Ce surpriză, spune Lucy, îndepărtându-și de pe față câteva șuvițe de păr.

— Da. Eu… hm… v-am adus un pui.

Îmi dau seama că este un cadou bizar; nu sunt proastă. Dar, atunci când Ollie era bebeluș, cineva mi-a adus un pui și mi s-a părut unul dintre cele mai nimerite daruri pe care le-am primit vreodată. Asta se întâmpla înainte de apariția rețelelor de livrare la domiciliu, iar simplul gând că trebuia să mă îmbrac și să merg cu bebelușul la supermarket mi se părea copleșitor. Mă gândeam să-i povestesc asta lui Lucy astăzi și… nu știu… poate că gestul ăsta de a aduce un pui femeilor care tocmai au născut avea să devină un soi de tradiție a familiei Goodwin sau ceva de felul ăsta. Acum mi se pare o tâmpenie fără margini.

— Aha, zice ea. În cazul ăsta, ai vrea să intri?

Intru după ea în casă și observ petele de lapte de pe umărul ei și altele mai jos, pe spatele bluzei de trening. Archie își întinde mânuțele în sus și acum pot să-i văd fețișoara perfectă și supărată în timp ce urlă în continuare. O scumpete de băiețel.

Murdăria și dezordinea din camera de zi sunt de-a dreptul impresionante. O pungă cu pop-corn e împrăștiată pe jos, iar pe măsuța de cafea e un bol cu niște cereale care s-au solidificat. Peste tot sunt pachete de șervețele umede pentru bebeluși, pungi cu pamperși și vase murdare. Într-un colț al camerei văd un scutec folosit, strâns, dar fără să fie băgat într-o pungă. Am nevoie de toată stăpânirea de sine ca să nu icnesc.

— Aseară am făcut curățenie, se apără Lucy, dar… e așa de… Archie a fost atât de supărat… are colici… și eu pur și simplu nu am avut când să…

— Mă ocup eu, îi zic, pentru că, sincer, nu suport să mai stau nici măcar o singură secundă în mizeria asta.

Ca să nu mai spun că mă pricep mai bine la curățenie decât să fac conversație despre nimicuri. În plus, lui Archie îi este foame, în mod evident, iar țipetele lui sunt la fel de neplăcute ca zgomotul unghiilor care zgârie o tablă.

— Tu stai jos undeva și dă-i să mănânce.

— Bine, fie, dacă ești sigură că…

— Sunt sigură.

Las puiul pe blatul din bucătărie și mă apuc de treabă, împachetez mai bine pampersul folosit, îl bag în pungă și arunc punga în pubela de afară.

Apoi strâng toate cănile și farfuriile murdare și le duc în bucătărie. Nu-mi dau seama cum poate cineva să trăiască în felul ăsta. Ultima oară când am venit în vizită – la ziua de naștere a lui Ollie, cred –, casa fusese împodobită ca pentru niște potențiali cumpărători cu multe pretenții: peste tot erau flori și perne decorative și pe fundal se auzea o muzică în surdină. Sărmana Lucy trudise întreaga seară în bucătărie, unde a pregătit un adevărat banchet cu mâncare vietnameză. Absolut ridicol! I-am sugerat să comande mâncare de undeva, dar ea a insistat să gătească. Spunea că vrea să încerce o rețetă nouă.

Pentru numele lui Dumnezeu!

Golesc mașina de spălat vase și o umplu din nou și, când vreau să-i dau drumul, observ ceva în cuptor – vreo șase gujoane de pui. Tari ca piatra. *Tipic pentru Lucy,* îmi spun eu. Ori se ospătează, ori face foamea.

Lucy apare în spatele meu tocmai când scot din cuptor tava cu gujoanele de pui.

— *Vai!* Probabil sunt ale lui Ollie… vai de mine… mereu pune câte ceva în cuptor și apoi uită. Nu, nu, nu, lasă-mă pe mine.

Îmi smulge tava din mâini. Archie îi urlă în brațe. Vreau să-i spun să se ocupe de copil și să mă lase pe mine să fac curat în bucătărie, dar am mai încercat asta și n-a mers. Ce să fac, prin urmare? Problema este că soacra poate greși foarte ușor. Și se pare că există un șir nesfârșit de reguli nescrise. Implică-te, dar fără să-ți impui punctul de vedere. Vino în ajutor, dar fără să întreci măsura. Ajută la creșterea nepoților tăi, dar nu prelua controlul. Împărtășește din experiența ta, dar nu da sfaturi. Evident că n-am învățat regulile astea. Strictețea lor mă face să mă las păgubașă. Și lucrul cel mai frustram pentru mine este că, de cealaltă parte, pentru socru este aproape imposibil să greșească. Socrul trebuie să fie doar prietenos. Asta-i tot.

Oamenii au în general mai multe așteptări chiar și din partea unui câine.

Archie plânge în continuare ridicându-și piciorușele spre piept, în timp ce Lucy se luptă și cu tava. Stând atât de aproape, văd cât de epuizată este. I-au apărut coșuri pe bărbie și – trebuie s-o spun – miroase cam urât. Pe tricou are o pată veche… după cum arată, pare să fie de sos pentru spaghete.

— Te rog, Lucy, lasă-mă pe mine, îi spun eu pe un ton rugător de care nu sunt deloc mândră. Tu stai jos și dă-i de mâncare copilului. Haide!

Se vede treaba c-am spus cuvintele potrivite, pentru că Lucy încuviințează și se duce în living. Răsuflu ușurată. Foarte rar mi se întâmplă s-o nimeresc cu Lucy și nu pentru că n-aș încerca. Am încercat să-i fiu pe plac atunci când i-am împrumutat cel mai de preț bun al meu – lănțișorul cu medalion celtic –

în ziua nunţii. La fel cum mi-l împrumutase şi mie soacra mea, Lillian, în ziua nunţii *mele*. Este un simbol al puterii, iar Lillian şi-l cumpărase ca să-i dea putere şi să reziste cât timp tatăl lui Tom lupta pe front. Mi l-a lăsat prin testament însoţit de o notă: „Ca să-ţi dea putere”. Abia acum mă gândesc că poate ar fi trebuit să-i spun lui Lucy povestea asta atunci când i l-am dat. Proastă am fost.

— Toată ziua a fost la fel de agitat? o întreb pe Lucy după ce termin de făcut curat în bucătărie.

Îi aduc o cană cu ceai, pe care o pun pe măsuţa de cafea. Archie stă întins în poala ei, roşu la faţă şi plângând în continuare, cu toate că acum e sătul.

— Cât e ziua de lungă, în fiecare zi, îmi răspunde ea. Şi în fiecare noapte, până dimineaţa.

— Ai încercat să-i dai nişte sirop pentru colici? o întreb eu, aşezându-mă lângă ea. Când Ollie era bebeluş îl ajuta să se liniştească atunci când avea gaze.

— Am încercat. Am încercat absolut *tot.*

— Îmi dat voie?

— De ce nu? răspunde Lucy, ridicând neputincioasă din umeri.

Îl iau pe Archie şi-l aşez în poziţie verticală, sprijinit pe pieptul ei, aşa încât capul copilului să fie adăpostit sub bărbia ei. Apoi îl bat uşor cu palma, cu o mişcare fermă, în mijlocul spatelui. Archie râgâie aproape imediat – cu un sunet puternic, adânc, în totală contradicţie cu trupuşorul lui. Trebuie să recunosc că mi se pare incredibil de satisfăcător. Preţ de o clipă, Archie pare că ar vrea să plângă, dar imediat închide ochii şi adoarme.

— Gata, spun eu bucuroasă.

Lucy se holbează la mine de parcă mi-ar fi apărut un al treilea ochi.

— Cum ai făcut asta?

— Cum l-am făcut să râgâie? o întreb uitându-mă neîncrezătoare la ea. Zău, Lucy. *Să nu-mi spui* că nu ţi-ai făcut copilul să râgâie până acum.

Ochii lui Lucy se umplu de lacrimi, iar eu mă dojenesc în gând.

— Ei, bine, mă grăbesc eu să-i zic, trebuie să-l ajuţi să elimine gazele de fiecare dată după ce-l hrăneşti. Câteodată chiar şi *în timp* ce-l hrăneşti. Altminteri, îl doare burtica.

— În regulă, spune ea dând din cap.

Am impresia că nu i-a dat nimeni niciun sfat despre cum să-şi îngrijească bebeluşul.

— Aşa am să fac de-acum încolo.

— Foarte bine. Acum pune-l în pătuț și du-te și tu și odihnește-te. O să pornesc mașina de spălat vase și după aia o să plec.

— Dar… nu vrei să… mai rămâi puțin? întreabă Lucy surprinsă.

Știu răspunsul corect la întrebarea asta. Nicio noră nu vrea ca soacra ei să mai „rămână puțin”. Copilul doarme și casa e curată. E vremea să plec. Nu știu eu prea multe, dar sunt absolut *convinsă* că am dreptate în privința asta.

— Nu, nu, nu. Am multă treabă. Trebuie să plec.

Îmi strâng lucrurile și pornesc mașina de spălat. Am închis deja ușa în urma mea când îmi dau seama că nu i-am spus povestea cu puiul pe care i l-am adus.

11. LUCY

În prezent…

În cele trei zile care au trecut de la moartea Dianei, n-am făcut nimic de mâncare, n-am spălat haine şi nici n-am făcut cumpărături. Nu i-am făcut observaţie niciunuia dintre copii, nu am ajutat pe nimeni la teme şi n-am ascuns nicio legumă în sosul de spaghete. N-am făcut absolut nimic din ce e normal să fac. Parc-am fi rămas cu toţii blocaţi într-un spaţiu inert, dincolo de timp, iar restul lumii continuă să se mişte în jurul nostru, nepăsătoare.

Copiii cei mari s-au întors astăzi la şcoală, dar Ollie nu s-a dus încă la serviciu. Mă miră asta, chiar şi-n contextul morţii Dianei. În ultimii doi ani, soţul meu, pe vremuri cam lipsit de ambiţie, s-a transformat într-un om obsedat de muncă, ce se ducea să lucreze şi în weekenduri, şi seara, şi de sărbători. Acum stă lângă Edie pe canapea şi priveşte în gol, de parc-ar fi în transă. Mă duc din când în când la el şi-i spun cât de rău îmi pare pentru tot ce s-a întâmplat şi că-mi doresc să pot face ceva ca să schimb lucrurile. Şi de fiecare dată mă întreb: chiar îmi doresc asta?

Mă duc spre bucătărie, hotărând c-a venit momentul să reinstaurez ordinea şi să revenim la programul obişnuit. *Măcar* atât pot să fac. Pe colţul blatului zace un morman de plicuri nedesfăcute, aşa că încep cu asta. Rup fiecare plic cu unghia degetului mare şi netezesc hârtiile una după alta.

Primul document este un extras de cont. De regulă, nu mă uit pe aşa ceva – din moment ce eu am grijă de copii, sunt mai mult decât fericită să-l las pe Ollie să se ocupe de partea financiară (nu-i nicio discriminare aici, ci mai degrabă o împărţire echitabilă a sarcinilor). Dar, când văd o sumă din şapte cifre – la debit, nu la credit –, simt că mi se taie respiraţia. Mă uit repede în partea de sus a foii, unde este trecut numele firmei Cockram Goodwin. Cockram vine de la Eamon, asociatul lui Ollie. Cum Dumnezeu au ajuns să aibă datorii atât de mari? Dar, şi mai important, aş vrea să ştiu de ce nu mi-a zis Ollie nimic despre asta?

Vreau să-l întreb chiar acum, dar nu apuc, fiindcă aud un ciocănit în uşă. Mă uit spre Ollie, dar el nu pare să fi auzit, rămâne adâncit în gândurile lui.

— Deschid eu, spun în mod inutil.

Deschid uşa şi văd două persoane. Nu poartă uniforme, dar sunt în mod clar poliţişti. Mi-o spun şi instinctul, şi legitimaţia pe care mi-o arată femeia.

— Eu sunt detectiv Jones, se prezintă ea. Acesta este colegul meu, detectiv Ahmed.

— Bună ziua, le spun eu.

Cei doi nu seamănă deloc cu Simon şi Stella, poliţiştii tineri şi binevoitori care ne-au anunţat moartea Dianei. Femeia-detectiv, pe nume Jones, are în jur de patruzeci de ani, este zveltă şi de înălţime medie. Are trăsături atrăgătoare, chiar dacă uşor masculine, părul castaniu cu şuviţe aurii, tuns până la nivelul bărbiei. E îmbrăcată cu haine simple şi comode – cămaşă albă şi pantaloni bleumarin, suficient de strâmţi cât să dea de înţeles că este mândră de silueta ei.

— Şi dumneavoastră sunteţi? mă întreabă ea.

— A! Eu sunt… Lucy Goodwin.

— Nora, spune Jones dând din cap. Condoleanţe.

Ahmed îşi înclină capul. Părul din creştet a început să i se rărească şi un rotocol de piele cafenie iese la iveală prin pelicula subţire de păr negru.

— Putem intra? întreabă femeia-detectiv.

Mă dau la o parte, iar Jones şi Ahmed intră în vestibul.

— Aveţi o casă drăguţă, spune Jones.

— Mulţumesc, răspund eu, deşi nu este atât de drăguţă; pe de altă parte, detectivii probabil c-au intrat într-o mulţime de case *mult mai puţin drăguţe* decât a noastră. Cu ce vă pot fi de folos?

Jones observă o fotografie de la nuntă şi se uită cu atenţie la ea.

— Frumoasă poză. Aceea este soacra dumneavoastră? întreabă arătând spre Diana, care e surprinsă în fotografie stând în stânga lui Ollie.

— Da, e Diana.

— Îmi închipui că treceţi printr-o perioadă dificilă. Aţi fost foarte apropiată de soacra dumneavoastră?

Jones continuă să se uite atât la fotografia aceea, cât şi la celelalte fotografii de pe perete, fără să pară prea interesată de răspunsul meu.

— E complicat.

— Nu e mereu aşa? zâmbeşte Jones. Mama fostului meu soţ era o mare figură. Abia dacă suportam să stau în aceeaşi încăpere cu vaca aia bătrână şi nesuferită. Din cauza asta s-a dus de râpă căsnicia mea. La dumneavoastră? În ce fel a fost complicat?

— Ei, ştiţi şi dumneavoastră… Complicat.

Jones și Ahmed o iau înainte pe coridor, oprindu-se din când în când să se uite la fotografiile agățate pe pereți.

— Petreceaţi mult timp împreună? continuă Jones. În familie? De zilele de naștere, de Crăciun, ocazii de felul ăsta?

Îmi aduc aminte de ultimul Crăciun petrecut împreună. Vorbele urâte, fețele posace, țipetele de la masă, când s-a servit curcanul. Nu chiar ca-ntr-o reclamă de pe Hallmark.

— Scuze, mi-aţi spus cumva din ce unitate faceți parte? îi întreb eu.

Pentru o clipă mă simt ca un personaj din serialul *Lege și ordine – Brigada specială,* care este singurul meu punct de reper pentru momentul în care deschizi ușa și te pomenești cu poliția în prag.

— De la omoruri suntem, răspunde Jones cu o voce egală.

— Lucy? strigă Ollie din camera de alături. Cine e?

Trag aer în piept și intru în living. Jones și Ahmed mă urmează. Ușa care dă în spate e larg deschisă, iar Edie nu se vede nicăieri – probabil că a căzut o minge în curte. Nimic nu-i place mai mult lui Edie decât să arunce mingi peste gard.

Ollie se ridică nedumerit.

— Poliția, îl lămuresc eu.

Ahmed se apropie de Ollie și-i întinde mâna.

— Dumneavoastră sunteți Oliver Goodwin?

— Ollie, spune el, strângând mâna detectivului.

Mă uit la Ollie prin ochii polițiștilor. Arată ca naiba. Poartă pantaloni bleumarin de trening și un tricou maro cu mâneci lungi; are părul vâlvoi, iar pielea are o tentă bizară, cenușie. Îmi aduce aminte de felul în care arăta când copiii noștri erau foarte mici și nu dormeau aproape deloc, când el apărea în cadrul ușii și mă implora să-l mai las să doarmă „măcar o jumătate de oră”, deși *eu* eram cea care stătusem trează cea mai mare parte a nopții.

— Sunt detectiv Jones, iar acesta este colegul meu, detectiv Ahmed, spune femeia. Am dori să vă punem câteva întrebări, dacă nu vă deranjează.

— Întrebări despre ce? vrea să știe Ollie.

Urmează un moment de tăcere, apoi Jones scoate un chicotit înfundat.

— Păi… despre moartea mamei dumneavoastră?

Ollie se uită repede la mine, iar eu ridic din umeri. În cele din urmă, după o clipă sau două, le face semn să ia loc. Cei doi detectivi se așază pe canapea.

— Cu ce vă putem ajuta, prin urmare? întreb eu din nou, așezându-mă pe brațul fotoliului, lângă Ollie. Aveți informații noi despre moartea Dianei?

— Nu avem încă raportul medicului legist, spune Jones, dar îl vom primi curând. Până atunci, strângem informații. Le-ați spus sergenților Arthur și Perkins că mama dumneavoastră suferea de cancer, e adevărat?

— Așa e, răspund eu, când văd că Ollie nu zice nimic. Diana avea cancer la sân.

Jones deschide un carnețel negru, pe coperta căruia este imprimată sigla aurie a poliției, și stă cu pixul pregătit în aer.

— Îmi puteți spune cum se numește doctorul care o trata?

— Medicul ei curant era doamna doctor Paisley, spun eu. De la Clinica medicală Bayside.

— Și medicul oncolog?

Se uită toți la mine. Toți, inclusiv Ollie.

— Nu… nu sunt sigură. Nu mi-a spus niciodată cum îl cheamă pe oncologul ei.

Jones închide carnețelul. Am impresia că nu i-am spus nicio noutate.

— Înțeleg.

— Ce anume înțelegeți? întreabă Ollie uitându-se chiorâș la ea.

— Nu am găsit nicio dovadă care să confirme faptul că mama dumneavoastră avea cancer. Nu există niciun document care să ateste că a mers la un oncolog. Nu există nici mamografii, nici ecografii și nici dovezi ale chimioterapiei. Din câte ne putem da seama, nu a suferit cu adevărat de cancer.

Jones pare iritată, de parcă ar fi vina *noastră* că ei sunt incompetenți.

— Înseamnă că nu ați căutat unde trebuie, zic eu. Doar n-ați luat toți doctorii la rând…

— Doamna doctor Paisley nu a trimis-o la niciun specialist, ne spune pe un ton calm Jones, ținându-și coatele sprijinite pe genunchi și mâinile împreunate. Nu există nicio tomografie și nici rezultate ale vreunor analize de sânge sau orice altceva care să indice faptul că suferea de cancer.

Simt că fața mi se strânge într-o grimasă. E absolut ridicol. Oamenii nu spun că au cancer dacă nu au. Mă rog, poate că totuși *unii* fac asta, cei ipohondri sau care suferă de sindromul Münchhausen[{13}], cei care vor să atragă compasiunea celorlalți, bani sau prieteni. Însă Diana nu suporta să fie compătimită și cu siguranță că nu avea nevoie de bani. Cât despre prieteni, nu putea să sufere oamenii care se învârteau în jurul ei și nu accepta să primească nici măcar un șervețel. Diana n-ar fi spus *niciodată* că are cancer, dacă nu era adevărat. Sunt mai mult decât convinsă de asta.

Și totuși…

— Înseamnă că-i o problemă în baza de date, zice Ollie. Asta trebuie să fie. De ce să spună că are cancer dacă nu avea?

— Exact asta încercăm să aflăm.

— Dar s-a *sinucis*, protestează Ollie clătinând din cap. Așa ați spus *voi*.

— Nu suntem siguri de asta.

Abia acum Ollie pare să înțeleagă ce se întâmplă.

— Păi… n-ați spus că a lăsat un bilet?

— Am *găsit* într-adevăr un bilet.

— Pot să-l văd?

— La un moment dat. Deocamdată face parte din anchetă.

— Ce înseamnă asta?

— Verificăm amprentele de pe el. Facem o analiză grafologică.

— Credeți că e un *fals*?

— Încercăm să nu facem presupuneri până nu avem mai multe informații.

— E ridicol, exclamă Ollie și, ridicându-se, începe să se plimbe prin cameră. E de-a dreptul ridicol.

— Stați puțin. Există dovezi care par să indice sinuciderea. Substanțele. Biletul pe care l-am găsit în sertarul de la birou.

— În sertarul de la birou? întreb cu uimire.

— Maaamiii, mi-e foaaameee.

Toată lumea se uită în direcția de unde s-a auzit vocea. Edie stă în pragul ușii care dă spre curtea din spate. Jones și Ahmed se ridică de pe canapea.

— Cine-s oamenii ăștia? întreabă Edie și se îndreaptă spre Jones, oprindu-se abia când mai are puțin și-i intră printre picioare.

— Eu sunt detectivul Jones, se prezintă femeia. Iar acesta este partenerul meu, detectivul Ahmed. Suntem de la poliție.

— Da’ nu sunteți îmbrăcați în haine de polițiști, spune Edie încruntându-se.

— Unii polițiști nu poartă uniforme. Dar am legitimație. Uite-o.

Observ că Jones și-a schimbat comportamentul la o sută optzeci de grade. Dintr-odată, se poartă poate nu chiar matern, dar cu foarte multă prietenie și afecțiune. Cumva mi-e clar că nu are copii, dar pare să fie genul de femeie care ar putea deveni mătușa preferată a unui copil.

— Cred că este de ajuns pentru azi, zice Jones, luându-și legitimația din mâna lui Edie și vârând-o la loc în buzunar. Dar vă rog să mă sunați dacă vă amintiți vreun detaliu semnificativ sau numele oncologului la care a mers

Diana.

Tonul ei sugerează însă că nu se așteaptă să primească vreun telefon de la noi.

— N-are niciun sens, spune Ollie, în vreme ce polițiștii se îndreaptă spre ușa din față. Mama nu ne-ar fi mințit că are cancer.

Însă eu mă gândesc la altceva, ceva care mă irită și mă obsedează, ca atunci când numele cuiva îți stă pe vârful limbii, dar nu reușești să ți-l aduci aminte. Oricum aș întoarce-o, nu pot să înțeleg.

Dacă te-ai sinucis, de ce-ai lăsat biletul în sertarul de la birou, Diana? De ce nu l-ai lăsat la vedere, unde știai că cineva avea să-l găsească?

12. LUCY

În trecut…

Cu una sau două săptămâni înainte ca Archie să împlinească un an, merg împreună cu Ollie acasă la Tom și Diana. Suntem imediat conduși în livingul din față, „camera cea bună” cum o numesc toți cei din familia Goodwin, ceea ce mi se pare ciudat, pentru că toate camerele sunt cât se poate de aranjate. Cu toate acestea, este o noutate, pentru că de obicei ne strângem în bucătărie sau stăm în bârlog.

— Să-ți mai aduc un pahar cu apă minerală, Lucy? mă întreabă Diana.

— Nu, sunt în regulă, mulțumesc.

Canapeaua e atât de dolofană din cauza umpluturii, că trebuie să mă agăț de brațul ei ca să-mi mențin echilibrul. Nici faptul că-mi zvâcnește genunchiul, așa cum se întâmplă când sunt neliniștită, n-ajută prea mult. Iar Diana nu face nimic ca să mă simt în largul meu. Are și astăzi atitudinea ei obișnuită – cu o privire mustrătoare și circumspectă ca întotdeauna. Stă țeapănă pe marginea canapelei, picior peste picior. Nettie și Patrick erau deja aici când am ajuns noi, dar s-au făcut nevăzuți după ce ne-au salutat cu un gest scurt, cerându-ne scuze. Aș fi vrut și eu să mă fac nevăzută.

Eu și Diana încercăm să facem conversație – despre slujbă (a mea, niciodată a ei), despre starea de sănătate a tatălui meu (alunița precanceroasă pe care și-a extirpat-o de curând), despre salopeta în dungi, în stilul anilor ’70 pe care am combinat-o cu o jachetă (despre care Diana a crezut că ar fi o pijama), dar îmi dau seama că Diana nu e pe de-a-ntregul atentă. Amândouă vrem să trecem mai repede la problema pe care am venit s-o discutăm și este limpede că eu și Ollie vrem ceva de la ea, din moment ce noi am propus această întâlnire.

— Puțină brânză? mă îmbie Diana, întinzând tava cu apetitive.

— Nu, spun eu și tăcerea se așterne din nou între noi.

Din păcate, multă vreme după ce eu și Diana ne-am epuizat toate subiectele de conversație, Ollie e încă adâncit într-o discuție cu Tom. Se pare că Tom vorbește din nou despre moștenire. Îi place la nebunie să vorbească despre *moștenire* și strecoară subiectul acesta în discuție ori de câte ori poate.

Parcă-i un copil care abia așteaptă să-i povestească prietenului său ce a primit de ziua lui de naștere înainte ca acesta să despacheteze cadoul. *Moștenirea* asta, zice el, o să ne ajute să ne descurcăm la bătrânețe. Într-adevăr, e plăcut să știm că vom avea tot ce ne trebuie și gândul ăsta chiar e reconfortant în contextul în care seara mâncăm supă la plic pentru că nu ne permitem altceva… dar, în același timp, mi se pare de prost gust să vorbim despre ce anume vom primi după moartea cuiva *înainte ca persoana respectivă să moară de-adevăratelea.*

— În orice caz, am vrut să vă rugăm ceva, spune Ollie după un timp, care mie mi se pare o eternitate.

Și eu, și Diana ne îndreptăm un pic spatele. Tom e singurul care pare surprins să afle că vizita noastră are un scop mai concret. Pentru cineva care are atât de mult succes în afaceri, mi se pare că uneori se prinde cam greu.

— Ne-am găsit o casă, îi anunță Ollie.

— Era și timpul! se bucură Tom.

Și el, la fel ca majoritatea prietenilor lui Ollie, își făcea griji în legătură cu faptul că stăm cu chirie și e atașat de ideea siguranței pe care ți-o oferă investiția într-o casă numai a ta.

— Este o căsuță simplă, cu două dormitoare, în South Melbourne, continuă Ollie. E într-o stare destul de precară, dar putem s-o renovăm. Ni s-a cerut un avans destul de convenabil, de doar douăzeci la sută, adaugă și are un moment de ezitare, aruncând o privire rapidă spre mama lui. Chestia e că, fără avansul ăsta de douăzeci la sută, ar trebui să plătim o asigurare ipotecară, care ar fi niște bani aruncați pe fereastră. Nu ne place deloc că suntem nevoiți să vă…

— În South Melbourne, zici? îl întrerupe Tom. E o zonă bună. Aproape de oraș. Aproape de piață, aproape de Albert Park Lake. Îmi imaginez că nu e prea ușor pentru niște tineri să se descurce, nu-i așa? Totul e atât de scump. Am citit acum câteva zile că o mulțime de tineri reușesc să-și cumpere prima casă abia după patruzeci de ani. Vă vine să credeți una ca asta? Tu ce zici, Di?

Numai pe Tom l-am auzit să i se adreseze Dianei cu „Di”. O dată i-a zis chiar „Lady Di”. Iar chestia care m-a șocat atunci a fost că Diana *a zâmbit.* Tom a scos la iveală o latură a ei complet necunoscută nouă, celorlalți. O latură mai blajină. Din nefericire, acum Diana nu pare deloc blajină. Își ține gura atât de pungită, de parcă ar încerca să sfărâme ceva între dinți.

— Viața nu-i ușoară pentru nimeni, spune ea în cele din urmă,

împreunându-şi cu afectare mâinile în poală. Fiecare generaţie are parte de propriile provocări şi cred că mulţi oameni au avut de înfruntat probleme mai grave decât faptul că nu-şi permiteau să-şi cumpere o locuinţă. Tu şi Lucy sunteţi tineri cu multă judecată. Dacă vă doriţi atât de mult casa asta, nu am nicio îndoială că veţi reuşi să o cumpăraţi. Dacă nu, o să găsiţi altceva… ceva ce *vă puteţi* permite.

Se lasă tăcerea. O tăcere adâncă. Fixez cu privirea desenul spiralat din covorul de pe podea, incapabilă să mă uit în ochii ei. După câteva secunde, arunc o privire spre Ollie şi Tom, care par amândoi dezamăgiţi, dar nu şi surprinşi.

— Diana, începe Tom.

Doar că Diana a ridicat deja o mână în direcţia lui.

— M-ai întrebat ce cred şi eu ţi-am spus. Asta e tot ce am de zis în legătură cu problema asta, adaugă Diana şi se ridică de pe canapeaua mult prea umflată. Vreţi să rămâneţi la cină, copii?

Eu şi Ollie ne holbăm la ea muţi de uimire.

— Înţeleg că nu, spune ea şi iese din cameră.

•

— Vă conduc, ne spune Tom.

— Nu, nu, mă grăbesc eu să-l opresc. Te rog, nu te ridica. Nu e nevoie.

Mă aştept ca Tom să insiste, dar el încuviinţează:

— Bine, atunci. Aveţi grijă de voi, copii.

Cred că niciodată în viaţa mea nu m-am mai simţit atât de înjosită. Ce naiba *a fost în capul nostru* când am hotărât să-i cerem bani Dianei? Totul mi se pare dintr-odată foarte clar. Mi-aduc aminte ce mi-a povestit Ollie despre felul în care a fost educat – cum Diana a insistat ca el şi Nettie să lucreze cu jumătate de normă şi să conducă maşini la mâna a doua, ca să înţeleagă că nu toată lumea este la fel de privilegiată ca ei – *bineînţeles* că Diana nu avea să fie de acord să le dea ceva de pomană. Sigur, au fost trimişi la şcoli particulare şi au avut parte de nişte vacanţe grozave (la insistenţele lui Tom), însă au petrecut şi numeroase weekenduri strângând donaţii pentru organizaţia ei şi lucrând la cantinele care ofereau mâncare pentru oamenii străzii. Iar partea cea mai rea este, în pofida umilinţei mele, că Diana a avut dreptate cu câteva lucruri când şi-a argumentat refuzul. Alte generaţii au dus-o *mult mai greu* decât noi. Măcar eu şi Ollie ne *puteam* permite o casă în limitele bugetului nostru. Ceea ce înseamnă că nici măcar nu pot s-o *urăsc* pentru ce a spus.

Când ajungem în vestibul, Nettie şi Patrick apar ca din senin.

— Cum a mers? întreabă Nettie în şoaptă, dar are o expresie compătimitoare, ca şi cum ar şti deja ce s-a întâmplat. V-a ţinut predica despre cum fiecare generaţie are parte de propriile provocări?

Ollie încuviinţează.

— Dar dacă ne dorim atât de mult asta…

— …o să vă descurcaţi voi?

Nettie şi Ollie chicotesc pe înfundate.

— Îmi pare rău, zice Patrick.

E clar că a gustat din băuturile lui Tom în vreme ce nouă ni se ţinea morală, pentru că miroase a whisky.

— Slavă Domnului că-l avem pe tata, nu? spune Nettie. Dacă n-ar fi el, am ajunge să cerşim la colţul străzii.

— Ce vrei să spui? o întreb eu.

— Haide, Lucy, nu-ţi face atâtea griji! spune Nettie luându-mă de după umeri. Tata n-o să vă lase să pierdeţi casa. Probabil că i-a scris deja lui Ollie un cec. Am dreptate, Ol?

Ollie zâmbeşte larg, lovind demonstrativ cu palma buzunarul blugilor.

— *Ce?* bolborosesc eu.

— Ştiam cu toţii că mama n-o să fie de acord. Niciodată nu e de acord, spune Ollie şi aruncă o privire spre Nettie, care încuviinţează. Dar ştiam, de asemenea, că tata o să ne ajute.

— Deci, *tot* ce s-a întâmplat acolo, spun eu arătând către „camera cea bună”, ce-a fost… ce-a fost mai exact? Am jucat teatru pentru mama voastră?

Ollie, Nettie şi Patrick par uşor nedumeriţi. Parcă toţi s-au prins de poanta unui banc pe care eu nu-l înţeleg.

— Presupun că da, răspunde Ollie cu un zâmbet trist. Nu-i aşa o mare chestie, Luce. Dar aşa… aşa merg treburile în familia Goodwin.

Acum este rândul meu să fiu nedumerită. Clatin din cap, fiind cu adevărat şocată.

— Ei bine, îmi pare rău, dar trebuie să te anunţ că de acum înainte lucrurile vor merge altfel.

•

— Poţi să opreşti, te rog? îi cer de îndată ce ieşim de pe aleea din faţa casei unde locuiesc Tom şi Diana.

Ollie se uită la mine, apoi oftează şi încetineşte.

— Te rog să nu mă mai implici în astfel de jocuri cu părinţii tăi.

Ollie trage frâna de mână și se întoarce spre mine. Știu că încearcă să mă împace.

— Dar ți-am zis, Luce. Așa merg treburile în familia noastră. Ai auzit-o pe Nettie. Asta e procedura.

— *Procedura?* întreb privindu-l neîncrezătoare. Ce naiba mai înseamnă și asta?

— Tu și tatăl tău n-aveți o procedură când vine vorba despre bani? De pildă, când ne-am căsătorit i-ai cerut bani.

— Nu i-am cerut niciodată nimic. El s-a *oferit* să plătească nunta.

— Dar tu știai că o să se ofere. Și asta e o procedură. Un fel de procedură, spune Ollie zâmbind ușor, dar zâmbetul i se șterge iute de pe buze când vede că eu sunt tot încruntată. Uite, îmi pare rău. Ai dreptate, n-ar fi trebuit să te bag în chestia asta.

— Nici *tu* n-ar fi trebuit să te bagi în chestia asta, îi răspund, uitându-mă fix la bordul mașinii. Mama ta are dreptate. Suntem amândoi adulți, suntem amândoi niște oameni inteligenți. Trebuie să ne asumăm responsabilitatea pentru propria noastră viață. Nu vreau să le mai ceri bani niciodată. Nici pentru casă. Nici pentru mașină. Nici măcar pentru un litru de lapte. De-acord?

— Stai puți…

— Vorbesc serios, Ollie. O să plătim asigurarea ipotecară și o să ne cumpărăm singuri casa. E o condiție esențială dacă vrei să rămânem împreună.

— O condiție esențială?

— Da.

Ollie inspiră adânc și-și lasă capul pe tetieră. Se așterne tăcerea și-mi dau seama că-n Ollie se duce o luptă. Îi este greu; înțeleg asta. Este ceva instinctiv să apelezi la părinții tăi atunci când ai nevoie de ajutor – toată lumea face asta. Este un lucru la fel de familiar și de comod ca îmbrăcatul de dimineață. Dar, atunci când devii adult, trebuie să înveți să găsești o altă cale. E supărător faptul că tocmai Diana a trebuit să mă învețe această lecție.

În cele din urmă, Ollie încuviințează.

— Bine, fie. N-o să le mai cer niciodată bani.

— Nici dac-o să fim săraci lipiți pământului și o să facem foamea și abia o să ne mai ducem zilele?

— Nici măcar atunci, spune el cu un zâmbet resemnat. Tu ești singura persoană cu care aș vrea să fac foamea.

Ne umflă râsul pe amândoi, iar eu sunt impresionată de rapiditatea cu care Ollie a acceptat condiția pusă de mine. Și mă întreb dacă nu cumva a făcut-o pentru că, în adâncul sufletului, știe că n-o să murim niciodată de foame. Știe că, la un moment dat, o să intrăm în posesia unei sume uriașe de bani, mai mari decât am putea să cheltuim vreodată.

Și, ca s-o dobândim, nu trebuie decât să așteptăm să moară cineva.

13. DIANA

În trecut…

Nici n-au plecat bine copiii, că Tom s-a şi bosumflat. Ştiam că aşa va fi, la fel cum şi *el* ştia că eu o să refuz să-i dau bani lui Ollie. Când eşti într-o căsnicie de mai mult timp, ca noi, încetezi să te mai aştepţi la minuni, deşi încă speri. Şi, dacă-ţi doreşti o căsnicie fericită, atunci trebuie să-ţi îndrepţi atenţia asupra altor lucruri, lucruri cu care sunteţi amândoi de acord. Din fericire pentru mine şi Tom, avem numeroase astfel de lucruri.

Tom se lasă greoi în fotoliul său preferat.

Iar eu ridic mâna:

— Ştiu ce vrei să spui, Tom, aşa că nu te mai obosi.

— Am zis eu ceva? ripostează oftând prelung, ca şi cum ar fi fost sătul de lume.

— Nu-mi place să fiu personajul negativ. Ştii foarte bine asta, Tom.

— *Ştiu,* răspunde Tom schimbându-şi poziţia în fotoliu, cu o expresie mai degrabă resemnată decât supărată.

Acesta e punctul culminant al certurilor dintre noi. Pe vremuri, Tom era mult mai pătimaş, însă acum doar câteva lucruri îl mai pot face să-şi iasă din fire. Traficul. Lumea care lasă luminile aprinse prin casă. Rasismul. Adică lucrurile importante. Astăzi, în ciuda opiniilor noastre diferite, fiecare dintre noi înţelege şi respectă argumentele celuilalt. Înainte să rămână orfan şi să fie nevoit să se mute la bunici, Tom a crescut la periferia oraşului Melbourne, într-o zonă cu populaţie săracă. A mers la şcoală într-o zonă periculoasă şi a abandonat şcoala la paisprezece ani ca să devină ucenic al unui instalator local. După ce s-a calificat în meseria asta, a găsit o slujbă în cadrul unui proiect de dezvoltare rezidenţială, s-a împrietenit cu proprietarii şi le-a propus să încerce să facă şi cămine pentru bătrâni – propunere care i-a fost acceptată şi s-a dovedit atât de profitabilă, încât a ajuns să fie partener într-una dintre cele mai mari firme de dezvoltare imobiliară din Australia.

— Aş fi crezut că tocmai *tu* vei înţelege că nu ai nevoie de pomană ca să reuşeşti în viaţă.

— Lucrurile nu mai stau ca pe timpuri, spune Tom. Acum toţi merg la

universitate, toţi muncesc fără plată doar ca să capete experienţă, folosindu-se de relaţiile dobândite în instituţiile lor private de învăţământ. Acum e mult mai greu decât a fost pe vremea mea.

Dar desigur că asta îşi spun toţi părinţii ai căror copii merg la şcoli particulare doar ca să-şi justifice taxele exorbitante plătite. După ce Tom m-a bătut la cap ani în şir, am cedat şi le-am permis lui Ollie şi Nettie să meargă la şcoli cu taxe trimestriale din care ai fi putut să hrăneşti un sat afgan un an întreg. Iar acum, după atât de mulţi ani, tot nu sunt sigură că şcolile alea erau cu ceva mai bune decât cele publice. Doar de un lucru sunt *sigură*, şi anume că nu este deloc corect să le mai dai bani copiilor – nu, nu copiilor, ci *adulţilor!* – după ce i-ai ţinut deja în şcoli particulare şi le-ai oferit toate avantajele posibile, doar ca să-i vezi luând-o înaintea celor care încearcă să se descurce fără absolut niciun sprijin.

— Întotdeauna a fost greu, Tom. Însă tu ţi-ai dorit mai mult să reuşeşti în viaţă decât îşi doresc copiii noştri, atâta tot.

Spre deosebire de Tom, eu am crescut într-o familie relativ înstărită, din clasa de mijloc. Sigur, nu aveam averea de acum, dar nu duceam lipsă de nimic. Problema este că nici eu nu mi-aş fi dorit atât de mult să reuşesc dacă viaţa nu mi s-ar fi schimbat într-un mod atât de dramatic în tinereţe.

— Cred că lui Ollie o să-i prindă bine să vadă cum e să munceşti din greu pentru ceea ce-ţi doreşti. Lipsa de bani îi călește pe tineri. Aşa ai ajuns tu cel de astăzi.

Tom se dă puţin la o parte şi eu mă aşez alături de el pe fotoliul suficient de mare pentru două funduri bătrâne ca ale noastre.

— De fapt… zâmbeşte el, aşa ai ajuns tu cea de astăzi.

1970

Eu şi Cynthia am numit-o „vara cu Falcon”, mai ales din cauză că toţi ceilalţi prieteni ai noştri erau în Europa şi voiam ca vacanţa noastră să pară mai palpitantă decât era în realitate. Falcon XR GT era maşina lui Michael, prietenul Cynthiei. Evident că ştiam ce s-a întâmplat pe bancheta din spate, ce făcuseră Michael şi Cynth acolo de multe ori. Eu nu eram îndrăgostită nebuneşte de David, dar îmi plăcea destul de mult. Era înalt şi studia ingineria la universitate, ceea ce părea mai mult decât suficient în vremurile alea. Înalt şi deştept. Ce altceva să-şi mai dorească o femeie?

Când am aflat că sunt însărcinată, isteţimea lui David s-a dovedit de fapt folositoare.

— Am auzit de un loc din Broadmeadows, mi-a spus el. Un cămin pentru mamele necăsătorite. Te duci acolo, naşti şi apoi te întorci. Ai putea să le spui tuturor că ai fost în vacanţă în Europa.

M-am bucurat că nu-mi sugerase să mă duc în celălalt loc unde mergeau de obicei mamele necăsătorite. La clinica de avorturi. Poate că nu aveam eu sentimente materne extrem de dezvoltate, dar am crezut întotdeauna că trebuie să-ţi asumi responsabilitatea pentru propriile fapte. Nu era vina bietului copil că eu m-am hârjonit cu David pe bancheta din spate a Falconului; şi nu mi se părea normal ca el să fie obligat să plătească cu viaţa pentru asta. Mama mea a considerat că planul lui David este unul înţelept, iar tatăl meu era mereu de acord cu mama atunci când ei i se părea că ceva este înţelept. Iar gândul că va trebui să renunţ la copilul meu după ce-l voi naşte era atât de îndepărtat, că nici nu l-am luat în seamă atunci. În fond, dacă eşti pe punctul de a te îneca şi cineva îţi aruncă un colac, te agăţi de el imediat, nu stai să-l verifici dacă nu cumva are vreo gaură.

•

— Te simţi bine? m-a întrebat David în seara de dinaintea plecării mele la Orchard House.

A făcut un semn vag din mână spre abdomenul meu, dând de înţeles că se referă la simptomele de sarcină.

— Da, mă simt bine.

Seara era caldă şi eu stăteam pe treptele din cărămidă ale verandei de la casa părinţilor mei, cu o pungă cu struguri în poală. (De aproape şase luni aveam greţuri matinale şi doar cu struguri îmi mai treceau puţin.) îmi amânasem cursul de secretariat şi îmi anunţasem prietenii că urma să-mi petrec un semestru în Sicilia. În afară de părinţii mei şi de David, nimeni altcineva nu ştia adevărul. Nici măcar Cynthia. Se pare că sentimentul vinovăţiei întreţinut de educaţia catolică era mai puternic decât îmi imaginasem eu.

Mă întâlnisem doar de vreo două ori cu David de când fusesem acceptată la Orchard House. În vreme ce eu am stat ascunsă, David muncise zi şi noapte ca să-l ajute pe tata să plătească şederea mea în căminul acela. Pe tata îl impresionase dorinţa lui David de a contribui la acoperirea unei părţi din cheltuieli. Ba chiar îl auzisem odată când îi zicea mamei că se bucură că „măcar mi-am găsit un băiat de onoare cu care să fac ce am făcut”. Mi-aduc

aminte că într-o seară l-am zărit prin ușa puțin deschisă de la dormitorul meu pe tata strângându-i mâna lui David, în vreme ce mama nu mai contenea cu mulțumirile. Dar, pe de altă parte, tata abia dacă s-a uitat la mine luni întregi.

— Poate o să ne mai vedem după ce te întorci de acolo, mi-a spus David.

— Poate, am încuviințat eu.

Dar știam amândoi că era o minciună.

Mama m-a dus cu mașina la Orchard House.

— N-o să stai aici o veșnicie, mi-a zis ea când am ajuns în fața intrării și m-a sărutat în fugă, grăbindu-se să se urce în mașină.

M-a surprins viteza acestui rămas-bun, dar m-am stăpânit și nu am rugat-o să se întoarcă. Și-așa mă simțeam destul de rușinată.

După câteva secunde, ușa cu multe încuietori a fost deschisă de o femeie trasă la față, care purta un șorț bleumarin.

— Tu trebuie să fii Diana, a spus ea privindu-mă cercetător. În cazul ăsta… ar fi bine să intri.

Orchard House aducea foarte mult cu un spital. Avea trei etaje, coridoare largi, linoleum pe jos și mobilier din vinilin. Intendenta m-a condus pe scară până la al doilea etaj, unde era o zonă centrală comună, înconjurată de uși de culoare roșie, care probabil dădeau în camere. Femeile însărcinate, care stăteau în grupuri mici, și-au ridicat ochii spre mine când am intrat, dar i-au lăsat imediat în jos.

— Ești printre cele mai în vârstă de aici, mi-a spus intendenta, conducându-mă spre una dintre uși. Cea mai tânără este o fată pe nume Pamela, cu care vei sta în cameră. Pamela are doar paisprezece ani, a adăugat intendenta cu un sunet dezaprobator. În Orchard House ne știm doar după numele mic și nu vorbim despre școlile la care am fost, despre oamenii pe care îi cunoaștem sau despre orice altceva care ne-ar putea face să fim recunoscute în lumea de afară. Toate astea ca să vă protejăm identitatea, a spus, dar eu cam bănuiam că, de fapt, identitatea părinților noștri era cea care trebuia protejată. Ar trebui să știi că Pamela este puțin răvășită, a adăugat intendenta oprindu-se la câțiva pași de ușa care presupuneam că dădea în camera mea. M-am gândit că o tânără ca tine, mai coaptă și cu mai multă educație, o s-o poată ajuta, o s-o învețe să se poarte așa cum se cuvine.

Mi-a făcut semn să intru în camera în care o fată stătea pe unul din cele două paturi. Avea o expresie morocănoasă, iar părul îi era împletit în două cozi soioase.

— Pamela? a spus intendenta. Aceasta este Diana, noua ta colegă de

cameră.

— Bună, am salutat-o eu, dar Pamela îşi ţinea cu încăpăţânare ochii în pământ.

— Nu mai fi atât de supărată, i-a zis intendenta. Habar n-aveţi voi, fetelor, cât de norocoase sunteţi. Familiile voastre vă ajută. Dacă vă ţineţi departe de ochii lumii până când naşteţi copiii, o să vă puteţi întoarce liniştite la viețile de dinainte şi veţi uita tot ce s-a întâmplat. Nu toată lumea are parte de o asemenea şansă.

Şi intendenta a plecat, după ce m-a îndemnat să mă simt „ca acasă”. M-am aşezat pe marginea celuilalt pat îngust, aflat vizavi de cel pe care stătea fata ciudată şi necomunicativă, şi-am simţit că mi se umplu ochii de lacrimi. Dar le-am şters imediat. În fond, eram una dintre fetele norocoase.

•

În aceeaşi seară, după cină, m-am dus în zona comună, plină acum de fete gravide, care stăteau pe canapele din vinilin maro, căscând ochii la televizor sau la paginile vreunui roman. O fată stătea la masă şi dădea cu ojă unghiile altei fete. Rozul pal al ojei mi-a adus aminte de unghiile Cynthiei.

— Pot să stau şi eu aici? am întrebat-o pe tânăra blondă de pe canapea, care era în pijama şi-n papuci şi avea părul pus pe bigudiuri.

Vorbea cu fetele din dreapta şi s-a dat puţin la o parte, fără să se uite la mine.

Canapeaua era incredibil de incomodă, dar nu eram sigură că mă mai ţineau picioarele să mă ridic din nou, aşa că nici prin cap nu mi-a trecut să mă ridic de acolo. Toate fetele din sala aceea mare erau ţintuite în locurile lor de burţile uriaşe, de mărimea pepenilor verzi. Am numărat şaptesprezece fete, şaptesprezece pepeni. Pamela era singura care nu stătea jos. Era lângă rafturile cu cărţi din dreapta televizorului, chipurile uitându-se după ceva de citit, dar de fapt se fâţâia de pe un picior pe altul. Mi-am dat seama că era genul acela de om care nu poate sta locului. Mereu agitată, neliniştită. Ţi se făcea milă când te uitai la ea.

Blonda – am aflat că o chema Laurel – discuta în şoaptă cu cele două fete din dreapta. Am tras cu urechea şi am înţeles că era a doua oară când venea la Orchard House. Mai fusese aici şi cu doi ani în urmă, când nu avea decât şaisprezece ani. În mod ciudat, acest fapt nu era în ochii celorlalte fete surprinzător sau înspăimântător – aşa cum mi se părea mie –, ci dimpotrivă, o făcea să fie socotită un fel de vedetă şi considerată un izvor nesecat de cunoştinţe despre tot ce se petrecea în Orchard House. În timp ce ascultam,

conversaţia a trecut de la mâncarea oribilă la cât de amorezată era intendenta de Arthur, grădinarul, la cum Laurel bănuia că una dintre fete rămăsese gravidă chiar cu fratele ei. Toată pălăvrăgeala asta, oricât de prostească era, mi-a amintit de discuţiile mele cu propriii prieteni şi m-a făcut să mă simt deopotrivă singură şi împăcată.

Intendenta şi-a făcut apariţia la zece fără zece.

— Haideţi, fetelor, stingerea se dă peste zece minute!

Vocea ei stridentă a sfredelit încăperea, spintecând, parcă, aerul.

— Haideţi, nu vă mai moşmondiţi.

S-a făcut nevăzută, iar fetele s-au supus şi au început să se tragă mai aproape de marginea canapelei, pregătindu-se de efortul pe care-l presupunea ridicarea în picioare. Am aflat atunci – din bombănelile lor – că luminile chiar se stingeau fix la ora zece şi, dacă nu erai până atunci în camera ta, erai nevoită să orbecăi prin beznă până acolo.

— Dau stingerea în zece minute, a zis din nou intendenta. Nu mai pierdeţi vremea.

Ne-am uitat toate din nou spre uşă.

— Dacă voi pierdeţi vremea acum, eu n-o să mai pot face asta cu Arthur după ce dau stingerea.

Dar intendenta nu putea fi văzută nicăieri. S-a auzit un chicotit înfundat şi ne-am uitat toate de jur-împrejur. Am observat că Pamela stătea cu spatele la noi.

— Pamela? a strigat încântată Laurel. Tu ai fost?

Pamela stătea aplecată şi răsfoia o carte, prefăcându-se că nu aude. Dacă ea fusese cea care-o imitase pe intendentă, nimeni nu putea nega că se descurcase de minune.

— Vai, Arthur, *opreşte-te!* s-a auzit din nou vocea intendentei. Bine, continuă. Nu te opri.

Iar chicotelile s-au transformat în nişte hohote de râs sălbatice.

— Du-mă în şopron şi o să-ţi… o să-ţi…

— Ce mai căutaţi aici?

Vocea care s-a auzit de data asta era mai puternică, mai ascuţită. Ne-am uitat imediat spre uşă, în pragul căreia stătea chiar intendenta cu mâinile proptite în şolduri.

— Nu v-am zis să nu vă mai mocăiţi?

— Imediat, doamnă, a răspuns Pamela şi a ieşit prima din sală.

•

Burţile ni s-au mărit. Nu ni se spuneau prea multe lucruri despre ce va urma. Ne estimam sorocul după dimensiunile burţilor. Când eram toate împreună, povesteam despre felul în care sarcina ne-a afectat corpurile: „Cred că vezica mi s-a făcut cât o nucă” sau „Abia dacă mai sunt în stare să urc câteva trepte”. Însă nu vorbeam despre copiii pe care urma să-i naştem. Nu ne-a interzis nimeni s-o facem, dar nu vorbeam despre copii… poate că era o formă normală de autoapărare. Eu am evitat să leg prietenii în Orchard House, ceea ce era surprinzător de uşor în condiţiile în care era interzis să discuţi despre viaţa şi familia ta. Şi, oricum, nu m-am priceput niciodată prea bine să fac conversaţie.

Pamela nu vorbea deloc cu mine în timpul zilei. Încercam s-o învăţ tot felul de lucruri, aşa cum îmi ceruse intendenta. Cum să vorbească frumos. Cum să coasă. Dar, de fiecare dată, se holba la mine, ori îşi dădea ochii peste cap, ori bombănea câte ceva în şoaptă. Odată, pe când îi arătam cum trebuie să ţină tacâmurile, a înşfăcat o furculiţă şi a aruncat-o în cealaltă parte a camerei. Mi-am dat seama că Pamela era, de fapt, foarte tulburată. Şi nu ştiam cum s-o învăţ să *nu mai fie* aşa.

Caraghioslâcurile actoriceşti ale Pamelei au devenit un ritual în fiecare seară. Putea să imite pe aproape oricine: pe doctorul Humbert, obstetricianul cu mustaţă stufoasă, care trecea pe acolo o dată pe săptămână ca să ne ia tensiunea; pe Arthur, grădinarul de care era amorezată intendenta; pe oricare dintre fete. Se pricepea de minune să descopere particularităţile oamenilor, detalii extrem de mici care făceau veridice micile ei reprezentaţii. Seară de seară stătea lângă rafturile cu cărţi, iar noi o aşteptam să-şi facă numărul. Aceste câteva minute de chicoteli zilnice au fost singura mea mângâiere în perioada aceea. Mult mai târziu mi-am dat seama că probabil şi pentru Pamela erau singura mângâiere atunci. Câteva minute în care putea să fie altcineva.

Într-o seară, cam la o lună după ce ajunsesem la Orchard House, m-a imitat pe mine.

— O, da, eu sunt Diana, ştiu să folosesc tacâmurile şi să vorbesc elevat.

Au chicotit toate fetele. Chiar şi eu. Poate pentru că tonul Pamelei era amuzant, nu răutăcios. Sau poate pentru că atunci a fost prima oară când m-a băgat în seamă. Şi o parte din mine se bucura că era cineva acolo care ştia de existenţa mea.

Într-o altă seară, când ne-am dus toate în sala comună, cineva a observat că Mary nu era printre noi.

— A intrat azi-noapte în travaliu, ne-a spus în șoaptă Laurel, colega ei de cameră.

Ne-am strâns în jurul ei. Știam că eram duse undeva ca să naștem, dar voiam să aflăm cum ajungeam acolo. Rareori aveam ocazia să aflăm câte un detaliu.

— A fost destul de rău. A așteptat cât de mult a putut înainte s-o cheme pe intendentă. Nu voia să se ducă la spital.

Lucrul ăsta ne-a surprins pe toate. Mary era una dintre cele mai curajoase fete de acolo. De săptămâni întregi tot spunea că abia așteaptă să iasă bebelușul, iar după aceea voia să-și cumpere o pereche de pantaloni evazați cu talie joasă și o sticlă de whisky.

— De ce nu voia să meargă la spital? a rostit cineva întrebarea aflată pe buzele tuturor.

Șaisprezece perechi de ochi nedumeriți se holbau la Laurel.

— Pentru că intri în spital având copilul și ieși fără, ne-a spus ea.

•

Mai târziu, când intendenta a venit să ne dea stingerea, toate fetele erau însufleţite.

— Doamnă, Mary a născut copilul? a întrebat-o Laurel.

Intendenta a adoptat o atitudine precaută. Nu aveai voie să folosești cuvântul „copil” atunci când vorbeai cu intendenta. Chiar și doctorul Humbert evita să-l rostească, cel puțin atunci când eram și noi de față.

— Da, a răspuns în cele din urmă intendenta.

Am așteptat toate să mai spună ceva. Am observat-o pe Pamela stând lângă rafturile cu cărți atât de nemișcată, că abia mai respira.

— Și ce e? Băiat sau fată?

— Copilul a fost sănătos, ne-a zis intendenta.

Atunci a fost ultima oară când am auzit-o rostind cuvântul „copil” în Orchard House.

•

După vestea că Mary a născut, reprezentațiile Pamelei au luat sfârșit. Era ca și cum, pentru un timp, uitaserăm de ce eram acolo, dar apoi, dintr-odată, ne-am amintit. În timpul zilei, Pamela abia dacă scotea vreun cuvânt. Însă noaptea, când stăteam întinse în paturile noastre, vorbea puțin. Pentru că noaptea, în Orchard House, deveneai vulnerabilă. Te dezbrăcai de haine, îți scoteai armura.

— Cred c-o să am o fetiță, mi-a șoptit ea într-o noapte. Tu?

Era întuneric, așa că abia dacă reușeam să-i deslușesc conturul trupului sub mormanul de pături. În cameră era frig, iar respirația ei se ridica în aer ca un norișor.

— Nu contează, am răspuns. N-o să fie copilul meu.

— Dar ce nume i-ai pune? a insistat ea. Dacă ar fi să-l păstrezi?

— N-am nici cea mai vagă idee, Pamela, am răspuns clătinând din cap.

— Eu i-aș spune Jane fetiței mele. Jane Pamela. E un nume drăguț, nu-i așa?

Farurile unei mașini care trecea pe afară au aruncat o lumină fugitivă spre patul ei, luminându-i chipul. Senin, plin de speranță. Cu totul și cu totul diferit de chipul fetei pe care o știam noi. Și atunci mi s-a pus un nod în gât.

— Diana? a spus ea după câteva secunde.

— Mmm?

— Prietenii îmi zic „Pammy”.

Mi s-a tăiat respirația. Și, brusc, am simțit întreaga povară a ceea ce avea să urmeze.

— Diana? M-ai auzit?

— Da, am spus eu, tușind ca să-mi dreg vocea. Te-am auzit, Pammy.

•

Nu mai aveam mult până să naștem și Pammy a început să-mi povestească frânturi din viața ei. Mi-a spus că tatăl copilului ei era un bărbat pe nume Christopher, care era doctor. Christopher era însurat, mi-a zis Pammy, dar nevasta nu-l iubea, îi plăceau doar banii lui. Christopher plătise pentru ca Pammy să poată ajunge la Orchard House pentru că nu voia ca ea să facă absolut niciun efort cât era gravidă, atât de mult o iubea – cel puțin, asta spunea Pammy. Eu aveam îndoielile mele despre versiunea pe care mi-o spunea, dar o ascultam bucuroasă. Era mult mai bine decât să vorbească despre copil.

„Mă întreb cu cine o să semene Jane. Cu mine sau cu Christopher?”

„Sunt convinsă că o să fie deșteaptă, așa cum e Christopher”.

„Au! Jane mă lovește! Ce războinică e!”

Când Pammy începea să vorbească despre Jane îmi venea uneori să urlu. Nu va avea voie să aleagă ea numele copilului. Nu i se va îngădui nici măcar să-l țină în brațe. Iar gândurile astea erau îngrozitoare. Pe măsură ce zilele treceau, dorința de a-mi ține copilul în brațe a devenit aproape copleșitoare. Noaptea, când îl simțeam că se mișcă și mă lovește, îmi puneam mâinile în jurul burții. Presupuneam că doar așa îl voi putea îmbrățișa vreodată.

— M-am gândit la un nume, i-am spus lui Pammy într-o seară. La un nume de băiat. Oliver.

— Oliver, a repetat Pammy, pe un ton aprobator. Ce nume drăguț și stilat. Drăguț și distins, așa ca tine.

Și atunci, în bezna din cameră și în ciuda suferinței, în ciuda *firii mele…* am izbucnit în râs.

•

Într-o seară, mi-am dat seama că n-o văzusem pe Pammy întreaga zi.

— Doamnă? am spus eu atunci când intendenta a venit să ne anunțe că mai avem zece minute până se dă stingerea. N-am văzut-o deloc pe Pammy astăzi. S-a dus să nască?

— Pamela a fost mutată, a răspuns intendenta strângându-și buzele.

— Unde? E prea devreme ca să nască.

— Nu este treaba ta, a răspuns intendenta și a bătut de două ori din palme. Gata, fetelor. La culcare acum. Nu vă mai mocăiți.

— *Doamnă,* am zis eu, mult mai tare acum, unde a fost mutată Pammy?

Intendenta s-a întors să se uite la mine și m-a țintuit cu privirea ei amenințătoare.

— Ai de gând să-mi faci probleme, Diana? Nu mă așteptam la așa ceva de la tine. Credeam că ai mai multă minte.

Am simțit-o pe Laurel cum mă trage de mână. Nu i-am mai spus nimic intendentei și am urmat-o pe Laurel pe coridor.

— A zis Pammy că ar vrea să-și păstreze copilul? m-a întrebat Laurel.

— Nu… nu cu cuvintele astea. Dar s-a gândit ce nume i-ar da fetiței, am adăugat după o clipă de gândire.

— *Fetiței?*

— Crede că o să fie fată, am spus ridicând din umeri.

Laurel a dat din cap cu tristețe.

— Ce e? am vrut eu să știu.

— La fel a pățit și Josephine, prima dată când am venit eu la Orchard House. S-a apucat într-o zi să spună tuturor că vrea să păstreze copilul. În ziua următoare, Josephine a dispărut.

— Și l-a păstrat? am întrebat-o eu fără să reușesc să-mi ascund uluirea din glas.

— Noi așa am crezut, mi-a răspuns Laurel. Dar m-am întâlnit afară cu Josephine cam după un an. După ce i-a spus intendentei că vrea să păstreze copilul, intendenta a dus-o jos, într-o altă cameră, și n-a lăsat-o să mai vadă

pe nimeni. Au pus-o la treabă zi și noapte – să facă curățenie, să spele vasele, să gătească. I-au spus că, dacă nu renunță la copil, va fi obligată să-și plătească singură toate cheltuielile de aici și de la spital și că trebuie să înceapă chiar din momentul acela să lucreze pentru ei. Și atât de tare au muncit-o, că a intrat în travaliu cu o lună mai devreme. Iar atunci când a născut, nu terminase de achitat datoria, așa că i-au ținut copilul până ar fi reușit să plătească tot ce avea de plătit. În cele din urmă, n-a avut încotro și a renunțat la copil. Cred că și Pammy pățește la fel acum.

— Gata cu vorba, s-a răstit la noi intendenta din capătul coridorului. La culcare!

Speram din suflet ca Laurel să se înșele și că Pammy reușise să scape de aici și că se afla acum undeva împreună cu Christopher și bebelușul lor. Speram să fie așa, îmi doream să fie așa… însă nu credeam deloc că e posibil.

•

Mama a venit în vizită atunci când aveam burta atât de mare, că nici nu mă mai puteam încălța cu pantofii și purtam de săptămâni bune doar papuci. Mama avea pălărie și mănuși, de parcă s-ar fi dus la biserică.

— Vreau să-mi păstrez copilul, am anunțat-o eu, imediat după ce s-a așezat pe scaunul din vinilin. Dar am nevoie de ajutorul tău.

— Diana, a spus mama, vorbești prostii.

— Nu-s deloc prostii. Suntem în anul 1970. În zilele noastre există femei necăsătorite, dar care au copii.

— Da? Despre ce femei anume vorbești? a întrebat mama zâmbind.

Desigur, nu cunoșteam niciuna. Însă știam că există. La știri se spunea că lucrurile se schimbă, că femeile dobândesc tot mai multe drepturi. Tot de la știri aflasem că femeile singure primeau ajutor social ca să se poată întreține și pe ele, și pe copiii lor.

— Meredith e divorțată, am spus eu, pentru că, dintre toate cunoștințele mele, doar Meredith își creștea singură copiii.

Din păcate, nu era cel mai bun exemplu. Meredith era verișoara tatii și își părăsise soțul cu vreo doi ani în urmă, după ce aflase că o înșelase; însă divorțul o distrusese pe Meredith din punct de vedere social, ca să nu mai spun din punct de vedere financiar. Familia o alungase de acasă și, din câte auzisem, acum locuia cu chirie, într-un cartier industrial de la periferia orașului Melbourne. Se pare că se angajase și că lucra la cantina unei fabrici.

— Vrei să ajungi și tu ca Meredith? m-a întrebat mama.

— Să știi că pot să plec de aici, am spus eu pe un ton defensiv. Ușa nu-i

încuiată.

Adevărul este că habar n-aveam dacă așa era. Dar oricum nu voiam să-i împărtășesc intendentei planurile mele.

— Să presupunem că ai dreptate, a zis mama. Și după aia? După aia ce-ai face? Ai veni cu copilul acasă la tatăl tău? Nu prea cred.

— O să-mi găsesc o locuință.

— Cu ce bani? Cine ar închiria o casă unei femei singure și însărcinate, fără nicio calificare?

— Aș sta la prieteni.

— La care prieteni?

N-am mai spus nimic, dar am încercat măcar să iau un aer sfidător. Nu aveam niciun prieten care să mă poată ajuta într-o asemenea situație. Singurii prieteni care nu erau plecați peste hotare sau la universitate locuiau cu părinții lor, care erau în majoritatea lor prieteni cu părinții *mei*. Nu aveam unde să mă duc. Planul ăsta al meu era doar o mare cacealma, pe care mama mi-o demontase în doi timpi și trei mișcări.

Și-a pus palma rece peste mâna mea.

— Zău, Diana, mai ai foarte puțin. O să naști copilul, o să te întorci acasă și o să faci alegeri mai înțelepte data viitoare.

M-a sărutat pe frunte încheind, din punctul ei de vedere, orice discuție.

În aceeași noapte am fugit de la Orchard House.

14. LUCY

În prezent…

Directoarea firmei de pompe funebre se numeşte Pearl. Este o femeie amabilă, de vreo cincizeci de ani, cu păr înfoiat, vopsit castaniu şi cu răbdarea caracteristică unei educatoare de grădiniţă. Slavă Domnului că ne ajută, pentru că se pare că sunt o mulţime de lucruri de făcut după moartea unei persoane. Când a murit Tom, Diana s-a ocupat de absolut tot şi n-am ştiut până acum ce muncă titanică presupune organizarea unei înmormântări. Cum poate oare cineva, în mijlocul unei asemenea suferinţe, să se întâlnească cu directorii de la pompe funebre, să aleagă sicriul, să aleagă pasajele din Biblie care urmează să fie citite, să aleagă ornamentele florale şi, în acelaşi timp, să-i consoleze pe cei din jur şi să aibă grijă de detaliile minore din vieţile lor? Probabil că sunt pe cale să aflu răspunsul.

Suntem deja de câteva ore la firma de pompe funebre, unde alegem toate cele necesare pentru ceremonie; însă gândurile-mi sunt în altă parte. Se pare că Jones şi Ahmed le-au făcut ieri o vizită şi lui Nettie şi Patrick şi le-au spus despre cancer… sau despre absenţa lui. Nettie şi Patrick sunt de acord că trebuie să fie o neînţelegere la mijloc, însă eu tot nu pot scăpa de sentimentul că e ceva în neregulă. De ce doctoriţa Paisley nu a trimis-o pe Diana la un oncolog? De ce nu există nicio mamografie sau ecografie? De ce ne-ar fi minţit Diana?

Nu are niciun sens.

— Cum vreţi să procedaţi cu praznicul? ne întreabă Pearl. Doriţi să-l organizaţi în casa mamei dumneavoastră?

— Nu, răspunde Nettie înfiorându-se. Haideţi să-l facem în altă parte.

— De acord, spune Ollie. Ştiind că mama a murit acolo… parcă nu mai e aceeaşi casă.

— Ce părere aveţi de un bar sau un restaurant? sugerează Pearl şi murmurăm cu toţii aprobator.

— Acum, în ceea ce priveşte ceremonia, există oameni care, în ciuda faptului că nu se identifică cu o anumită credinţă, îşi doresc câteva imnuri religioase în timpul ceremoniei. Credeţi că Diana ar fi…

— Nu, răspund Ollie şi Nettie în acelaşi timp.

— Mamei nu-i plăceau în mod deosebit imnurile, explică Ollie.

— Prin urmare, fără imnuri, spune Pearl şi îşi notează asta în fişă. În regulă.

Deşi nu prea m-am gândit la asta în trecut, acum mă miră maniera dură în care Diana s-a îndepărtat de educaţia ei catolică. Şi mi-aş dori s-o întreb ce anume a făcut-o să ia hotărârea asta… dar îmi dau seama cu tristeţe că nu mai pot.

— Bine, zice Pearl. Să trecem mai departe.

Eu şi Nettie stabilim cele mai multe detalii. Ollie şi Patrick stau pe scaune ca doi adolescenţi, încuviinţând şi mormăind şi uitându-se la telefoane. Pe la ora prânzului, Pearl ne propune să facem un drum până la magazinul din colţ ca să cumpărăm nişte sandviciuri.

— Nu-mi e foame, spune Nettie.

— Trebuie să mâncaţi ceva, insistă Pearl pe un ton deopotrivă ferm şi blând. Şi să le aduceţi şi domnilor câte ceva.

Ieşim şi mergem încet pe trotuar. Un tramvai trece pe stradă şi zgomotul lui alungă tăcerea vreo treizeci de secunde. Apoi dispare şi tot ce mai auzim este sunetul respiraţiilor noastre. Nettie ridică mâna să se scarpine la nas şi mâneca de la cămaşă i se ridică, scoţând la iveală o vânătaie mare şi urâtă în jurul încheieturii stângi.

— Ce-ai păţit la mână? o întreb eu.

Se uită repede la mine, apoi din nou în faţă.

— Ce te interesează?

— Ei, Nettie.

— Hai să luăm sandviciurile alea, da? spune ea încet.

Mai facem câţiva paşi.

— *Nu pot să sufăr* asta, explodez eu, incapabilă să mă mai stăpânesc. Nici Dianei nu i-ar fi plăcut. Ştii bine.

Nettie se opreşte.

— Măcar *acum* ar trebui să ne purtăm ca o familie.

— Familie? se enervează Nettie. Tu, Ollie şi copiii sunteţi o familie. Eu şi Patrick suntem… suntem doar doi străini. Doi străini care nici nu…

— Ştiu…

— *Nu* ştii nimic. N-ai cum să ştii.

— Nettie, spun oftând, îmi doresc din tot sufletul să dăm uitării tot ce a fost. Vreau să-ţi fiu alături.

Nu-mi fac mari speranţe, dar cred că am o şansă. Fără Patrick şi fără Ollie în preajmă, simt c-aş putea să comunic cu ea. Şi exact asta vreau: să pot comunica sincer cu ea. Familia asta a suferit deja prea multe pierderi. Mai întâi l-am pierdut pe Tom. Apoi pe Diana. Nu putem s-o pierdem şi pe Nettie.

— Nu-mi pasă ce vrei tu.

Se întoarce şi merge mai departe. Abia mai târziu îmi dau seama că nu mi-a spus, de fapt, ce a păţit la încheietură.

15. DIANA

În trecut…

Am auzit că fiecare părinte își cheltuiește optzeci la sută din energie pe un singur copil și restul de douăzeci de procente le alocă celorlalți copii. Ollie a fost mereu copilul care primea optzeci la sută din energia mea. Aproape întreaga lui copilărie mi-am petrecut-o întrebându-mă dacă mânca destul, dacă învăța destul, dacă făcea îndeajuns de multe lucruri. Nu era cel mai popular puști de la școală, dar nici detestat de ceilalți copii nu era. În loc să mă consoleze, faptul că se mulțumea cu atât de puțin nu reușea decât să mă uluiască permanent. Voia să-și cheme prietenul la noi ca să se joace împreună sau nu voia? Pur și simplu îi era indiferent.

Pe de altă parte, Nettie era din naștere extrem de înzestrată și de elocventă, așa încât nu mi-am făcut niciodată griji în privința ei. Parcă nu era fiica mea, ci mai degrabă o camaradă micuță care mă însoțea pretutindeni. Dacă se lua cineva de ea la școală, pur și simplu îl lua pe copilul respectiv deoparte și îi spunea că, dacă o să continue să se poarte urât, n-o să mai aibă niciun prieten, întrebându-l dacă merita să facă asta. Când le dădeam legume la cină și Ollie, cu cinci ani mai mare decât ea, refuza să mănânce, ea îl întreba: „Ollie, tu nu vrei să te faci mare și puternic ca un supererou?”

Odată, pe când Ollie avea unsprezece ani și Nettie șase, au înotat în piscină o după-amiază întreagă, în vreme ce eu îmi vedeam de treburi în casă. Amândoi erau înotători foarte buni, așa că nu era nicio problemă dacă nu-i supravegheam un timp.

Probabil că i-am zis lui Ollie să aibă grijă de sora lui sau ceva de felul ăsta.

M-am dus în bucătărie și am început să curăț cartofii pentru cină. Ziua era caldă, soarele se strecura prin fereastră. Luasem în mână ultimul cartof, când m-a cuprins un sentiment ciudat. Probabil așa se manifestă instinctul matern. *Ar trebui să văd ce fac copiii.*

Și când am ieșit, am văzut două trupuri contorsionate sub apă.

Nici măcar pantofii nu mi i-am scos din picioare înainte să mă arunc în piscină după ei.

Am prins-o mai întâi pe Nettie, dar Ollie o ţinea strâns şi nu-i dădea drumul. Am tras de ea, dar el era ca un fel de ancoră, care o trăgea la fund. În cele din urmă, l-am lovit pe Ollie cu piciorul în burtă şi am reuşit s-o eliberez din mâinile lui. Am urcat-o pe marginea piscinei şi la fel am făcut şi cu Ollie după câteva secunde. Apa şi sângele îi curgeau şiroaie pe faţă, oprindu-se în scobiturile umerilor.

— Ce… naiba… s-a întâmplat? am întrebat eu gâfâind.

— Ollie a făcut un salt şi s-a lovit la cap, a bolborosit Nettie. Am văzut că-i curge sânge şi nu se mai mişca. Am vrut să-l salvez, dar el a încercat să mă înece!

M-am uitat la Ollie, care respira încă greoi la marginea piscinei, încercând să-şi revină.

— Te-ai speriat, Ollie? Din cauza asta te ţineai de Nettie?

Ollie nu mi-a răspuns. Părea la fel de nedumerit ca sora lui.

Atunci am înţeles. Există oameni care sar în ajutorul celorlalţi; şi există alţi oameni care nu încearcă nici măcar să se salveze pe ei înşişi. Ollie nu vrusese s-o înece pe Nettie. Pur şi simplu, îşi urmase instinctul, la fel cum făcuse şi Nettie.

Copiii mei tocmai îmi arătaseră ce fel de oameni erau.

•

Când ajung acasă, o găsesc pe Nettie stând pe un scaun în bucătărie, răsfoind un ziar. Şi-a pus pe blat sacoul de la costum şi are părul strâns într-un coc cu aspect foarte corporatist.

— Bună, scumpa mea, îi spun eu, cu sacoşele de la supermarket în mâini.

Îşi ridică ochii din ziar. Nettie trece pe la mine din când în când în drumul spre casă de la birou, uneori pretinzând că vrea să-mi lase ceva, alteori *fără* motiv. Nu prea înţeleg, dar a început să-mi placă obiceiul ăsta.

— Bună, mamă, îmi zice.

— Tocmai m-am întâlnit la supermarket cu prietena ta Lisa, îi zic eu şi pun sacoşele pe blat. Mi-a spus că mai multe fete o să facă o călătorie în Hong Kong.

— Eu nu mă duc, spune Nettie.

— Aaa, de ce nu?

— N-am bani. N-am timp, oftează ea.

Dau din cap aprobator. Dar, după părerea mea, chiar de o excursie cu fetele are Nettie nevoie acum.

— I-ai văzut pe Lucy şi pe Archie? o întreb.

— Nu de când au ieşit din spital.

— Eu i-am vizitat de curând.

— Aha, spune Nettie şi întoarce pagina ziarului, prefăcându-se extrem de interesată de ce scrie acolo. Şi ce mai fac?

— Cred că Lucy a avut şi zile mai bune. Dar aşa e când ai un copil mic.

Mă uit întâmplător la ceasul de la cuptor. Nici măcar cinci nu este.

— Auzi, Nettie? N-ar trebui să fii la birou?

— Am plecat mai devreme.

— Ai voie să faci asta?

— Am voie să fac orice vreau.

Mă uit bine la ea. E într-o dispoziţie ciudată astăzi. Ursuză, necomunicativă, aproape ca o adolescentă.

— S-a întâmplat ceva, Nettie?

Bineînţeles, clatină din cap. Fiica mea, în ciuda firii ei blânde şi sincere, este exagerat de discretă, cel puţin faţă de mine. De fapt, pot să spun că este unul dintre puţinii oameni care mă pot face să mă simt nesigură. Şi îmi place această trăsătură a ei, această juxtapunere. Însă a fost o vreme când Nettie obişnuia să fie mult mai deschisă cu mine. Când era mai tânără chiar trebuia să o rog să *nu*-mi mai povestească atât de multe lucruri. *Sunt anumite lucruri,* îi ziceam eu, *pe care trebuie să le discuţi doar cu prietenele tale, Antoinette.* Dar, la un moment dat, a încetat să-mi mai împărtăşească atât de multe. Probabil atunci când a început să se vadă cu Patrick.

— Eşti sigură? insist eu.

Niciodată n-o să mărturisească cât de mult îşi doreşte un copil. Că şi-ar dori ca *ea* să fie cea care îşi ţine acum în braţe copilul nou-născut, şi nu Lucy. Eu ştiu oricum. Aproape că i se citeşte pe chip disperarea cu care îşi doreşte să aibă un copil. Din cauza ovarelor polichistice, îi era greu să rămână însărcinată; dar cu siguranţă că existau lucruri pe care putea să le facă pentru a rezolva situaţia asta. Probabil că deja face aceste *lucruri.* Dar nu să vrea să-mi spună, iar eu n-o s-o întreb. Aşa că o să stăm puţin împreună, fără să ne spunem ceva.

— Vrei să rămâi la cină? o întreb eu.

— Nu, îmi răspunde. Trebuie să ajung acasă, la Patrick.

— Zi-i să vină să mănânce cu noi, m-am simţit eu obligată să-i spun.

Pe vremuri, Nettie şi Patrick luau deseori cina cu noi. După ce mâncam, Patrick şi Tom se retrăgeau în „bârlog”, unde Patrick pregătea băuturile şi fuma trabucuri împreună cu Tom. Atât de bine părea să se simtă Patrick la

noi în casă, că o vreme mi-am făcut griji că n-o să mai apucăm să rămânem singuri nici măcar într-o seară. Dar după un an sau doi, a încetat să mai vină. Își făcea apariția doar la Crăciun și la ocaziile în familie.

— Nu, spune ea. Mă duc acasă.

— Să știi că poți să vorbești cu mine dacă te frământă ceva, îi zic eu. Poate că nu mă pricep să fac conversație… dar cred că știu să ascult.

Nettie se uită la mine și, pentru o clipă, am senzația c-o să înceapă să plângă. Nettie nu-i o plângăcioasă, n-a mai plâns de când era mică. Dar trec câteva secunde și își recapătă stăpânirea de sine. Își îndreaptă spatele și-mi spune:

— Mulțumesc, mamă, dar totul este în regulă.

16. LUCY

În trecut…

— Te simți bine? mă întreabă Ollie.

Dau abătută din cap.

— N-ai rău de mașină?

— Nu.

Am *într-adevăr* rău de mașină, însă nu asta mă supără acum. Ne îndreptăm spre casa de pe plajă a familiei Goodwin. Înțeleg, firește, că e un privilegiu să fiu supărată din cauza asta. Există oameni cu probleme mult mai mari. Ollie nu e, cu siguranță, mâhnit că mergem acolo. Îi place la nebunie să petreacă timp în Sorrento. Tot anul vorbește romanțat despre asta, înfățișând în note lirice cât de grozav va fi ca întreaga familie să stea sub același acoperiș vreme de o săptămână. Pare să nu fie deloc conștient de starea latentă de tensiune. Dacă aduc vorba despre asta, e complet nedumerit. („Mama? Stresată? *Nici vorbă.* Așa e ea! Îi *place* stresul.”)

Poate doar lui Ollie îi place stresul. A fluierat vesel întreaga dimineață și pare că devine din ce în ce mai relaxat pe măsură ce înaintăm bară la bară de-a lungul zonei de coastă, zărind abia din când în când albastrul de safir al oceanului printre tufele de pe țărm.

De câte ori se întâmplă să spun cuiva că socrii mei au o casă pe plajă în Sorrento, aud doar exclamații admirative. „Sorrento, o-la-la!” Și înțeleg motivul. Vila Dianei și a lui Tom este, fără nicio îndoială, una dintre cele mai spectaculoase construcții de pe peninsula Mornington – o casă din piatră de la începutul secolului al XX-lea, care se desprinde din stâncă, cu o grădină foarte bine îngrijită și o potecă din lemn vopsit în alb, care duce până la plajă. Casa are o piscină, un teren de tenis și o terasă pe trei niveluri cu o privelițte neîngrădită spre mare.

Nu-mi place locul ăsta.

— Cum Dumnezeu să nu-ți placă *așa ceva?* m-a certat de curând Claire. Aș face moarte de om ca să am o casă la malul mării, unde să pot merge ori de câte ori am chef. Nu glumesc, pe bune c-aș face moarte de om pentru asta.

Eu nu. În primul rând, locuința de vară a familiei Goodwin nu este absolut

deloc potrivită pentru copii. Peste tot sunt împrăştiate o mulţime de tablouri, vaze şi statuete. Nici nu pot să-l las pe Archie jos din braţe, că o şi aud pe Diana oftând. E un lucru foarte straniu pentru mine. Mamei mele nici nu i-ar fi păsat de tablouri sau de statuete. Dacă ar fi avut şansa de a fi bunică, atunci toate tablourile din casa ei ar fi fost cele pictate de nepoţi şi ar fi oftat doar atunci când eu i-aş fi trimis pe copii la culcare. („N-o ascultaţi, puişorii mei! În seara asta o să staţi cu buni până târziu.”)

Când eram mică, ne petreceam verile în Portarlington, un orăşel pitoresc situat pe partea mai puţin mondenă a golfului. Pe faleză erau doar o gheretă cu cartofi prăjiţi şi peşte, un băruleţ şi o prăvălie unde se vindeau şezlonguri şi corturi pentru plajă. Toată luna ianuarie vedeai doar bătrâni cu chelie care stăteau tolăniţi în şezlonguri, etalându-şi burţile uriaşe, şi femei de vârstă mijlocie, cu pălării de soare şi costume de baie dintr-o singură piesă, de obicei cu danteluţă şi majoritatea de culoare turcoaz, care stăteau pe malul apei şi le ofereau copiilor felii de pepene din cutii de plastic. Înainte de a vedea vila lui Tom şi a Dianei, îmi imaginasem că o casă de vacanţă la mare era una cu nisip pe jos, cu prosoape întinse la uscat pe o frânghie în faţă şi un morman de şlapi coloraţi lăsaţi la îndemână la intrare. Însă casa din Sorrento este cu totul şi cu totul diferită.

— Diseară vin la cină soţii Greenan, îl anunţase de dimineaţă Diana pe Ollie la telefon. Îi mai ţii minte pe Amelia şi pe Jeffrey, nu-i aşa?

Eu îi ţin minte pe Amelia şi pe Jeffrey. Amelia s-a purtat destul de drăguţ cu mine, dar Jeffrey, colegul lui Tom, a fost pur şi simplu îngrozitor. Avea toate defectele posibile: misogin, rasist, snob. Prima oară când ne-am văzut (la doar câteva minute după ce ni s-a făcut cunoştinţă), m-a întrebat la ce şcoală am fost, iar atunci când i-am răspuns că am mers la liceul din Bayside, m-a privit cercetător şi după aceea a exclamat: „Uau. N-aş fi zis”.

Când ajungem, îi vedem pe Nettie şi pe Patrick, care încă-şi scot bagajele din maşină. Patrick seamănă cu un cal de povară şi se clatină sub greutatea celor peste douăsprezece valijoare, în vreme ce Nettie îşi duce doar poşeta. Nettie e foarte palidă.

— Bine-aţi venit! ne întâmpină Tom în prag, întinzându-şi braţele spre noi. Diana, sunt toţi aici!

Radiază de fericire. Se bucură nespus că şi-a strâns întreaga familie în casa de pe plajă – unde se simte cel mai bine.

— Unde mi-e nepoţelul? mă întreabă el.

Îl las jos pe Archie, care se îndreaptă cu paşi nesiguri spre Tom.

— Ei, salutare, băieţelul meu. Ce-ai mai crescut!

Îl sărut pe Tom pe obraz, apoi trec pe lângă el şi intru în casă. Îmi las poşeta pe masa din lemn de stejar din sufragerie, făcută la comandă pentru fix şaisprezece persoane. („De ce şaisprezece?” îl întrebasem eu pe Tom atunci când îmi dezvăluise acest detaliu. Însă el a părut încurcat de întrebarea mea şi a continuat să-mi facă turul casei, prezentându-mi următorul obiect. Am bănuit că nici el nu ştia exact care e răspunsul.) Deşi nu e chiar pe gustul meu, nu pot să contest că vila este de-a dreptul impresionantă. Tavane înalte, spaţii deschise uriaşe, ferestre din podea şi până în tavan, cu vedere spre mare şi stânci. Când intri pe uşă ai senzaţia că păşeşti în paginile unei reviste de design interior (şi, de fapt, Tom ne-a spus că fuseseră contactaţi de diverse publicaţii, care realmente îi „imploraseră” să-şi dea acordul pentru ca vila lor să fie prezentată în articole speciale, însă Diana refuzase, argumentând că aşa ceva ar fi „de prost gust”). Acum o observ pe Diana, care îşi face de lucru în bucătăria de un alb strălucitor, îmbrăcată în marmură.

— Diana, spun eu.

— Bună, Lucy, răspunde ea zâmbind.

— Bună, mamă, zice Ollie, intrând în spatele meu.

Lasă jos bagajele şi o sărută pe obraz. Cu excepţia lui Tom, Ollie este unul dintre puţinii oameni care se bucură întotdeauna să o vadă pe Diana. Greu de spus însă dacă sentimentul este reciproc. Ea pare mereu rezervată, aproape stânjenită de atenţia care i se acordă.

— Bună, scumpule, murmură ea.

Intră şi Tom, cu paşi mari, ridicându-l pe Archie ca pe un trofeu.

— Di! Vino să vezi ce nepoţel extraordinar avem!

Urmează un moment de agitaţie – apare Patrick, care cere un paracetamol pentru Nettie, pe care o doare capul; Archie răstoarnă castronaşul cu nuci de pe măsuţa de cafea şi le împrăştie pe jos; iar Tom încearcă să-şi dea seama care e telecomanda de la uşa garajului (sunt şase telecomenzi în casă). Între timp, Ollie ia bagajele şi porneşte spre camera în care stăm de obicei.

— Stai, Ollie! strigă Diana.

Ollie se opreşte la mijlocul drumului.

— Am pregătit camerele de la subsol pentru tine, Lucy şi Archie, spune ea, dar cu mai puţină siguranţă în glas.

Ca prin minune, toată larma încetează şi se aşterne o tăcere deplină. Până şi Archie îşi ridică ochii de la nucile împrăştiate, dându-şi seama că se întâmplă ceva.

— M-am… gândit că aţi vrea să aveţi un loc numai al vostru, spune Diana.

Este o propunere bună, o propunere practică. Subsolul este imens şi am avea o cameră doar pentru Archie. Nu am deranja pe nimeni dacă ar plânge în timpul nopţii; aş putea să mă plimb cu el în braţe pe hol, dacă ar fi nevoie.

Şi atunci, de ce mă simt atât de umilită?

•

Soţii Greenan sosesc seara, în timp ce-i facem baie lui Archie. De fapt, *Nettie* îi face baie, iar eu stau pe măsuţa de toaletă cu un pahar de vin rosé în mână. Pe hol, Ollie şi Patrick stau pe jos, sprijiniţi de perete, şi beau cocktailuri preparate de Patrick. Îmi dau seama cu uimire că nu e chiar atât de îngrozitor să fim aici.

Nettie a fost o mană cerească. De cum a auzit că am fost surghiuniţi în camerele de la subsol (desigur, „surghiuniţi” este un cuvânt cam dur, pentru că dormitorul nostru este mai impresionant şi mai spaţios decât majoritatea apartamentelor de hotel), a anunţat-o imediat pe Diana că vor sta şi ei la subsol. („Să vezi ce-o să ne mai distrăm”, a spus ea făcându-i cu ochiul lui Archie.). Patrick şi Nettie s-au purtat minunat cu Archie. S-au jucat pe rând cu el cât a fost după-amiaza de lungă, l-au dus la plimbare prin grădină şi au înotat cu el în piscină. În tot timpul ăsta, eu şi Ollie am luat masa de prânz şi ne-am despachetat bagajele. De fapt, abia dacă l-am ţinut în braţe toată ziua.

— La ce oră se culcă? mă întreabă Nettie.

— La şapte, îi răspund eu.

— Şi acum ce urmează?

— Îi pun pijamaua şi îl las să se mai joace puţin. Apoi îi citesc o poveste, îi dau biberonul şi îl culc.

— O să se mai trezească şi în timpul nopţii să ceară de mâncare?

Nettie vrea să afle toate amănuntele. Mi se pare nostim, dar şi inutil, pentru că are o naturaleţe înnăscută când vine vorba despre copii, aşa cum puţini oameni au. Mai demult am avut senzaţia că ea şi Patrick nu se grăbeau să aibă copii, vrând poate să aştepte până când cariera lui Nettie avea să fie consolidată, însă acum mă întreb dacă nu cumva m-am înşelat. Îmi aduc aminte de cât de palidă era Nettie mai devreme şi mă întreb dacă nu cumva era ceva mai mult decât răul de maşină. Poate era însărcinată?

— Au venit soţii Greenan, ne anunţă Diana din capul scării, în timp ce Nettie îl spală pe cap pe Archie. Sunteţi drăguţi să urcaţi? continuă Diana.

— Îi facem baie lui Archie, spune Nettie, zâmbindu-i băieţelului, care-i răspunde în acelaşi fel.

Urmează un moment de tăcere.

— Chiar toți? insistă Diana pe un ton sever.

Deschid gura, vrând să spun că o să termin eu aici și toți ceilalți pot să meargă sus. Adevărul este că prefer să stau aici, la subsol, decât să mă duc la musafiri. Dar Nettie mi-o ia înainte, spunând ceva care mă surprinde:

— Da. Chiar toți.

Tăcerea care urmează este lungă și apăsătoare. Încerc cu disperare să găsesc ceva de spus. Însă Nettie se uită la mine și clatină din cap. Iar gestul acesta mărunt îmi dă de înțeles că am subestimat-o. Este un aliat mult mai de nădejde decât mi-aș fi închipuit.

— Hai că mă duc eu, zice Ollie ridicându-se în picioare.

Se ridică și Patrick, deși bănuiesc c-o face mai degrabă motivat de dorința de a gusta din vinurile excepționale ale lui Tom decât pentru c-ar vrea să-i facă pe plac Dianei. Nettie rămâne așezată pe podea. Îi limpezește părul lui Archie, gângurind spre el cu o voce șoptită și mângâietoare.

•

Când eu și Nettie ajungem sus, toată lumea se află în jurul mesei de pe terasă. De la jumătatea scării se auzeau susurul plăcut al muzicii în surdină și zumzetul conversației lor. Mă uit la privelişte prin ușile uriașe din sticlă, cuprinzând fiecare detaliu – apa care se întinde cât vezi cu ochii, luminițele feerice care licăresc agățate de ramurile copacilor, văpaia minunată a soarelui la apus, care își revarsă lumina peste toți și toate. Masa a fost decorată în alb și pânză groasă de sac, cu felinare argintii, lumânări și flori… imaginea este atât de frumoasă, că-ți taie respirația.

— Uite-le, exclamă Tom observându-ne.

Se întorc toți. Dinții lui Jeffrey Greenan au deja pete roșii de la vin. Se ridică de pe scaun ostentativ când ne facem apariția, în ciuda faptului că noi îl rugăm insistent să rămână așezat.

— Doamnelor! ne salută el, împăunându-se.

Cămașa albă îi e descheiată puțin cam prea mult, dezvăluind cârlionții de păr cărunt care-i ajung până aproape de jugulară.

— Măi, să fie, Lucy! Îți prieşte rolul de mamă. Și tu, Nettie, ce-ai mai crescut!

Îi face cu ochiul, iar zâmbetul politicos al lui Nettie se stinge.

E deja mai îngrozitor decât îmi aminteam.

Mă duc la priza de afară și conectez sistemul de monitorizare pentru bebeluș. Apăs butonul și ledul verde se aprinde, indicând că aparatul

funcţionează.

— Ce-i zgomotul ăsta? exclamă Diana, iar mie mi se strânge stomacul. Pârâitul ăsta?

E adevărat, sistemul de monitorizare a avut zile mai bune – l-am cumpărat la mâna a doua de la un magazin cu donaţii. Merge bine, doar că atunci când e pornit scoate un zumzăit uşor. Eu mă obişnuisem atât de mult cu el, că nici nu-l mai auzeam.

— Archie era cam agitat, aşa c-am adus sistemul de monitorizare cu mine.

— Întotdeauna scoate *zgomotul ăla?* întreabă Diana consternată.

Toată lumea tace şi ascultă, iar eu rămân stânjenită sub privirile lor. Îmi spun în gând: *Dacă nu ne-ai fi expediat în celula de la subsol, n-am fi avut nevoie de sistemul ăsta afurisit.*

— Uite ce dispozitive micuţe şi deştepte există astăzi, comentează Amelia, soţia lui Jeffrey, punând mâna pe braţul Dianei.

Minionă şi pistruiată, Amelia este îmbrăcată azi cu o rochie albă din în iar în picioare are sandale aurii. Este deopotrivă drăguţă şi urâţică, cu ochii mici albaştri, părul blond cenuşiu tuns într-un bob, având obiceiul să te atingă mereu când îţi vorbeşte, ceea ce o face cumva agreabilă, spre deosebire de soţul ei. Mă pomenesc că-mi imaginez cum ar fi s-o am pe Amelia drept soacră. Cred c-ar merita, chiar şi cu Jeffrey în calitate de socru.

Ar merita.

— Nu ne-ar fi prins bine şi nouă nişte sisteme de monitorizare când copilaşii noştri erau mici, Diana? continuă Amelia.

Este limpede că Diana nu şi-ar fi dorit aşa ceva. Este genul de mamă şi bunică pragmatică, de felul celor care cred că alăptatul la cerere în timpul nopţii şi centurile de siguranţă sunt doar nişte prostii, deoarece *copiii ei n-au avut parte de aşa ceva şi au crescut bine mersi.* Cel puţin, cred că este tipul ăsta de mamă, dar nu ştiu cu siguranţă, pentru că se întâmplă extrem de rar să-mi dea vreun sfat sau să-mi împărtăşească vreo părere de-ale ei. Şi poate că ar trebui să mă bucure asta, dar îmi dă în schimb sentimentul că am greşit undeva şi nu ştiu cum să-mi îndrept greşeala.

— Măcar ai grijă să dai volumul la minimum, zice Diana în cele din urmă, constrânsă de împrejurări, şi începe să ne împartă farfuriile.

— Vino şi stai lângă mine, mă invită Jeffrey.

Nu prea am de ales, pentru că Nettie deja s-a aşezat pe celălalt scaun liber.

— Spune-mi, ai reuşit să te bucuri de rolul de mamă până acum?

— Mă bucur mult mai mult acum, că au trecut primele luni.

— Sigur că da, spune el și încuviințează, de parcă știe cu precizie ce se întâmplă în acele prime luni, după care se uită cu înțeles la Ollie. Numai țâțică și căcălică în lunile alea de început, nu-i așa, Ollie?

Expresia lui Ollie rămâne precaut indiferentă, iar Jeffrey izbucnește într-un hohot de râs mult mai adecvat pentru un puști de cinci ani.

— Nu că și-ar dori să fie altfel, nu-i așa, doamnelor? Am dreptate? E o chestie de instinct. O mamă nu vrea nimic altceva decât să fie cu bebelușul ei. Așa și trebuie.

Un scâncet scurt se aude dinspre sistemul de monitorizare. Diana se ridică și se duce în bucătărie. Noi ne servim cu friptură de pui și cu mai multe salate interesante – quinoa, cușcuș, varză kale și migdale. Trag concluzia că au fost aduse de Amelia, pentru că Diana nu pregătește asemenea salate.

— Și tu, Nettie? o întreabă Jeffrey cu gura plină de cușcuș. Când ai de gând să faci pasul ăsta cu Patrick? Doar nu vrei să ți se ofilească ouțele, nu? E grozav să ai o carieră, dar să știi de la mine că slujba n-o să-ți întoarcă dragostea!

Amelia, aflată de cealaltă parte a lui Jeffrey, îi pune mâna pe braț.

— De ajuns, Jeffrey.

Dar Jeffrey nu se lasă.

— Ce-am zis? Toată lumea se întreabă de ce ne confruntăm cu o adevărată criză a infertilității în prezent. Trebuie să ai vreo… treizeci și cinci de ani, Nettie. Nu-i așa? Dacă trăiai în Africa, erai deja bunică. Problema e că voi, fetele de azi, trageți prea mult de timp. Asta-i problema. Trebuie să punem șaua pe voi, cum se zice. Corect?

Se uită la Tom, apoi către Ollie, așteptând să fie susținut. Însă amândoi se străduiesc să-i evite privirea.

Îmi imaginez că-i îndes lui Jeffrey un piept întreg de pui în gură.

Nettie continuă să privească în față. Jeffrey deschide din nou gura și sunt pe punctul de a spune ceva – orice –, dar Patrick se ridică în picioare.

— Ajunge.

Tonul lui este cumpănit, calm. N-am mai văzut până acum asta la Patrick, latura lui protectoare. Cum stă așa, deasupra noastră, pare destul de amenințător. Și în mod ciudat… sunt foarte… impresionată.

Slavă Domnului că Jeffrey și-a mai pierdut un pic din siguranța de sine de mai devreme.

— Bine, sigur, nu trebuie să te superi. Ziceam doar că…

— *Ajunge.*

Nettie îi pune mâna pe braţ, în vreme ce Tom schimbă rapid subiectul, începând să vorbească despre fotbal. Şi el, şi Jeffrey sunt fani înrăiţi ai echipei Hawthorn, aşa că pare să fie o alegere bună. Patrick rămâne cu privirea aţintită asupra lui Jeffrey pentru câteva secunde, după care se aşază la loc.

— Ei, bine, spune Amelia după o vreme, când atmosfera pare să nu mai fie atât de tensionată, Archie e un copil cuminte, nu-i aşa? Se mai trezeşte noaptea, Lucy?

— Câteodată. E mai agitat în primele ore după ce-l culc, dar, de obicei, doarme dus după miezul nopţii. E uimitor că încă nu l-am auzit în seara asta, spun şi mă uit spre camera de monitorizare. Vai de mine!

Mă îndrept spre sistemul de monitorizare. Este închis. Mă uit la Diana.

— Tu l-ai închis?

N-o spun cu un ton acuzator, pentru că nu pot crede că ea ar fi făcut aşa ceva. Ce fel de bunică ar opri sistemul de monitorizare al bebeluşului? Dar o văd cum îşi strânge obrajii şi încep să mă întreb dacă nu cumva chiar a făcut una ca asta.

— L-am dat *mai încet,* răspunde ea.

— Până când l-ai *închis?*

Răsucesc butonul şi măresc volumul până când hohotele isterice ale lui Archie ne asurzesc pe toţi. După cât de ascuţite sunt, îmi dau seama că plânge de multă vreme.

— Mamă! strigă Ollie. Spune-mi că nu tu ai…

Dar nu mai aud continuarea, pentru că deja am luat-o la fugă spre subsol. Unde se află copilul meu.

•

Durează aproape douăzeci de minute până reuşesc să-l liniştesc pe Archie. Se opreşte la un moment dat din plâns, dar nu mai vrea să doarmă decât la mine în braţe. Îl mângâi şi-l alin şoptind furioasă către Ollie:

— Mâine plecăm. La prima oră.

Ollie se holbează la mine. Ştiu ce gândeşte. Nu i se pare mare scofală. Sigur, mâine atmosfera ar putea să fie uşor apăsătoare, dar lucrurile vor reintra repede în normal. În fond, Archie n-a păţit nimic. N-are niciun rost să ne scurtăm vacanţa.

Şi bineînţeles că-mi spune.

— Nu face din ţânţar armăsar, Luce, nu-i cazul.

— Ba *este.* Diana nu mă respectă ca mamă, aşa că nu pot să mai stau aici.

Cum îndrăznește să-mi închidă sistemul de monitorizare? Cum *îndrăznește?*

Ollie ridică neputincios din umeri.

— Poate s-a gândit că face un lucru bun, că așa o să ai și tu o pauză?

— N-avea niciun drept. Absolut niciun drept.

— Dar…

— Dacă tu vrei să rămâi, Ollie, n-ai decât. Dar eu plec mâine-dimineață și îl iau pe Archie cu mine.

Ne ciondănim câteva minute și Ollie cedează – mai degrabă pentru că a obosit decât pentru că ar fi convins că am dreptate. Și, aproape imediat după aceea, se întinde, iar respirația îi devine ritmică și regulată. Eu mai rămân trează un timp, mângâindu-l pe Archie, care acum doarme buștean. Abia ce l-am pus în pătuț, că aud un alt scâncet, un suspin înăbușit. Însă nu vine dinspre Archie. Vine de vizavi.

Din camera lui Nettie.

17. LUCY

În prezent…

Mă frământă ceva.

Stau întinsă pe canapea, cu picioarele în poala lui Ollie. Copiii s-au dus la culcare, iar eu mă răsfăț cu un pahar de pinot noir. Ollie bea tacticos din paharul lui – în mod normal, asta este partea mea preferată a zilei. Numai că astăzi mă frământă ceva. Și am impresia că știu despre ce e vorba. Sentimentul de vinovăție.

Telefonul lui Ollie începe să vibreze și amândoi ne curmăm gândurile, de parcă l-am fi așteptat să sune.

— Cine e? îl întreb eu.

— Nu recunosc numărul… spune el.

— De ce nu răspunzi? Poate e cineva de la pompele funebre sau… nu știu… poate e ceva important. Poate e poliția?

— Răspund, îmi spune clătinând din cap și își duce mobilul la ureche. Oliver Goodwin la telefon.

Se încruntă, își lasă capul într-o parte. Apoi se uită la mine. După o secundă sau două, îmi dă de înțeles pe mute ște că *e Jones.*

— Pune-l pe difuzor, îi spun eu în același fel, iar el se conformează.

Vocea bine cumpătată, competentă a lui Jones răsună în cameră.

— Am primit raportul de autopsie al mamei dumneavoastră. Am dori să stăm de vorbă despre asta la secție.

— La secție? întreabă mirat Ollie. Nu-mi puteți spune la telefon?

— Ar fi mai ușor dacă ați veni aici. Vor veni și sora dumneavoastră împreună cu soțul dânsei.

Ollie se uită la mine. Eu ridic din umeri nedumerită.

— Păi… dacă așa trebuie. Ajung acolo imediat.

— De fapt, am dori să vină și Lucy cu dumneavoastră. Dorim să discutăm cu amândoi.

— Cu amândoi? În același timp?

— Da.

— E opt și jumătate seara. Copiii noștri s-au culcat.

— În cazul acesta, v-aș sugera să chemați o bonă, spune Jones. Pentru că este important. Și dorim să discutăm cu amândoi chiar în seara aceasta.

18. DIANA

În trecut…

— Ai auzit noutățile? mă întreabă Tom, radiind de bucurie.

Mă uit surprinsă în jur. Întreaga familie s-a strâns în „camera cea bună” – Tom, Nettie, Patrick, Ollie, Lucy, chiar și Archie. Deși m-am întâlnit cu fiecare în parte, nu am mai fost toți laolaltă, în familie, de aproape un an, de la momentul de fiasco legat de sistemul de monitorizare din Sorrento, când Lucy, Ollie și Archie s-au întors la Melbourne după doar o zi (o reacție îngrozitoare, după părerea mea, chiar dacă, să zicem, am depășit măsura). În orice caz, acum mă bucur să-i văd pe toți împreună.

— Ce s-a întâmplat? întreb eu, uitându-mă pe furiș la Nettie. Nu mă pot abține. Lucy este însărcinată în opt luni cu al doilea copil; așa că *trebuie* să fi venit și rândul lui Nettie. Însă ea ridică din umeri, de parcă mi-ar spune: „Nu te uita la mine”.

— Ollie intră în afaceri pe cont propriu! anunță Tom abia reușind să-și stăpânească entuziasmul. Își deschide o mică agenție de recrutare a forței de muncă!

— A!

Uimirea din tonul meu este evidentă. Niciodată Ollie n-a părut interesat să pornească o afacere pe cont propriu, ba chiar a fost mereu refractar la ideea aceasta. Fiul meu n-a fost niciodată prea ambițios și, în ciuda îndemnurilor disperate ale lui Tom, care-și dorea ca fiul său „să-și facă un nume”, mie mi s-a părut că e mulțumit, chiar fericit, să lucreze pentru altcineva și să nu aibă atât de multe responsabilități, cu toate că asta însemna și mai puțini bani.

— Ce să zic… felicitări, dragul meu.

— Tata merită felicitările, spune Ollie, dar obrajii îi sunt ușor îmbujorați și pare încântat de sine. De ani buni mă bate la cap cu asta. Plus că afacerea nu este doar a mea. Am un partener.

— Pe cine? întreb eu.

— Pe Eamon.

— Eamon Cockram? întreb, înfiorându-mă.

— Chiar el.

Încerc să zâmbesc, dar nu reușesc decât să fac o grimasă. Eamon Cockram. Niciodată n-am putut să-l sufăr pe tânărul acela linguşitor. Este un individ absolut insuportabil, care-şi imaginează că le flatează pe mamele amicilor lui spunându-le că timpul n-a lăsat nicio urmă asupra lor (din păcate, a lăsat multe urme asupra lui – ultima oară când l-am văzut era durduliu şi cam chel). Se zvoneşte că soţia lui, Julia, l-a părăsit de curând şi nu cred că ar putea cineva s-o învinuiască.

Tom râde cu gura până la urechi.

— Trebuie neapărat să-i chemăm pe Frank şi pe Lydia la un pahar, nu-i aşa, Di?

Scot un sunet care nu înseamnă nici da, nici nu. Frank şi Lydia sunt părinţii lui Eamon şi am de gând să fac tot ce ţine de mine ca să evit vizita lor. Însă nu are niciun rost să-i spun asta lui Tom, care pur şi simplu parcă plutește de fericire pentru că se află în sânul familiei, iar fiul i-a dat vestea mult aşteptată că intră în afaceri.

Pe de altă parte, Nettie pare foarte tristă. S-a mai îngrăşat şi obrajii îi lucesc de transpiraţie. Îşi întinde braţele ca să-şi scoată puloverul, i se ridică şi bluza şi, cu toate că ne-a spus că nu e însărcinată, mă surprind uitându-mă spre burta ei, sperând să descopăr o rotunjime. Nu văd nimic de felul ăsta. În schimb, observ o vânătaie ovală în stânga buricului. Îşi strânge puloverul într-un vălătuc şi şi-l pune în poală.

— Spune-mi care-i treaba cu firma asta de recrutare, îi cere ea lui Ollie. Vrei să te concentrezi asupra unui singur domeniu?

— La început, o să ne axăm mai mult pe angajări în IT, pentru că asta e şi pregătirea noastră.

— Este pregătirea *ta*. Eamon ce-o să facă?

Tonul lui Nettie nu este deloc indiferent, îmi împărtăşeşte părerea despre Eamon. Şi simt că am un moment de solidaritate cu fiica mea.

— Eamon a făcut o grămadă de chestii, spune Ollie.

— Printre chestiile alea e ceva relevant pentru munca de recrutare?

— Nu te supăra, Nettie, spune Ollie ridicându-şi o sprânceană, dar crezi c-aş intra în afaceri cu el dacă n-aş şti că se pricepe la ceva?

— Cred că Eamon ar fi capabil să vândă nisip în deşert şi gheaţă în Alaska, răspunde Nettie.

Şi ştie ce spune. Dar Ollie nu e nici prost şi nici iresponsabil. Nu ar fi intrat în afaceri cu Eamon dacă nu s-ar fi gândit bine înainte. Cel puţin, aşa sper.

— Ce zici, fiule? Mergem să fumăm un trabuc ca să sărbătorim? întreabă Tom. Patrick, vii și tu?

Normal că și Patrick e interesat. Așa că se îndreaptă toți trei spre bârlog. Tom merge între ei și-i ține de după umeri. Știu că-și dorește doar ce-i mai bun pentru familia lui, dar câteodată este teribil de fixist.

Mă uit la Lucy, care stă tăcută în celălalt capăt al canapelei – aproape că uitasem că e și ea aici. Are o burtă uriașă. Probabil toată povestea asta o neliniștește. Începerea unei noi afaceri e un motiv de stres pentru absolut oricine, cu atât mai mult cu cât mai sunt doar câteva săptămâni până când se naște copilul. Și mă întreb, așa cum m-am întrebat în repetate rânduri, de ce ea nu s-a întors la serviciu. Dacă ar fi muncit, chiar și cu jumătate de normă, de încercare, ar fi avut cu siguranță o garanție financiară în plus în contextul noii afaceri.

— Tu ce părere ai, Lucy? o întreb eu.

— Mi se pare extraordinar, răspunde ea. Ollie e foarte entuziasmat.

Și îmi zâmbește. Vrea să pară întruchiparea soției iubitoare și devotate, însă îi citesc îngrijorarea în privire. Știu că ar trebui să-i fiu recunoscătoare pentru că-l susține pe fiul meu în tot ce face, însă acum nu-mi doresc nimic mai mult decât s-o apuc de umeri și s-o zgâlțâi bine ca să-i vină mintea la cap.

•

Mă trezesc devreme în dimineața următoare. Trebuie să recunosc că între mine și refugiatele de care mă ocup există o relație mai puțin obișnuită. În general, e foarte intensă în perioada dinaintea nașterii, dar slăbește treptat după ce bebelușii ajung la câteva luni de viață. Dacă se poate, păstrez legătura cu fetele – le mai dau câte un telefon sau le trimit câte o felicitare de Crăciun, însă noile gravide îmi ocupă repede tot timpul, iar cele care sunt deja mămici se ocupă mai mult de propriile vieți. Cu toate astea, mă bucur întotdeauna când mai primesc un semn de la ele. Așa s-a întâmplat și atunci când Ghezala m-a anunțat că este din nou însărcinată.

Opresc mașina în fața casei ei – s-a mutat în alta, la doar câteva străzi distanță de prima, dar la fel de prăpădită. Peluza este năpădită de buruieni, iar poarta se ține doar într-o balama. Știu că Ghezala lucrează ca femeie de serviciu în supermarketuri în tura de noapte ca să aibă ce pune pe masă, dar, din câte am aflat, Hakem nu a muncit deloc de când au ajuns aici, în urmă cu doi ani și jumătate. Acum stă tolănit într-un șezlong decolorat de pe verandă și fumează.

— Bună, Hakem, îi spun eu și trântesc portiera.

Parcă a mai îmbătrânit de când l-am văzut ultima dată. E încă tânăr, probabil că are până-n treizeci de am, dar i-au apărut multe fire albe în părul negru și a făcut burtă. Stă cu ochii mijiți, de parcă ar fi beat sau pe jumătate adormit. Mă duc la portbagaj și scot coșul cu lucruri necesare viitoarelor mame, pe care l-am adus pentru Ghezala.

— Ce mai faci?

Nu-mi răspunde. Deschid poarta șubredă și intru.

— Toate bune?

— Da, mormăie el.

Poartă o cămașă din flanel, pantaloni bej, destul de murdari, și șlapi.

— Ghezala e cu băiatul în casă.

— Îți mai cauți ceva de lucru? îl întreb, oprindu-mă și sprijinind coșul de șold.

— Da. Da.

— Ce fel de slujbe cauți?

— Ei, ce-o fi, răspunde stingându-și țigara și clătinând din cap.

— Ai nevoie de ajutor? Cunosc niște persoane la care aș putea…

Se ridică în picioare și deschide nervos ușa din plasă.

— Ghezala!

— Ai depus *vreo* cerere de angajare, Hakem? Ghezala a reușit destul de repede să-și găsească slujba la supermarket. Cu siguranță că și tu ai putea să-ți găsești ceva.

— Și ce-ai vrea să fac? întreabă lăsându-și capul într-o parte. Să mă fac șofer de taxi? Să aranjez produsele pe rafturi în magazine? adaugă și începe să râdă, dezvelindu-și dinții galbeni. La Kabul eram inginer. Am construit zgârie-nori pentru lanțurile de companii occidentale. Ăsta-i unul dintre motivele pentru care am fugit de-acolo. Dar aici nimeni nu m-ar lăsa să construiesc nici măcar un adăpost pentru câine.

— Deci nu te deranjează să-ți lași nevasta gravidă să facă muncă de curățenie în supermarketuri, dar tu nu ești dispus să faci același lucru.

— Tu vii cu mașina asta la mine acasă, spune el arătând spre Land Roverul meu, și mă întrebi ce sunt dispus să fac?

— Hakem, am luat mașina asta ca să pot avea loc pentru un cărucior dublu pe care îl duc unei gravide din Dandenong.

— Spune-mi doar atât, continuă el, îndreptându-și degetul spre mine. *Tu* ce ai fi dispusă să faci?

— Aș face orice pentru familia mea. Sigur, s-ar putea să nu-mi placă. Să nu mi se pară drept. Dar viața nu-i dreaptă întotdeauna, nu-i așa?

Clatină din cap și pufăie scârbit. Apoi, întinde din nou degetul, de data asta arătând spre ceva din spatele meu.

— Vezi blocul ăla de-acolo? întreabă arătând spre clădirea părăginită, cu două etaje, de vizavi. Tipul care stă acolo era specialist în chirurgie cardiovasculară în țara noastră. Locuia într-o vilă cu cinci dormitoare! Acum stă într-un apartament cu un singur dormitor, împreună cu nevasta și cei trei copii.

Face un pas spre mine și acum îi simt mirosul acru de tutun al respirației. Nu-mi dau seama dacă vrea să mă intimideze sau dacă s-a înfierbântat, încercând să-mi explice punctul lui de vedere.

— Te-ai gândit vreodată în viața ta cum e să nu mai ai brusc nimic, după ce le-ai avut pe toate?

M-am *gândit,* într-adevăr. Mai mult de-atât, am trecut și eu prin asta. Însă acum îmi dau seama că de multă vreme nu m-am mai gândit – nu m-am mai gândit *serios* – la toate cele întâmplate atunci.

— Ce s-a întâmplat?

Ușa din plasă scârțâie și o văd pe Ghezala stând în prag, cu băiețelul agățându-i-se de picioare. Hakem se trage din fața mea și simt din nou aerul proaspăt și dulce.

— Hakem?

— Haide, Aarash, spune Hakem, mângâindu-și fiul pe cap. Hai s-o lăsăm pe *mâmân* să stea de vorbă cu prietena ei.

Ghezala îi urmărește cu privirea, în timp ce amândoi se îndreaptă spre stradă, după care se întoarce spre mine. Îi zâmbesc și-i arăt coșul.

— Ți-am adus niște haine de gravidă. Și am niște informații despre o firmă care poate să-ți trimită o *doula,* în cazul în care vrei să naști acasă, de data asta cu asistență medicală. Vrei să discutăm mai pe larg înăuntru?

Ghezala încuviințează, iar eu îi țin ușa pentru ca ea să poată intra în casă. Înainte să intru și eu, mai arunc o privire spre Hakem. Îmi dau seama că m-am înșelat când am crezut că e furios. Este *mai mult* decât furios, este înverșunat și plin de ranchiună. Iar asta mă îngrijorează. Pentru că, atunci când sunt lăsați de izbelițte, oamenii înverșunați și plini de ranchiună pot face lucruri îngrozitoare.

19. LUCY

În trecut…

— Nu eşti prea încântată că o să mă asociez cu Eamon, nu-i aşa? aud vocea lui Ollie, fără să-l văd, pentru că se află în camera de alături, unde scoate rufele din maşina de spălat şi le pune în uscător.

În ciuda tuturor punctelor ei slabe, Diana şi-a învăţat totuşi fiul să spele rufele, iar eu îi sunt recunoscătoare pentru asta. Îmi las corpul îngreunat de sarcină pe canapea şi, după ce încerc zadarnic să-mi dau jos sandalele, îmi ridic picioarele încălţate, sprijinindu-le de măsuţa de cafea.

— De ce spui asta?

Tocmai ne-am întors de la Sandringham Pub, unde am luat cina. Localul acela este un adevărat paradis pentru părinţi, datorită locurilor de joacă amenajate înăuntru, care le permit mămicilor şi tăticilor să-şi bea berile şi să-şi mănânce puiul cu parmezan relativ în linişte, în vreme ce, în spatele unui panou din sticlă, odraslele lor se încaieră cu odraslele altor părinţi pentru cine ştie ce jucării viu colorate. În mod normal, îmi place la Sandy Pub, pentru că reprezintă o schimbare de decor, o şansă de a putea să beau un pahar şi să stau de vorbă cu Ollie fără ca atenţia să-mi fie în permanenţă distrasă de cei mici. Însă în seara asta m-am simţit… nu ştiu… prea apăsată de condiţia de gravidă, ca să mă mai simt bine acolo. Bine măcar că Archie a adormit pe drumul spre casă şi nu s-a mai trezit când Ollie l-a pus în pătuţ.

— Pentru că, îmi răspunde Ollie, apărând în faţa mea, n-ai mai pomenit deloc despre asta de când te-am anunţat ce vreau să fac.

În mod evident, problema este aceea că, spre deosebire de mama mea, care se mulţumea să-l susţină din umbră pe tata în absolut orice ar fi întreprins el, mie îmi este greu să-mi ţin gura. Sau poate că tata nu a luat niciodată vreo decizie atât de proastă cum este aceea de a deveni asociatul cuiva precum Eamon Cockram.

— Ştiu că nu-ţi e simpatic Eamon, zice Ollie, aşezându-se pe măsuţă. Şi mai ştiu şi că am făcut mişto în trecut de flerul lui de afacerist. Clar că n-am de gând să intru în vreuna dintre firmele alea ridicole despre care tot bate câmpii. „S’meals”? Hai să fim serioşi, spune şi începe să râdă. Dar mă pricep

să recrutez oameni capabili. Asta n-ar fi o idee rea pentru o afacere, Luce. De fapt, chiar cred că eu și Eamon suntem pregătiți pentru așa ceva. Eu am competență și experiență în domeniu, iar Eamon… știe cum să facă rost de bani.

Mi-este greu să-l contrazic. Marea calitate – poate singura – pe care o are Eamon este că știe cum să facă rost de bani. Și, cu toate că nicio persoană care se ocupă de recrutări și care se respectă pe sine n-ar recunoaște asta, cei care lucrează în domeniu asta sunt, de fapt: niște șarlatani. Sau măcar niște oameni de vânzări. Candidații sunt produsele pe care le vindem, iar companiile cliente reprezintă cumpărătorii. Ollie se dedica cu trup și suflet candidatului, în vreme ce pe Eamon îl interesa numai și numai clientul. Oare Ollie are dreptate? Să fie combinația perfectă?

Ollie îmi ia picioarele, le pune pe genunchii lui și începe să-mi descheie catarama de la sandala stângă.

— Știu că ar fi trebuit să discut cu tine înainte. Îmi pare rău că n-am făcut-o. Dar, dacă tu chiar nu vrei să intru în afacerea asta, atunci o să te ascult și o să mă retrag.

Îmi scoate sandala din picior și o lasă să cadă pe covor. Îl cred. Cred că nu ar intra în afacerea asta dacă eu m-aș opune. În același timp, nu cred că este o întâmplare că a făcut anunțul înainte de a mă întreba ce părere am.

Poate că nu-i chiar un șarlatan atât de nepriceput, nu?

Tata trebuie să aibă grijă de noi, iar noi trebuie să avem grijă de el.

— Normal că trebuie să intri în afacere, spun eu oftând. Poate că nu-mi place individul ăsta, dar n-a omorât totuși pe nimeni! Și, în fond, ce ar putea să meargă rău?

20. LUCY

În prezent…

— E totul în regulă? întreb eu.

Mă aflu cu Ollie la recepția secției de poliție, amândoi ținem în mână câte un pahar din plastic cu apă. Tata stă cu copiii, deși bietul om s-a îngrijorat groaznic de tare atunci când i-am explicat că trebuie să mergem să discutăm cu detectivii de la secția de criminalistică. Însă tata e cea mai mică dintre grijile mele acum și, din câte-mi pot da seama, Ollie e în aceeași situație. Ochii îi aleargă în toate direcțiile și bate nervos din picior. Eu oscilez între sentimentul de spaimă și senzația că sunt pe un platou de filmare – precum cel din *The Truman Show*[{14}] – și foarte curând am să aud pe cineva strigând „Stop cadru!”

— Lucy și Oliver Goodwin?

Nu suntem strigați nici de Jones și nici de Ahmed, ci de o femeie care stă în fața ușii glisante uitându-se în jur. Eu și Ollie lăsăm paharele cu apă deoparte și ne ridicăm de pe scaune.

— Pe aici, ne îndrumă ea.

Și ne zâmbește. Este un zâmbet politicos, nu unul cu adevărat prietenos. Este tânără, dar are o expresie gravă, lăsând să înțeleagă că a văzut destule la viața ei.

Luăm ascensorul până la etajul doi și ieșim pe un coridor îngust cu uși doar pe partea stângă, atât de strâmt că trebuie să mergem în șir indian. În timp ce trecem pe lângă încăperile acelea, mă gândesc la toți oamenii care au mers pe aici înaintea noastră. Vinovați și nevinovați, bănuiesc. Îl văd pe Patrick într-una dintre camere și sunt surprinsă pe moment, dar apoi îmi amintesc… Jones a spus la telefon că urmau să vină și Patrick împreună cu Nettie.

Femeia care ne conduce se oprește la jumătatea coridorului.

— Domnule Goodwin, dumneavoastră intrați aici.

— Fără Lucy? întreabă Ollie, încruntându-se.

— Aceasta este procedura standard.

— De ce să fie asta procedura standard? întreabă Ollie pe un ton diferit,

mai tăios decât de obicei, mai răstit. Doar nu suntem arestaţi, nu? Am venit să fim informaţi cu privire la rezultatul autopsiei mamei mele.

Femeia îşi păstrează calmul netulburat.

— Aşa se procedează la noi, răspunde, zâmbind din nou.

Ollie se uită la mine şi eu ridic din umeri, dându-i de înţeles că nu-i nicio tragedie. Cunosc genul acesta de femeie. Este genul care nu se abate cu niciun chip de la procedura standard. Genul care poate fi un recuperator de datorii excelent, deoarece îşi vede de treabă, în ciuda oricăror circumstanţe atenuante („Îmi pare rău că v-aţi pierdut soţia, domnule, condoleanţele mele… dar datoraţi 858 de dolari, acceptăm plata prin cec sau virament bancar.”). Prin urmare, îmi dau seama imediat c-ar fi în zadar să te opui poveştii ăsteia cu încăperile separate.

— Putem sta în camere separate, zic eu. E-n regulă, nu-i aşa, Ollie?

— Ce anume este în regulă?

Mă întorc. Detectivii Jones şi Ahmed vin agale spre noi pe coridorul îngust. Ca de obicei, Jones este cea care vorbeşte. Ţine în mână un pahar reutilizabil, verde aprins, plin cu cafea, din care ia o sorbitură.

— Tocmai le explicam că trebuie să meargă în camere separate, spune femeia.

— Da, scuze, trebuia să vă anunţ dinainte, spune Jones, deşi nu pare să regrete cu adevărat. Este procedura standard. Aveţi vreo problemă cu asta?

Aruncă o privire spre Ahmed. Astăzi Ahmed e îmbrăcat în costum, cu cravată şi toate cele. Îi stă bine. Şi parcă ceva din limbajul trupurilor lor mă face să cred că şi Jones a observat asta.

— Nu, răspund eu, cu toate că Jones se uită la Ollie, al cărui chip exprimă exact contrariul.

Mă întreb ce l-a apucat. În mod normal, dintre noi doi, Ollie este cel politicos şi imperturbabil. În mod normal, el mă temperează *pe mine*.

— În regulă, zice Jones. Ollie, tu vii cu mine. Lucy, tu mergi cu Ahmed.

Mă simt uşurată când aflu că o să rămân cu Ahmed. Dintre cei doi, el e cu siguranţă „poliţistul cel bun”, cum se spune. Dar mă îngrijorează că Ollie va rămâne singur cu Jones, mai cu seamă având în vedere dispoziţia ciudată în care este. E posibil să intre în bucluc fără să aibă vreo vină.

Ahmed mă conduce într-o cameră unde o altă persoană reglează o cameră de filmat. Ahmed îşi scoate sacoul şi-l pune pe spătarul scaunului.

— Scuze pentru costum, îmi spune el. Am fost de dimineaţă la tribunal.

Zâmbesc, cu toate că mă cam sperie gândul că Ahmed a depus mărturie

într-un proces. Chiar dacă în aparenţă mă aflu aici pentru o discuţie amiabilă, îmi trece prin minte că-i foarte posibil ca amabilitatea să înceteze dac-aş fi găsită vinovată de ceva. Şi atunci înregistrarea video va fi difuzată în instanţă. Şi va fi folosit drept *probă.*

— Deci… raportul autopsiei? încep eu.

Însă Ahmed mă întrerupe, explicându-mi că discuţia noastră urmează să fie înregistrată. După care trece prin toate informaţiile detaliate în ceea ce mă priveşte: nume, adresă, relaţia mea cu Diana. Atitudinea lui Ahmed este neprotocolară, stă cu un cot sprijinit de masă, cu trupul înclinat într-o parte şi cu un picior sprijinit relaxat peste celălalt. În timp ce-i răspund la întrebări, el dă încurajator din cap. Observ că ochii lui au culoarea siropului de arţar.

— Îmi puteţi spune unde vă aflaţi între orele unu şi cinci, în după-amiaza zilei de joi, săptămâna trecută? mă întreabă el.

Arunc o privire spre camera de filmat.

— Hmm… păi, am fost acasă, cu fiica mea de doi ani şi jumătate cam până la patru fără douăzeci. Apoi, au venit şi ceilalţi doi copii.

— Poate confirma şi altcineva acest lucru… în afară de fiica dumneavoastră?

Mă gândesc.

— Ollie a venit mai devreme de la serviciu, cam pe la două sau două şi jumătate, după care a plecat să-l aducă pe fiul nostru, Archie. Deci, da, el poate confirma că am fost acasă măcar în perioada în care a fost şi el.

— De ce a venit mai devreme?

— Nu se simţea bine, răspund eu.

Dar imediat îmi dau seama că nu părea să aibă ceva. De fapt, chiar mi s-a părut atunci că ar fi într-o pasă bună.

— Spuneţi că s-a dus să-l ia pe fiul dumneavoastră, repetă Ahmed. Iar una din fiice era acasă cu dumneavoastră. Unde se afla cealaltă fiică?

— Harriet a fost la gimnastică după cursuri. O altă mamă, Kerry Mathis, a adus-o acasă în jur de patru după-amiaza. Am ieşit la uşă şi i-am făcut cu mâna.

— Şi doamna Mathis va confirma asta?

— Sigur că da, zic eu, deşi mă înfioară gândul că poliţia o va contacta pe mama unei colege de-ale lui Harriet şi îi va cere să confirme dacă m-a văzut în ziua aceea în pragul locuinţei mele.

— Bine, spune Ahmed şi, lăsând pixul din mână, se sprijină de spătarul scaunului respirând uşor. Înţeleg că aţi avut o altercaţie cu soacra

dumneavoastră în urmă cu câţiva ani. Vreţi să-mi spuneţi ce anume s-a întâmplat atunci?

— Altercaţie? repet eu.

Încerc să trag de timp, dar îmi este clar că ştie tot ce s-a întâmplat. Şi nu am de gând să neg.

— Aţi lovit-o.

— Ah! exclam eu. Nu tocmai.

— Aţi izbit-o pe soacra dumneavoastră de perete, din câte înţeleg eu, spune Ahmed uitându-se cu atenţie la mine. Şi apoi a rămas fără cunoştinţă ceva vreme.

— Nu am fost acuzată de nimic, spun eu.

Normal că Ahmed ştie asta. Mă testează, încearcă să-mi evalueze reacţiile.

— Lucy? Pot să-ţi spun aşa, da? Ce crezi că s-a întâmplat cu soacra ta?

— Păi… evident că… n-am de unde să ştiu. Credeam că ne-aţi chemat aici ca să ne spuneţi voi.

— Da, acesta este motivul pentru care v-am chemat, continuă uitându-se mult prea atent la mine. Dar pe mine mă interesează părerea *ta*.

— Bine, atunci eu cred că s-a sinucis… spun, sperând să par sigură pe mine. În fond, aţi găsit un bilet.

— Da, am găsit un bilet. Într-unul dintre sertarele biroului. Un loc cam nepotrivit pentru un bilet de adio, nu crezi?

— Eu… da, aşa e.

— În opinia ta, i-ar fi stat doamnei Goodwin în fire să recurgă la un asemenea gest? continuă el. Să-şi ia viaţa?

— Îi stătea în fire să fie încăpăţânată, spun eu. Odată ce se hotăra să facă un lucru, nimeni nu mai putea s-o convingă să se răzgândească.

Ahmed se uită la dosarul din faţa lui, de pe masă, după care îşi scoate din buzunar o pereche de ochelari cu rame subţiri, din metal, şi şi-i pune pe nas.

— În raportul întocmit de medicul legist este consemnat că în sângele decedatei a fost depistat un nivel ridicat de dioxid de carbon, adaugă Ahmed şi mă priveşte peste ochelari.

— Ar trebui să ştiu ce înseamnă asta?

— De asemenea, avea ochii injectaţi, leziuni în jurul buzelor, gingiilor şi limbii.

Da, chestia asta chiar sună ciudat. De ce să fi avut leziuni?

Ahmed se uită din nou în raportul din dosar.

— Legistul a găsit, de asemenea, nişte fibre pe mâinile soacrei tale. Nişte

fire textile… așa se pare. Aurii, spune Ahmed și dă câteva pagini, scoțând una din dosar. Casa soacrei tale dovedește că era preocupată de felul cum arăta locuința sa. Era foarte ordonată. Toate obiectele erau la locul lor. Se asortau unele cu altele.

Această schimbare neașteptată a subiectului mă ia complet prin surprindere.

— Ce legătură are *casa* cu ce s-a întâmplat?

Ahmed întoarce foaia spre mine, așa încât s-o pot vedea. Este o fotografie. Mă trag înapoi, așteptându-mă să văd o imagine cu cadavrul Dianei. Dar este doar o poză din casa Dianei, „camera cea bună”.

— Vezi ceva neobișnuit în fotografia aceasta? mă întreabă Ahmed.

Arunc o privire în fugă.

— Nu, nimic.

— Ești sigură?

Mă uit puțin mai atent. La raftul cu cărți, la măsuța de cafea, la canapeaua adâncă crem, cu perne de aceeași culoare… festonate cu fir auriu.

— Ar fi trebuit să aibă două asemenea perne festonate cu auriu, nu? spune Ahmed.

Pare că mă privește acuzator și încep să mă întreb dacă el este cu adevărat „polițistul bun”.

— Însă am căutat peste tot și nu am găsit decât una singură.

Mă uit din nou la poză. Are dreptate, *erau* cu siguranță două perne. Mi-aduc aminte că le-am văzut de curând. Eram în vizită la Diana cu copiii și Harriet trăgea de una din perne, încercând să scoată firul auriu ca să și-l pună în păr, să aibă și ea părul lung și de culoare aurie ca Rapunzel. Am fost nevoită să i-o smulg din mână și apoi am pus-o la loc. Diana s-a ridicat imediat și a aranjat-o. Ahmed avea dreptate, Diana era foarte preocupată de felul cum arăta casa ei.

— Nu-mi dau seama ce s-o fi întâmplat. Poate a vărsat ceva pe una din ele? Și a dat-o la curățătorie?

— Cercetăm și această posibilitate. Cercetăm o mulțime de lucruri.

— Foarte bine. Dar… stai puțin. Parcă ne-ați spus că ați descoperit niște substanțe în casa Dianei. Din cele folosite de sinucigași.

— Așa este, zice Ahmed, studiindu-mă cu ochii lui strălucitori, de culoarea siropului de arțar. Lângă trupul neînsuflețit al soacrei tale am găsit o sticlă goală de Latuben. Acesta este un medicament folosit de cei care vor să aibă o moarte rapidă și fără dureri. De obicei, sinucigașii trebuie să bea două

sticle de Latuben, dar chiar şi una ar putea fi o doză letală pentru cineva de constituţia Dianei.

— Prin urmare… încep eu şi-mi dreg glasul, nu aţi găsit decât o singură sticlă lângă corpul ei?

— Una singură, încuviinţează Ahmed. Dar substanţa nu a fost descoperită în sângele ei. Prin urmare, am început să luăm în considerare şi alte posibile cauze ale morţii.

— Alte posibile cauze?

— Da. Aşadar, în lumina tuturor informaţiilor pe care ţi le-am dat, aş dori să revin la prima mea întrebare, spune Ahmed uitându-se la mine peste ochelari. Ce crezi că s-a întâmplat cu soacra ta?

Deschid gura şi repet răspunsul pe care i l-am dat şi prima dată, că eu cred că s-a sinucis. Numai că de data asta tonul meu nu mai este la fel de convingător.

•

Ollie iese odată cu mine, iar Jones şi Ahmed ne conduc spre ascensorul de la capătul coridorului îngust. Camera în care l-am văzut pe Patrick este goală acum şi, dacă Nettie a fost aici, a plecat şi ea. Ajungem la lift, Jones şi Ahmed ne mulţumesc c-am venit şi ne dau din nou câte o carte de vizită. După care Jones ne spune – *de două ori* – că va ţine legătura cu noi. Probabil vrea doar să pară politicoasă, însă toate serialele poliţiste pe care le-am văzut la televizor mă fac să cred că poliţiştii nu spun şi nu fac nimic întâmplător.

— A mers bine, îmi spune Ollie imediat după ce uşile ascensorului se închid şi începem să coborâm.

Însă expresia lui îmi spune cu totul altceva. Pe faţă i-au apărut nişte pete roşii, aşa cum i se întâmplă întotdeauna când se îmbolnăveşte. Uşile se deschid.

— Te simţi bine? îl întreb.

Ieşim în hol.

— Ţi-a spus Ahmed despre autopsie? mă întreabă el în şoaptă în timp ce mergem. Şi despre leziunile de la buze?

Traversăm holul şi ieşim prin uşile culisante automate în parcare.

— Da. Şi despre perna lipsă. Dar nu-i singurul lucru ciudat în toată povestea asta.

— Ce altceva mai e? întreabă Ollie, oprindu-se.

— Cancerul. De ce nu există nicio dovadă a cancerului?

Ollie vrea să spună ceva, dar i-o iau înainte.

— Și biletul. De ce era în sertar? Nu ar fi fost normal să-l lase la vedere?

Expresia lui Ollie trădează aceeaşi nedumerire care mă roade şi pe mine.

— Și eu aș vrea să aflu, spune el în cele din urmă. A fost mama mea, dar am impresia… că n-o cunoșteam câtuși de puțin.

21. DIANA

În trecut…

Telefonul sună pe la cinci dimineața. Mă întorc pe partea cealaltă și mă uit la numele de pe ecranul care luminează în întuneric.

— Vine bebelușul, spune Ollie când îi răspund. Contracţiile lui Lucy sunt la interval de zece minute. Poți să vii acum?

Mă dau jos din pat și îmi fac o cafea tare. N-am încredere să mă urc la volan dacă nu mi-am băut cafeaua; nu mai văd la fel de bine ca pe vremuri. Fac repede un duș și mă îmbrac, după care mai verific încă o dată tot ce am pus în geanta de voiaj. Travaliul poate să dureze destul de mult, așa că nu știu cât timp va trebui să rămân acasă la Ollie și Lucy. Mi-am pus pijamaua, o periuță de dinți și o carte. Ba chiar și un trenuleț de jucărie – cadou pentru Archie. Vreau să-i spun că-i „din partea bebelușului”, pentru că se pare că așa se face în prezent, cel puțin așa zice Jan, iar Jan pare că știe despre ce vorbește. După ce mă conving că am tot ce-mi trebuie, mă urc în mașină și după douăzeci de minute ajung la ei acasă, la 5:55 dimineața.

Ollie e în prag, iar Lucy stă aplecată peste gardul din față.
Tocmai are o nouă contracție.

— Pe unde-ai umblat? se răstește Ollie la mine.

Mă supăr, trebuie să recunosc. Ferească Dumnezeu să întârzii când ei mă așteaptă. Nimeni nu întreabă pe unde umblă Tom. O să se trezească pe la opt, o să joace puțin golf și abia după asta o să-și facă apariția la spital, la câteva minute după nașterea copilului, aducând cine știe ce cadou extravagant, împreună cu promisiunea de a înființa un fond fiduciar pentru cel mic. Și așa va deveni un erou în ochii tuturor.

— Uite taxiul, spune Lucy, fără să mă bage în seamă.

E în travaliu și știu foarte bine că ar fi înțelept din partea mea s-o iert pentru asta. Însă cred că n-ar strica să-mi spună măcar un „mulțumesc”. M-aș mulțumi chiar și cu un „bună”.

Parcă mai ieri eram la fel ca ea acum, încovoiată de durere, abia așteptând să-mi nasc copilul. Însă, în cazul meu, nimeni nu dădea fuga să mă ajute, n-aveam un soț alături care să cheme taxiul cu care să ajung la spital. Eram

singură, cu o geantă în mână. Singură. Știu că ar trebui să mă gândesc mai mult la asemănările dintre mine și Lucy. Amândouă suntem mame, amândouă îl iubim foarte mult pe Ollie. Amândouă am crescut fără mamă, chiar dacă a mea a decis să mă părăsească, în vreme ce a ei a fost nevoită, fiind răpusă de boală.

Știu toate astea.

Dar, dintr-un motiv sau altul, în ciuda tuturor acestor asemănări dintre noi, atunci când mă uit la ea nu văd decât ce ne deosebește.

•

Când Tom ajunge mai târziu acasă la Ollie și Lucy îl informez că are o nepoată.

— O nepoțică?

Normal că i se umezesc ochii într-o fracțiune de secundă.

— Istoria se repetă, nu-i așa? Mai întâi un fiu, apoi o fiică?

— La noi a fost puțin altfel, spun eu.

— Puțin, încuviințează el.

Încep să râd și văd cum un firișor de salivă i se scurge din colțul gurii.

— Îți curg balele, spun și-l șterg cu degetul mare, la fel cum fac câteodată cu Archie. Ollie vrea să-l ducem la spital pe ăsta mic să-și cunoască sora.

Tom se uită în jur.

— Dar unde *este* Archie?

— Doarme. Tocmai l-am culcat, așa că-l mai las vreo oră.

Iau unul din picioarele lui Tom, mi-l pun în poală și încep să-i masez gamba. Închide ochii și geme de plăcere.

— Știi, Tom… mă întrebam… nu ai avea nevoie de niște ingineri la tine la muncă acum?

— Ingineri? întreabă el încruntându-se, dar fără să deschidă ochii.

— S-ar putea să știu pe cineva și m-am gândit să te întreb.

— Știi tu un inginer?

— Da. Unul foarte bun. A construit zgârie-nori în Kabul, spun și-i masez partea interioară a genunchiului, coborând până la călcâi.

— Mi se pare mie sau chiar vrei să pui cuiva o pilă și încerci să mă convingi cu masajul ăsta? întreabă Tom zâmbind și eu simt din nou fericirea care mă copleșește atunci când îmi dau seama că Tom Goodwin mă iubește cu adevărat.

E, fără îndoială, cel mai bun lucru din viața mea.

— Dacă tu poți să garantezi pentru el, atunci poți să-l consideri angajat,

îmi zice el.

22. LUCY

În trecut…

Se spune că fulgerul nu lovește de două ori în același loc. În realitate, a existat un om, Roy Sullivan, care a fost lovit de fulger de șapte ori în viața lui. DE ȘAPTE ORI! Ce-o fi gândit oare el de fiecare dată când auzea pe cineva spunând că fulgerul nu lovește de două ori în același loc? Înțeleg, desigur, că ceea ce i s-a întâmplat lui nu-i deloc un lucru obișnuit. Însă asta probabil că l-a făcut pe sărmanul Roy să se simtă și mai rău. Faptul că a supraviețuit tuturor celor șapte lovituri servește cu adevărat drept inspirație din punctul meu de vedere. A fost găsit mort, în patul lui, la vârsta de șaptezeci și unu de ani. Se împușcase în cap. Și îndrăznesc să spun că toți oamenii ăia care au insistat să repete vorba din popor cu „fulgerul care nu lovește de două ori în același loc” ar trebui să-și asume partea lor de vină. Pentru că adevărul este că, uneori, fulgerul chiar lovește de două ori în același loc. Așa a pățit-o Roy, așa am pățit-o și eu.

Pentru că și cel de-al doilea copil al meu a avut colici.

Îmi schimb poziția în fotoliu, ducând sfârcul spre gura bebelușei mele care plânge. Numai că acum mai am un copil, care abia dac-a învățat să meargă. Fotoliul pe care stau se află în livingul devenit acum cameră de joacă, cameră de uitat la televizor și dormitor al lui Harriet. La televizor e un episod din *Urzeala Tronurilor* și mă uit doar în treacăt la el. L-am văzut deja de trei ori și tot nu știu ce se întâmplă. Prea multe personaje în serialul ăsta afurisit. Dar printre ele este și Jon Snow, iar pentru el merită să faci un efort.

— Haide, papă! îi șuier lui Harriet.

Îi mulțumesc stelei mele norocoase că măcar am scăpat de grija lui Archie. Marțea e ziua când vine Diana și îl duce în parc o oră, o oră și jumătate, iar eu îi sunt sincer recunoscătoare pentru asta. Archie o adoră pe Diana – din multe motive, dar în special pentru că-l îndoapă cu siropuri și bezele și îl lasă să-și facă de cap. Dar pe mine nu mă deranjează, pentru că trebuie să am grijă de un nou-născut care suferă de colici și cred c-aș fi extrem de tentată să-l las chiar și pe mâna unui gangster, dacă acesta s-ar oferi să mă scape de el pentru câteva ceasuri.

Harriet o să ne dea mari bătăi de cap. Îmi dau seama de asta, deşi nu are decât trei luni. Nu vrea să stea cu nimeni altcineva în afară de mine, nici măcar cu Ollie. Iar atunci când încerc să i-o dau, o văd cum trage aer în piept şi se uită la mine cu ochişorii ei inteligenţi. *De ce-ţi mai baţi capul, mami? Ştii bine că o să încep să zbier atât de tare, că vecinii o să creadă că vrei să mă omori. S-ar putea chiar să cheme poliţia. Mai bine… ei, uite, tati mă lasă din nou în braţele tale. Să nu mai faci greşeala asta prostească.*

În fiecare săptămână, Diana insistă s-o ţină pe Harriet în braţe, de parcă s-ar aştepta să devină ca prin minune mai prietenoasă în doar şapte zile. Şi în fiecare săptămână, când trecem prin episodul ăsta, îmi vine să-i spun să nu se mai obosească, dar asta ar însemna să-i încalc drepturile de bunică. Asta ca să nu mai spun c-aş deveni una dintre nurorile alea nebune, despre care se spune că-i obligă pe toţi să-şi facă vaccin împotriva tusei convulsive dacă vor să ţină copilul în braţe. Aşa că o las să o ia pe Harriet. Am învăţat să intru în joc.

Harriet tocmai a reuşit să prindă sfârcul, când aud de afară chicotelile lui Archie. Îmi stă inima în loc. Deja? Îmi făcusem PLANURI MĂREŢE pentru după-amiaza asta, dar într-o oră şi jumătate n-am reuşit decât să împăturesc câteva rufe (nici măcar la locul lor nu le-am pus) şi să mă uit la confruntarea dintre Jon Snow şi Ramsay Bolton în episodul „Bătălia Bastarzilor”. Iar acum Archie dă năvală în casă, ţinând o grămadă de acadele în mână. Iau telecomanda şi întrerup *Urzeala Tronurilor*. Archie fuge prin cameră rotindu-se ca un maniac, energizat de tot zahărul ăla.

— Archie! strig la el atunci când calcă cu ghetuţa plină de noroi chiar peste teancul de rufe curate.

Şi sfârcul iese din gura lui Harriet, provocându-mi o durere ascuţită.

— Rahat!

— Rahaaat! mă imită Archie.

Apare şi Diana, cu o expresie consternată. Se uită de jur-împrejur şi întinde imediat mâinile spre Harriet, care trage aer în piept, pregătindu-se să urle din nou. I-o dau şi mă uit la teancul de rufe murdărite, culmea realizărilor mele din ultima oră şi jumătate. Pradă unei reacţii pur hormonale, mă pomenesc cu lacrimi în ochi.

— Archie, uite ce-ai făcut, amice!

N-am ţipat la el. Şi-n plus, am adăugat şi „amice” la sfârşit. Dar bineînţeles că Archie hotărăşte să izbucnească în plâns.

Diana se lasă pe vine, mutând-o pe Harriet, care scânceşte, pe celălalt umăr – de parcă ar fi avut vreo importanţă pe ce umăr o ţine – şi încearcă să-l

liniştească pe Archie.

— Cât aţi fost plecaţi, n-am reuşit decât să împăturesc rufele alea, explic eu. Pe lângă asta, am încercat s-o alăptez pe Harriet, dar şi-n cazul ăsta eforturile mele s-au dovedit la fel de jalnice.

Diana aruncă o privire spre ecranul televizorului, pe care a încremenit o imagine cu Jon Snow, apoi se uită cu subînţeles la mine.

— Poate ar fi bine să încerci să faci mai multe lucruri în acelaşi timp. Când era Ollie mic, puneam cumpărăturile la locurile lor, dădeam cu aspiratorul prin casă şi plăteam facturile în timp ce-l alăptam.

Evident că minte. Diana n-a pus niciodată cumpărăturile la locul lor, n-a dat cu aspiratorul şi n-a plătit facturile în timp ce-l alăpta pe Ollie. Este imposibil din punct de vedere fizic. Ştiu asta pentru că am multă experienţă – *recent* şi mai multă – în ceea ce priveşte alăptarea. Însă nu contează ce ştiu eu, pentru că soacrelor li se permite să înşire tot felul de lucruri neadevărate. Nu are absolut nicio relevanţă dacă te mint sau dacă nu-şi mai aduc bine aminte.

„Richard a făcut primii paşi la trei luni”.

„Mary n-a plâns niciodată. *Niciodată!*”

„Am început să-i dau lui Judy hrană solidă încă din maternitate”.

„I-am spălat de mână toate hainele lui Trevor şi am folosit detergent făcut în casă”.

„Lui Philip îi plăceau legumele. LA NEBUNIE. Mânca pe nerăsuflate absolut tot ce-i dădeam. Preferata lui era varza de Bruxelles!”

Iar nurorile *ştiu* că soacrele lor mint, dar nu contează câtuşi de puţin, pentru că n-ai cum să dovedeşti ceva ce *nu-i* adevărat, nu-i aşa? Mai mult, cum ai putea să dovedeşti că soacra ta minte, *în timp ce încerci să fii politicoasă cu ea?* Imposibil. La fel de imposibil cum este şi să-ţi alăptezi copilul în vreme ce pui cumpărăturile la locurile lor, dai cu aspiratorul prin casă şi îţi plăteşti facturile. Aşa se face că soacrele pot spune despre perioada de creştere a copilului orice aberaţie le trece prin minte. Soacrele *câştigă* partida. De fiecare dată.

— Ai putea s-o laşi pe Harriet din braţe un minut sau două, ca să te ocupi de rufe, zice acum Diana. Să pui ambii copii în cărucior şi să te duci la magazin cu ei. Să-i dai lui Archie un puzzle şi s-o aşezi pe Harriet în leagăn, în timp ce pregăteşti cina. Nu trebuie să stai zi şi noapte pe fotoliul ăla cu ea în braţe când are deja trei luni.

Am nevoie de câteva secunde ca să-mi revin din şoc. Să fiu bine înţeleasă,

nu sufăr de depresie post-partum şi nici de anxietate sau de vreuna dintre acele tulburări de dispoziţie care apar după naştere. Cunosc femei care au trecut prin asta. Verişoara mea, Sophie, mi-a mărturisit odată că nu simţea absolut nimic pentru Jemima, fetiţa ei. S-a simţit complet inutilă ca mamă şi ar fi dat orice să se poată întoarce în timp şi să nu mai rămână însărcinată. Prietena mea, Rachel, mi-a spus că, după ce a născut-o pe Remy, s-a simţit luni întregi prizonieră într-o lume a epuizării şi a insomniei; mi-a povestit că stătea întinsă în pat, cu mintea blocată într-un ciclu obsesiv-compulsiv: „Dacă nu-ţi mişti chiar acum piciorul drept, Remy o să moară până dimineaţă”. Eu, pe de altă parte, am o stare mintală bună. Îmi ador copiii. Îmi place viaţa mea, firește, cu excepţia momentelor când, sub imperiul hormonilor (mi s-a spus că e perfect normal), mă gândesc că ori copilul, ori soţul meu s-ar putea să fie întruchiparea diavolului. Îmi place să stau acasă şi să am grijă de copii, îmi place chiar şi bucătărioara noastră nerenovată.

Dar nu-mi place deloc ca soacra mea să-mi spună ce să fac în propria casă.

— Îţi mulţumesc pentru sfat, Diana, îi spun eu într-un final. Este… incredibil de util. Abia aştept să-ţi pun în aplicare ideile.

Ne privim în ochi. Ştim amândouă că sunt ironică. Însă ar fi zadarnic să mă acuze de asta, pentru că aş nega. Este o victorie neaşteptată şi neintenţionată pentru mine şi mă scald câteva clipe în sentimentul de satisfacţie pe care mi-l aduce. Harriet, care încă zbiară în braţele Dianei, întinde mânuţele spre mine şi o iau. Se opreşte instantaneu din plâns. Altă victorie.

Şah mat.

Îmi trece prin minte că doar o soacră şi o noră pot duce un astfel de război total fără ca vreuna din ele să ridice vocea. Partea amuzantă e că, dacă vreunul dintre bărbaţi ar fi fost aici, ar fi fost perfect convins că-i vorba doar despre o conversaţie amicală. Dacă ar fi fost Ollie acasă, probabil că ar fi spus apoi: „Ce după-amiază plăcută am petrecut azi cu mama”. Din punctul acesta de vedere, bărbaţii sunt foarte naivi, Dumnezeu să-i aibă în pază.

Apare şi Archie şi se caţără pe genunchii mei, alături de Harriet. Preţ de câteva secunde, în mod surprinzător, cei doi copii ai mei par liniştiţi şi mulţumiţi. Şi, uimită, îmi dau seama că mă simt foarte bine.

— Tot ce spun este că nu înţeleg de ce nu-ţi foloseşti timpul într-un mod mai eficient, adaugă Diana în cele din urmă.

Şi ce-ţi pasă ţie cum îmi folosesc eu timpul? aş vrea s-o întreb, dar ştim amândouă că asta ar însemna să încalc regulile. Nu trebuie cu niciun chip s-o

atac, îmi este permis doar să mă apăr. Îmi amintesc de perioada când jucam *netball*[{15}] în liceu. Sunt foarte bună în apărare. Și, dacă îmi fac bine treaba, echipa cealaltă nu va înscrie. Așa că îmi vine o altă idee.

— Ai dreptate, îi zâmbesc eu Dianei. Nu înțelegi.

Și, cu toate că punctul nu va apărea niciodată pe tabela de marcaj, sunt convinsă că am marcat.

23. LUCY

În trecut…

— Ai s-a mă părăseşti vreodată pentru o tipă mai tânără? îl întreb eu în şoaptă pe Ollie.

Suntem pe terasa din spatele casei. Ollie se ocupă de grătar şi eu mă învârt de colo până colo, încercând să las impresia că am treabă. Este sâmbătă după-amiază şi îi avem invitaţi la prânz pe Eamon şi pe noua lui prietenă, Bella. Fata are douăzeci şi doi de ani, iar eu nu m-am mai simţit niciodată atât de bătrână.

— Nu-mi permit, îmi răspunde el. Oricum, erai foarte tânără când m-am însurat cu tine.

— Mereu ţi-ai făcut planul din timp.

— Sunt un jucător de cursă lungă, zice el şi-mi face cu ochiul. Apropo, Bella s-a dus în bucătărie. Ai face bine să te duci şi tu. Nu care cumva să înceapă să se joace cu chibriturile. Am eu grijă de ceilalţi copii, spune şi arată spre treptele terasei, unde stau Harriet şi Archie mâncând cârnaţi cu pâine.

Fără nicio tragere de inimă, mă îndrept spre bucătărie să fac conversaţie cu Bella. Nu din loialitate faţă de fosta soţie a lui Eamon – nici de Julia nu eram foarte apropiată. E vorba doar despre simplul fapt că sunt căsătorită şi am doi copii… iar ea nu are decât douăzeci şi doi de ani.

Intru în bucătărie şi o văd pe Bella stând nemişcată lângă masă, uitându-se spre bolurile cu salată.

— Unde-i Eamon? o întreb eu.

— S-a dus să ia şampanie. I-am zis că nu vreau, dar a insistat, spune şi-şi dă ochii peste cap.

— Aha. Ei, între timp, ai vrea ceva de băut? Sau o gustare? Am brânză şi biscuiţi săraţi…

— Sunt perfect mulţumită cu apa asta, spune ea, arătând spre paharul de alături.

— Pot să-ţi aduc măcar nişte gheaţă?

— Nu, e mai bună la temperatura camerei.

De ce e mai bună? mă mir eu, dar nu o întreb nimic. Poate se hotărăşte

singură să mă lumineze. Îmi amintesc vag că mi s-a ținut o predică despre pericolele băuturilor reci (parcă era ceva legat de căldura umedă care se acumulează în organism) când, în urmă cu câțiva ani, am fost la un medic chinez din cauza unei dureri persistente în zona gâtului și, cu toate că acupunctura a funcționat de minune, sfatul nesolicitat referitor la consumul de băuturi la temperatura camerei a fost un adaos supărător la serviciul primit.

— Cum v-ați cunoscut tu și Eamon? o întreb în schimb.

— Vine la sala de fitness, îmi spune Bella. Era în grupa mea.

— Ești instructor de fitness?

Încuviințează și mă simt ușurată. Îmi spusese Ollie că era printre practicanții de fitness de pe Instagram care posta fotografii cu tot felul de *smoothie*-uri și pulberi proteice, printre alte poze cu abdomenele lor perfect lucrate în tot felul de locuri exotice. E reconfortant să știu că are totuși o slujbă adevărată.

— Eram, cel puțin, îmi răspunde ea. Acum, de când am pus afacerea pe picioare, mai mult țin doar din când în când locul altor instructori.

— Da? zic eu, căutând în sertar lingurile pentru servirea salatei. Și ce fel de afacere ai?

— Sunt *influencer* în domeniul fitnessului.

Îmi înțepenesc mâinile pe tava cu tacâmuri.

— Am o sută douăzeci și două de mii de urmăritori pe Instagram în momentul de față, așa că da, lucrurile merg foarte bine. Dar tot… trebuie să-mi mai dezvolt afacerea asta.

— Și… cum anume… o dezvolți?

Am găsit niște linguri din lemn și încep să amestec salata de cartofi. Am scăpat cam multă maioneză, ceea ce bănuiesc acum că a fost o greșeală. Și salata verde e plină de avocado și feta și ulei.

— Știi tu… analizez cele mai performante postări… mă uit la *hashtag*-urile folosite, de tip #fitspo și #fitnessporn, încerc să fiu la curent cu toți cei care au influență în domeniu.

— Am înțeles.

— Și mai e și parteneriatul cu brandurile. Am fost contactată de un producător de sucuri organice, un brand foarte interesant și de viitor, și o să facem multe chestii tari împreună. Da, merge bine.

— Bravo!

Parcă aș sta de vorbă cu fiica adolescentă a unei prietene. Bella poartă o

bustieră de sport și colanți lycra, iar pe deasupra și-a pus un fâș transparent. La prânz! Observ prin materialul fâșului că sânii fetei par suspect de rotunzi pentru cât de slăbuță este. Mă gândesc compătimitoare la sânii mei fleșcăiți, distruși de două sarcini și doi copii mâncăcioși. Pe Ollie nu pare să-l deranjeze sânii mei, ba chiar dimpotrivă: lasă impresia că-i plac foarte mult. Însă îmi îngădui o clipă să mă gândesc cu regret la sânii de dinainte de a deveni mamă – fermi și, în mare, de aceeași dimensiune.

Se aude o ușă trântindu-se și, după o clipă, apare Eamon, cu câte o sticlă de șampanie în fiecare mână. Le zgâlțâie ca un tâmpit.

— Să-nceapă petrecerea, doamnelor!

Eamon e descheiat cam prea mult la cămașă pentru gustul meu. A mai slăbit un pic în ultimul timp, așa cum se întâmplă cu bărbații care au o iubită nouă sau care trec prin criza vârstei mijlocii. (Ollie al meu, dragul de el, ia câte puțin în greutate cu fiecare an care trece, deci n-am motive să-mi fac griji în privința vreunei aventuri amoroase.)

— Unde-s paharele de șampanie, Luce? mă întreabă Eamon. După câteva minute, se întoarce cu patru pahare umplute până la vârf.

— Ți-am zis că eu nu beau! exclamă Bella, când el îi pune un pahar în mână. Sunt la cura de detoxifiere.

— Nimic mai bun decât șampania pentru așa ceva, spune el râzând.

— Cine-i la detoxifiere? întreabă Ollie, făcându-și apariția în bucătărie cu o tavă plină cu fripturi ușor uscate.

— Bella, răspund într-un glas cu Eamon.

Ollie se uită la carnea de pe tava lui la fel cum m-am uitat eu la salatele mele.

— Nicio problemă, zâmbește Bella. Mi-am adus mâncarea mea. Ollie rămâne cu gura căscată.

— Ți-ai adus *mâncarea ta*?

Tânăra trage fermoarul unei genți dintr-un material viu colorat, despre care eu crezusem că e poșeta ei. În realitate, este o mică geantă frigorifică.

— Îmi pregătesc de luni mâncarea pentru întreaga săptămână, așa că nu-i nicio problemă. Nu am nevoie decât de o farfurie. Nu-i așa că n-ați mai avut un musafir atât de ușor de mulțumit? spune ea și râde.

Parcă și aud cum o s-o imităm diseară, după ce o să rămânem singuri. „Nu-i așa că n-ați mai avut un musafir atât de ușor de mulțumit?” și asta – doar asta – mă face să schițez un zâmbet.

Îi ofer Bellei o farfurie, pe care ea își pune o salată tristă, care pare să fie

cu orez brun și frunze de salată verde. Noi, ceilalți, ne înfigem în salata de cartofi, cârnați și burgeri.

— Cum mai merge afacerea, Eamon? îl întreb eu. Bine? Singurul motiv pentru care mă bucur de vizita lui Eamon este acela că pot să-l întreb despre afacerea lor. De când au început, Ollie muncește zi și noapte, dar atunci când îl întreb care-i situația, nu-mi spune prea multe. Știu că are tendința să vadă totul în negru și mă consolez cu gândul ăsta atunci când nu-mi pare a fi deloc optimist. Dar astăzi sperasem să primesc din partea lui Eamon o asigurare în privința asta.

— Nu trebuie să vorbim azi despre muncă, zice Eamon lăsând paharul din mână. Că doar e *weekend.*

— Mie mi-ar face plăcere să vorbim despre muncă, spun eu.

— Știi ce-ar fi mai distractiv? Să jucăm „adevăr sau provocare”.

Tocmai am luat o gură de șampanie și mă înec. „Adevăr sau provocare”? Eamon are patruzeci și trei de ani, îmi amintesc.

Patruzeci și trei.

— Haideee! E o metodă excelentă de a sparge gheața. Am jucat jocul ăsta acum câteva seri, nu-i așa, Bells?

Bella încuviințează, înfigându-și furculița într-o frunză de spanac. Pare că este atentă la ce vorbim noi, dar de fapt se concentrează în întregime asupra mâncării. Probabil că e hămesită, sărmana.

— În regulă. Tu ești prima, Bells, zice Eamon. Adevăr sau provocare?

— Hmmm. Aș spune „provocare”. Pentru că-mi plac provocările fizice. Dar, având în vedere locul unde ne aflăm și faptul că luăm prânzul, aș merge pe… „adevăr”, spune și ridică din umeri cu voioșie.

— Ce ți s-a părut atrăgător la Eamon?

Întrebarea îmi iese din gură înainte să reușesc să mă cenzurez. În mod normal, aș da dovadă de prudență, în caz că s-ar putea înțelege că eu nu găsesc nimic atrăgător la el. Însă, în ultima vreme, nu mai sunt atât de preocupată de orgoliul lui Eamon. Și acum mă aștept ca Bella să se bâlbâie, să nu-și găsească deloc cuvintele. Dar ea se întinde peste masă, îl ia de mână și zâmbește mândră.

— Înainte de el, am avut relații doar cu băieți. Eamon e un bărbat adevărat.

Eu și Ollie ne privim. Încerc să nu vomit.

— E o misiune grea, zice Eamon, întinzându-și brațele, dar cineva trebuie s-o facă.

— Bravo, spune Ollie, în mod evident la fel de stupefiat ca şi mine.

Nu pot decât să mă bucur de simplitatea soţului meu, care e, în mare parte, absolut normal.

— E rândul tău, amice, îl anunţă Eamon pe Ollie. Adevăr sau provocare?

— Provocare, spune el, ceea ce e surprinzător, căci niciun individ trecut de doisprezece ani nu mai alege *provocare.*

Îmi spun că Ollie a răspuns fără să se gândească, doar din dorinţa de a grăbi lucrurile, ca să scăpăm odată. Încerc să mă gândesc la ceva şi nu-mi vine altă idee decât să-l trimit să bată la uşile vecinilor şi apoi să fugă de la faţa locului. Dar între timp Eamon îşi pune paharul pe masă.

— Te provoc să împrumuţi un milion de dolari de la taică-tu! spune el. Taică-su e bogătan, îi explică Bellei. Probabil are un milion de dolari doar ca bani de buzunar.

Şi începe să râdă foarte tare, amintindu-mi de Jeffrey Greenan, prietenul lui Tom. Acelaşi râs dezgustător, acelaşi comportament misogin. Măcar Jeffrey avea o nevastă foarte cumsecade.

— Din păcate… spune Ollie, ştergându-se la gură cu un şerveţel din hârtie, mama se ocupă de bani.

— Maică-sa e foarte zgârcită, o lămureşte Eamon pe Bella.

Ollie se zbârleşte. Eamon s-a aventurat pe un teren minat.

Ollie ştie prea bine că mama lui este o persoană dificilă, dar, la urma urmei, e mama lui.

— E rândul tău acum, Eamon, mă grăbesc eu să spun, ca să terminăm cât mai repede posibil cu prostia asta de joc. Adevăr sau provocare?

— Adevăr, răspunde el.

— Lasă-mă pe mine să-l întreb, îmi cere Bella.

Durează îngrozitor de mult să se gândească la ceva, iar în tot timpul acesta murmură şi pufăie, lovindu-se teatral cu degetul arătător peste buze.

— Care-i cel mai rău lucru care ţi s-a întâmplat până acum? îl întreabă ea în cele din urmă.

E clar că l-a luat prin surprindere pe Eamon, care am senzaţia că s-ar fi aşteptat la ceva de genul „Ai făcut-o vreodată în trei?”. Şi sunt nevoită s-o felicit în gând pe Bella – chiar nu e o întrebare rea.

— Ce să zic? Divorţul n-a fost deloc plăcut, spune el după câteva clipe de tăcere. Mă refer la faptul că am rămas fără niciun ban, se grăbeşte el să-i explice Bellei. Mi-am pierdut casa şi o parte zdravănă din economii. Dar măcar mi-am învăţat lecţia.

Îşi vâră în gură o bucată de cârnat şi începe să mestece pe îndelete.

— Care lecţie? îl întreb eu.

— Ştii tu, spune el ridicând din umeri. Să mă păzesc mai bine, răspunde Eamon.

— Să te păzeşti de ce? îl întreb râzând. De divorţ?

— Să mă păzesc de toate, răspunde Eamon, ca şi cum ar fi fost evident.

Până şi Bella pare nedumerită acum. Şi asta o face să-mi fie un pic mai simpatică.

— N-ai cum să te păzeşti de *toate*, zice ea.

Eamon îşi bea şi restul de şampanie şi ne face cu ochiul într-un mod absolut revoltător.

— Banii, spune el, sunt mijlocul prin care poţi să te păzeşti de toate.

24. LUCY

În prezent…

A doua zi mergem la avocat. Eu încerc să mă eschivez, dar Gerard, avocatul Dianei, i-a spus lui Ollie că ar fi bine să venim amândoi. Aşa că mă duc şi eu, deşi mâine e înmormântarea Dianei, iar eu mai am câteva sute de pliante de împăturit pentru ceremonie, trebuie să selectez versete din Biblie şi mai trebuie să discut şi cu firma de catering.

În timp ce stăm în sala de aşteptare, gândurile-mi oscilează asemenea pendulului lui Newton, trecând prin toate informaţiile pe care le-am aflat până acum. Diana a fost găsită moartă, cu o sticlă goală de otravă în mână. Dar în corpul ei nu era nici urmă de otravă; una din pernele decorative lipseşte şi, în plus, există dovezi de asfixiere. Până şi eu îmi dau seama că toate probele acestea indică faptul că cineva a ucis-o pe Diana şi apoi a făcut totul în aşa fel încât să pară că s-ar fi sinucis. Însă, în cazul acesta, de ce să ascundă biletul în sertar, în loc să-l lase la vedere?

N-are niciun sens.

Când Gerard apare în anticamera biroului său, eu, Ollie, Nettie şi Patrick stăm fiecare în câte un colţ al anticamerei. Venirea lui ne face să ne părăsim propriile gânduri şi ne strângem în jurul lui.

— Condoleanţe, ne spune el.

— Mulţumim, murmurăm noi.

Gerard a fost coleg de şcoală cu Tom, însă probabil că au fost mai mult nişte cunoştinţe decât prieteni apropiaţi. Ollie şi Nettie s-au întâlnit de mai multe ori cu el, însă eu l-am văzut doar în treacăt o dată sau de două ori. Mi s-a părut un individ la locul lui, dar uşor şters. Mi-aduc vag aminte că Tom a anunţat-o pe Diana odată că-l invitase pe Gerard la un pahar în ziua de Crăciun, iar Diana a protestat oftând. În mod evident, şi ea îl găsea şters pe Gerard.

Gerard ne invită acum în biroul său şi, observând că mai e nevoie de două scaune, iese din nou pe hol. Eu, Ollie, Nettie şi Patrick rămânem acolo în tăcere – o tăcere chinuitoare – şi facem tot posibilul să ne ferim privirile unii de ceilalţi. Observ că Nettie nu se uită nici măcar la *Patrick.*

— Gata, spune Gerard, împingând înăuntru un scaun de birou cu rotile. Vă mulţumesc c-aţi venit cu toţii. În mod obişnuit, ne anunţăm clienţii prin scrisori dacă sunt moştenitorii unei proprietăţi, dar în cazul ăsta v-am chemat aici pentru că moştenirea aceasta este puţin mai… da, aici, Sherry, spune el către secretara de vârstă mijlocie, care aduce al doilea scaun.

Femeia lasă scaunul în faţa lui Ollie şi iese repede din birou.

— Mulţumesc, Sherry. Îmi cer scuze. Deci, cum spuneam, averea părinţilor voştri are o situaţie mai aparte decât în mod normal.

Nu ne miră. Evident că o avere atât de mare cum este cea a lui Tom şi a Dianei nu este deloc simplu de împărţit. Probabil acesta este motivul pentru care Tom l-a desemnat pe Gerard drept executor testamentar, nu pe Ollie sau pe Nettie.

— De ce nu iei loc? îl întreabă pe Ollie, care a rămas în picioare lângă scaun.

— Mă simt bine aşa, răspunde el.

— Cum doreşti. Deci, după cum bine ştiţi, Tom şi Diana au o avere considerabilă. Proprietăţile, maşinile, iahtul. Mai există şi portofoliul de acţiuni, mobilierul, obiectele de artă, bijuteriile şi bunurile personale. Plus o sumă de bani deloc nesemnificativă.

— Tom a pomenit despre toate astea o dată sau de două ori, spune Patrick chicotind.

Gerard îşi împreunează mâinile şi se apleacă puţin, ca şi cum ar dori să-şi facă curaj.

— Da, ei, bine… în testamentul său, Tom a desemnat-o pe Diana drept unica beneficiară a averii lui. După moartea ei, totul urma să fie împărţit în mod egal între Ollie şi Antoinette. Însă… acum câteva săptămâni, Diana a venit la mine şi mi-a cerut să fac anumite modificări.

Gerard îşi freacă fruntea, având pentru o clipă o expresie chinuită, de parcă l-ar durea capul. Nu-şi ridică privirea spre noi.

— În acea întrevedere, Diana mi-a cerut să modific testamentul în aşa fel încât toată averea să rămână organizaţiei caritabile pe care a înfiinţat-o.

O tăcere atât de adâncă se aşterne în cameră, că pot să aud maşinile care trec pe stradă, ticăitul ceasului, ba chiar şi zgomotele făcute de secretara de afară, care îndosariază, capsează, bate la maşină.

— Diana m-a *asigurat* că urmează să vă anunţe despre această modificare, însă evident că nu a mai apucat.

Îl simt pe Ollie mişcându-se în spatele meu şi mă întorc repede să mă uit

la el.

— Stai puțin. Adică organizația Dianei este beneficiara…? începe el.

— Întregii averi, îl completează Gerard ridicându-și ochii și uitându-se pe sub sprâncenele cărunte și stufoase la fiecare dintre noi; privirea lui mă convinge că nu-i vorba despre nicio glumă, neînțelegere sau încurcătură. Casele, mașinile, portofoliul de acțiuni.

Nettie rămâne fără răsuflare. Patrick se ridică în picioare. Ollie stă cu capul ușor într-o parte și cu ochii mijiți, așa cum face atunci când încearcă Edie să-i spună ceva și el n-o înțelege. Ne uităm toți în jur și, pentru prima oară de când am ajuns aici, ne privim în ochi. Trec câteva secunde. Dar nimeni nu spune nimic.

25. LUCY

În trecut…

Sunt în mașină cu doi dintre copiii mei pe bancheta din spate, cu centurile de siguranță fixate; unul din ei plânge (Harriet), celălalt (Archie) se chinuiește să-și vâre o boabă de strugure în nas. Am oprit într-un sens giratoriu foarte aglomerat, pentru că femeia din SUV-ul negru din fața noastră îi dă pe geam o rachetă de tenis fiului ei adolescent cu o expresie îmbufnată, după care începe să discute cu el, fără să-i pese câtuși de puțin de șirul tot mai mare de mașini din spatele ei.

Harriet scoate un nou răcnet de toată frumusețea.

Întâmplări de genul acesta sunt frecvente în cartierul Dianei. Acum chiar la ea mergem – în zilele de marți, îi duc pe copii la ora zece dimineața la Diana și vin să-i iau la două după-amiaza. Harriet are deja șase luni și, oricât de puțin mi-ar plăcea să-i prind pe copii cu centurile de siguranță în spate și să fac drumul de douăzeci de minute până la casa Dianei și apoi, câteva ore mai târziu, drumul de întoarcere, nu sunt chiar atât de încăpățânată încât să refuz pe cineva care se oferă să aibă grijă de copii fără să-mi ceară vreun ban. Chiar dacă acel cineva este soacra mea insuportabilă.

— Archie, poți să-i dai suzeta lui Harriet, te rog? spun eu, uitându-mă în oglinda retrovizoare.

Suzeta fetiței e acum în gura lui, iar boaba de strugure a dispărut.

— Ce-ai făcut cu boaba de strugure?

— Am mâncat-o, răspunde el, scoțându-și suzeta din gură și punând-o în gura lui Harriet.

Încerc să nu mă gândesc la faptul că-i curge nasul și că precis i-a dat acum răceala și lui Harriet. Mă mai consolează faptul că micuța se oprește imediat din plâns.

— N-am ajuns încă acasă la Dido?

— Mai avem un pic, îi spun și Archie se liniștește.

Oricât de supărător ar fi, își iubește bunica. Diana se poartă foarte bine cu el – mă rog, în felul ei. Nu-l copleșește cu exclamații admirative atunci când el îi arată desenele pe care le face și nici nu cerșește îmbrățișările lui, dar face

alte lucruri care par să fie în topul preferinţelor celor mici… îl priveşte fix în ochi, îl provoacă să îşi depăşească limitele, îi închide televizorul şi se joacă mereu cu el. Şi mai este, desigur, şi borcanul cu Tim Tams{16} din bucătărie, care-i mereu plin atunci când soseşte Archie şi gol atunci când pleacă.

Este ora zece fără câteva minute când intru cu maşina pe aleea cu pietriş (pe care nu pot s-o sufăr pentru că Archie îşi ia de acolo pietricele şi-şi umple buzunarele şi apoi le găsesc împrăştiate peste tot prin casă) din faţa casei Dianei şi a lui Tom. În faţa uşii de la intrare este parcat un Volvo galben vechi, probabil al femeii de serviciu. Opresc în spate şi scot scăunelul lui Harriet din maşină. Archie îşi desface singur centura, ţâşneşte afară şi se repede să adune pietricele. Urc treptele şi pun jos scăunelul. Uşa este întredeschisă şi dinăuntru se aude o voce de bărbat pe care nu o cunosc.

— În Afganistan avem o expresie: pentru o colonie de furnici roua e un potop. Asta înseamnă că… un ghinion mic nu-i deloc mic pentru un om aflat la ananghie. Am făcut cereri peste cereri ca să mă angajez şi n-am primit niciun răspuns. De aceea, ce ai făcut tu nu-i un lucru mărunt. E un lucru *foarte mare.*

— Tom spune că faci o treabă foarte bună, se aude apoi vocea Dianei.

— Tom este foarte amabil. Iar eu nu sunt la fel de amabil. M-am purtat urât cu tine. Iartă-mă.

— N-am pentru ce să te iert, o aud din nou pe Diana spunând. Du-te şi ai grijă de familia ta. Am încredere în tine, Hakem.

— Aşa voi face.

Se aud zgomote, ca şi cum cineva ar pleca, iar eu fac un pas înapoi şi ridic mâna să bat la uşă, de parcă tocmai aş fi ajuns. Archie aruncă cu pietricele în Land Roverul Dianei.

— Încetează, îi şoptesc în timp ce Diana apare în vestibul.

— Lucy, spune Diana încruntându-se.

Aruncă o privire în jur, spre curtea din faţă, şi stăruie puţin asupra lui Archie, care a încremenit într-o poziţie de copil ce ştie c-a făcut o prostie. Diana îi aruncă o privire severă şi el îşi deschide pumnul, lăsând pietricelele să-i cadă din mână.

— Tocmai am ajuns! o anunţ eu.

— Văd, spune ea şi se întoarce cu spatele la mine spre bărbatul care a apărut şi el în vestibul. Îţi mulţumesc pentru c-ai trecut pe la mine, Hakem.

— Eu îţi mulţumesc pentru că m-ai primit. Nu voi uita niciodată bunătatea pe care ne-ai arătat-o.

Îl urmărim cu privirea pe bărbatul care urcă în Volvo şi pleacă. Eu îl iau de mână pe Archie şi îl trag de pe alee. Diana o ia în braţe pe Harriet, care s-a trezit şi se uită atentă la noi cu ochişorii ei albaştri şi uimiţi. Nu mai plânge acum când Diana o ia în braţe.

— Cine era? o întreb eu, ajutându-l pe Archie să urce treptele.

— Hakem este un inginer care lucrează pentru Tom.

— Părea că-ţi este extrem de recunoscător.

— Serios?

— Diana, este evident că ai făcut ceva pentru el, insist eu.

Mă aventurez pe un teren minat, dar nu e ca şi cum aş avea o relaţie excelentă cu Diana, pe care aş putea s-o distrug. Sunt şi avantaje atunci când n-ai nimic de pierdut.

— Spune-mi.

Diana îşi dă ochii peste cap. De parcă aş fi o pacoste de care abia aşteaptă să scape.

— Nu reuşea să-şi găsească o slujbă, asta-i tot. Nu i-a dat nimeni nicio şansă. Aşa că i-am dat noi.

— Un gest minunat din partea ta.

— Ei, bine, spune Diana oftând, probabil că nu crezi că sunt o persoană minunată. Dar am convingerea că toţi oamenii trebuie să aibă şanse egale. Hakem nu a primit nicio şansă. Copiii mei, pe de altă parte, au primit *toate* şansele posibile. Acum a venit momentul să stau deoparte şi să văd cum valorifică ei şansele care li s-au oferit.

Niciodată nu am mai avut o discuţie atât de normală cu Diana şi, preţ de o clipă, parcă reuşesc să întrezăresc cine este cu adevărat.

— Mi se pare o filosofie de viaţă foarte bună, spun eu.

Ne privim în ochi câteva secunde şi am impresia, pentru o clipă sau două, că privirea e însoţită de respect reciproc.

— Mă bucur că eşti de această părere, zice ea şi-i ia pe copii, intrând repede în casă.

26. LUCY

În trecut…

— Mai sus! strigă Archie. Și mai sus! Vreau s-ajung sus-sus!

A ajuns deja cu leagănul la o înălțime atât de mare, că pare că o să se dea peste cap.

— Bine, spune Nettie. Ține-te bine!

Nettie și-a luat o zi liberă de la serviciu ca să mă ajute cu copiii. A mai făcut-o de câteva ori de la nașterea lui Harriet și întotdeauna am simțit apoi că prind noi puteri. Acum, o ține pe Harriet la piept într-un port-bebe și împinge leagănul în care se află Archie, dar toată dimineața s-a jucat cu mingea cu Archie, s-au cățărat în copaci, s-au jucat de-a v-ați ascunselea. Nu cred că există pe lumea asta o mătușă mai iubitoare decât ea.

Spre deosebire de Diana, Nettie vine la mine pentru că „E prea mare bătaia de cap să vii tu cu mașina cu cei mici!” (Aleluia!) Aproape întotdeauna aduce câte ceva bun pentru ei (dar are grijă să mă întrebe înainte dacă sunt de acord să le dea ce le-a adus), cafea pentru mine și mâncare gata pregătită pentru cina din seara respectivă. Uneori, pleacă la plimbare cu copiii ca să mă pot odihni și eu puțin; în alte zile, cum e cea de astăzi, ieșim împreună, facem cumpărături și trecem prin parc. De obicei este bine dispusă, jovială, răspândind o energie bună, dar azi mi se pare că nu-i deloc în formă. Are părul nespălat. Poartă colanți, un jerseu lung și tenișii care, deși sunt foarte potriviți pentru o zi în parc, sunt totuși un regres față de ținuta elegantă în care m-am obișnuit să o văd. Și, cu toate c-a vorbit cu Archie, abia dacă mi-a adresat vreun cuvânt întreaga dimineață.

— Te simți bine, Nettie? Ai fost foarte tăcută în dimineața asta.

— Crezi? spune ea, evitând să mă privească în ochi.

Ca să fiu cinstită, Nettie nu-i prea guralivă din fire și, în special, nu-i place să vorbească despre ea. Este foarte rezervată și preferă să pună întrebări decât să dea informații. Însă acum îi pot vedea în ochi frământarea și mă gândesc că poate *chiar* și-ar dori să stea de vorbă cu cineva.

— Ce s-a întâmplat? o întreb.

Aruncă o privire fugitivă spre mine, apoi își lasă din nou ochii în jos. Și

oftează.

— Chestia e că… am suferit un avort spontan acum câteva zile. Din cauza asta mi-am luat liber de la serviciu toată săptămâna.

— Vai, Nettie, îmi pare atât de rău.

Ea continuă să împingă leagănul şi ridică uşor din umeri.

— Nu… nu e prima dată. Încercăm de mai mulţi ani să facem un copil. Am mai pierdut trei sarcini, toate în primul trimestru.

— Vrei să spui că ai avut *patru* avorturi?

Mintea îmi zboară la toate situaţiile din trecut când ar fi putut să fie însărcinată sau în perioada imediat următoare a unui avort spontan, iar eu n-am ştiut nimic. Şi mă gândesc cu groază la toate comentariile întâmplătoare pe care le-am făcut de-a lungul timpului.

„O să-ţi dau ţie căruciorul ăsta după ce n-o să mai am nevoie de el…”

„Aşteaptă să-ţi vină şi ţie rândul…”

„O să te ajut şi eu pe tine când o să ai copii…”

Într-un mod absolut narcisist, am crezut că Nettie mi-ar împărtăşi un astfel de lucru. Am crezut prosteşte că-mi voi *da seama.*

— M-am gândit că vrei să te concentrezi asupra carierei…

Nettie clatină din cap şi râde cu amărăciune.

— Nu-mi pasă de carieră. Nu-mi doresc decât o familie adevărată. Sufăr de sindromul ovarului polichistic, aşa că ştiam că nu va fi uşor, dar nici prin cap nu mi-a trecut că o să fie chiar atât de greu.

— Ai fost să vorbeşti cu un medic specialist în probleme de infertilitate?

— Am fost la doi. Am luat Clomid şi am făcut IUI[{17}]. Mi-am făcut luni întregi injecţii cu hormoni în burtă. Următorul pas ar fi să încercăm FIV[{18}].

— Cunosc o mulţime de persoane care au făcut copii prin FIV. Aşa au apărut aproape jumătate dintre copiii mamelor din grupul meu de sprijin, încerc eu s-o încurajez.

— Ştiu, dar nu-i deloc ieftin. Ne-am cheltuit toate economiile pe ipotecă şi pe toate tratamentele astea. Iar afacerea lui Patrick… nu merge prea bine.

— Dar precis că părinţii o să vă ajute, nu-i aşa?

— Bineînţeles c-am fost nevoită să trec prin toată procedura formală de a-i ruga. Iar mama ne-a refuzat.

Rămân cu gura căscată. Ştiu, bineînţeles, despre regula Dianei de a nu împrumuta bani, dar nu m-aş fi gândit în ruptul capului că poate merge până într-acolo încât să n-o ajute pe Nettie cu banii pentru FIV.

— Tata ne-a mai dat bani în trecut, şi pentru IUI şi pentru câteva teste.

Numai că mama nu știe și tata nu vrea s-o mintă. Așa că… trebuie să ne descurcăm singuri ca să facem procedura asta.

— Sunt momente în care chiar c-o detest, îmi scapă mie.

Și vreau să-mi retrag imediat cuvintele. În fond, Diana este mama lui Nettie. Indiferent ce-ar face, Nettie tot fiica ei rămâne și tot o va iubi mereu.

— Nettie, îmi pare rău, am…

— Și eu o detest uneori, spune Nettie.

Apoi se lasă tăcerea. Nu se aude decât scârțâitul leagănului în aerul rece al dimineții.

27. LUCY

În trecut…

Vreau să arunc o pocnitoare cu Harriet, îmi spune
Archie venind cu paşi şovăitori în bucătărie.

Şi-a pus deja pe cap pălăria de Crăciun, din hârtie portocalie, şi fluierul din plastic verde e atârnat la gât, ceea ce mă face să cred că n-ar fi prima pocnitoare pe care o aruncă azi. Tatăl meu şi toţi membrii familiei Goodwin stau înghesuiţi în jurul mesei din sufragerie şi mănâncă creveţi înmuiaţi în sos Thousand Island. Pe masă am pus şervete de sărbătoare, farfurii de unică folosinţă şi decoraţiuni făcute cu drag de
Archie la creşă.

— Pocneşte una cu mine, asule, îi zice Ollie.

— Da' i-am promis lu' Harriet!

— Nu cred că Harriet o să se supere, Arch, spun eu şi ne uităm amândoi la fetiţa care picoteşte în poala lui Nettie.

Casa pe care am închiriat-o în Hampton nu-i la fel de mică precum căsuţa noastră din South Melbourne, dar nu-i niciuna extrem de spaţioasă, mai ales acum, când pomul de Crăciun ocupă jumătate din living. Ne mai trebuie două scaune la masă, aşa că Patrick şi Ollie şi le aduc pe cele de la bar şi se aşază pe ele, uitându-se de sus la noi toţi. Tom păstrează o atitudine politicoasă, dar este evident contrariat de întreaga situaţie, iar Nettie a repetat de atâtea ori că totul e minunat, încât mă întreb pe cine încearcă să convingă. În trecut, sărbătoream Crăciunul fie la tata acasă, fie în reşedinţa soţilor Goodwin din Brighton. La fel ar fi trebuit să facem şi în anul acesta, dar eu am pus piciorul în prag. Am hotărât că a venit vremea să preiau controlul măcar în parte.

Spre marea mea surprindere, Ollie s-a arătat entuziasmat. („Facem Crăciunul la noi acasă!" a exclamat el. „Suntem şi noi adulţi acum şi ne facem propriile obiceiuri.") A fost drăguţ, chiar dacă s-a dovedit complet nepriceput la partea cu pregătirile.

— Ollie, vrei să-mi dai o mână de ajutor, te rog? îi strig eu din bucătărie.

Îmi ard groaznic obrajii şi presupun că-s roşie la faţă ca o sfeclă. Nu mi-am imaginat că e atâta muncă să pregăteşti o friptură de curcan pentru şapte

adulți și doi copii, plus garniturile de legume, sosul, plus budinca de Crăciun și apetitivul cu fructe de mare. Ca o fraieră ce sunt, le-am refuzat pe Diana și pe Nettie atunci când s-au oferit să aducă și ele ceva de mâncare, spunându-le – așa cum tânjisem mereu s-o fac – „Nu e nevoie decât să veniți”. (Mi se părea o expresie atât de generoasă și de relaxată atunci când o rosteau alții.) Din păcate, a însemnat, de asemenea, că am fost nevoită să-mi petrec întreaga dimineață într-o rochie cu bretele, leoarcă de transpirație, ca să pregătesc o cină care nu era deloc potrivită pentru temperaturile extrem de ridicate din perioada Crăciunului australian. Ca să nu mai spun că în casa aceea nu aveam nici aer condiționat.

— Crăciun fericit, spune Tom, ciocnindu-și cutia de bere de paharul cu vin al Dianei.

Pare amuzat, dar nu dezamăgit de cutia de bere Victoria Bitter, iar Diana, în mod admirabil, nu se plânge deloc de chardonnay-ul călduț. De fapt, a băut mai multe pahare. Aș vrea să-i dau o bilă albă pentru chestia asta – mai ales după ce, Crăciunul trecut, am băut împreună câteva sticle de șampanie Bollinger la ei acasă –, însă, după ce-am aflat că a refuzat s-o ajute cu bani pe Nettie pentru fertilizarea in vitro, nu prea mai sunt dispusă să-i recunosc laturile bune.

— Crăciun fericit, spune și Nettie, ciocnindu-și paharul cu vin de cutia de bere a tatălui ei.

A adus două sticle și deja a dat gata una din ele. Nu pot să spun că o învinuiesc. A strâns bani și a trecut deja printr-o procedură FIV, care a produs doi embrioni, dar niciunul nu a putut fi transferat cu succes. Acum, la treizeci și nouă de ani, vrea să strângă bani pentru o nouă încercare, dar va avea deja aproape patruzeci de ani când se va întâmpla asta, iar șansele ei de a rămâne însărcinată se vor fi diminuat și mai mult. Și asta în timp ce părinții ei au mai mulți bani decât ar putea să cheltuiască în zece vieți, nu în una singură. Care-i logica în povestea asta? I-am spus odată Dianei că-mi place filosofia ei de viață, dar în situația asta nu mi se părea deloc rezonabilă.

Nettie a ținut-o pe Harriet în brațe aproape întreaga zi și n-a vrut s-o lase jos nici măcar în timp ce-am mâncat apetitivul. Acum dă semne că este ușor amețită și mă întreb dacă n-ar fi bine s-o iau pe Harriet de la ea. Însă observ că Patrick stă cu ochii pe ea și el încă nu și-a terminat prima cutie de bere, așa că o las în pace.

— Prezent la datorie, spune Ollie, făcându-și apariția în bucătărie.

Îi dau o pereche de mănuși, pe care și le pune și deschide cuptorul.

— Poate până la Crăciunul viitor, strigă el scoţând curcanul, o să mai avem un copilaş la masă. Ce zici, Nets?

Toată lumea amuţeşte, cu gurile pline de creveţi şi de sos.

— Care-i planul? o întreabă Ollie, fără să-şi dea seama de efectul cuvintelor sale, punând curcanul pe blat. O să fii una dintre tipele alea care răspund la e-mailuri pe iPhone în timp ce nasc şi apoi se întorc direct la birou când ies din spital?

Îi arunc o privire care-ar putea ucide, dar degeaba, pentru că e ocupat să ungă curcanul cu sos, ca să nu se usuce.

— De fapt, spune Nettie, dacă aş fi atât de *norocoasă* să am un copil, aş renunţa la slujbă într-o fracţiune de secundă. Aş ieşi pentru câţiva ani din lupta asta pentru supravieţuire şi aş sta acasă cu copilul, aşa cum a făcut Lucy. Te respect foarte mult pentru ce faci, Luce, şi cred că eşti o mamă minunată.

Îi zâmbesc, dar sunt tulburată.

— Oricum, continuă ea, toată discuţia asta este irelevantă din moment ce nu sunt însărcinată şi nici nu pot să *încerc* o altă fertilizare in vitro până nu strâng cinci mii de dolari; în plus, am treizeci şi nouă de ani şi îmbătrânesc cu fiecare secundă care trece.

Nettie este mai ameţită decât am crezut, pentru că limba i se împleticeşte când ajunge la cuvântul „secundă”, iar ceea ce se aude e mai degrabă „şşşecundă”. Harriet stă într-un echilibru precar în poala ei şi Tom, de parcă mi-ar fi citit gândurile, o ia pe micuţă de la ea.

Ollie s-a oprit în cele din urmă din treaba lui cu unsul curcanului şi este atent. Îmi aruncă o privire speriată. Între timp, Diana soarbe puţin vin şi pune paharul din nou pe masă.

— Deci ţi-ai dori să fii ca Lucy, scumpa mea?

— Da, răspunde Nettie.

Sesizez nota uşoară de sfidare din tonul ei şi mă pregătesc sufleteşte pentru ce va urma.

— Înţeleg, spune Diana cu o voce calmă şi stăpânită în mod aproape sinistru. Şi ce anume crezi tu că s-ar întâmpla cu Lucy dac-ar muri Ollie?

Deschid gura, dar Nettie mi-o ia înainte:

— Îmi imaginez că Ollie are asigurare de viaţă.

— Şi tu crezi că asigurarea ar acoperi cheltuielile aşa încât Lucy n-ar fi obligată să se angajeze undeva? râde Diana. Mă cam îndoiesc. Nu uita că are doi copii pe care trebuie să-i hrănească, să-i îmbrace, să-i trimită la şcoală. Şi

ce fel de slujbă crezi c-ar găsi după ce a stat o perioadă atât de lungă acasă?

— Mamă! exclamă Ollie.

— Ce e? întreabă Diana uitându-se în jur. Cu toţii aveţi nişte expresii îngrozite. Dar spune-mi, Lucy, ce-ai face?

— *Ajunge*, mamă! repetă Ollie.

— Lucy nici măcar nu s-a gândit ce-ar face într-o asemenea situaţie, spune Diana, întorcându-se cu faţa la Nettie. O astfel de mamă vrei să fii?

Eu şi Nettie ne ridicăm în picioare, iar Tom şi Ollie încearcă să ajungă între noi. Însă ei sunt ca nişte şerveţele din hârtie, iar noi suntem ca nişte gloanţe.

— Vrei să ştii ce mamă aş vrea să fiu? urlă Nettie. O mamă care-şi *ajută* copiii atunci când aceştia îi cer ajutorul. O mamă care-şi face copiii să aibă o părere bună despre sine şi nu le spune că sunt nişte paraziţi puturoşi şi incapabili.

— Aşadar, tu le-ai da copiilor orice ţi-ar cere? o întreabă Diana.

A ridicat puţin tonul şi îmi dau seama că începe să se enerveze.

— Adică, i-ai învăţa că pot obţine absolut orice fără să muncească, i-ai învăţa că pot lua totul de-a gata?

— Ţi se pare că eu n-am *muncit* ca să pot avea un copil? întreabă cu o voce hârşâită Nettie, roşie la faţă. De trei ani tot muncesc la asta. Am luat toate medicamentele posibile de stimulare a fertilităţii. Am încercat două proceduri de fertilizare. Am trecut prin patru avorturi spontane!

Diana clatină din cap şi se uită în altă parte. Observ că-i tremură mâinile în timp ce şi le încrucişează în poală.

— Ţi-aş face cel mai mare rău dacă te-aş ajuta, Nettie, îi spune ea.

— În cazul ăsta, te-ai descurcat de minune până acum, intervine Patrick din capătul mesei, de pe scaunul înalt de bar. Cum se spune? adaugă el ridicându-şi berea. Crăciun fericit tuturor!

28. LUCY

În prezent…

Patrick își lasă capul pe spate și izbucnește într-un hohot de râs – lung și puternic și *prefăcut.* Gerard, Nettie și Ollie privesc stânjeniți în altă parte, dar eu nu mă pot abține să nu mă uit fix la el. Pare atât de… schimbat. Buzele-i zvâcnesc necontrolat, de parcă n-ar putea să se decidă dacă să se curbeze în sus sau în jos.

— Vrei să zici că Diana nu a lăsat *nimic* copiilor ei? întreabă el apăsându-și tâmplele cu degetul mare și arătătorul de la mâna dreaptă și clătinând din cap.

Gerard se uită la documentul din fața lui.

— Doar câteva bunuri personale, spune și ridică foaia de hârtie, punându-și apoi ochelarii. Albume cu fotografii, piese de mobilier din fostele voastre camere: pe toate le puteți lua când doriți.

Nettie va primi inelul de logodnă al Dianei, iar Ollie, colecția de trabucuri a tatălui său. Lui Lucy i-a lăsat un lănțișor…

Patrick scoate un nou sunet, care ar putea să fie un hohot de râs sau poate un geamăt.

— Și banii? Proprietățile?

— Organizația caritabilă a Dianei va funcționa în continuare sub conducerea unui consiliu de administrație. Banii vor fi folosiți pentru bunul mers al organizației, precum și pentru alte activități considerate caritabile de acest consiliu. Proprietățile vor fi vândute și la fel se va întâmpla și cu…

— Îmi cer scuze, îl întrerupe Ollie ridicându-și mâna. Putem să ne întoarcem puțin? Adică noi nu primim *nimic* în afară de bunurile personale? Nu. Trebuie să fie o greșeală.

— Te asigur că nu e nicio greșeală, spune Gerard cu o expresie posomorâtă. Diana și-a exprimat dorințele foarte clar.

Ollie clipește uimit și tace pentru o clipă.

— Putem să contestăm testamentul?

— Sigur că da, răspunde Gerard, care se aștepta în mod evident la asta. Dar va fi un proces de lungă durată.

— Avem șanse să câștigăm?

— Ați putea, spune Gerard și ezită puțin. Eu nu vă pot consilia, din moment ce sunt executorul testamentar, dar vă sugerez să vă gândiți bine și apoi să vorbiți cu un avocat specializat în acest domeniu.

— N-avem nevoie să ne gândim, spune Ollie. O să-l contestăm.

— Și eu… sunt de acord, zice Nettie.

— Și eu sunt pentru, spune Patrick.

— Și tu, Lucy? mă întreabă Gerard. Tu ce părere ai?

Mă întorc și mă uit pe rând la toți: Patrick, Nettie, Ollie. Văd bine durerea și uimirea de pe chipul fiecăruia dintre ei. Însă mai citesc ceva în expresiile lor, ceva urât. Atât de urât, încât mă simt nevoită să mă întorc din nou cu spatele.

— Eu n-am nicio legătură cu treaba asta, îi răspund lui Gerard. Absolut niciuna.

29. DIANA

În trecut…

Casa noastră are, se pare, peste treizeci de camere. Chiar şi acum mi se pare greu de imaginat aşa ceva. Când Tom m-a adus prima oară să o văd, am refuzat categoric să locuiesc aici. Îmi petreceam zilele cu femei care locuiau în căsuţe de dimensiunile unui loc de parcare, deci de ce să stau eu într-un palat? Însă, ca de obicei, Tom m-a făcut să mă răzgândesc. E foarte ciudat cât de repede te obişnuieşti cu lucrurile. E foarte ciudat cât de repede poţi să renunţi la propriile principii morale.

În seara asta stau cu Tom în bârlog. Eu stau într-un capăt al canapelei Chesterfield, iar Tom stă în celălalt. Şi-a ridicat pantalonii până la genunchi şi eu îi masez gambele. Îl cam dor picioarele în ultima vreme. („Vârsta e de vină”, repetă el întotdeauna când îl rog să se ducă la doctor.) Însă îl aud noaptea cum se plimbă prin dormitor ca să scape de cârcei.

— Mmmmm, geme el acum, din spatele ziarului. E mult mai bine acum.

Au trecut deja două săptămâni de la „Înfruntarea de Crăciun”, cum îi place lui să-i spună în glumă. El încă *poate* să glumească, deoarece copiii încă vorbesc cu el. Şi e enervant. E uşor să te placă toată lumea când spui „da” la orice. Adevărul e că din cauza *lui* sunt eu nevoită să fiu aşa. Doamne fereşte să nu fi existat şi un personaj negativ. Dacă ar fi avut ambii părinţi precum Tom Goodwin, ar fi ajuns nişte obrăznicături răzgâiate.

Nu i-am mărturisit lui Tom motivul pentru care m-am aprins atât de tare de Crăciun. În realitate, abia dac-am avut eu însămi vreme să analizez tot ce s-a întâmplat atunci. Cu câteva zile înainte de Crăciun, m-a sunat din senin Kathy şi m-a invitat la o cafea. („Doar noi două”, mi-a zis ea. „Fără celelalte fete.”)

Mi-am imaginat că are o problemă de sănătate – poate a descoperit că are un nodul sau poate i-au ieşit prost analizele. Genul ăsta de „veşti” primeşti când eşti de vârsta noastră. Însă s-a dovedit că ea nu avea absolut nicio problemă.

— Am fost la Daylesford weekendul trecut, mi-a spus ea. Şi am văzut ceva. N-ar trebui să vorbesc despre asta, pentru că nu sunt sută la sută sigură,

dar…

A avut grijă să spună că putea să fie vorba despre o confuzie, dar ar fi putut să jure că l-a văzut pe Patrick ieşind dintr-un restaurant împreună cu o femeie care precis nu era Nettie. Şi o ţinea cu braţul pe după umeri. Iar relaţia dintre ei nu părea deloc platonică.

Am hotărât să nu mă amestec. În fond, Kathy nu era convinsă că-l văzuse pe Patrick şi-n plus nu era treaba mea. Însă, de Crăciun, Nettie a început din nou să vorbească despre fertilizarea in vitro şi am fost cuprinsă de panică. N-am vrut să supăr pe nimeni sau s-o jignesc pe Lucy. N-am vrut decât s-o fac pe Nettie să se gândească de două ori înainte de a mai încerca să aibă un copil cu un bărbat care poate o înşela.

În schimb, am reacţionat pripit şi i-am înstrăinat pe toţi.

Liniştea care s-a aşternut de la Crăciun încoace a fost surprinzător de apăsătoare pentru mine. Cunosc destule femei care nu prea au cu ce să-şi umple timpul (Jan, Liz şi Kathy), aşa că m-am mândrit mereu cu viaţa mea plină: acţiunile de caritate, treburile casnice (pe care prefer să le fac singură), ieşitul în oraş cu fetele, copiii, nepoţii. Când îi auzeam pe alţii vorbind despre singurătatea persoanelor în vârstă, îmi spuneam întotdeauna: „mie n-o să mi se întâmple aşa ceva”. Sunt înconjurată de oameni. Cei asemenea mie *tânjesc* după un moment de singurătate. Însă au trecut două săptămâni de la Crăciun şi am început să mă simt… ei, da… am început să mă simt singură.

— Am observat că azi au trecut Ollie şi Eamon pe aici, îi spun lui Tom.

Tom îşi lasă ziarul mai jos şi îi văd expresia vinovată.

— Cât le-ai dat?

Îi luasem de la spital pe Faizah şi pe copilaşul ei şi-i dusesem acasă, iar când m-am întors, am văzut pe aleea noastră caraghioasa aia de maşină sport a lui Eamon. Nu trebuie să fii un geniu ca să te prinzi ce căutau aici.

— Este o investiţie, îmi răspunde Tom. În afacerea lor.

Iau degetele îmbrăcate în şosete şi le îndoi spre genunchi, făcându-i muşchiul gambei să se întindă. Tom geme.

— Te-ai supărat pe mine? mă întreabă el.

— Nu. Nu sunt supărată, doar obosită.

Adevărul este că, uneori, a fi mamă este o misiune de-a dreptul imposibilă. Încă de când copiii sunt mici, nu te gândeşti doar dacă ar fi bine să le dai puţină ciocolată la micul dejun *doar o dată*, ci te mai întrebi dacă nu cumva în felul ăsta îşi vor strica dinţii, dacă nu cumva îi împingi către o viaţă plină de obiceiuri proaste, dacă nu cumva vei contribui prin asta la epidemia de

obezitate infantilă. Iar atunci când ajung adulți este și mai rău. Îmi fac o mulțime de griji din cauză că Nettie nu reușește să rămână însărcinată, dar îmi fac griji și din cauză că soțul cu care ar putea să aibă un copil este un afemeiat.

Îmi fac griji că afacerea lui Ollie ar putea să dea faliment, îmi fac griji din cauză că fiica și fiul meu se așteaptă să fie în continuare întreținuți de părinți, cu toate că acum sunt oameni în toată firea.

Tom lasă ziarul din mâini.

— Ce-ai zice dacă ți-aș mărturisi că i-am dat bani și lui Nettie? Acum câteva luni, pentru fertilizarea in vitro.

— Aș zice că nu mă miră deloc, spun oftând.

— Dar nu ești de acord?

— Nu. Nu sunt, răspund închizând ochii.

Îi simt mana pe picior.

— Haide, Di. Imaginează-ți cum ar fi fost viața ta dacă părinții te-ar fi sprijinit atunci când le-ai spus că-ți dorești să păstrezi copilul și nu te-ar fi alungat de acasă.

— E altceva, spun clătinând din cap.

— Ba nu, ripostează Tom. Tot despre sprijin e vorba. Dacă vrei să-l oferi sau nu.

— De fapt, spun deschizându-mi ochii, este vorba despre *bani:* dacă vrei să le dai sau nu. Și e ceva complet diferit.

•

În cea de-a paisprezecea zi, Nettie întinde o ramură de măslin spre mine.

Când vin de la cumpărături, o găsesc stând pe un scaun în bucătărie. Poartă o pereche de pantaloni eleganți și o cămașă albă, dar și-a scos pantofii cu baretă și stă sprijinită cu coatele pe tejgheaua mesei.

Mi-aduce aminte de vremea când era adolescentă și, după școală, se lungea peste masă căutând să mănânce repede ceva.

— Nettie.

Se întoarce și se uită la mine. A mai slăbit. Ochii îi par mai mari. Iar părul e lipsit de strălucire, de parcă nu l-a mai spălat de mult timp.

— Bună, mamă.

— Ce surpriză.

Intru în bucătărie și Nettie se întoarce spre mine, răsucindu-se pe scaunul pivotant.

— Am vrut să văd dacă ne putem împăca.

Îmi pun geanta pe masă și mă așez pe scaunul de lângă Nettie.

— Eu sper că da.

— Și eu sper.

Încuviințez cu o mișcare a capului.

— Uite, îmi pare rău pentru ce s-a întâmplat de Crăciun. N-ar fi trebuit să vorbesc așa. Știu cât de mult îți dorești un copil, scumpa mea.

Lui Nettie i se umplu ochii de lacrimi.

— Parcă încerc de-o viață. Și am aproape patruzeci de ani, mamă. Nu mai avem timp; eu, cel puțin, nu mai am. Patrick are tot timpul din lume. Nu-i corect.

O mângâi ușor pe spate.

— Cum merg lucrurile cu Patrick?

— Bine, răspunde Nettie și-și trage puțin nasul.

Și iarăși mă întreb dacă ar trebui să-i spun ce știu despre Patrick. Mă rog, ce am *auzit* despre el.

Aș putea s-o sfătuiesc să se intereseze și ea și să afle dacă există vreun dram de adevăr în toată povestea asta.

Aș putea să fiu doar un simplu mesager și, în continuare, să nu mă amestec în treburile ei. Îi pot spune că, din punctul meu de vedere, este liberă să ia orice decizie.

Însă nu o fac. Poate fiindcă mă tem că, dacă i-aș spune lui Nettie ce am auzit… aș pierde-o definitiv.

Fiica mea este foarte mândră. Oricum, vârsta maturității și Patrick mi-au răpit mult din ea. Vreau să păstrez puținul care mi-a mai rămas.

— Tu ai pierdut vreodată o sarcină, mamă?

— Nu, recunosc eu. Niciodată. Dar înțeleg cum trebuie să…

Nettie își acoperă ochii cu mâinile și suspină:

— Nu, nu înțelegi. *Habar n-ai* cum e să ai un copil în tine și să te rogi și să implori și să speri că, într-o bună zi, o să ajungi să-l ții în brațe și să-l iubești și să-l crești și să-i fii mamă.

Mi se pare ciudat că generațiile mai tinere au senzația că noi n-am trăit experiențele lor. Că nu am putea nicicum să înțelegem chinul cumplit al unei inimi frânte sau stresul infernal al cumpărării unei case. Că nu înțelegem infertilitatea sau depresia sau lupta pentru drepturi egale.

Iar dacă *am trecut* într-adevăr prin asemenea experiențe, tinerii cred că au fost niște variante mai ușoare, mai blânde, în tonuri sepia, în niciun caz comparabile cu ale lor. *Habar n-ai tu câte știu eu,* aș vrea să-i spun. Însă nu o

fac. Doar întind braţele şi o las să se sprijine pe umărul meu şi să plângă.

30. DIANA

În trecut…

— Te superi dacă te întreb ceva? spune Ghezala.

Își alăptează fetița, în vreme ce micuțul și seriosul Aarash se plimbă prin casa mea, studiind totul cu uimire, dar fără să pună mâna pe nimic. Ghezala trece pe la mine din când în când și-mi aduce Kahwah, sau fursecuri, sau prăjituri. Mă bucură nespus de mult vizitele ei.

— Întreabă-mă, îi răspund eu.

— De ce ajuți femeile însărcinate? Îmi dau seama că nu ai nevoie să muncești.

De obicei, când primesc întrebarea asta, răspund că o fac ca să-mi ocup timpul sau că vreau să-mi fac datoria față de societate. Însă am trecut prin prea multe cu Ghezala ca să-i dau răspunsul standard. E ciudat că uneori mă pomenesc destăinuindu-i lucruri pe care nu le-am mai spus nimănui… nici prietenilor, nici lui Nettie, nici măcar lui Tom.

— Pentru că am fost și eu pe vremuri tânără și însărcinată și nu aveam bani și pe nimeni care să mă ajute. Aveam douăzeci de ani și nu eram căsătorită. Părinții m-au trimis de-acasă.

— Îmi pare rău, spune Ghezala și, aplecându-se spre mine, își pune mâna cafenie peste a mea. Unde te-au trimis?

— Nu prea departe, răspund clătinând din cap, deși mie mi se părea că sunt pe o altă planetă. M-am dus la un cămin pentru tinere gravide și necăsătorite, unde puteai sta până la naşterea copilului.

Ghezala nu-și retrage mâna. Se vede în ochii ei că înțelege ce-i spun.

— Și ce se întâmplă cu copilul tău după ce îl naşti?

Nu știu de ce, dar mă hotărăsc să-i spun tot adevărul.

1970

După ce am fugit de la Orchard House și am ajuns la casa verișoarei tatălui meu, mi-am dat seama că Meredith nu era tocmai încântată să mă

vadă. Țin minte și acum cum m-a cântărit cu privirea din cap până-n picioare încă din prag. Și privirea i-a zăbovit mai mult asupra burții mele.

— Așadar, a spus ea în cele din urmă, și tu ai fost surghiunită.

Aproape că n-o recunoscusem. Înainte, ori de câte ori o văzusem pe Meredith, avea părul lung până la umeri pieptănat și tapat, iar îmbrăcămintea îi era proaspăt călcată. Acum, avea părul scurt și fără nicio formă, iar hainele de pe ea erau șifonate, largi și practice.

— Atunci, a zis ea oftând ca și cum ar fi fost sătulă de viață, presupun c-ai face bine să intri în casă.

După cum am aflat imediat, Meredith nu doar că arăta diferit, se și purta altfel decât știam eu. În timp ce o urmăream cum se învârtea prin casa ei mică – pregătindu-mi un ou ochi și pâine prăjită, aducând prosoape și cearșafuri –, m-am întrebat dacă era într-adevăr persoana pe care o știam. Pe vremea când locuia în vila superbă din Hawthorn, era copleșită de musafiri și îmi aduceam aminte că mama spunea că „trebuia să se întindă în pat” ca să-și revină după „ceaiul de după-amiază” din casa ei. Acum, dimpotrivă, părea că n-are nicio problemă să facă față. Mi-a făcut patul în ceva ce semăna cu un șopron din curtea casei închiriate. Nici casa nu părea mai mare decât un șopron: patru camere – un dormitor, o baie, o bucătărie și un living.

— Poți să rămâi la mine până naști și te pui pe picioare, mi-a zis ea. După aia, mă tem că pe-aici ți-e drumul. Nu-mi permit să hrănesc două guri în plus.

Următoarele două săptămâni mi le-am petrecut făcând ce eram în stare ca să răscumpăr faptul că mă ținea la ea – i-am frecat podelele, i-am făcut cumpărăturile, i-am spălat rufele. M-am apucat să-i cârpesc maldărul de haine rupte (i-am cusut nasturii și i-am aranjat tivurile). I-am organizat cămara. I-am tuns iarba. Nu știu dacă Meredith a observat ceva din tot ce-am făcut, pentru că n-a zis niciodată nimic legat de asta. Însă toată munca asta mă ținea ocupată și mă ajuta să nu mă mai gândesc la ce mă aștepta.

N-aveam nicio idee despre ce presupunea o naștere, iar amintirea gemetelor pe care le auzisem la Orchard House de la fetele care intraseră în prima fază a travaliului nu mă liniștea deloc. Într-o altă viață – o viață în care aș fi fost căsătorită și aș fi avut prietene căsătorite aș fi putut pune întrebări despre asta. Multe dintre prietenele mele care fuseseră în vacanță în Europa probabil se întorseseră și se întrebau pe unde eram. Mă și vedeam luând legătura cu ele – cu burta până la gură sau cu un nou-născut în brațe. Nu trebuia să-mi spună nimeni că nu ar fi fost o întâlnire plăcută. Nici măcar cele mai apropiate prietene – nici măcar *Cynthia* – nu ar fi fost în stare să-mi

găsească un loc în viaţa lor în aceste împrejurări. Proveneam dintr-o comunitate foarte unită. Pe deasupra, catolică. Era problematic să renunţi la copil şi să revii la viaţa de dinainte, însă era de-a dreptul imposibil să te întorci acolo cu bebeluşul.

După ce-am ajuns la Meredith, îi scrisesem mamei şi îi spusesem ce hotărâsem şi unde stăteam. Zile în şir am fost cu ochii în patru, aşteptându-mă s-o văd apărând în prag să mă târască practic înapoi la Orchard House… însă ea nici măcar nu mi-a răspuns la scrisoare, darămite să se obosească să facă drumul până aici. Ştiam prea bine ce însemna tăcerea aceea. Mi-aduc aminte că vedeam acasă scrisorile de la Meredith – care rămâneau nedeschise şi fără răspuns. „Nu are niciun rost să corespondăm cu o persoană care nu mai face parte din vieţile noastre”, obişnuia să spună mama pe un ton tăios, dacă cineva îi punea întrebări în această privinţă.

Iar acum, în mod evident, nici *eu* nu mai făceam parte din viaţa ei.

La două săptămâni după ce am ajuns la Meredith, m-am trezit din somn cu senzaţia că plesneşte ceva în mine. Era o noapte rece, iar lumina lunii se strecura prin crăpătura uşii de la hambar până la patul meu. Am simţit ceva ud între picioare. M-am sprijinit de peretele rece ca să mă pot ridica. Şi atunci mi-a curs şi mai multă apă şi încă şi mai multă atunci când am început să merg. Mi-am pus papucii şi mi-am strâns halatul în jurul trupului şi am pornit spre closetul de lângă casă. Nu simţeam încă nicio durere şi nu vedeam de ce aş fi trezit-o pe Meredith dacă nu era vorba decât despre o alarmă falsă.

Mi-am dat jos chiloţii şi m-am aşezat. A curs un pic de sânge şi foarte multă „apă” limpede şi fără miros. În timp ce mă uitam la ea, încercând să mă dumiresc, am simţit că burta mi se încordează şi se întăreşte. Aşadar, se întâmpla.

Spre marea mea surprindere, nu eram deloc speriată.

•

Zece zile mai târziu, când m-am întors la Meredith, am găsit în şopron un pătuţ cumpărat la mâna a doua. Lângă el, pe patul meu îngust, era un teanc de scutece din bumbac, două puloveraşe tricotate, pantalonaşi tricotaţi şi o căciuliţă din lână. Imaginea era foarte diferită de cea pe care îmi închipuisem că o voi vedea atunci când îmi voi aduce acasă primul copil şi, cu toate astea, m-a emoţionat până la lacrimi.

— Este minimul necesar, mi-a spus Meredith. Trebuie să te descurci cu ce ai.

Meredith n-a interacţionat prea mult cu Ollie în primele săptămâni, ceea ce

m-a uimit, pentru că-mi era clar că era topită după el. O surprindeam adesea trăgând cu ochiul spre pătuț și zâmbind (iar Meredith zâmbea rareori).

— Poți să-l iei în brațe, i-am spus eu odată, dar ea a clătinat din cap.

— Nu-i treaba mea să-l țin în brațe.

Meredith era destul de exigentă în privința treburilor mele. Una dintre ele era să mă ocup de Ollie, bineînțeles, dar mai erau și altele. Când i se dezumfla o roată de la mașină, era treaba mea să folosesc cricul. Când se ardea vreun bec și trebuia să fie înlocuit sau când era nevoie să facem cumpărături, eu mă ocupam de toate astea. Făceam curățenie în casă, spălam rufele, mergeam la magazin cu Ollie în brațe – pentru că nu aveam bani suficienți ca să luăm un cărucior.

Meredith nu mi-a mulțumit niciodată pentru nimic, dar avea un fel aparte de a-mi cere să fac câte o treabă. Și am ajuns să aștept cu nerăbdare să mă roage câte ceva. („Știi să repari robinetul ăla care curge, ești pricepută la chestiile astea”. „Urcă-te pe acoperiș și vezi dacă poți să faci ceva cu țiglele alea sparte”. „Du-te și caută cel mai ieftin loc unde să repari pantofii ăștia. Știu că n-o să lași pe nimeni să ia pielea de pe noi.”) Mi-am dat seama că avea dreptate – știam să mă descurc, puteam să repar multe lucruri și nu lăsam pe nimeni să ne jupoaie de bani. După câteva luni de locuit împreună, nici măcar nu mai era nevoie să-mi spună ce trebuia să fac.

Într-o dimineață, când Ollie avea cam două luni, am adormit în fotoliu când ar fi trebuit să mă duc la cumpărături. În zilele de sâmbătă, magazinul închidea la prânz și eu o anunțasem pe Meredith că voi face friptură de pui pentru cină. Însă Ollie nu dormise aproape deloc în noaptea aceea și-am zis să profit de câteva minute de somn cât el moțăia la pieptul meu.

M-am trezit speriată și am văzut că se făcuse aproape ora prânzului. Am sărit în picioare, l-am proptit pe Ollie pe celălalt umăr și am început să-mi caut poșeta. Atunci am observat că Meredith stătea la masa din bucătărie. Mi-a zis arătând spre puiul crud din fața ei.

— M-am gândit că ți-ar prinde bine să dormi și tu puțin.

Se întâmpla uneori să stăm de vorbă seara. Am întrebat-o cum a fost atunci când și-a pierdut și soțul și viața cu care fusese obișnuită.

— A fost cea mai neagră perioadă din viața mea, mi-a spus ea gânditoare. Prietenii mei n-au vrut să mai stea de vorbă cu mine, părinții m-au renegat. Richard s-a însurat cu Cindy la mai puțin de un an și a adus-o în casa noastră, în vreme ce eu munceam într-o fabrică șase zile pe săptămână.

— Nu-i drept, am zis eu.

— Ca să nu-ți mai spun că primeam doar două treimi din salariul primit de un bărbat care făcea fix aceeași muncă. Știi de ce? Pentru că se presupune că femeia are un soț acasă care să aibă grijă de ea! a zis ea râzând – foarte rar se întâmpla minunea asta. Dar tot răul spre bine. Atunci am pierdut foarte mult. Acum tot ce am e al meu, câștigat prin forțe proprii. Și asta e mai important decât ți-ai putea imagina.

Începeam să înțeleg ce voia să spună.

Când Ollie avea trei luni, Meredith mi-a spus să-mi caut o slujbă.

— Dar ce-aș putea să fac când am un copil mic? am întrebat-o.

— Sunt convinsă că o să te descurci, Diana.

— Poate să lucrez undeva în tură de noapte, am spus eu, după ce m-am tot gândit vreo trei zile, încercând să găsesc o soluție.

Toate comentariile pe care le făcea Meredith despre iscusința mea începuseră să-mi facă plăcere și eram ferm decisă să n-o dezamăgesc.

— Sau în weekenduri?

— Dar… ce o să faci cu Ollie? m-a întrebat ea nedumerită.

— Păi, am început eu, dându-mi seama ce prostuță eram, am crezut că… o să mă ajuți *tu*.

— Scumpa mea, mi-a spus ea, ți-aș face cel mai mare rău dacă te-aș ajuta.

•

Îi spun Ghezalei întreaga mea poveste, fără să omit niciun detaliu. Îi spun că i-am scris mamei și am anunțat-o că are un nepot și mama nu mi-a răspuns nici atunci. Îi spun că i-am trimis în fiecare an fotografii cu Ollie. Cum într-o zi am luat trenul și m-am dus la casa copilăriei mele ca să aflu dacă părinții mei mai locuiau acolo și am văzut mașina tatii parcată pe alee și pe mama plivind în grădină. Îi spun că mama s-a uitat la mine și apoi și-a lăsat în jos borul pălăriei din paie ca să-și acopere fața și a continuat să smulgă buruienile. Îi spun că atunci a fost ultima dată când mi-am văzut mama în viață și că a murit patru ani mai târziu. Și că, după înmormântarea mamei, nu l-am mai văzut niciodată pe tata.

— Îmi pare rău, spune Ghezala.

— Asta-i situația. Mi-am văzut de viața mea și mi-am făcut o familie. Acum îi am pe Tom și pe copii.

— Dar copiii sunt supărați pe tine, nu-i așa?

— Din cauza banilor, răspund oftând. Întotdeauna e vorba doar despre bani.

— Copiii vor banii tăi?

— Bineînțeles.

— Și tu nu vrei să le dai?

Zâmbesc. Îmi place nespus cât de simplu vorbește Ghezala – fără subînțelesuri, fără judecăți de valoare. Și mă face să vorbesc la fel de simplu.

— Faptul că am fost săracă și am fost nevoită să supraviețuiesc fără ajutorul părinților m-a transformat radical. Mi-a arătat de ce sunt capabilă. Iar acum, în calitate de mamă, consider că acesta este cel mai important dar pe care îl poți oferi propriilor copii. Spre deosebire de bani, asta nu poți pierde niciodată.

— Înseamnă că știi care e răspunsul la întrebarea legată de bani, mi-a zis Ghezala.

— E mai complicat. Nettie vrea să aibă un copil și nu poate să rămână însărcinată. Fertilizarea in vitro este o procedură foarte scumpă și ne cere să o ajutăm să o plătească. Are patruzeci de ani și timpul nu trece în favoarea ei. Și asta nu e totul. Am motive să bănuiesc că soțul ei o înșală.

Ghezala face ochii mari. Are ochi frumoși, căprui.

— Ea știe?

— Nu sunt sigură. Și în mod ciudat… am senzația că nici *n-ar vrea* să știe. Toată povestea asta cu copilul a întors-o complet pe dos. Se concentrează cu toată ființa ei pe asta – pe copil – și nu mai vede ce se întâmplă în jurul ei.

— Așa că… în loc să-i spui… te asiguri că n-o să rămână însărcinată refuzând să-i dai banii?

— După cum am zis, am mai multe motive pentru care nu vreau să-i dau banii. Dar, ca să fiu sinceră, da, ai dreptate. Nu vreau s-o ajut să rămână legată de un bărbat care s-ar putea să-i fie necredincios. Deja se zbate de una singură. N-aș suporta să știu că rămâne însărcinată, renunță la carieră și la traiul de până acum, doar ca să-i pară rău pentru toate sacrificiile făcute atunci când soțul ei o s-o părăsească pentru o altă femeie.

Mă uit la Ghezala, așteptând să aud o vorbă înțeleaptă, un comentariu sau măcar o întrebare. Însă Ghezala nu spune absolut nimic și-mi dau seama că tăcerea ei este un răspuns mult mai elocvent decât oricare altul.

31. LUCY

În prezent…

— Fără iPad-uri, le spun eu copiilor, care-mi răspund într-un cor de mormăieli.

Tocmai s-au întors acasă de la şcoală şi antreul e ticsit de ghiozdane, chiuveta e plină de cutiile pentru prânz şi canapeaua e ocupată de copii.

— Duceţi-vă şi jucaţi-vă sau citiţi o carte.

Acum îşi ies din minţi şi mă întreb… oare de ce fac asta? Cui îi pasă dacă se uită la ecranul iPad-ului douăzeci şi patru de ore în şir? Doar n-o să le sângereze ochii şi nici n-o să se facă pătraţi şi nici n-o să li se topească creierii. Nu contează absolut deloc. Şi totuşi, continui să-i dădăcesc pe pilot automat şi o fac la fel de firesc cum respir, în ciuda tuturor lucrurilor care se întâmplă în viaţa noastră.

Când ne-am întors acasă după citirea testamentului, Ollie s-a închis în birou. N-a prea vorbit nici pe drum, a spus doar că este în stare de şoc şi că are nevoie de timp ca să se gândească.

Nu s-a mai dus la serviciu de la moartea Dianei şi încep să-mi fac griji. Tot anul care a trecut mi-a fost extrem de greu să-l ţin departe de serviciu – muncea de obicei în weekenduri şi până seara târziu. Sperasem că acum, la patru ani după demararea afacerii, o s-o lase puţin mai moale şi o să se bucure de tot ce au realizat, însă pare că mereu urmăresc câte un alt obiectiv de atins. („După ce o să semnăm cu clientul ăsta, o să putem să-i ducem pe copii la Disneyland”. „După ce o să câştigăm contractul ăsta, fac cinste cu şampanie.”) Dar au tot semnat cu diverşi clienţi şi au tot câştigat contracte – şi Ollie le-a tot găsit slujbe candidaţilor –, însă profitul era în continuare mic.

În urmă cu un an, le sugerasem lui Ollie şi lui Eamon să angajeze pe cineva care să le verifice registrele contabile, să le facă bilanţul încasărilor şi cheltuielilor. Lui Ollie îi plăcuse ideea şi m-a anunţat că Eamon a angajat un contabil pe care-l cunoştea ca să facă asta. Însă contabilul le-a dat acelaşi sfat pe care-l tot repeta Eamon. „Mai mulţi clienţi înseamnă mai mulţi bani”. Bun îndemn, însă, dat fiind că doar Ollie se ocupa de recrutări şi nu aveau resurse să mai angajeze o altă persoană, munca aceasta prelungită l-a afectat foarte

mult. Iar acum, povestea asta cu dezmoştenirea precis va fi picătura care va umple paharul ultimilor ani extrem de stresanţi.

Sunt în living şi aud telefonul lui Ollie sunând în birou şi oprindu-se aproape imediat. Probabil că lasă robotul să răspundă, aşa cum a făcut întreaga zi. Parcă-l şi văd cum stă pe scaunul rotativ, cu fruntea sprijinită de birou. N-am discutat niciodată cu Ollie în mod clar despre faptul că vom avea mulţi bani într-o bună zi – ni se părea de prost gust să vorbim despre aşa ceva –, dar trebuie să recunosc că până şi eu mă gândeam din când în când la asta şi mă simţeam în siguranţă ştiind că, oricât de săraci am fi fost acum, vom fi asiguraţi la bătrâneţe. Nici nu mi-a trecut vreodată prin minte că Diana o să ne scoată pe toţi din testament. Şi bineînţeles că nici Ollie nu s-a gândit vreodată la o astfel de posibilitate.

Aud un ciocănit puternic în uşă. Mi se strânge stomacul. În ultima vreme, ciocănitul în uşă a fost urmat doar de veşti proaste şi, având în vedere cât de tare bate persoana din dreptul uşii, mi se pare puţin probabil ca acum lucrurile să stea altfel.

Traversez încet holul. Mă uit prin fereastra de lângă uşă şi observ albastrul intens al sacoului lui Eamon. Deschid larg uşa, iar el îşi îndreaptă spatele şi-şi saltă colţurile gurii încercând să-mi zâmbească.

— Bună, Luce.

— S-a întâmplat ceva, Eamon? îl întreb eu.

Are o faţă crispată şi o stare de neliniște care mă sperie.

— Nu, nu, nimic. Totul e în regulă. Extraordinar.

Extraordinar. Şi Ollie a început să folosească acest cuvânt de când s-a asociat cu Eamon, de cele mai multe ori la telefon. („Extraordinar, tu cum o mai duci, Steve? Da? *Extraordinar!*” Probabil că le-a spus cineva, la vreunul dintre cursurile acelea de afaceri pe care le-au făcut, că este extrem de important ca totul să fie mereu extraordinar.)

— Ollie e acasă? întreabă el.

Ollie a ajuns deja în spatele meu; îl simt dinainte să mă întorc şi să-l văd. Fac un pas în spate şi îi văd pe cei doi bărbaţi uitându-se urât unul la celălalt, ca doi motani care s-au întâlnit pe stradă.

— Ziua bună, amice, îl salută Ollie, fără să zâmbească.

— Ziua bună, răspunde Eamon, pe un ton la fel de rece. Scuze de deranj. Vreau doar să discut ceva rapid cu tine.

Ollie se întoarce şi intră în casă, iar Eamon îl urmează. Îmi vine să mă duc după ei şi să le cer să-mi spună ce naiba se petrece. Dar Ollie închide uşa de

la birou.

— Maaamiii?

Tresar. E Harriet. A apărut brusc în fața mea cu o expresie complet îngrozită.

— Archie se uită pe iPad!

— Aha.

Intru în living. Nu-mi pot da seama cum, dar Edie a reușit să deschidă televizorul și se uită cu gura căscată la un episod din *Play School.*

— Unde e?

— S-a ascuns în pat! zbiară Harriet. *Nu-i drept*, maaami!

Mă iau după Harriet până în camera lui Archie. Acolo, ea întinde degetul acuzator spre movila suspectă din mijlocul patului. Dau păturile la o parte și Archie își ridică privirea spre mine cu un aer vinovat.

— *Am zis* fără iPad-uri, spun eu, dar fără prea multă convingere.

Adevărul este că tocmai am început să cântăresc din nou în minte regula referitoare la iPad-uri. Chiar aș avea nevoie de puțin timp în care să-mi pun ordine în gânduri, ca să nu mai zic c-aș vrea să trag cu urechea la discuția dintre Ollie și Eamon.

— Acum e rândul meu și-o să-l păstrez pentru tot restul zilei! spune Harriet, repezindu-se spre iPad.

— Ba nu! strigă Archie.

Iau iPad-ul și ies din cameră. Archie și Harriet se țin scai după mine pe hol, murmurând furioși. Mă opresc lângă ușa de la biroul lui Ollie. Nu-i nevoie să trag cu urechea, pentru că amândoi țipă și aud o lovitură ca de pumn. În ce a lovit? În perete? În birou? După care aud vocea lui Ollie:

— De unde *dracu'* să știu?

Copiii încremenesc. Mă străduiesc să-mi păstrez o expresie neutră și încep să-i împing către living.

— Rahat! urlă Eamon. Toată povestea asta e de *rahat!*

Se aude o bufnitură puternică. Și eu, și copiii ne oprim brusc din mers și chiar atunci ușa se deschide, iar Eamon se prăbușește la pământ. Mâinile lui Ollie sunt încleștate în jurul gâtului lui.

32. LUCY

În trecut…

Nimic nu-i mai rău decât să fii nevoit să ceri ajutor atunci când faci eforturi să dai dovadă de o înaltă ţinută morală. Au trecut trei luni de la Crăciun şi e o vară caniculară care-nu-se-mai-dă-dusă, iar oamenii au ajuns să-şi petreacă timpul prin supermarketuri în costume de baie şi şlapi, cumpărând doar pepeni, şuncă, chifle şi loţiuni de plajă. Mi-ar plăcea şi mie să merg la supermarket (din moment ce acolo au aer condiţionat), dar mi-e atât de rău, că nici măcar capul nu pot să mi-l ridic de pe canapea. Din cauză că sunt însărcinată în opt săptămâni.

Poate că m-aş fi descurcat dacă n-ar fi fost Harriet. Archie s-ar fi uitat non-stop la videoclipurile celor de la *The Wiggles* şi nu m-ar fi deranjat zile întregi (poate doar ca să-mi ceară de mâncare). Însă Harriet, care nu are decât zece luni, nu stăpâneşte încă arta de a petrece timp îndelungat, neîntrerupt în faţa ecranului. Ollie are o zi plină de interviuri la birou, dar mi-a promis că o să vină acasă cât de repede poate. Şi tata e plecat pentru o săptămână la Portarlington. Mă gândesc serios să angajăm o bonă de la vreo agenţie, însă îmi dau lacrimile doar atunci când îmi aduc aminte cât costă, iar Ollie e foarte prudent cu cheltuielile în ultima vreme. În cele din urmă, îmi dau seama că n-am încotro şi o sun pe Diana.

— Alo?

Ca de obicei, răspunde la telefon cu o voce care-mi cam dă de înţeles c-am deranjat-o.

Stau întinsă pe jos, cu Archie în poală, în timp ce Harriet mă pocneşte continuu în cap cu o jucărie.

— Bună, Diana, îi spun eu. Ce mai faci?

— Lucy?

O pauză scurtă. Apoi:

— Eşti bolnavă?

Aşa e Diana, trece mereu direct la subiect.

— Da, chiar sunt. De asta te-am sunat. Am gripă şi… mă simt destul de rău.

Mă hotărâsem să nu-i spun că sunt însărcinată până când nu ajungeam la termenul de trei luni. La celelalte două sarcini abia aşteptasem să-i dau vestea cea bună – imaginându-mi că se va bucura dacă află înaintea celorlalţi –, însă, de ambele dăţi, abia dac-a zâmbit şi m-a asigurat că va păstra secretul până când vom şti sigur că totul este în regulă. Nu m-a felicitat. Nu m-a îmbrăţişat. (Însă, în mod absolut neobişnuit pentru ea, mi-a adus în mod regulat pungi cu struguri la ambele sarcini.) Aşa că, de data asta, am hotărât că va afla după trei luni, odată cu toată lumea.

— Şi ai nevoie să aibă cineva grijă de copii.

Nu este o întrebare, nicio propunere, dar respect faptul că nu-i place să piardă timpul cu discuţii inutile.

— Da.

Aud un foşnet, probabil îşi verifică agenda. Precis este ocupată, dar sper că va găsi pe undeva o jumătate de oră liberă („între două şi jumătate şi trei după-amiaza, dar neapărat trebuie să vii să-i iei la trei fix, pentru că trebuie să iau un cărucior din cealaltă parte a oraşului şi aş vrea să ajung acasă înainte de ora de vârf”). Adevărul este că nu sunt prea mândră ca să mă mulţumesc cu jumătatea aceea de oră. Accept orice-mi poate oferi.

— Sunt liberă, mă anunţă ea după câteva clipe. Vin imediat şi-i iau.

Nu-mi vine să cred ce aud.

— Tu… vii… să-i iei?

— Trebuie doar să reprogramez o vizită, dar n-o să dureze. Ajung la voi în mai puţin de o oră.

Când Diana bate la uşă, eu sunt tot la orizontală, numai că de data asta pe canapea. Archie e cu ochii lipiţi de iPad, iar Harriet stă pe burta mea scâncind ca să-i dau atenţie. Podeaua este plină de perne, iar pe măsuţa de cafea sunt o mulţime de firimituri, farfurii, căni şi, în mod bizar, unul din pantofii mei de la nuntă (copiii ăştia!). Nu încerc să fac cât de cât ordine. Nu sunt în stare decât să mă târăsc până la uşă şi să deschid.

Diana are nişte pungi în mână.

— M-am oprit la farmacie. Ţi-am luat Lemsip, se pare că-i doar paracetamol cu un alt nume, dar pe mine mă ajută atunci când nu mă simt bine. Ţi-am luat şi nişte pastile pentru gripă şi răceală. Să iei două pastile după ce plecăm noi şi să încerci să dormi puţin. O să pregătesc o geantă cu lucrurile copiilor, adaugă şi o ia pe Harriet în braţe.

Diana se mişcă repede prin casă, găseşte o geantă de voiaj şi îndeasă în ea hainele copiilor. Găseşte şi biberoanele şi laptele praf şi câteva borcănaşe cu

mâncare pentru bebeluşi, pe care le pune în geanta pentru accesoriile bebelușului, împreună cu nişte scutece, şervețele şi suzete. Eu nu pot decât să zac şi să mă uit la ea.

— Gata, copii, le spune ea, după ce a împachetat totul. Diseară o să dormiţi la Dido.

Vestea e îndeajuns de captivantă încât să-l facă pe Archie să se desprindă de ecran. O *să doarmă la Dido?* N-au mai dormit niciodată până acum la ea. Nici măcar Archie. E un lucru care se putea întâmpla numai în visurile mele. Evident, şi în cele ale lui Archie, dacă e să judec după felul în care a început să alerge în cerc. Lui Archie îi place la nebunie casa lui Tom şi a Dianei. Jocurile de-a v-aţi ascunselea i se par fenomenale şi nu-l tulbură câtuşi de puțin monologul nesfârşit al Dianei despre cum nu are voie să pună mâna pe nimic, ca nu cumva să spargă ceva. Dar tot îmi fac griji în legătură cu scara – din marmură, firește – şi cu Harriet, care abia a început să meargă de-a bușilea, dar, în momentul de faţă, hotărăsc că merită să risc.

— Să ai grijă la Harriet, dacă încearcă să se cațăre pe scară, îi spun eu Dianei în timp ce se pregătește să ia copiii şi să iasă.

Şi-mi dau seama brusc că nu i-am mulţumit pentru ajutor. Deschid gura s-o fac, dar nu apuc să spun ce voiam, pentru că-mi trece un alt gând prin minte.

— Şi să nu-i laşi lângă piscină!

Poate o să ziceţi că sunt nebună, dar am oroare de ideea de a-i lăsa pe copii în preajma piscinelor. Tom şi Diana au o piscină interioară (evident) şi au reuşit să se fofileze pe lângă legea care stipulează instalarea unui gard de protecţie în jurul bazinului, montând clanţele foarte sus şi uşi cu închidere automată. Toate bune şi frumoase, numai că lui Archie îi place să se ducă acolo şi să se uite la acvariul uriaş pe care (bineînţeles) l-au instalat. Nici nu vreau să mă gândesc ce s-ar putea întâmpla în caz că Diana e atentă la Harriet şi-l scapă pe Archie din ochi.

— N-are nimeni voie lângă piscină, încuviinţează Diana şi-i ia pe copii şi pleacă.

Şi atunci îmi dau seama că nu i-am mulţumit.

•

Dorm. Este un somn adânc, care pune stăpânire pe toată fiinţa mea, la fel de plăcut ca un *orgasm.* Asta e ceea ce ţi se întâmplă când eşti însărcinată.

De ani buni n-am mai dormit aşa. Am vise stranii, care trec dintr-unul în altul, şi mă trezesc la fiecare câteva ore, dându-mi seama că sunt singură,

copiii nu sunt aici și pot să mă culc la loc și să dorm cât vreau. Este o senzație incredibil de voluptuoasă. Și vreau să mă bucur de fiecare secundă.

Pe la cinci după-amiaza, mă trezesc din nou în sunetul telefonului. Îl iau de pe noptieră și-l duc la ureche, cu ochii încă închiși.

— Alo? spun, dar îmi iese mai degrabă un „mmlllo”.

— Lucy?

Deschid repede ochii. O recunosc pe Diana, deși vocea îi e ușor schimbată, mai ascuțită decât de obicei.

— …da?

Aud voci necunoscute în fundal, voci agitate, imperative. Mă trece un fior pe șira spinării, ca un cub de gheață. Mă ridic în coate.

— Ce e, Diana? Ce s-a întâmplat?

— Suntem în drum spre spital, Lucy, mă anunță ea și frica îi răzbate din voce. Trebuie să vii și tu.

33. LUCY

În prezent…

Eamon a plecat. Slavă Domnului că n-a fost nevoie să intervin între ei – de îndată ce ne-a văzut, Ollie i-a dat drumul lui Eamon, care şi-a îndreptat hainele şi a plecat furios. Ollie şi-a aranjat şi el hainele, după care, fără să spună nici măcar un cuvânt, s-a întors din nou în birou. L-am lăsat în pace doar cât i-am aşezat pe copii în faţa ecranelor lor şi acum bat cu hotărâre în uşă.

— Intră, spune el.

Stă pe scaun, cu coatele sprijinite pe genunchi, cu capul în mâini. Nu ridică ochii spre mine.

— Ce se întâmplă? îl întreb.

Îşi ţine în continuare capul în jos, iar atitudinea asta a lui nu mă linişteşte în niciun fel. Mă gândesc la toate lucrurile pe care le ştiu despre el – că mănâncă la micul dejun doar cerealele, fără lapte; că doarme dezbrăcat şi vara, şi iarna; că detestă cu atâta patimă ţelina, încât poate să spună de cum intră dacă avem în casă aşa ceva. Dar, în mod clar, sunt o mulţime de alte lucruri pe care *nu* le ştiu.

— Îmi pare rău, şopteşte el.

— Pentru ce?

În cele din urmă, îşi ridică privirea. Are obrajii brăzdaţi de lacrimi. Îmi trec prin minte cele mai îngrozitoare gânduri. De fapt, toate se desfăşoară în jurul unui singur lucru: o imagine în care Ollie apasă pe faţa mamei sale o pernă decorativă festonată cu fir auriu.

Să fie posibil aşa ceva? Pe mine Diana mă împinsese cu siguranţă să fac nişte lucruri de care nu mă crezusem niciodată în stare.

Ollie trage aer în piept.

— Îmi pare rău că suntem faliţi.

Îmi ia o secundă până să înţeleg, dar când se întâmplă sunt cuprinsă de o uşurare fără margini. Mă aşez în genunchi în faţa lui şi îi iau mâinile într-ale mele. Are palmele fierbinţi şi transpirate şi eu i le sărut.

— Vai, Ollie! *Nu-i adevărat.* Sigur, n-o să primim milioane peste milioane

de dolari, dar nu suntem faliți. Am reușit să ne descurcăm până acum, nu-i așa? Și nu avem nevoie de prea multe.

Se lasă o clipă de tăcere. Ollie se uită în jos.

— Ce *e?*

— Nu-i vorba de moștenire. Mă rog… speram să ne salveze moștenirea. Dar…

Și se oprește.

Mă gândesc la evenimentele din ultima vreme și-mi aduc aminte dintr-odată de extrasul de cont pe care l-am deschis în urmă cu câteva zile. De numărul uriaș al datoriei din partea de jos a paginii. Și simt cum panica îmi încolțește în piept.

— Afacerea?

Ollie încuviințează.

— Cât de rău e?

— Rău. Am băgat foarte mulți bani în ea în primul an, ca s-o pun pe picioare. Nici nu-mi dau seama cum am reușit să cheltuim atât de mult; parcă banii zburau pur și simplu din cont.

Mă las pe vine.

— Am tot încheiat contracte noi și am muncit ca un sclav. Și *făceam* bani. Dar se pare că nu suficienți. Ar fi trebuit să fiu mai atent la cheltuieli, dar am crezut că Eamon o să aibă grijă de asta. Când a murit mama, continuă trecându-și mâna prin păr, am crezut c-o să ne putem achita datoriile și-o să scăpăm de problema asta. Dar acum… acum nu mai avem nimic.

Ne învăluie tăcerea. Îmi duc mâna la tâmplă. Acum nu numai că *nu* moștenim milioane peste milioane de dolari, dar suntem și înglodați în datorii.

— Și Eamon n-are niște bani pe care să-i… investească? îl întreb eu.

— Și Eamon se baza pe moștenirea noastră. Stabiliserăm că ne vom achita datoriile ca afacerea să poată merge înainte.

Închid ochii. Aud sunetele estompate din *Sesame Street* și melodia enervantă de la unul dintre jocurile de pe iPad-ul lui Archie.

— Și economiile noastre…

— S-au dus demult.

Ollie începe să plângă – cu lacrimi adevărate, care i se rostogolesc pe obraji.

— Suntem în datorii până peste cap. Tata a murit. Mama a murit. N-avem pe nimeni care să ne ajute.

Sunt furioasă pe Ollie, dar mă trag lângă el și-l îmbrățișez. Are dreptate, n-avem pe nimeni care să ne ajute. Și ironia este că exact asta și-a dorit Diana tot timpul.

34. DIANA

În trecut…

Adevărul este că întotdeauna am vrut să-l las pe Archie să înoate. Știam ce-mi spusese Lucy, dar nu vedeam ce ar fi fost rău în asta. În fond, aveam să-l supraveghez. Înainte ca Archie să învețe să vorbească și să mă poată pâri, făceam multe alte lucruri care nu i-ar fi plăcut deloc lui Lucy. Și nu ca să-i fac în ciudă. Însă îşi făcea o sumedenie de griji pentru lucruri neimportante.

„Ai grijă să-și pună geaca”, îmi zicea ea mereu când plecam cu Archie. Încuviințam, dar când ajungeam în parc și Archie îşi arunca geaca cât colo, nu alergam după el ca să și-o pună la loc. Mult mai bine să se învețe singur ce trebuie să facă. Dacă i se face frig, îşi pune geaca pe el.

„A dormit două ore la prânz?” voia ea să afle.

„Cam așa”, îi răspundeam eu. Făcea atâta caz în legătură cu somnul de după-amiază.

„Să nu-i dai să mănânce cine știe ce prostii”, îmi spunea când îl duceam pe Archie la film. Dar, zău acum, e vreun copil care să nu primească și pop-corn și un cornet cu înghețată atunci când îl duce bunica la film?

Dar avea, bineînțeles, dreptate. Și ar fi trebuit să o ascult.

Archie mă bătuse la cap toată ziua să-i dau voie să intre în piscină. De ce nu? Și mie îmi plăcea să înot și nici nu se punea problema să nu stau cu ochii pe el. Aveam de gând să-i fac un duș și apoi avea să fie atât de obosit, că avea să adoarmă îndată, iar Lucy n-avea să afle nimic. Așa mă gândisem eu. Și uite unde am ajuns. La spital.

Am crezut că am făcut totul așa cum trebuie. Am așteptat să ajungă Tom acasă. Harriet era prea micuță ca să intre în piscină și-n plus nu m-aș fi descurcat cu amândoi copiii în apă în același timp.

— Tom, i-am spus eu atunci când a intrat pe ușă. Vrei să o ții tu pe Harriet cât timp înot eu cu Archie?

Pentru cineva care e atât de înnebunit să-și țină nepoții în brațe, Tom s-a arătat surprinzător de ezitant.

— Păi… De ce n-o pui în cărucior?

— Cred c-ar prefera să fie îmbrățișată de bunicul.

Archie începuse deja să se dezbrace și alerga spre piscină, aruncându-și hainele pe drum.

— Nu mai fugi, Archie! am strigat eu după el.

Pardoseala din gresie este foarte alunecoasă atunci când e udă.

Într-un capăt era un acvariu imens, după părerea mea era prea mult, dar Tom insistase să-l luăm, iar copiii îl adorau.

— Du-o pe Harriet acolo și las-o să se uite la pești, am zis eu.

Tom m-a ascultat, fără tragere de inimă. Era într-o dispoziție ciudată; și nu știam ce-l frământă. Am umflat aripioarele pentru înot, i le-am pus lui Archie și el s-a aruncat imediat în apă, în timp ce eu am intrat treptat, coborând pe scară. Tom a dus-o pe Harriet la acvariu. Este un bebeluș durduliu, mai mic și mai îndesat decât fusese Archie la vârsta asta. M-am uitat la ea și am văzut-o cum dădea energic din picioruşele dolofane în vreme ce uita la pești.

— Ia uite, Dido, a strigat Archie.

Și m-am uitat – se prefăcea că merge liniștit pe stradă și apoi cade, ca din pură întâmplare, în piscină. Tare amuzant micuțul.

M-am uitat spre Tom, aflat în celălalt capăt al piscinei, și am observat că o ținea într-un mod ciudat pe Harriet, de parcă voia să și-o lipească de piept. Mi-am dat seama prea târziu că-i aluneca din brațe. Am ieșit repede din apă, dar tot mai aveam câțiva metri până la ei; și atunci Harriet i-a scăpat din mâini, a căzut și s-a lovit cu capul de gresie.

•

Suntem în ambulanță și cânt „Bunicul meu o fermă avea”[{19}].

— Bunicul meu o fermă avea. Tra-la-la-la-la.

Îi curge sânge. Mult sânge. Mi-aduc aminte că mi-a spus cineva odată că din cap curge foarte mult sânge. Pentru că sunt o mulțime de vase de sânge aproape de suprafața pielii sau ceva de genul ăsta.

— Mac-mac spunea, mac-mac cânta…

Harriet e conștientă, ceea ce e un semn bun, dar nu se simte deloc bine, a vomitat de două ori și o vânătaie mare a început deja să se contureze pe o parte a capului. Pare cam moleșită, dar *este* totuși ora ei de somn. Paramedicul mi-a spus că trebuie s-o țin trează. Așa că am început să-i cânt.

— …mac-mac-mac prin toată curtea sa…

Tare ciudat cum îți zboară gândurile. Îmi trece prin minte că este posibil să-i fi făcut un rău ireparabil nepoatei mele, apoi mă întreb de ce a scăpat-o Tom din brațe. Dar cel mai mult și mai mult mă gândesc la ce am să-i spun lui Lucy. Știu prea bine ce înseamnă să auzi că s-ar putea să-ți pierzi copilul.

Îmi amintesc sentimentul acela de parcă l-aș fi trăit ieri. Nu se poate ca Lucy să audă cuvintele astea din vina mea.

Îmi trec degetele prin părul moale al lui Harriet.

— Tra-la-la-la-la.

•

Lucy și Ollie dau buzna în spital. Ollie este în hainele de serviciu, mai puțin sacoul – probabil c-a plecat în goană și nu s-a mai oprit să și-l pună pe el. Lucy este tot în treningul pe care-l purta de dimineață când i-am luat pe copii.

De dimineață… pare c-a trecut atât de mult timp de-atunci.

— Lucy, spun eu, dar mă ignoră și se repede spre Harriet.

Mă retrag într-un colț. Harriet arată îngrozitor. Are capul bandajat, dar tifonul este deja îmbibat de sânge. Înspăimântată, Lucy face un pas înapoi.

— Și-a… pierdut cunoștința?

În prima clipă, am impresia că Lucy vorbește cu mine, dar apoi văd în pragul ușii o doctoriță care pare ruptă de oboseală. E îmbrăcată într-un halat alb și ochelarii îi atârnă de un lanț în jurul gâtului.

— Am sedat-o pe fiica dumneavoastră deoarece urmează să-i facem un RMN, spune doctorița. Este procedura standard în cazul copiilor foarte mici, ca să ne asigurăm că vor sta nemișcați. Nu vă faceți griji, vă rog.

— De ce are nevoie de un RMN?

— Este doar o măsură de precauție. A suferit o fractură craniană și s-ar putea să fie nevoie s-o operăm ca să ridicăm osul ca nu cumva să-i apese pe creier. De asemenea, trebuie să vedem dacă există lacerații cerebrale sau contuzii, care ar putea afecta suprafața creierului, spune doctorița. Se pot întâmpla asemenea lucruri în cazul unei fracturi craniene. Fiica dumneavoastră a vomitat în ambulanță, așa că vrem să nu ne scape nimic. Este foarte posibil ca totul să fie în regulă, dar trebuie să fim întotdeauna cât se poate de scrupuloși când avem de-a face cu lovituri la cap.

O asistentă apare în prag și îi face semn doctoriței. Aceasta încuviințează, după care se uită din nou la Lucy.

— Mă duc să văd dacă totul este pregătit, după care ne întoarcem să o luăm pe Harriet.

Lucy se apropie de Harriet. Ollie vine lângă ea și Lucy îl apucă de braț.

— Lucy, încep eu din nou.

Însă ea ridică mâna, făcându-mă să tac.

— De ce erați în piscină? întreabă, fără să se uite măcar la mine.

— Îmi pare rău. Știu că ai spus că n-are voie să înoate, dar m-am gândit…

— …că tu știi mai bine? continuă ea întorcându-se spre mine, cu ochii scăpărând de furie. Că ai dreptul să nesocotești deciziile mele în legătură cu copiii *mei*?

— Nu-ți dai seama cât de rău îmi pare, Lucy. Sincer. Dar faptul este consumat și cred că ar fi bine dacă am putea să…

— Să ce? spune Lucy și scoate un șuierat – ca un hohot de râs, dar nu tocmai. Să uităm și să mergem mai departe?

— Păi…

— Ai auzit ce-a spus doctorița? Harriet are nevoie de un RMN. Fetița mea ar fi putut *să moară*, doar pentru că tu te-ai gândit că știi mai bine decât mine.

Face un pas spre mine. De obicei, Lucy e greu de citit – îți scapă printre degete, aidoma unui copil –, însă acum este bizar de calmă și de tăcută. Mă pomenesc făcând un pas în spate.

— Știu că n-am fost niciodată apropiate, Diana. Mai întâi a fost ziua nunții mele. Am crezut că am trăit împreună un moment emoționant atunci când mi-ai dat lănțișorul. Dar ai simțit imediat nevoia să-mi amintești că va trebui să ți-l înapoiez, ceea ce știam oricum, dar felul în care mi-ai atras atenția, de parcă aș fi vrut să ți-l fur, n-a fost cea bună metodă prin care să-mi intri în grații. M-ai făcut să mă simt ca o profitoare, spune făcând încă un pas spre mine, atunci când ți-am cerut bani ca să ne cumpărăm căsuța aia. Știi ce? Eu nici *n-am vrut* banii tăi. A fost ideea lui Ollie, adaugă fremătând parcă din toată ființa. Și mi-aduci un pui crud când eu abia am născut. Un pui crud!

Am senzația că pot să văd scânteile circuitelor din mintea lui Lucy, amintiri care revin la viață scrâșnind. Și toate se contopesc într-un ciclon violent, infinit mai puternice laolaltă decât fiecare în parte.

— Din vina ta, copilul meu ar putea să aibă leziuni cerebrale. Așa ceva nu se uită *niciodată*.

— Lucy… intervine Ollie.

Aproape uitasem că e și el aici. Îmi trece brusc prin minte că, deși Ollie este rodul pântecului meu, la un moment dat și-a pierdut din importanță. El, Tom și Patrick sunt spițele, dar eu, împreună cu Lucy și Nettie suntem roțile.

— Liniștește-te.

Însă Lucy mai face un pas spre mine.

O asistentă apare în cadrul ușii.

— S-a întâmplat ceva?

— Lucy, spun eu, ridicând mâinile, respiră adânc și…

Dar și Lucy întinde fulgerător o mână, cu palma desfăcută, ca un semn de circulație care-ți cere să oprești. Palma ei se lovește cu putere de a mea, făcându-mă să mă dezechilibrez. Simt o durere puternică în gleznă și mă prăbușesc.

— Să vină cineva de la pază, aud pe cineva strigând.

Lucy iese din raza mea vizuală și văd niște oameni pe care nu-i cunosc.

— Vă simțiți bine, doamnă?

— Chemați un doctor!

— Vă doare ceva, doamnă?

— Nu încerca s-o miști.

Se face prea mult caz pentru nimic. Mă simt bine. Cred că sunt pe podea acum. Văd mai multe luminițe colorate. Și apoi… se lasă bezna.

35. LUCY

În prezent…

La înmormântare, îmi pun la gât lănțișorul Dianei, cel pe care mi l-a împrumutat în ziua nunții. Mi l-a lăsat prin testament. Când l-am scos din plic azi-dimineață, am mai găsit și un bilețel:

Măcar de data asta nu trebuie să mi-l mai înapoiezi.

Trebuie să recunosc că Diana avea un surprinzător simț al umorului. Intenționasem să-l port împreună cu rochia roz aprins, dar m-am răzgândit și mi-am pus o rochie neagră, foarte simplă. Negrul are avantajele lui, mai ales în astfel de situații; dar tot m-am încălțat cu o pereche de sandale roz, cu talpă înaltă.

În fața casei funerare sunt zeci de oameni care știu cum mă cheamă și care vorbesc despre cum ne-am cunoscut în Sorrento, sau la petrecerea organizată când Tom a împlinit șaizeci de ani, sau la alt eveniment asemănător. Eu dau din cap și zâmbesc și-i întreb ce mai fac și mă interesez de familiile lor, însă genul acesta de conversație de complezență este jenant de limitată. Toate subiectele normale, cotidiene, sunt interzise, fiind considerate necuviincioase pentru astfel de ocazii. În mod ciudat, una dintre puținele teme de discuție permise este starea vremii, dezbătută pe larg la înmormântări. „Soarele o îmbrățișează pe Diana astăzi”. Sau chiar „Până și cerul varsă lacrimi”. (Ce mi se pare mie interesant este că nici soarele nu strălucește și nici cerul nu plânge. Este doar o zi posomorâtă și cenușie. Și mă întreb într-o doară ce ar trebui să spună asta despre soacra mea.)

Nettie este într-o stare șubredă de sănătate. Măcar a reușit să se îmbrace elegant: poartă o rochie crem și sandale din piele maro, dar este trasă la față și pare foarte obosită. Izbucnește din când în când în plâns și îmi doresc s-o pot consola. Însă nu vrea să accepte nici măcar sprijinul lui Patrick, care stă neputincios lângă ea, zâmbind politicos persoanelor care le oferă condoleanțe.

Plictisiți și agitați, copiii se foiesc pe lângă mine, ciupindu-se și

îmbrâncindu-se, dar se potolesc imediat când le dau nişte ursuleţi gumaţi din punga pe care am ascuns-o în poşetă. Cei care s-au adunat înăuntrul casei funerare sunt reprezentanţi tipici ai straturilor superioare din clasa de mijloc, cu excepţia celor câtorva persoane cu feţe tuciurii, destul de rar întâlnite prin părţile astea, de unde trag concluzia că sunt refugiatele pe care le-a ajutat Diana. În timp ce ne îndreptăm spre locurile noastre din faţă, îl observ pe Eamon. Nu se vede nicio urmă a altercaţiei cu Ollie, în afară de expresia de vagă sfidare de pe chipul lui. M-aş întreba de ce s-a mai deranjat să vină, dacă n-aş şti cât de mult ţine el la aparenţe. Şi Jones şi Ahmed sunt aici, spre uimirea mea. Sunt îmbrăcaţi în costumele lor negre obişnuite şi astfel ar putea să treacă drept oricare alţi invitaţi de la înmormântare, însă au un aer care trădează faptul că sunt poliţişti. Poate din cauza asta le simt prezenţa într-un mod aproape fizic, aşa cum ai simţi nişte furnici care-ţi urcă pe spate.

Ceremonia este anostă şi se desfăşoară foarte lent, mai cu seamă din cauză că nu se cântă imnuri. Discursul lui Ollie este cât se poate de sincer într-o asemenea situaţie, în mare parte generic. O mulţime de *te iubesc*, o mulţime de povestiri despre toate operele de caritate ale Dianei. Îl ascult şi-mi aduc aminte de panegiricul rostit de Ollie la înmormântarea lui Tom. Niciunul dintre participanţi n-a putut să-şi înfrâneze lacrimile. Până şi Ollie a fost atât de copleşit de emoţie, încât, pentru tot restul discursului, am fost nevoită să stau în spatele lui, cu mâna pe umărul lui. Dar astăzi, nici măcar nu i se umezesc ochii.

Încerc să-mi imaginez ce-aş fi spus *eu* despre Diana, dacă mi s-ar fi dat mie această sarcină. Ridic ochii şi mă uit la fotografia înrămată de pe sicriu. Îşi ţine bărbia în sus, privirea îi este circumspectă, buzele schiţează un zâmbet foarte vag. Poza asta o reprezintă atât de bine pe *Diana*, că mă emoţionez fără să vreau. Mi-e greu să cred că nu-i voi mai vedea niciodată zâmbetul reţinut. La fel de greu îmi este să-mi imaginez că a plecat de pe lumea asta în condiţiile stabilite de altcineva.

Îmi dau seama că mi se pune un nod în gât; e nesemnificativ la început, dar apoi capătă proporţii, invadându-mi pieptul ca un urlet. Îmi acopăr uşor gura cu mâna, dar tot îmi scapă un hohot de plâns, unul extrem de sonor. Copii se uită miraţi la mine. Până şi Ollie se întrerupe şi se încruntă. Vreau să mă stăpânesc, dar emoţia asta este ca un tren. Mă încovoi şi mă mistuie pe neaşteptate. Tristeţea cumplită. Sentimentul inexplicabil al pierderii.

•

Sicriul este purtat de Ollie, Patrick şi doi prieteni de-ai lui Tom. Celelalte

două persoane – se pare că regula cere să fie șase – sunt angajați ai firmei de pompe funebre. Mă gândesc în treacăt că poate ar fi fost mai bine să ni se dea mie și lui Nettie sarcina asta, însă pe mine nu m-a întrebat nimeni dacă aș vrea s-o fac și presupun că nici pe Nettie. Așa că acum corpul Dianei este scos din casa funerară și pus pe dric, iar noi suntem obligați să suportăm alte patruzeci și cinci de minute de conversații sterile, în vreme ce copiii mei se zbenguie pe gazon de parcă ar fi la un picnic. Harriet s-a cățărat într-un copac și acum stă pe o creangă cu o fetiță pe care am văzut-o și înăuntru, probabil nepoata uneia dintre prietenele Dianei. Poalele rochițelor sunt mânjite de pământ.

Oamenii pleacă în grupuri mici, majoritatea îndreptându-se către sala de recepție de la Half Moon Hotel, unde îi vom servi cu sandviciuri și băuturi după aceea. Însă puținii care nu merg într-acolo mai zăbăvesc puțin, oferindu-ne condoleanțele lor. Sinceră să fiu, fără un pahar de alcool, tot șirul ăsta nesfârșit de condoleanțe mi se pare de-a dreptul epuizant. În mod evident, și Ollie este de aceeași părere, dacă e să mă iau după fața lui crispată. Așa că-l îndemn s-o ia înainte și să mă lase pe mine să-mi iau rămas-bun de la ultimele câteva persoane.

— Cum rămâne cu copiii? mă întreabă el.

— Mă ocup eu de ei. Haide, du-te.

În cele din urmă, pleacă împreună cu un vechi prieten al lui Tom, care venise cu mașina.

Așa că stau aici, cu Edie agățată de un picior, când se apropie de mine una dintre femeile care au participat la ceremonie. Este tânără, poate cu cinci sau zece mai tânără decât mine, și are pielea cafenie. Bărbatul de lângă ea parcă mi se pare vag cunoscut.

— Tu ești Lucy, îmi zice femeia.

— Da, spun eu, uitându-mă la ea.

Nu cred că am mai văzut-o până acum, dar oricum astăzi au venit foarte mulți oameni pe care nu-i cunoșteam.

— Ne cunoaștem?

— Am văzut o poză cu tine acasă la Diana, răspunde ea zâmbind.

Tânăra poartă o rochie neagră, cu mâneci lungi, ghete negre și o eșarfă de culoarea smaraldului.

— Eu sunt Ghezala. Iar acesta este Hakem, soțul meu.

— Îmi pare bine. Cum ai cunoscut-o pe Diana?

— Eram gravidă când am ajuns în Australia, îmi spune Ghezala. Diana s-a

purtat extraordinar cu mine. A stat lângă mine când l-am născut pe Aarash, fiul meu, pe podeaua bucătăriei.

— Tu ai fost? exclam eu. Mi-aduc aminte că am auzit despre asta.

Imaginea Dianei stând pe podeaua bucătăriei, ca să nu mai vorbim despre faptul că mai și ajuta la o naștere, e greu de scos din minte.

— Era o femeie foarte bună, adaugă Ghezala zâmbind.

— Și tu cu ce te ocupi, Lucy? întreabă Hakem.

— În prezent stau acasă și am grijă de copii, îi răspund eu.

Mi s-a pus de foarte multe ori întrebarea asta în decursul zilei. („Și tu, Lucy, cu ce te mai ocupi? Ce mai faci acum, când ai deja copii?") În mod normal, nu-mi pasă ce cred ceilalți, însă acum, având în vedere iminența falimentului nostru, mă văd nevoită să-mi pun și eu aceeași întrebare… Eu *ce* fac cu mine însămi? Am fost atât de hotărâtă să stau acasă cu copiii, atât de mult mi-am dorit să fac la fel ca mama mea, încât nici măcar nu m-am întrebat dacă fac bine sau nu. Dar uite că acum mă întreb.

— Mai demult m-am ocupat de recrutări pentru diverse firme… încep eu, însă Hakem mă întrerupe.

— Probabil că-i un talent de familie. Și Diana mi-a găsit o slujbă acum câțiva ani, când nu reușeam nici măcar să ajung la un interviu în țara asta. Iar acum, datorită Dianei, sunt din nou inginer.

Acum îmi dau seama de unde îl știu. Din ziua aceea, când i-am dus pe copii la Diana acasă. Mi-amintesc cum i-a mulțumit, cât de recunoscător îi era. Îmi amintesc, de asemenea, atitudinea modestă a Dianei, aerul ei că n-ar fi făcut mare lucru.

— De fapt, chiar ieri eu și Hakem am fost invitați să facem parte din consiliul de administrație al organizației caritabile fondate de Diana, spune Ghezala. A fost dorința ei ca din consiliu să facă parte și refugiați.

— Nu mă surprinde, zic eu. Diana era dedicată trup și suflet acestei organizații.

— O să avem grijă să-i ducem mai departe idealurile. O s-o facem mândră de noi.

Nu mai spun nimic, gândindu-mă că asta e tot ce mi-am dorit eu atât de mult timp: s-o fac pe Diana mândră de mine.

— Scopul Dianei în viață, spune Ghezala luându-mă de mână, a fost să le ofere oamenilor o șansă. Dar poate că a fost mult prea atentă la problemele celorlalți și a uitat să facă asta în privința oamenilor din apropierea ei.

Îi zâmbesc Ghezalei și, dintr-odată, ajung s-o înțeleg mai bine pe Diana

abia după ce a murit.

36. DIANA

În trecut…

— Sigur te simți bine? mă întreabă Tom în timp ce-mi scot halatul de spital.

— Sunt *bine*. M-am lovit puțin la cap, atâta tot. S-a făcut mult caz pentru nimic. M-au ținut peste noapte la spital ca nu cumva să-i dau în judecată pentru că podeaua ar fi fost udă și alunecoasă, spun și îmbrac pantalonii pe care mi i-a adus Tom.

— Tot nu-mi vine să cred că Lucy te-a îmbrâncit.

— Își făcea griji din cauza lui Harriet, Tom. La fel ca noi toți. Asta ar trebui să ne preocupe acum, nu cucuiul ăsta caraghios.

— Vrei să trecem prin salon s-o vedem pe Harriet înainte să plecăm? mă întreabă Tom.

— Nu cred că ar fi bine, spun ezitând.

— Prostii. Ești *bunica* ei.

— Lucy a spus cât se poate de limpede că…

— Lucy era tulburată. N-a vorbit serios și sunt sigur că n-a vrut de fapt să facă ce a făcut. Probabil că o să-ți ceară scuze când o să vă vedeți.

Tom este veșnicul optimist, însă eu nu-i împărtășesc încrederea. N-a observat emoția din spatele cuvintelor lui Lucy. De ieri, singura veste pe care am primit-o a fost un SMS de la Ollie: *Harriet s-a trezit. RMN-ul pare în regulă.* Dar absolut niciun cuvânt din partea lui Lucy, deși eu am sunat-o de trei ori.

— Nu prea știu ce să spun, Tom.

— O să trecem pe-acolo în drumul spre ieșire, zice el hotărât. O să fie bine, ai să vezi.

Când ajungem în salonul lui Harriet, o vedem pe Lucy stând pe un scaun lângă patul fetiței. Este cu spatele la noi. O aud fredonând în șoaptă „Twinkle Twinkle Little Star”, cu toate că Harriet pare că doarme dusă. Trebuie să recunosc că este o mamă bună. Și-mi dau seama că nu i-am spus-o niciodată.

Tom ridică mâna ca să bată în ușă, dar eu îl opresc.

— Vreau doar să mă uit la ele, îi murmur eu. Haide să ne uităm puțin.

Așa că stăm în prag și ne uităm. Și, pentru prima oară, o văd cu adevărat pe Lucy așa cum este ea. Nu-i o fată care a primit totul pe tavă. Ci una care a știut foarte bine ce vrea de la viață: o familie. O fată care le-a fost alături fiului meu și copiilor ei, și chiar și mie, în ciuda tuturor greutăților. O fată mult mai puternică decât am crezut eu.

Mă gândesc la toate discuțiile despre nurori pe care le-am avut cu Jan, Liz și Kathy. Vorbeam mereu doar despre deosebirile dintre noi, despre faptul că-și cresc altfel copiii decât ni i-am crescut noi; le criticam atitudinea, atât de diferită de a noastră. Dar nici măcar o singură dată nu ne-am concentrat asupra asemănărilor. Suntem femei. Soții. Mame. Și abia acum îmi dau seama că sunt mult mai multe lucruri care ne unesc decât care ne despart.

— Hai să plecăm, îi spun eu lui Tom.

Se uită la mine de parcă ar vrea să se opună, dar nu apucă s-o facă pentru că-l trag de la ușă. Lucy n-ar vrea să fim astăzi acolo. Iar astăzi eu mă gândesc la ea.

•

Suntem amândoi tăcuți în drumul spre casă. Presupun că Tom nu spune nimic ca să-mi îngăduie să-mi fac ordine în gânduri legat de ce s-a întâmplat cu Lucy, dar, când oprim în fața casei, iar el nu coboară imediat din mașină… îmi dau seama că am presupus greșit.

— Numai eu sunt de vină, spune el. Eu am scăpat-o pe Harriet.

— Vorbești prostii, zic eu, desfăcându-mi centura de siguranță și întorcându-mă spre el. A fost un *accident.*

— De la o vreme se tot întâmplă accidente din astea. Am din ce în ce mai puțină putere în mâini.

— Îmbătrânim, Tom, îi spun dându-mi ochii peste cap. Asta-i tot. Corpul nostru nu mai funcționează ca pe vremuri.

— M-am dus acum vreo două luni la doctor în legătură cu asta.

— Da? îl întreb surprinsă.

— Doamna doctor Paisley m-a trimis să-mi fac niște analize și mi-a spus că ar trebui să mă duc la un medic specialist. Un neurolog. Și am ascultat-o.

— Ce-ai făcut? Te-ai dus la un specialist? întreb uluită.

Cum de n-am știut despre asta? Tom nu are secrete, nu știe să țină un secret. (Odată, când copiii erau mici, le-a spus în seara de ajun că Moșul îi mărturisise că o să le aducă biciclete și că o să le găsească a doua zi de dimineață lângă brad. *Nu mai aveam răbdare, voiam să văd ce mutrișoare fac când aud,* mi-a explicat el.)

Tom se uită drept înainte, cu mâinile pe volan.

— N-am fost încă la specialist. Dar sunt programat pentru mâine-dimineaţă. Este un doctor specializat în sindromul neuronului motor. Mai este cunoscut şi sub denumirea de SLA – scleroză laterală amiotrofică – sau boala Lou Gehrig.

Rămân cu ochii măriţi de uimire.

— N-am vrut să-ţi spun până când nu ştiam mai multe, dar… după ce s-a întâmplat… ce s-a întâmplat cu Harriet e numai şi numai vina mea. Nu ar fi trebuit să o ţin în braţe.

Simt că mi se pune un nod în gât. Încerc să înghit, dar n-am ce. Mă uit la Tom. La faţa lui mare, colţuroasă.

— Aş vrea să vii cu mine mâine la doctor.

— *Bineînţeles* că vin. Îmi pare rău că n-am fost cu tine şi la celelalte programări.

— Ştiu, spune el.

Dând drumul volanului, îşi lasă pe genunchii mei una din mâini cu palma în sus. Stăm aşa aproape o oră, cu ochii la parbriz.

•

A doua zi, mă duc cu Tom la cabinetul neurologului. Intrăm în sala de aşteptare, anunţăm că am sosit şi ne aşezăm pe scaune. Lângă mine se află un bărbat într-un scaun cu rotile. Îi atârnă capul, bărbia i se sprijină pe un suport din material moale şi alb. În jurul gâtului are o pernă de voiaj violet. La prima vedere, pare cu cel puţin zece ani mai tânăr decât Tom. Femeia care stă alături de el, probabil soţia lui, răsfoieşte o revistă, din care-şi ridică deseori ochii zâmbindu-i sau apropiindu-se ca să-i şteargă colţul gurii cu un şerveţel din hârtie. Chiar şi după ce doamna îşi dă seama că mă uit la ea, nu reuşesc să-mi desprind privirea.

— Tom Goodwin? spune doctorul.

— Da, răspunde Tom.

Eu sunt în continuare incapabilă să-mi dezlipesc ochii de la femeie. Aceasta se încruntă uşor la mine, dar apoi se uită la Tom şi înţelege. Şi face un semn aproape imperceptibil din cap spre mine.

— Vii, Diana?

— A… da, sigur că da, spun mutându-mi în cele din urmă privirea şi intrând în cabinet împreună cu Tom.

•

Eu conduc maşina la întoarcere. Pot număra pe degetele de la mână dăţile

când am condus eu, deşi era şi Tom cu mine. De cele mai multe ori, când băuse prea mult – mult prea mult, pentru că adesea tot el conducea şi în asemenea situaţii: pe vremea noastră nimeni nu era aşa de precaut în privinţa condusului sub influenţa băuturilor alcoolice. Odată, la scurtă vreme după ce ne căsătoriserăm, am plecat să-i facem o vizită unui văr de-ai lui, care locuia în Bright, zona rurală din statul Victoria. Ollie avea cam un an şi ceva şi stătea pe bancheta din spate, iar Tom mergea prea repede pentru gustul meu, aşa că i-am cerut să încetinească. În cele din urmă, a oprit pe marginea drumului de ţară, a tras frâna de mână şi mi-a zis:

— Foarte bine. Dacă nu vrei să mai ajungem la destinaţie, treci *tu* la volan.

Da, Tom putea să se aprindă îngrozitor câteodată. M-am aşezat la volan şi, în ciuda scepticismului său, am ajuns la destinaţie în timp util. Vreo oră a tot bombănit şi-a mormăit, dar s-a potolit în cele din urmă, aşa cum face mereu. Când am ajuns, începuserăm deja să ne amuzăm amândoi pe tema asta. Mă întreb dacă nu cumva am să rămân doar cu aceste amintiri nu peste prea multă vreme. Amintiri despre Tom-tatăl, amintiri despre Tom-bunicul. Amintiri legate de certurile noastre, amintiri ale momentelor noastre fericite. Doar amintiri, pentru că el nu va mai fi.

— Când ajungem acasă, o să dau câteva telefoane ca să obţinem şi alte păreri, spun eu pe un ton ferm.

Şi chiar aşa voi face: o să discut cu un alt medic, şi cu un al treilea. Vom urma toţi paşii, vom încerca toate variantele. Dar Tom tot va muri în cele din urmă. Ştiu asta. Şi nu la nouăzeci şi ceva de ani. Nici măcar la şaptezeci şi ceva. Va muri, iar eu voi fi nevoită să trăiesc fără el.

— Când ajungem acasă, îmi spune el, nu vreau decât să mă culc.

Oprim la un semafor şi mă întorc să mă uit mai bine la el.

Are ochii strălucitori, înecaţi de lacrimi care sunt cât pe aci să se reverse.

— Bine, spun eu, o să ne culcăm.

Lacrimile încep să curgă în şuvoaie când ieşim din intersecţie. Îl las să se descarce, să-şi trăiască în felul lui momentul de tristeţe. N-are niciun rost să-i spun că totul va fi bine, când ştim amândoi că nu va fi aşa. Îi strâng tare mâna. Mi-e clar ce trebuie să fac de acum încolo. Eu trebuie să fiu cea puternică. Şi am să fiu. Sunt conştientă de limitele mele. Nu sunt o persoană afectuoasă, nu sunt prea blândă. Dar puternică pot să fiu. Pot să-l ajut pe Tom să se desprindă de mine ştiind că mă voi descurca. Măcar atât îi pot oferi.

Ajungem acasă şi Tom se duce direct la etaj. Mă duc după el în dormitor, dar îi spun că vreau să fac mai întâi un duş. Intru în baie, dau drumul la apă,

mă dezbrac și stau sub duș și plâng. Plâng până nu mai știu care-i apa și care sunt lacrimile.

Plâng până când nu mai am lacrimi.

Ies din baie și-l găsesc pe Tom în pat. La început, am senzația c-a adormit, dar deschide ochii imediat ce mă simte întinzându-mă lângă el.

— Cum o să trăiești tu fără mine? mă întreabă el.

Chicotim amândoi, cu toate că din colțul ochiului i se prelinge o lacrimă.

— N-am s-o fac, spun eu.

Și atunci mă ia în brațe și nu mai vorbim.

1971

Când Ollie avea patru luni, m-am angajat la cinematograful Star Theatre din Yarraville. Era un loc neobișnuit de luxos pentru zona aceea și era plin în fiecare seară de sâmbătă. Ce era special la acest cinematograf era că avea o încăpere în care erau duși bebelușii în cărucioare și fiecăruia i se atribuia un număr. Dacă un bebeluș începea să plângă, numărul lui apărea pe ecran, iar mama se ducea și-l lua de acolo. Unul dintre bebelușii aceia era Ollie.

Meredith avusese dreptate: am descoperit un mod prin care să pot deopotrivă lucra și avea grijă de Ollie. Și am fost surprinsă când mi-am dat seama cât de bine mă simțeam reușind să le fac pe amândouă. Nu eram complet independentă, nu-i plăteam chirie lui Meredith și tot în șopronul ei dormeam, dar am început să contribui și eu la plata facturilor și a cumpărăturilor. La început, am lucrat doar în serile de marți și de sâmbătă. Serile de marți erau aglomerate, dar în cele de sâmbătă toate cele o mie de locuri erau ocupate. Făceam curse între casa de bilete și bufetul din foaierul plin de lume. Mai fusesem la Star și înainte, însă doar în calitate de spectator. Iar acum, că lucram aici, mi se părea că locul are un alt fel de vibrație. Îmi plăcea mai mult. Parcă eram în culisele unui spectacol sau ale unui concert. Din când în când vedeam oameni cunoscuți, dar ei nu mă vedeau niciodată. Eu trăiam într-o lume diferită de a lor. Uneori se uitau drept la mine, dar nici atunci nu mă vedeau.

Alergam de colo până colo în cinematograful arhiplin, ghidându-i pe spectatori spre locurile lor, luminând drumul cu o lanternă; aducându-le pop-corn. Când toată lumea era în sală, mă duceam în camera bebelușilor și mă uitam la ei. Iar atunci îmi venea greu să nu mă gândesc la copiii fetelor din

Orchard House. La fel erau şi aceia, aliniaţi în sala de la maternitate, înainte să fie luaţi acasă de nişte străini. Nicio fată nu-şi imagina că are de ales. Îmi doream să mă întorc acolo şi să le spun că da, pot alege.

Dacă auzeam plânsete de bebeluşi în timpul filmului, mai întâi încercam să-i liniştesc eu şi abia după câteva minute le afişam numerele pe ecran. În nouă situaţii din zece, mă descurcam singură. Ollie dormea întotdeauna, chiar şi atunci era un copil cuminte şi nepretenţios.

Aveam grijă de copii într-o seară, când un tânăr a ieşit din sală, la vreo douăzeci de minute după ce începuse filmul. M-am dus şi eu către bufet, pentru că într-acolo se îndrepta.

— Pop-corn, vă rog, mi-a cerut el.

— O pungă mică, medie sau mare?

Tânărul m-a privit în ochi. Părea surprins. Mi-am adus aminte destul de repede că-l chema Tom Goodwin şi că era instalatorul care venise de câteva ori acasă la părinţii mei. Tata zicea că era „un meseriaş priceput”. Nu era arătos, dar avea ochi albaştri şi limpezi, păr bogat şi un zâmbet minunat. Dar era cam scund. N-a încercat deloc să-şi ascundă uimirea când şi-a dat seama că lucrez la bufetul unui cinematograf din Yarraville.

— Te cunosc, mi-a spus el.

— Şi eu te cunosc, i-am zâmbit eu. Tom e numele tău, nu-i aşa?

S-a uitat lung la mine. Parcă vedeam cum i se învârt rotiţele în cap.

— Ce faci *aici?*

— Tu ce crezi că fac?

— Nu te-am mai văzut de ceva vreme, a spus el în cele din urmă.

Mi-am dat seama că era de fapt o întrebare. Şi, exact din acelaşi motiv, prima mea reacţie a fost să-i răspund la fel de vag. „Am fost ocupată”, mi-a venit să-i zic în primul moment. Sau „Am fost plecată în Europa o perioadă”. Dar am alungat aceste replici. Abia atunci am înţeles la ce se referise Meredith când îmi vorbise despre libertatea pe care o simţi atunci când nu ai nimic de pierdut.

— Am plecat de acasă ca să nasc un copil.

Mi-a plăcut nespus de mult că Tom n-a încercat să-şi ascundă uimirea. A clipit rar de mai multe ori, apoi a mai clipit o dată. A făcut chiar un pas în spate. Sunt sigură că l-a bulversat mai mult faptul că i-am spus adevărul, şi nu faptul în sine că născusem.

— Am un băieţel, am continuat. Oliver îl cheamă. E acolo, în coşuleţul ăla.

— E… acolo?

Spre surprinderea mea, Tom a intrat în sala bebelușilor și s-a uitat în coșulețul lui Ollie.

— Micuțul ăsta e al tău? a întrebat privindu-l cu multă tandrețe. Și… ai tăi ce zic?

— Sunt amândoi *entuziasmați.*

Și am râs, iar Tom m-a luat din nou prin surprindere râzând la rândul lui. Avea un râs grozav. Un râs viguros și sincer, care venea din adâncul sufletului.

— Și cum reușești atunci să te întreții?

— Locuiesc într-un șopron în Spotswood, în curtea din spatele casei în care stă verișoara tatălui meu, și ea renegată de familie. Îi gătesc și fac curățenie în schimb. Și îmi câștig banii lucrând aici.

— Glumești, nu-i așa? a întrebat el încruntându-se.

— Mă tem că nu. Dar nu trebuie să-ți faci griji în privința mea, mă descurc. Chiar foarte bine.

Am aruncat o privire spre ceasul de pe perete. Mă întinsesem prea mult la vorbă. Trebuia să fac curățenie până la pauză. I-am întins lui Tom o pungă mare cu pop-corn.

— Costă un dolar, i-am spus.

A băgat mâna în buzunar și a scos mai multe bancnote mototolite pe care mi le-a întins, fără să se uite.

— Ar fi bine să te întorci în sală. O să pierzi filmul.

A tresărit ușor și s-a uitat peste umăr, de parcă uitase unde era. După care s-a întors spre mine și mi-a zâmbit. Cred că era cel mai frumos zâmbet pe care-l văzusem vreodată.

— Problema e că nu vreau să pierd ce-am găsit aici.

37. LUCY

În prezent…

Masa de comemorare este întotdeauna o treabă foarte interesantă. La fel ca toate situaţiile care pun laolaltă familia şi băutura. Când ajung la Half Moon, după înmormântarea Dianei, Ollie are o bere în mână şi pare că e mai relaxat, zâmbind chiar uneori în timp ce discută cu cei din jur.
La televizorul de pe perete se transmite un meci de fotbal, ceea ce dă un aer de normalitate unei împrejurări ieşite din comun.

Şi Nettie pare uşor mai echilibrată decât în timpul înmormântării. Edie stă la loc de cinste în poala ei şi Nettie îi dă să bea ceva care seamănă cu o limonadă de culoare roz. Mă bucur să văd că neînţelegerile dintre noi nu-i afectează pe copii. Se poate spune orice despre Nettie, dar este o mătuşă devotată. Şi n-am cum să n-o iubesc pentru asta.

Doar de când am ajuns eu, cam la o oră după ceilalţi, Patrick a şi dat pe gât cel puţin şase beri şi trebuie spus că pare cam ameţit. Nu pot să-l acuz. Mi-aş dori să beau şi eu ceva, dar nu prea am răgaz având în vedere că mă ţin după copii şi încerc să-i scot de sub mese. Harriet şi Archie s-au descălţat şi aleargă încoace şi încolo pe pardoseala slinoasă, pe care s-au amestecat pământul adus de afară şi băuturile vărsate. Nu va trece mult şi cineva va sparge un pahar, iar unul dintre copiii mei va călca în cioburi şi ne vom duce cu toţii la spital. Dacă stau să mă gândesc bine, ar fi chiar o uşurare să scap de aici.

— Bună, îi spun eu lui Ollie, care stă la bar.

Are privirea sticloasă a omului care a băut câteva beri şi pare posomorât, dar tocmai ce-a luat parte la înmormântarea mamei sale.

— Eşti în regulă?

Mă rog, cu excepţia faptului că e înmormântarea mamei tale, afacerea ta dă faliment şi a faptului că nu mai avem niciun ban.

— Mă gândeam la ce discurs prost am avut astăzi la ceremonie, spune el.

— N-a fost un discurs prost.

— Haide… spune înclinându-şi uşor capul spre mine.

— Ascultă-mă, zic cuprinzându-l în braţe. Nu e ca şi cum Diana ar fi fost

de față ca să te critice. Nu te mai gândi. A fost în regulă.

Vrea să-mi răspundă, dar suntem întrerupți de un cuplu în vârstă care se apropie de noi să-și ia rămas-bun. Tot atunci, apare și Harriet ca să-mi spună că:

— Edie a făcut pe ea și tușa Nettie vrea să știe dacă are chiloți de schimb.

— Mă ocup eu, îi zic lui Ollie.

Mă iau după Harriet, strecurându-mă prin mulțimea de oameni. Ajungem pe terasa din spate, unde Edie e goală pușcă, încălțată doar cu săndăluțele aurii. Mai mulți adulți amețiți din preajmă zâmbesc. *Draga de ea.* Nettie stă pe vine lângă ea și o șterge pe picioare cu mai multe prosoape din hârtie puse la un loc. Atitudinea ei este atât de maternă, că mă opresc brusc. Trebuie să-mi reamintesc că Edie este fiica *mea,* că eu sunt *mama* ei.

Cineva lovește cu o lingură într-un pahar atrăgând atenția tuturor. Când mă întorc îl văd pe Ollie cocoțat pe un scaun. O las pe Nettie să se ocupe de Edie și mă reped înapoi înăuntru. Ce *naiba?*

— Fiți puțin atenți la mine, vă rog, spune Ollie.

Se aud murmure nedumerite în sală și simt că mi se strânge stomacul. Ollie nu e genul care să țină discursuri improvizate; Ollie se gândește cu mult timp înainte la ce vrea să spună, repetă de multe ori, își face fișe. Mă uit în jur după cineva care să mă ajute să-l opresc, însă Nettie este afară cu Edie, iar Patrick e la bar.

— Îmi cer scuze că vă întrerup din conversații și băut, începe el. Însă am sentimentul că nu am spus chiar tot ce voiam despre mama.

Unul câte unul, oamenii își încheie discuțiile, îndreptându-și toată atenția spre Ollie. Un chelner trece cu o tavă cu băuturi pe lângă mine, iar eu pun mâna pe un pahar cu șampanie și îl beau pe nerăsuflate.

— Adevărul este că mama n-a fost cea mai caldă și mai afectuoasă persoană din lume. De fapt, era destul de exigentă. Dacă dădeam peste vreun păianjen sau un șoarece care trebuia omorât, ia ghiciți la cine ne duceam să ne ajute? Vă dau un indiciu: nu la tata.

Lumea începe să râdă ușor. Iar asta mă mai liniștește puțin.

— În copilărie, de câte ori ne vedea că stăm degeaba, mama ne dădea câte o geantă cu haine pentru bebeluși care fuseseră donate și ne punea să le sortăm după mărimi. De obicei protestam, dar ea ne spunea că ar fi fericită să dea hainele noastre și astfel să fim nevoiți să ne îmbrăcăm cu cele din donații, ca să vedem dacă ne mai codim atâta când e vorba să-i ajutăm pe alții. Mi-aduc aminte, spune cu o voce dintr-odată tremurătoare, că odată am împăturit

o jacheţică tricotată de culoare albă şi am pus-o peste celelalte hăinuţe. Mama a observat-o şi a luat-o repede de acolo, spunând că este pătată. Eu i-am zis că probabil o vor accepta şi aşa, iar ea a replicat: „Nu-i treaba mea să le dau ceva ce-ar accepta”.

Trebuie să recunosc că Ollie o imită extrem de bine pe Diana.

— „Treaba mea este să le dau ce merită”.

Îmi aruncă o privire, iar eu încuviinţez cu o mişcare uşoară din cap. Perfect.

— Mama era greu de mulţumit, dar tocmai asta o făcea extraordinară. Şi din cauza asta a fost un colac de salvare pentru mulţi oameni.

— Zău aşa, mă laşi?

Vocea aceasta, care vine din cealaltă parte a sălii, dinspre bar, este răsunătoare şi acuzatoare. Toate capetele se întorc în direcţia ei. Nu-i deloc greu să-l observi pe Patrick, cu un cap şi ceva mai înalt decât ceilalţi oameni care s-au adunat aici.

— Diana n-a fost un colac de salvare, strigă el, a fost un ştreang! Ne-a stors toată viaţa!

Ollie pare şocat. La fel ca majoritatea celor de faţă, fusese atât de captivat de omagiul pe care i-l aducea Dianei, că n-a anticipat o asemenea reacţie din partea cumnatului său. Şi eu sunt uluită. Toată lumea se uită acum la Patrick. Pornesc spre el, dar sala este arhiplină şi înaintez greu, ca şi cum aş merge prin mocirlă.

— Hai să fim sinceri şi să recunoaştem că nimeni nu e supărat c-a murit, am venit aici doar pentru că mâncarea şi băutura sunt gratis! De ce nu? adaugă Patrick şi mă vede încercând să-mi fac loc printre oameni. Nu te mai obosi, Lucy. Am terminat, spune şi ridică paharul. Pentru Diana. Să-i putrezească oasele!

Duce paharul la gură şi îl dă peste cap. Mă uit în jur după Nettie şi o văd într-un colţ. O singură lacrimă i se prelinge pe obraz.

38. LUCY

În trecut…

Îi fac o poză lui Harriet în timp ce doarme pe patul de spital. E învăluită de lumina dimineții și îmi dau seama mai mult decât oricând cât de prețios este acest moment. Dacă lucrurile ar fi luat o altă turnură acum câteva zile, poate că nu mai era lângă mine. Și nu am deloc de gând să iau această a doua șansă pe care am primit-o ca fiind de la sine înțeles.

— Ce mai face îngerașul nostru? mă întreabă Ingrid de la ușă. Ingrid a fost asistenta care s-a ocupat de Harriet. În urmă cu câteva zile mi-a spus cu mândrie că este bunica unui băiețel pe care îl cheamă Felix și care este de aproximativ aceeași vârstă cu Harriet. Poate și din acest motiv s-a dat peste cap să ne ajute – ba chiar mi-a adus o cafea latte de la cafeneaua de pe strada ei după ce m-a auzit spunându-i lui Ollie că nu pot să sufăr cafeaua de la automatele din spital. Sau poate că Ingrid este genul de om care se dă peste cap pentru oricine.

Îmi pun telefonul alături.

— Bine. Doarme.

— Vrei să vă fac o poză împreună?

— Mi-ar face mare plăcere, răspund după o clipă de gândire.

Mă întind repede lângă fetița mea adormită și îmi lipesc capul de al ei. Ingrid ne face poza de foarte aproape. Cadrul surprinde bărbiile noastre, ba chiar și nasul meu, în cel mai mic detaliu. O să păstrez toată viața fotografia asta în inima mea.

— Soacra ta a sunat acum câteva minute, mă anunță Ingrid în treacăt.

Diana a sunat zilnic, de câte două ori pe zi. Când a văzut că nu-i răspund la mobil, a început să sune la spital și să se intereseze de noi la asistente. Știe că Harriet o să se facă bine, pentru că l-am pus pe Ollie să-i dea un mesaj de îndată ce am aflat și noi vestea cea bună. Sunt încă foarte supărată pe ea, însă nimeni nu merită totuși să-și facă griji pentru un copil mai mult decât e cazul.

Simt că Ingrid se uită la mine și oftez. Știe, bineînțeles, și ea ce i-am făcut Dianei – tot spitalul a aflat despre *atac*. Așa i-a zis infirmiera care a venit prima. Un atac. Probabil că este o descriere corectă, deși Diana s-a grăbit să

nege că ar fi fost vorba despre așa ceva. Și a insistat, chiar și după ce a fost dusă pe targă la camera de gardă, că era doar o chestiune de familie, care nu interesează pe nimeni altcineva. Trebuie să recunosc asta – Diana Goodwin ar face absolut orice doar ca să evite să facă o scenă.

— Ai ajuns un fel de eroină aici, să știi, îmi spune Ingrid, uitându-se în fișa lui Harriet. Cred că toate fetele vor să le pocnească în cap pe soacrele lor măcar o dată în viață.

— Chiar și tu, Ingrid?

— Mai ales eu! Iar nora mea sigur ar vrea să mă pocnească din când în când. Sunt convinsă de asta.

— Mă îndoiesc. Aș fi în al nouălea cer să am o soacră ca tine, Ingrid.

— Așa zici acum, îmi zâmbește ea. Dar fii sigură că te-aș scoate din sărite după un timp. La un moment dat, orice nou membru al familiei ajunge să te scoată din sărite.

— Dar de ce întotdeauna se ceartă doar soacrele cu nurorile și niciodată ginerii cu socrii?

Ingrid notează ceva în fișă.

— Ginerilor și socrilor nu le pasă de atât de multe lucruri încât să ajungă să se certe.

— Deci noi ne certăm pentru că ne pasă? mă mir eu.

— Ne certăm pentru că ne pasă *prea mult.*

Acum Ingrid se uită la ceas și mai notează ceva în fișă. După care o pune la capătul patului lui Harriet. E în pragul ușii, pe cale să iasă, dar se oprește și-mi spune:

— Să știi că soacra ta a sunat de foarte multe ori.

— Își iubește nepoata, îi explic eu. Trebuie să recunosc asta.

— Poate, zice Ingrid. Dar vreau să-ți mai spun că, de fiecare dată când am răspuns eu la telefon, prima persoană despre care a întrebat ai fost tu.

•

Ollie ajunge la spital după o jumătate de oră și-i spun că trebuie să plec. Nu mă întreabă unde și sunt sigură că-și închipuie că vreau să mă duc acasă ca să fac un duș sau ca să-mi schimb hainele sau ca să iau ceva pentru Harriet – în felul ăsta am făcut cu schimbul întreaga săptămână. Și eu îl las să creadă asta.

Pe drum, mă gândesc la ce a spus Ingrid. „Ne pasă prea mult”. Mă întreb dacă e adevărat. Dacă nu mi-ar păsa, mi-aș vedea mai departe de viață, acceptând soacra pe care o am. La fel cum face Patrick. Nici el nu se dă în

vânt după Diana, dar, dacă ea nu face ceva anume care să-l enerveze, atunci nu-şi manifestă absolut deloc antipatia. Nu se preface că s-ar înţelege cu ea sau că l-ar deranja asta. De fapt, nu pare în niciun fel afectat de această situaţie. Aşa că am de gând s-o iert pe Diana. Nu pentru că mi-ar fi simpatică sau pentru c-aş crede că fapta ei merită să fie trecută cu vederea. Am de gând s-o iert ca să mă pot elibera. Nu mai vreau să-mi pese atât de mult.

Opresc maşina în faţa casei lor, chiar în spatele maşinii lui Tom – e puţin neobişnuit că maşina lui e acolo, pentru că este zi de lucru. Sun la sonerie, dar nu-mi răspunde nimeni. După câteva minute mai sun o dată.

Durează mult până când apare Diana, dar în cele din urmă o văd apropiindu-se prin geamul uşii.

— Lucy, spune ea.

Clipesc de câteva ori ca să mă conving că este ea. Probabil e prima oară când o văd nemachiată. Părul îi este ud şi pieptănat pe spate, peste capul ei mic şi oval, şi întreaga ei faţă, pielea, genele, buzele, par să aibă aceeaşi nuanţă spălăcită de bej. Îşi duce mâna la piept.

— Dumnezeule! Harriet… a păţit ceva?

— Nu, nu, spun eu repede. Harriet e bine.

Însă Diana tremură. Tremură din cap până-n picioare. Întind mâna şi o sprijin să nu cadă.

— Harriet e bine, Diana, repet eu.

Dar ea continuă să tremure. Îi sprijin umărul cu mâna şi o duc în casă. S-a întâmplat ceva. Diana se uită la mine cu ochi mari şi neajutoraţi. Îmi pun braţul în jurul umerilor ei şi vreau s-o întreb ce s-a întâmplat, dar chiar atunci i se înmoaie genunchii. O prind la timp şi o ajut să se aşeze.

— Tom? strig eu. Tom? Unde eşti?

— Îmi pare rău, începe ea să plângă. Îmi pare atât de rău, Lucy… E vorba de Tom. Iubitul meu Tom.

•

— Tom suferă de SLA, spune Diana. Scleroză laterală amiotrofică. Este…

— Ştiu ce este, zic eu.

Îmi amintesc de campania umanitară din anii trecuţi – participanţii răspundeau provocării de a-şi turna în cap o găleată plină cu apă rece şi gheaţă ca să strângă bani pentru cei care sufereau de boala aceasta şi pentru a-i face pe oameni conştienţi de existenţa şi de pericolele acestei maladii. Evident c-a avut succes această campanie, pentru că până atunci eu nici nu auzisem despre SLA.

— Tom bănuia de ceva timp c-ar avea o problemă, dar nu mi-a spus nimic. Ar fi trebuit să-mi dau singură seama. Avea cârcei. O stare de slăbiciune. A început să scrie mai urât decât Archie. Îi curgea saliva în colţurile gurii.

O lacrimă i se prelinge pe obraz, dar pare că a reuşit să se adune.

— Mi se părea atât de adorabil când îl vedeam salivând. Nici nu ne imaginam că…

Ne aflăm în „camera cea bună”. Diana ţine o pernă în braţe şi se joacă cu firele aurii care sunt ţesute la suprafaţă.

— Boala nu-i va afecta raţiunea, dar îl va lăsa fără pic de putere şi, la un moment dat, nu va mai fi în stare nici să vorbească. Iar atunci când lumea va începe să-l trateze ca pe un copil mic, nu va fi capabil să le spună că nu-i nici prost şi nici surd, adaugă Diana şi o altă lacrimă i se scurge pe obraz. Însă eu n-o să las pe nimeni să se poarte aşa cu el. Nimeni n-o să vorbească cu el aşa cum vorbeşti cu un înapoiat mintal. Voi fi mereu alături de el.

Îşi şterge lacrima de pe obraz şi dă uşor din cap, ca şi cum ar fi fost mulţumită de hotărârea luată. Şi este, cel mai probabil. Nu poate controla felul în care va avansa boala lui Tom, dar poate să controleze felul în care este tratat şi are de gând să facă tot posibilul să fie tratat foarte bine. În ciuda numeroaselor ei slăbiciuni, Diana este o persoană pe care ţi-o doreşti alături. Poate asta-i problema. Niciodată eu nu am simţit că mi-ar fi alături.

— Pot să te ajut în vreun fel? o întreb eu.

Diana ridică deznădăjduită din umeri, cel mai trist gest de felul ăsta pe care l-am văzut. Clipeşte încetişor ca să-şi oprească lacrimile şi strânge în braţe perna decorativă. Mi se pare acum atât de fragilă, că-mi vine să iau un pled şi să i-l înfăşor în jurul umerilor. Niciodată n-am mai simţit nevoia să o protejez pe Diana.

— Diana… încep eu, dar îmi sună telefonul.

Este Ollie.

— Scuze, trebuie să răspund. S-ar putea să aibă veşti despre Harriet.

— Nu-i spune, Lucy. Te rog mult, nu-i spune.

Se uită la mine şi am impresia că şi-a recăpătat puterile. Ochii i-au redevenit limpezi şi severi. Şi-a *revenit.* Iar asta mă mâhneşte, dar mă face să mă simt şi privilegiată într-un mod straniu, pentru că şi-a lăsat garda jos în faţa mea, fie şi doar pentru câteva secunde.

— Bine, zic eu.

Diana întoarce capul şi se uită în altă parte, de parcă ar vrea să ne acorde puţină intimitate ca să putem vorbi în voie.

— S-a trezit Harriet, spune Ollie.

O aud gângurind în fundal și, poate din cauza veștii despre boala lui Tom, îmi doresc acum cu atâta disperare să-mi țin fiica în brațe, că mi se taie respirația.

— M-am gândit că vrei să vii la spital.

— Vreau, spun eu. Chiar vreau. Ajung îndată.

— Mulțumesc, îmi zice Diana, în timp ce-mi pun telefonul în poșetă. Tom vrea să le spună el însuși despre asta copiilor.

E nostim s-o auzi numindu-i „copii” pe Ollie și pe Nettie. Dar probabil că pentru o mamă așa sunt mereu. Și mă întreb dacă nu cumva aceasta este cauza tuturor problemelor noastre.

•

Mă aflu din nou în „camera cea bună”, dar de data asta eu cunosc secretul Dianei și al lui Tom. Nettie și Patrick stau unul lângă celălalt pe canapeaua prea umflată, tăcuți și-ntr-o poziție rigidă. Eu stau față-n față cu Ollie, în câte un fotoliu. Diana și Tom stau unul lângă altul în fața lui Patrick și Nettie.

— Vreți să vă aduc ceva de băut? întreabă Diana și toți clătinăm din cap, nerăbdători să aflăm mai repede motivul pentru care a fost convocată această întrunire de familie.

Pentru că n-am mai avut așa ceva până acum și știu că Ollie presupune că este vorba despre întâmplarea cu Harriet. N-am putut să-l contrazic, pentru că asta ar fi însemnat să mărturisesc ce mi-a spus Diana despre Tom. Și nu vreau s-o fac. În primul rând, pentru că eu cred că doar Tom are dreptul să le dea vestea copiilor săi în al doilea, este prima dată când Diana a avut încredere în mine și mi-a încredințat un secret, iar eu vreau să-i dovedesc că sunt în stare să-l păstrez.

Mă uit la Tom, încercând să văd simptomele SLA-ului. Mi se pare perfect sănătos. Și m-am obișnuit cu ușoara lui gângăveală, ba chiar a ajuns să-mi fie simpatică și mereu am pus-o pe seama faptului că de obicei este puțin cam abțiguit.

— În regulă, n-am de gând s-o iau pe ocolite, spune el. Știți cu toții că v-am chemat aici pentru că vreau să vă spun ceva și probabil vă gândiți că este vorba despre ceva rău… și, îmi pare foarte rău, chiar așa este. Am fost diagnosticat cu sindromul neuronului motor, despre care cred că ați auzit. Este boala pentru care, acum câțiva ani, s-a făcut campania aceea prostească legată de provocarea găleții cu apă rece. Mai este cunoscută și sub denumirea de scleroză laterală amiotrofică sau boala lui Lou Gehrig. Ideea e că-i o boală

degenerativă, care afectează nervii din creier și din măduva spinării care acționează mușchii. La un moment dat, va progresa până când toți mușchii mei vor slăbi, se vor rigidiza și se vor atrofia. Nu voi mai fi în stare nici să merg și nici să vorbesc cum trebuie, nu voi mai fi în stare nici să mănânc sau să beau prea bine, îmi va fi greu chiar și să respir.

Tom vorbește repede și pare vag agasat, însă eu știu că pare așa doar din cauză că este o situație complet nouă pentru el. Pentru că el este întotdeauna cel care liniștește spiritele și rezolvă problemele. Și e chinuitor gândul că tocmai el va fi cel care o să creeze probleme de data asta.

— În fine, asta-i situația și o să încerc să mă descurc cât mai bine, spune el, apoi tace.

Mă surprinde lipsa totală de reacție din partea lui Nettie și Ollie. Nicio mișcare, niciun geamăt – au rămas doar cu ochii mari și clipind repede. Patrick își duce mâna la gură și-și sprijină bărbia în degetul mare.

— O să mori? întreabă Nettie în cele din urmă.

— Sigur că o să mor. Și tu o să mori, și fratele tău, și mama ta, și Lucy, și Patrick… toți o să murim. Însă probabil că eu o să fiu primul. Probabil că o să vă părăsesc în următorii cinci ani. Poate chiar anul următor.

Diana îl ia de mână.

— Nimeni nu trăiește veșnic, spune Tom, așa c-aș vrea să mă bucur la maximum de anul următor. Iar asta înseamnă că-mi doresc să petrec mai mult timp cu familia mea. Cu soția mea, copiii noștri și partenerii lor de viață… adaugă și se uită spre mine. Și cu nepoții mei, dacă mi-o vei îngădui, Lucy. Eu sunt vinovat pentru ce s-a întâmplat cu Harriet. Nu mi-aș ierta-o niciodată dacă nu și-ar mai reveni.

— Bineînțeles că-i poți vedea pe copii, Tom. Ori de câte ori vrei.

— Tată… începe Ollie.

Pare că se duce o luptă înăuntrul lui, dar reușește să continue în cele din urmă.

— Știu că e devreme, dar trebuie să pui lucrurile în ordine. Să stabilești cine va avea împuternicire să acționeze în numele tău, cine să se ocupe de tine. Trebuie să te gândești cine va prelua conducerea afacerii sau cărui partener ai dori să o vinzi, dacă asta ai de gând să faci.

Mă întreb într-o doară de unde știe Ollie toate astea. Vorbește cu atâta siguranță, de parcă nu s-ar ocupa cu recrutarea forței de muncă, ci ar fi un avocat specializat în testamente și proprietăți. Și chiar atunci spune pe un ton stânjenit:

— De asemenea, trebuie să te asiguri că ai testamentul actualizat.

— Scumpule, cred că-i prea devreme ca să vorbim despre asta, intervin eu.

— Totul este aranjat, spune Tom.

Ollie încuviințează:

— Îmi dai voie să te întreb ce prevede?

— Ollie! strig odată cu Diana.

Înțeleg că veștile proaste pot declanșa reacții ciudate. Însă Ollie mi se pare mult prea insensibil.

— N-am nimic de ascuns, spune Tom. După ce voi muri, Diana moștenește absolut tot. Dacă murim amândoi în același timp, toată averea se va împărți în mod egal între voi, copiii noștri.

Mă uit la Ollie. Mi se pare că s-a mai liniștit.

— Nu te gândești niciodată că va fi nevoie să discuți despre toate astea cu familia ta, continuă Tom. În adâncul sufletelor noastre, toți avem convingerea că vom fi nemuritori. Iar ce mi s-a întâmplat mie, trebuie să recunosc, a fost o trezire la realitate.

Încearcă să râdă, dar vocea i se stinge.

— Of, tată… spune Ollie și se duce lângă el și îl îmbrățișează, îmi pare rău. Îmi pare atât de rău.

Tom se sprijină de pieptul lui și închide ochii. Este o scenă impresionantă.

Îmi doresc doar să fi avut loc *înaintea* discuției legate de testament.

39. LUCY

În prezent…

Mi se pare foarte ciudat să fiu din nou în casa Dianei și a lui Tom. Gerard ne-a explicat foarte clar că nu avem voie să luăm decât obiecte de valoare sentimentală, însă ieri Nettie și Patrick au fost aici și au dispărut o mulțime de lucruri. Printre altele, o vază care fusese expusă la vedere în salon. Nu pot să spun că îi acuz. Având în vedere greutățile financiare cu care ne confruntăm, și eu aș putea fi tentată să iau una sau două dintre vazele acelea scumpe. Dar mă simt ușurată că Ollie nu a sugerat așa ceva. În ultima vreme s-a purtat foarte ciudat, iar acum mă bucur să văd că este același bărbat integru cu care m-am căsătorit.

Suntem în bibliotecă și îl văd cum deschide un album cu fotografii de familie, îl răsfoiește puțin, apoi îl pune la loc.

— Nu trebuie să facem asta chiar azi.

— Oricum trebuie s-o facem la un moment dat, spune el. De ce nu acum?

Îl iau de mână, îl conduc la canapea și mă așez lângă el.

— Haide, Ollie. Spune-mi ce te frământă.

El își închide ochii și-și masează fruntea cu degetul mare și cu arătătorul.

— Mi se pare ciudat să fiu acum în casa asta… înțelegi? Nu-mi vine să cred că a murit.

— Nici mie nu-mi vine să cred.

Deschide ochii și se uită în gol.

— Nu mai am părinți. N-ar trebui să mă sperie chestia asta, doar am trecut de patruzeci de ani, dar uite că așa simt. Și, de parcă asta n-ar fi de ajuns, sora mea nu mai vrea să aibă de-a face cu mine.

Clipește de câteva ori de parcă ar încerca să înțeleagă mai bine situația.

— Tu ești tot ce mi-a mai rămas, Luce. Tu și copiii.

— Nu plecăm nicăieri, suntem lângă tine, îi spun eu.

Se uită la mine și dă încet din cap.

Încerc să-mi imaginez cum va arăta viața noastră de acum înainte, având în vedere că suntem ruinați. Va trebui să-mi găsesc un serviciu. Copiii mai mari vor fi nevoiți să intre în programele de *before* și *after school*, iar Edie va

merge la o creșă cu program prelungit. Totul va fi diferit, cu siguranță. Însă nu plecăm nicăieri.

— Arăți altfel în ultima vreme, spune Ollie uitându-se la mine. Nu te mai îmbraci atât de… exotic.

Mă uit la blugii mei negri, la tricoul gri și la balerinii bej-deschis. Pe tricou este o fotografie a Turnului Eiffel, dar este o ținută destul de ștearsă în comparație cu standardele mele. Nici măcar nu am agrafe sau alte accesorii în păr. De fapt, singura bijuterie pe care o port este lănțișorul pe care mi l-a lăsat Diana.

— Ce să spun? Stilul meu… se schimbă, recunosc eu.

— Mi se pare că seamănă cu o ținută de-ale mamei, spune Ollie zâmbind.

Îi zâmbesc și eu. Și nu-i spun că Diana nu avea nicio pereche de blugi și că s-ar răsuci în mormânt dacă ar auzi pe cineva zicând că ea ar fi purtat un tricou cu o poză pe piept. Dar are dreptate când spune că în ultima vreme prefer să mă îmbrac mai simplu și mai practic. Oricât ar părea de ciudat, *probabil* că Diana a jucat un rol în această schimbare a mea.

Ne mai uităm la câteva obiecte, după care hotărâm să plecăm. Dar, chiar când vrem să urcăm în mașină, aud pași pe alee, în spatele nostru.

— Lucy! Ollie!

Ne întoarcem amândoi în același timp. Ahmed și Jones se îndreaptă spre noi. Intru imediat în stare de alarmă.

— Bună, spun eu cu o voce nesigură.

Polițiștii continuă să se apropie. Nu sunt singuri. Lângă Ahmed este o femeie în echipament sportiv, cu o expresie deloc amabilă. Se oprește la câțiva metri de noi.

— El a fost, îi spune ea lui Ahmed. *El.* Sunt sigură.

Ahmed rămâne lângă femeie, iar Jones vine și se oprește în fața noastră.

— Vă putem ajuta cu ceva? o întreabă Ollie.

— Am discutat din nou cu vecinii, spune Jones, încercând să stabilim care a fost ultima persoană care a venit la mama ta înainte de moartea ei.

Se uită în spate, spre femeia în ținută sport, care-l privește fix pe Ollie, dar parcă dintr-o parte, ca și cum i-ar fi teamă să-i întâlnească privirea. De parcă i-ar fi teamă să se uite în ochii lui *Ollie.*

— El a fost, repetă ea, mai tare de această dată.

— Unde să fie? o întreb eu.

— Locuiesc vizavi, zice ea, fără să aibă vreo problemă să se uite în ochii *mei.* Am ieșit să alerg săptămâna trecută, chiar în ziua în care Diana a fost

omorâtă, şi l-am văzut *pe el,* spune arătând spre Ollie cu un gest acuzator, intrând pe poartă.

— Ai fost aici, Ollie? îl întreabă Jones. În după-amiaza când a fost omorâtă mama ta?

Nedumerit, Ollie clatină din cap.

— Nu.

— *Ba da.* Erai îmbrăcat cu… nişte pantaloni bleumarin. Şi o cămaşă în carouri, adaugă femeia dând cu hotărâre din cap, de parcă ar încerca să se convingă singură. Cu alb şi albastru!

— Probabil îl confunzi cu altcineva, intervin eu. Sau poate l-ai văzut în altă zi?

Ambele explicaţii sunt plauzibile. În plus, Ollie are o înfăţişare destul de comună. Înalt, de constituţie medie, păr şaten. Mi-ar fi uşor să demontez declaraţia femeii şi exact asta fac. Până când o imagine îmi vine brusc în minte. Cea a lui Ollie întorcându-se mai devreme de la serviciu în ziua când a murit Diana.

Şi era îmbrăcat cu pantaloni bleumarin şi o cămaşă în carouri albe şi albastre.

40. LUCY

În trecut…

— Sssst, le şoptesc eu copiilor când intrăm în casa Dianei şi a lui Tom.

Evident, în zadar. Pentru copii, e imposibil să fie silenţioşi când merg cu papucii din plastic pe pardoseala din marmură, iar Archie şi Harriet aleargă peste tot, lipăind zgomotos.

În ultima vreme, intrăm singuri în casă. Am senzaţia că Diana nu-i tocmai încântată de situaţie, dar acum, când trebuie să aibă grijă de Tom zi şi noapte, n-ar avea absolut niciun rost să coboare ca să ne deschidă uşa de fiecare dată.

Intru în urma copiilor, ţinând-o în braţe pe Edie, pe care am lăsat-o în scăunelul ei de maşină. De când Tom e în scaunul cu rotile, totul a fost mutat la parter. Mie îmi place casa mai mult aşa. Pentru că este mai multă mobilă, are un aer simpatic şi confortabil, pe care nu l-a avut înainte. Plus că toate sunt la îndemână. Şi, dacă strigi, precis te aude cineva.

— Noi suntem, spun eu când intrăm în camera din spate. Scaunul cu rotile al lui Tom este lângă masă. Diana stă alături şi îi citeşte cu voce tare ziarul, dar se întrerupe cât să-i îmbrăţişeze pe Archie şi pe Harriet. Cei doi copii se aruncă la gâtul ei.

— Acum îmbrăţişaţi-l şi pe bunicul, îi îndeamnă ea.

Ezită amândoi, iar ea dă din cap. *Haideţi!* Sunt uşor speriaţi de Tom în ultima vreme. Are mâinile noduroase şi stă cu capul în piept. E destul de dificil să înţelegi ce spune, dar este hotărât să vorbească în continuare. Cred că e o atitudine admirabilă, însă pentru copii e frustrant: îşi pierd interesul sau – şi mai rău – spun cine ştie ce obrăznicie.

„Bunicu’ scuipă”, spune Harriet. Sau: „De ce-şi ţine bunicu’ capul aşa?”. „Să ştii că bunicul te aude”, îi spun eu, cu falsă voioşie.

Însă Diana nu trece peste asta la fel de uşor ca mine. În urmă cu vreo două săptămâni le-a cerut lui Archie şi lui Harriet să-şi imagineze cât de greu ar fi să vrei să spui ceva şi să nu te asculte nimeni. După câteva minute, Archie a venit la mine şi mi-a zis că o să-l asculte întotdeauna pe bunicu’ şi trebuie să recunosc că, de atunci încoace, a fost foarte răbdător cu Tom. Însă Harriet n-a fost atât de înţelegătoare şi mi-a zis că nu pricepe de ce bunicu’ nu se poate

uita la televizor, fără să se mai obosească să vorbească cu noi. Nu știu dacă să mă consolez cu faptul că-i doar un copil sau dacă să mă simt răspunzătoare pentru că va insista să stea pe capul oamenilor care o vor asculta atunci când va fi mare.

Nu va mai dura mult. De luni întregi Tom se internează periodic în spital, cu infecții ale căilor respiratorii superioare, cu dificultăți de respirație, cu dureri și o stare generală proastă. Diana nu stă nicio clipă locului: îl hrănește, îi schimbă poziția în scaun, îi dă medicamentele. Vorbește la telefon cu doctorii și asistentele, dă indicații, face tot felul de aranjamente. Parcă a devenit un fel de anexă a lui Tom – nu trebuie decât să se uite la ea și imediat Diana sare de pe scaun și se ocupă de el.

Boala lui Tom a dus la încetarea temporară a disputelor din familie. Ne purtăm acum ca o echipă și colaborăm foarte bine – îl ducem la consultații, aducem mâncare, ne ducem în cealaltă parte a orașului ca să luăm diverse accesorii menite să-l facă să se simtă puțin mai bine. Însă avem toți inima frântă. Și eu sunt zdrobită de durere. Nu-mi pot imagina această familie fără el.

Mă uit la Diana, care-i șterge din când în când colțurile gurii. Acum îi spune ceva și el strânge din ochi și-și arcuiește buzele, iar eu știu că încearcă să zâmbească. O să suferim cumplit atunci când Tom va muri. Însă cel mai rău va fi pentru Diana. Nu-mi dau seama ce va face. Nu știu dacă va fi în stare să meargă mai departe.

41. LUCY

În prezent…

— L-au arestat pe Ollie? mă întreabă Nettie.

Stă pe jos în livingul din casa noastră, înconjurată de piese de Lego. Patrick joacă leapșa cu copiii pe un traseu inventat de el, cu cratere imaginare de vulcani în plină erupție și perne pe care trebuie să te urci ca să nu-ți arzi picioarele. Când femeia în echipament sportiv l-a identificat pe Ollie drept bărbatul care a venit la Diana acasă în ziua morții ei și Jones a spus că vrea să discute cu el la secție, eu am sunat-o pe Nettie și am întrebat-o dacă poate să stea cu copiii. (Nu i-aș fi cerut niciodată să facă ceva pentru mine personal, dar știam că nu mă va refuza dacă este vorba despre copii și chiar că aveam nevoie de ajutorul ei.)

— Nu, s-a dus doar ca să răspundă la niște întrebări. Se întoarce repede.

În realitate, habar n-am dacă va fi așa. Ollie nu era arestat atunci când a plecat cu Jones și Ahmed, dar nu înseamnă că nu l-au arestat după aceea. Și nici nu știu dacă se va întoarce peste cinci minute sau peste cinci ani. *Tot* ce știu este că purta într-adevăr o cămașă în carouri albe și albastre în ziua în care a murit Diana… și că a venit acasă mai devreme de la serviciu, cu toate că nu se simțea rău.

Acum mă întreb de ce.

Nettie este trasă la față și foarte îngrijorată. E mai mică decât Ollie cu șase ani, dar întotdeauna a părut mai mare. Și, cu toate neînțelegerile dintre noi, știu cât de mult își iubește fratele.

— Te simți bine? o întreb.

Imediat i se umplu ochii de lacrimi. Dau la o parte piesele de Lego și mă așez în genunchi lângă ea.

— Îmi pare rău, spune și scoate o batistă din mânecă și-și șterge ochii. Nu știu ce am… mi se pare că au venit prea multe dintr-odată.

Stau stingherită lângă ea. Pe vremuri aș fi îmbrățișat-o, dar, pentru că relația dintre noi nu mai este la fel, îmi pun în schimb o mână pe umărul ei, încercând s-o liniștesc. Și rămân complet uimită când, în chip de răspuns, își aruncă brațele în jurul gâtului meu și mă îmbrățișează.

— Gata, gata, murmur eu. E în regulă.

Dar nu este. Nimic nu e în regulă. Mi se rupe sufletul pentru Nettie. Chiar și fără toate câte se întâmplă acum… Încă îmi amintesc durerea pe care am simțit-o când mi-a murit mama de parcă ar fi fost ieri. Și mă gândesc că am asta în comun cu Nettie acum. Sigur, e mai mare decât am fost eu când mi-am pierdut mama, dar mă îndoiesc că există pe lumea asta vreo pierdere mai dureroasă decât cea pe care o simte o fiică rămasă fără mamă.

— Scuze, zice Nettie, desprinzându-se de mine și ștergându-și ochii și obrajii.

— Te rog. N-ai de ce să-ți ceri scuze.

— Doar că… faptul că sunt aici… Copiii. Jucăriile… mi-e foarte greu. Mă tot gândesc… la ce n-o să am niciodată.

— Ce n-o să…?

Abia acum înțeleg. Nu-i îndurerată pentru că și-a pierdut mama. Nici măcar din cauza lui Ollie nu-i tristă. E mâhnită din cauza… infertilității ei.

Mă dau mai la o parte.

— Credeam că ești abătută din cauza mamei tale. Pentru că Ollie a fost dus la interogatoriu.

— Dar toți am fost interogați de poliție! exclamă Nettie, dând nepăsătoare din mână. Nu-i mare scofală.

— Nu-i *mare scofală?* Nu ai aflat despre perna aia decorativă? Nu ți-au zis polițiștii că se pare că cineva a sufocat-o pe Diana?

Cu un aer absent, Nettie începe să adune piesele de Lego și le pune înapoi în coșul lor.

— În etapa asta a vieții mele, spune ea cu o voce stinsă, credeam că o să strâng piesele de Lego de pe podeaua *mea.* Că o să șterg mâzgăliturile de pe pereți. Credeam că o să mă duc în fiecare weekend la serbările de la școală și la lecțiile de balet. Tu ai absolut tot ce-mi doresc eu, Lucy.

Mă uit la ea. Mă uit cu foarte multă atenție. Corpul ei este în fața mea, dar sufletul și mintea îi sunt în altă parte. Și îmi trece prin cap că este de mult plecată în locul acela.

— Chiar am crezut că o să mă ajuți, zice ea și izbucnește în plâns.

— Nettie…

Simt o mișcare în colțul camerei și îl văd pe Patrick apropiindu-se. Ceva îmi spune că stă de ceva timp acolo.

— Cred c-ar fi bine s-o duc acasă, mă anunță el.

Îi ia geanta și haina și, pentru prima dată, mă întreb cum este pentru el să

trăiască permanent confruntându-se cu această obsesie a lui Nettie de a avea copii. N-are cum să nu te afecteze așa ceva.

— De ce nu mai rămâneți un pic? spun eu. Să vă fac niște… ceai?

Nettie se ridică în picioare, dar privește în gol.

— Patrick are dreptate, zice ea mecanic. Ar trebui să plecăm.

42. LUCY

În trecut…

— Haideți, intrați, spun eu. Sunt gustări în camera din spate.

Stau în pragul ușii duble din casa lui Tom și a Dianei, întâmpinând grupurile de oameni care au participat la înmormântarea lui Tom. Ceremonia a avut loc la Saint Joan of Arc, biserica din colțul străzii, așa că majoritatea persoanelor, chiar și cele mai în vârstă, au preferat să vină pe jos până aici. Ziua este rece și senină. Soarele strălucește și toată lumea spune că Tom are ceva de-a face cu asta și poate că au dreptate. Dacă există viață dincolo de moarte, a spus Ollie în omagiul adus tatălui său, cu siguranță că acesta ar fi pretins din primul moment tot ce este mai bun, inclusiv un soare care să strălucească.

Tom a murit vinerea trecută, în urma unei infecții respiratorii. Ar fi vrut să se stingă acasă, așa că Diana se luptase din răsputeri ca să-i îndeplinească dorința. Dar, în cele din urmă, au fost amândoi nevoiți să accepte faptul că nu se putea. Boala lui avansase repede, mai repede decât se așteptau doctorii, iar în ultimele câteva luni nu mai fusese capabil să respire fără ajutorul aparatelor și nici să facă orice altceva. Din fericire, făcea Diana totul pentru el.

Aproape întreaga zi, Edie a stat la Nettie în brațe, iar ceilalți copii s-au zbenguit prin casă de parcă ar fi fost o petrecere, nu o comemorare. Până și Archie, care a fost copleșit de emoție la biserică, pare că s-a mai liniștit acum. Și-a scos cravata, pe care vrusese neapărat s-o poarte și pe care o împrumutase de la Ollie, și acum o fugărește pe Harriet printre picioarele invitaților.

— Archie! îi șoptesc eu atrăgându-i atenția. Ce-ar fi să vă duceți să vă jucați la etaj? Poți să dai drumul la televizor, dacă vreți.

Și se fac nevăzuți cât ai bate din palme.

Chelnerii se plimbă prin casă cu tăvi încărcate cu gustări. De-a lungul unui perete a fost instalată o masă lungă cu sandviciuri, sucuri, fursecuri și vin. Diana a reușit cumva să se ocupe de toate detaliile, așa încât atmosfera este primitoare, dar nu festivă, sobră, dar nu deprimantă. Tom ar fi fost încântat.

Rolul pe care mi l-a atribuit Diana este să-i întâmpin pe oaspeţi la sosire. Nu-i mare lucru. Oamenii intră, îmi spun că a fost o ceremonie minunată şi că le pare extrem de rău pentru pierderea noastră. Eu le urez bun-venit şi le arăt de unde îşi pot lua ceva de băut sau un sandvici cu pui. În urmă cu un an aş fi zis că Diana mi-a dat sarcina asta ca să scape de mine sau pentru că n-aş fi capabilă de mai mult. Însă astăzi, ştiind exact motivul pentru care mi-a dat această îndatorire, simt nevoia să mă dedic cu totul acestui rol.

Din locul meu de lângă uşă, o văd din când în când pe Diana, care stă pe lângă invitaţi primind condoleanţele. O face cu cea mai desăvârşită graţie şi stăpânire de sine. S-a ocupat singură de tot, cu excepţia discursului de omagiere, pe care i l-a încredinţat lui Ollie, care s-a descurcat de minune. M-am uitat la Diana în timpul ceremoniei şi am văzut-o stând complet nemişcată şi am simţit o dorinţă aproape nestăpânită să mă duc lângă ea şi, poate, să o ţin de mână. Acum îmi pare rău că n-am făcut-o.

— Vă rog, poftiţi, spun eu unui alt grup de invitaţi care au intrat pe poartă.

Îi sprijin braţul unei doamne care trebuie să aibă în jur de nouăzeci de ani, ajutând-o să urce cele trei trepte până în casă. Îmi surâde şi îmi zice:

— Mulţumesc, draga mea.

Cuvântul ăsta mă face să mă gândesc la mama. „Lucy, draga mea, e gata cina”. A trecut multă vreme de când nu mi-a mai zis cineva aşa. Uitasem cât de plăcut e să simţi că eşti dragă cuiva.

— Scuzaţi-mă, doamnă.

Mă întorc şi dau cu ochii de un chelner îmbrăcat cu un sacou cenuşiu.

— Nu o găsesc pe doamna Goodwin.

Mă uit în jur. Camera e plină de oameni. Murmurul conversaţiilor este mai puternic acum, iar mesele şi polițele sunt pline de farfurioare cu resturi de tartine. Diana nu se vede nicăieri.

— Oh… în fine, de ce anume o căutaţi?

— Voiam să întreb dacă să începem să servim ceaiul şi cafeaua.

— Nu văd de ce nu, spun şi mă uit spre aleea goală, hotărând că pot să-mi părăsesc postul fără nicio problemă. O să încerc s-o găsesc pe Diana.

Cutreier zona de la parter. O găsesc pe Nettie în curtea din spate, tot cu Edie în braţe.

— Lucy, unde-i geanta pentru scutece? Edie e gata pentru somn şi vreau să-i dau suzeta şi mieluşelul.

— În dormitorul din capătul scării. Tot acolo am pus şi pătuţul portabil. Ai văzut-o pe Diana?

Nettie clatină din cap.

— O caută și unchiul Dave. El și mătușa Rose se pregătesc să plece și vor să-și ia la revedere.

Nettie urcă la etaj cu Edie în brațe, iar eu continui să-mi fac loc prin mulțime, căutând-o pe Diana. În camera din față, Ollie îl ascultă pe vărul său Pete povestindu-i o întâmplare cu un măgăruș.

— Lucy! strigă el când mă vede. Unde-i mama? Toată lumea întreabă de ea.

— O caut.

Urc la etaj, dar fără mari speranțe – Diana și Tom n-au mai folosit spațiul acesta de un an. Ușa de la primul dormitor – cel în care pregătisem pătuțul lui Edie – este închisă, așa că trec în vârful picioarelor mai departe. Mă uit în camera următoare, unde Harriet și Archie stau tolăniți pe pat, cu ochii la televizor și cu gurile căscate. Ușa de la următoarea cameră, fostul dormitor al lui Tom și Dianei, este la rândul ei închisă. Șovăi puțin, apoi bat ușor.

— Diana?

Nu primesc niciun răspuns, așa că intru. N-am mai fost niciodată aici și, sincer, aranjamentul dinăuntru mi se pare ușor ridicol. E alcătuită dintr-un hol, un living, dormitorul efectiv (deși Tom și Diana au dormit la parter de mai bine de un an) și o baie cam de dimensiunile fostei noastre căsuțe. Și, în spatele ultimei uși, se află un dressing care ar face-o să plângă de invidie pe Carrie Bradshaw[{20}], prevăzut cu multe dulăpioare și o scară mobilă care se poate mișca de la un perete la celălalt. În mijloc este o sofa și pe ea stă Diana, cu capul în mâini.

— Diana?

Își ridică ochii spre mine. Plânge, dar ochii nu i s-au umflat și nici nu s-a înroșit. Nici rimelul nu i s-a întins. Diana reușește să-și păstreze stăpânirea de sine chiar și atunci când *plânge*.

— Te simți bine?

Mi se pare teribil de vulnerabilă în starea asta de acum. Ridică foarte puțin din umeri, de parcă efortul ar fi prea mare. Apoi oftează.

— De câte ori poți să repeți aceleași lucruri? *Da, a fost o ceremonie foarte frumoasă. Da, soarele strălucește. Da, lui Tom i-ar fi plăcut cu siguranță.* Mi-am făcut norma, așa că m-am ascuns aici.

Încuviințez.

Se uită în jur.

— Cât de absurdă e chestia asta, nu crezi? Evident c-a fost ideea lui Tom.

Nu cred că am haine nici măcar cât să umplu dulapul ăla, spune şi arată spre unul dintre numeroasele dulapuri din dressing. Însă Tom a fost mereu foarte exagerat. Mai mult înseamnă mai bine. E ciudat că m-am îndrăgostit de el, nu? adaugă şi râde, fără să aştepte răspunsul meu. Probabil că acum ar trebui să mă mut într-o casă mai mică. N-are niciun rost să rămân singură aici. Dar acum că nu mai e, nu sunt sigură c-aş putea să plec. Tom face parte din casa asta. Îl simt pretutindeni în jur.

— Şi eu îl simt, spun.

Diana se uită cu atenţie la mine. Îşi strânge buzele şi, pentru o clipă îngrozitor de lungă, am sentimentul că o să clacheze. Colţurile gurii i se încovoaie, bărbia i se cutează. Dar, în al unsprezecelea ceas, îşi recapătă autocontrolul.

— Probabil că mă caută toată lumea, zice ea pe un ton înspăimântător de normal. De asta ai venit?

Nu se mişcă încă, dar văd că se pregăteşte să o facă. Îşi va şterge ochii şi-şi va aranja bluza şi va coborî şi va face ce trebuie să facă. În fond, asta este ceea ce face Diana întotdeauna. Însă astăzi nu ar trebui să facă asta. Aşa că mă mulţumesc să clatin din cap.

— N-a observat nimeni c-ai dispărut, îi spun. Totul e sub control. Poţi să stai aici cât de mult vrei.

•

Îmi petrec după-amiaza făcând conversaţie cu oameni pe care nu i-am mai văzut niciodată, acceptând donaţii pentru fundaţiile care se ocupă de cei care suferă de boala neuronului motor şi de finanţarea cercetărilor pentru descoperirea unui tratament eficace. (Diana a cerut invitaţilor să facă donaţii în loc să aducă flori şi, cu toate că nu cred că nu s-a referit neapărat la donaţii în bani, mă pomenesc cu un plic cu o sumă exorbitantă. Îmi propun să mă interesez mai târziu cum să fac să ajungă banii aceştia la beneficiari.)

Semnez pe factura firmei de catering şi deschid poarta din spate atunci când e timpul ca angajaţii să plece, după care mă duc la bar şi încep să servesc eu însămi lumea cu băuturi. Patrick şi Nettie au băut deja prea mult, iar când Nettie îmi mai cere un pahar cu vin, îi ofer în schimb o ceaşcă cu ceai, deşi mă îndoiesc c-o s-o bea.

La şapte seara, copiii dorm buştean la etaj.

La opt seara, invitaţilor rămaşi li se face din nou foame şi comand mai multe pizze.

Din câte ştiu, Diana este în continuare în dressing. Le-am spus tuturor că

nu se simte bine și că s-a dus mai devreme la culcare, sperând ca invitații să înțeleagă aluzia și să plece. Dar se pare că nu s-a întâmplat așa.

La zece seara, pregătesc o tavă cu sandviciuri. Nettie e beată criță și Patrick e într-o stare asemănătoare. În comparație cu ei, Ollie pare relativ treaz, iar după ce pleacă Pete și restul verilor, vine să mă ajute cu Nettie.

— Haide, Nettie, mănâncă un sandvici, o rog. Vrei încă o ceașcă de ceai?

— Vreau niște vin, răspunde, clătinând, ursuză, din cap.

— Cred c-ai băut suficient, Nets, îi zice Ollie. Și oricum nu mai avem vin.

— Numai mama-i în stare să se zgârcească la băutură la ceremonia propriului soț, bolborosește Nettie.

Mai încerc o dată să-i dau un sandvici cu carne de vită și hrean, dar îl împinge la o parte.

— Nici măcar n-a venit aici să vorbească cu oamenii! Ar trebui să dea dovadă de mai mult respect față de memoria tatei. Și o să vândă repejor casa, stați să vedeți. Și-apoi o să fie de parcă tata nici n-ar fi existat.

— Nu cred c-o să vândă casă, încerc eu să o calmez.

— *Ba da!* mă contrazice Nettie. O cunosc pe mama. Probabil că o să-și lase toată averea unui adăpost pentru câini.

Plec de lângă ei și mă duc la bucătărie. Trebuie să scot farfuriile din mașina de spălat vase și-n plus nu te poți înțelege cu Nettie în starea în care este acum. Mă gândesc ce face Diana în apartamentul uriaș de la etaj. Mă întreb dacă s-a mișcat de acolo de când am coborât eu. Îi pregătesc o farfurie cu sandviciuri și o ceașcă cu ceai, urc și intru. Acum stă întinsă pe pat, dar are ochii deschiși. Se uită în tavan.

— Majoritatea invitaților au plecat, spun eu și așez pe noptieră farfuria și ceașca. Patrick și Nettie sunt încă aici, dar am să le chem un taxi. Casa e oarecum în ordine, dar vin mâine și te ajut să dai cu aspiratorul și cu mopul.

Diana se uită la mine, dar pare că se uită prin mine.

— Ți-am adus niște sandviciuri și puțin ceai, în caz că ai chef să mănânci ceva.

Aștept puțin, dar ea nu spune nimic în continuare. Așa că mă întorc și o iau pe hol spre ușă. În timp ce ies din cameră o aud spunând cu voce stinsă:

— Îți mulțumesc, draga mea.

43. DIANA

În trecut…

Tom a ținut morțiș ca Ollie să nu afle niciodată că nu este fiul lui. Inițial, nu am fost de acord, dar nu am reușit să-l conving.

— Nu cred că-i bine să-l mințim, Tom. Nu trebuie să ne mințim copiii.

— Mda, lumea tot asta zice. Dar de ce trebuie să fie o regulă generală? N-ar fi mai bine să analizăm care ar fi riscurile și care ar fi avantajele? Nespunându-i adevărul lui Ollie, am risca să afle mai târziu și să ne acuze că l-am privat de relația cu tatăl biologic, care, dacă-mi este permis să adaug, n-a vrut să știe de el niciodată. Dar care ar fi avantajele dacă *nu*-i spunem? Ollie va crede mereu că s-a născut într-o familie cu doi părinți care se iubesc și care l-au dorit. Va crede că are o soră bună. Va avea parte de tot echilibrul emoțional al copiilor proveniți din familii biparentale. Merită să-l lipsim de asta, doar ca să nu ne acuze mai târziu? În fond, la ce sunt buni părinții, dacă nu să-i învinuiești pentru problemele tale?

Atât de neclintit fusese Tom, că, până la urmă, am fost de acord cu el. Nu prea avea logică dorința lui, dar, dacă era dispus să ducă secretul cu el în mormânt doar de dragul echilibrului emoțional al fiului meu, nu credeam că aș fi fost în măsură să mă opun. M-am gândit că e genul de hotărâre pe care o ia de regulă un tată adevărat.

Așa că-l las să facă așa cum crede de cuviință.

•

Tom nu mai este aici.

M-am străduit atât de mult timp să nu las la iveală partea mea vulnerabilă, încât am și uitat cât de reconfortant este să fii vulnerabil. De când mă știu a fost nevoie să fiu puternică pentru familia mea. Și e util să fii puternic. Te face să te simți pregătit să înfrunți și să ieși biruitor din orice încercări. Din cauza asta am trăit așa cum am făcut-o, muncind din greu, fără să mă las copleșită, fără să permit mă las copleșită de vreo slăbiciune. Dar puterea este supraevaluată. Iar vulnerabilitatea și faptul că ești uneori copleșit sunt surprinzător de plăcute.

Tom nu mai este aici.

Stau întinsă pe canapeaua de la parter şi mă uit la şemineul în care nu arde focul. Omul care îl curăţă vine marţea şi joia, iar astăzi este miercuri, ceea ce-i o uşurare pentru mine. Aş putea să-i dau telefon şi să-i spun să nu mai vină. Pot să fac singură curăţenie în casă.

Nu fi caraghioasă! mă ceartă Tom în gândurile mele. Dar nu-i nimic caraghios în asta. Sincer, mereu mi s-a părut că oamenii angajaţi să se ocupe de curăţenie mai mult mă încurcă decât mă ajută. Iar în zilele de curăţenie mă agitam ca nebuna încă din zori, încercând să fac ordine, ca nu cumva să fiu considerată leneşă şi nesimţită, după care nu-mi doream decât să dispar mai repede de acolo, pentru că-mi era imposibil să suport să stau degeaba în timp ce o tânără imigrantă (întotdeauna imigrantă) se muncea transpirând ca să cureţe toaleta soţului meu. Tom nu mi-a împărtăşit angoasele acestea în privinţa oamenilor care se ocupau de curăţenie. Dacă se întâmpla să fie acasă, cel mai adesea ar fi stat tolănit pe canapea, cu ziarul şi cafeaua. Îmi aduc aminte că odată l-am văzut cum a ridicat mai întâi un picior şi apoi pe celălalt pentru ca fata să poată da cu aspiratorul pe sub tălpile lui. Şi i-a făcut cu ochiul şi fata s-a hlizit. Numai Tom putea să scape basma curată din aşa ceva.

Tom nu mai este aici.

Nu sunt singură. Nu trebuie decât să dau un telefon şi cineva ar veni să-mi ţină de urât. Precis Ollie ar veni. Ar pleca de la birou într-o clipită şi ar da fuga aici, bucurându-se că are ocazia să facă o faptă bună pentru bătrâna lui mamă. Probabil din cauza asta îi merge afacerea atât de prost – nu-şi cunoaşte priorităţile. Trebuie să rămână la serviciu şi să câştige bani ca să-şi poată întreţine soţia şi copiii.

Şi Nettie ar veni dac-aş ruga-o – dacă nu face cine ştie ce tratament de fertilitate. Sunt pe o poziţie înaltă în lanţul ei trofic, dar nu cea mai înaltă, exact aşa cum ar trebui să fie. În plus, mi se pare că are ceva probleme personale. De când Patrick a fost zărit cu necunoscuta aceea în Daylesford, am mai auzit şi alte zvonuri. Cineva l-a văzut în Bright, altcineva în Albury. Se pare că este un bărbat foarte ocupat. Odinioară l-aş fi luat la rost, i-aş fi cerut să se explice. Dar acum, abia dacă mai am putere să mă dau jos din pat.

Aş putea s-o chem pe Kathy. Sau pe Liz. Sau pe Jan. Toate m-au sunat şi mi-au dat mesaje şi s-au oferit să-mi aducă de mâncare sau să mă scoată în oraş. Acum câteva zile, Liz a reuşit să mă convingă să merg la Baths să bem ceva – şi încă nu mi-am revenit complet. Mi s-a părut totul atât de firesc, atât de ca pe vremuri… iar eu nu mă simt deocamdată pregătită să mă întorc la viaţa de dinainte, la viaţa normală. Tom a murit. Aşa că nu mă interesează să

aflu ce prostii a mai făcut nora ta, sau de ce te-ai certat cu soţul tău, sau cum te trădează vezica atunci când râzi sau strănuți, sau cu cine te-ai mai întâlnit în parcul pentru căţei. Nu mă interesează nimic din toate astea.

Pentru că *Tom nu mai este aici.*

Mi-e dor să-l simt. Chiar şi acum o săptămână, când era pe moarte, tot mai puteam să întind mâna şi să-l ating. Întotdeauna corpul lui a emanat căldură. Căldura asta a fost superputerea lui. Oamenii voiau să fie conduşi de el. Prietenii voiau să-i stea în preajmă. Copiii noştri l-au iubit mai mult decât mă iubesc pe mine.

Eu l-am iubit cel mai mult.

Știu că mamele nu ar trebui să vorbească aşa. Dar este purul adevăr. Menirea mea în viaţă a fost să-l iubesc pe Tom Goodwin.

Sună cineva la uşă. Mă fac că nu aud. Mă simt pe canapeaua asta ca într-o barcă de salvare, în vreme ce lumea exterioară este un ocean plin cu rechini. Iau pledul şi mi-l înfăşor în jurul umerilor, sperând să mă ia somnul şi să rămân cufundată în braţele lui până mai târziu, când o să-mi pun pijamaua şi o să alunec în bezna confortabilă a nopţii. Poate o să-mi prăjesc o felie de pâine şi o să-mi fac un ceai şi o să dau drumul la televizor, ca să alung liniştea din casa asta mare şi veche. Sunt nopți când mă prefac că Tom încă este aici. Mă prefac că mă ocup de el, că-i masez muşchii contractați sau îi mai dau o înghiţitură de apă. Mi se par incredibil de încântătoare momentele acestea pe care le-am împărtăşit în ceasurile de dinaintea ivirii zorilor, aceste momente de intimitate, când nu eram decât noi doi împotriva lumii întregi.

— Vin imediat, iubirea mea, şoptesc eu în casa pustie. O să te simți imediat mai bine.

Soneria se aude din nou.

— Du-te tu şi deschide, Tom, murmur eu şi închid ochii.

44. LUCY

În prezent…

S-a făcut deja întuneric atunci când aud cheia răsucindu-se în broască. Nettie și Patrick au plecat, copiii dorm, iar eu stau pe canapea, cu urechile ciulite în tăcerea din jur, privind în gol.

— Ollie? Tu ești?

Aud zgomotul cheilor lăsate în cutia de lângă ușă, după care Ollie apare în living. Se trântește pe canapea, își sprijină capul pe perna spătarului și închide ochii.

— Ce s-a întâmplat? îl întreb eu.

— M-au interogat, spune el fără să deschidă ochii.

— În legătură cu ce?

— Cu tot.

— Ollie…

— Serios, spune deschizând ochii, m-au interogat în legătură cu *absolut* tot. Ce am făcut în ziua când a murit mama, în ce relații eram cu ea. M-au întrebat cum mă împac cu Nettie, despre relația cu tine. M-au întrebat despre afacere.

— Despre *afacere?* întreb, încruntându-mă. De ce-i interesează asta?

— Păi, în mod evident, știau că treburile nu mergeau prea bine. Și aveau toate rapoartele financiare cu datele referitoare la profit și pierderi. Se pare că datoriile reprezintă un mobil foarte puternic pentru un asasinat.

— Dar tu n-ai avut nimic de câștigat de pe urma morții ei!

— Da, dar *nu știam* asta… după cum a avut Jones amabilitatea să sublinieze.

— Diana urma să-ți spună.

— Ce zici? întreabă Ollie uitându-se spre mine.

— Zic că… sunt sigură că ar fi urmat să-ți spună. Normal că Diana ți-ar fi spus despre asta.

— Sincer să fiu, spune Ollie ridicând din umeri, nu știu. L-am văzut pe Eamon la secție, adaugă încruntându-se. Și el era la interogatoriu.

— În legătură cu moartea mamei tale?

— Presupun. Cine știe?

Ollie se lasă cu totul pe pernele canapelei, cu un aer învins.

— Îmi dai voie să te întreb ceva, Lucy?

— Sigur.

— Tu crezi că eu am omorât-o pe mama?

Mă uit la el, la toate trăsăturile pe care le cunosc atât de bine – la fața lui colțuroasă, la ochii căprui și plini de devotament, la linia curbată a pieptului său.

— Nu. Dar cred că minți în legătură cu ceva. Și vreau să-mi spui despre ce este vorba.

45. LUCY

În trecut…

Niciodată n-am crezut în soartă sau în „presentimente”, dar, în timp ce merg cu maşina pe Beach Road, simt neaşteptat nevoia să trec pe la Diana. De fapt, iau hotărârea asta atât de brusc, că aproape dau peste un biciclist de pe banda de lângă bordură şi ajung să-i fac semne disperate de părere de rău, în vreme ce el îşi scutură pumnul spre mine.

— Scuze, las eu să mi se citească pe buze, iar el îmi arată degetul mijlociu.

Intru pe aleea din faţa casei Dianei. Evident că n-o să-i facă plăcere că apar neanunţată, dar, de la înmormântarea lui Tom, mă gândesc mereu la ea. Precis că se simte îngrozitor de singură în casa asta mare. L-am rugat de câteva ori pe Ollie să o sune şi el a sunat-o şi de fiecare dată mi-a spus:

— Părea că-i bine. Poate un pic cam tristă şi fără vlagă, dar e normal în situaţia asta.

Bineînţeles că-i normal. Dar asta nu înseamnă că nu i-ar face bine să aibă o prietenă alături. Dacă mă considera astfel.

Sun la uşă. Nu-mi răspunde nimeni, aşa că apăs pe clanţă. Uşa este deschisă.

— Bună! strig eu. Diana? Sunt Lucy.

O găsesc în bârlog, întinsă pe canapea.

— Diana?

Dar nu primesc niciun răspuns, nu-şi ridică nici măcar capul de pe pernă.

Şi atunci îmi dau seama. Ceva nu e deloc în regulă.

•

Diana se uită pe geamul maşinii, fără ţintă, parc-ar fi în transă. E îmbrăcată în „uniforma” ei de toate zilele: pantaloni bleumarin, bluză albă, perle la gât – numai că hainele par şifonate, de parcă le-ar fi purtat şi ieri şi le-ar fi lăsat aruncate pe jos până azi. S-a încălţat cu pantofi sport de culoare neagră, nu cu escarpeni sau balerini bej, iar părul îi stă lipit de cap într-o parte (probabil pe partea pe care a dormit) şi nu s-a mai obosit să-l tapeze. N-a spus niciun cuvânt de când s-a urcat în maşină, n-a făcut nici măcar un comentariu sarcastic atunci când m-a văzut ştergând firimiturile de pe scaun înainte să se

așeze.

— Te simți bine, Diana? o întreb eu când ne oprim la semafor.

Se uită la faleza care înaintează odată cu strada, spre plaja din Brighton, la tinerii care fac surfing cu zmeie, zburând încoace și încolo de-a lungul orizontului, dar am senzația că, de fapt, nu vede nimic din toate astea.

— Da, răspunde ea după un timp, tocmai când mă pregăteam s-o mai întreb o dată.

Mă oferisem să-l sun pe Ollie („Nu, are prea multă treabă la birou”) sau pe Nettie („În ultima vreme nu se mai gândește decât la cum să facă un copil!”), dar pare că se mulțumește cu compania mea. Zice că nu-i bolnavă, dar este limpede că nici bine nu-i este. Așa că o duc la doamna doctor Paisley, medicul ei de familie.

Intru în parcare și opresc, însă Diana rămâne în continuare nemișcată.

— Gata, spun eu cu o veselie atât de falsă, că mi se face rușine. Am ajuns.

În cele din urmă, se pune în mișcare, dar foarte încet, de parcă ar fi mult mai în vârstă decât în realitate. Intră în sala de așteptare și se așază pe un scaun, lăsându-mă pe mine să vorbesc la recepție. Nu e deloc femeia pe care o cunoșteam. Diana a fost foarte tristă de când a murit Tom, dar astăzi mi se pare aproape ca un copil. Firește că e mai ușor să ai de-a face cu ea când e în starea asta. Numai că eu nu vreau să „am de-a face cu ea”. E șocant să vezi că o persoană atât de stăpână pe sine a devenit atât de… neajutorată.

Anunț la recepție că am sosit și apoi mă așez lângă ea și așteptăm. Diana ia revista pe care i-o întind, dar nu o deschide. Nici eu nu o deschid pe a mea. După câteva minute, când este chemată în cabinet, o întreb:

— Vrei să vin și eu cu tine?

Ridică din umeri, ceea ce bănuiesc că e un răspuns afirmativ.

Doamna doctor Paisley este o femeie în jur de cincizeci de ani, grăsuță și zâmbitoare, îmbrăcată într-un caftan în culori vii. Se pare că Diana vine la ea de ani buni.

— Bună, ne salută doctorița de la birou și-și rotește scaunul spre noi, întinzând apoi mâna spre mine. Eu sunt Rosie. Îmi pare bine de cunoștință. Am aflat vestea legată de moartea lui Tom, adaugă apoi uitându-se la Diana. Îmi pare foarte rău, Diana. Condoleanțele mele.

— Mulțumesc.

— Cu ce aș putea să-ți fiu de folos astăzi?

Mă uit la Diana și Diana se uită la mine. Și oftează.

— Nu prea am fost în apele mele de la moartea lui Tom încoace. Probabil

că este ceva normal. Dar Lucy a insistat să vin la tine.

Doctorița Paisley mă privește o clipă în ochi.

— Ai dreptate, nimeni nu este în apele lui după o asemenea pierdere. Uneori, asta se întâmplă pentru o perioadă lungă. Dar trebuie să avem grijă de sănătatea ta în toată această perioadă, prin urmare, Lucy a făcut bine să te aducă la mine.

— În regulă, spune Diana ridicând din umeri.

— Cum dormi?

— Prost.

— Ai făcut vreunul dintre lucrurile pe care le faci în mod normal? Te-ai văzut cu prietenele, ți-ai vizitat nepoții?

— M-am întâlnit cu fetele la club săptămâna trecută.

— Și cum a fost?

— Presupun c-a fost bine, răspunde Diana uitându-se pe fereastră.

În timp ce vorbim, Rosie îi înfășoară în jurul brațului manșonul tensiometrului și începe să-l umfle. Diana abia dacă bagă de seamă.

— Te simți deprimată în general? o întreabă doamna doctor Paisley.

— Se poate spune și așa.

— Ai probleme de memorie?

— Nu mai țin minte, răspunde Diana pe un ton mucalit, iar pe mine mă pufnește râsul.

Rosie îi mai pune câteva întrebări și încuviințează la fiecare răspuns primit, de parcă ar fi perfect logic.

— Atunci, zice ea în cele din urmă, cred c-ar fi bine să facem niște analize de sânge.

— Pentru ce? întreabă Diana ridicându-și o sprânceană.

— Sunt mai multe lucruri pe care le urmărim. Anemia. Tiroida. Plus setul de analize standard, spune doctorița și tastează ceva la computer, iar din imprimantă iese un bilet albastru de trimitere. Dar, din ce mi-ai spus, Diana, nu am nici cea mai mică îndoială că suferi de depresie. Așa că mă văd nevoită să te întreb… ai avut cumva gânduri suicidale?

Diana nu-i răspunde. După câteva secunde, doctorița se uită la mine.

— Crezi c-ar fi mai bine să purtăm această discuție fără ca fiica ta să fie de față, Diana? Câteodată, este mai ușor să fii sincer dacă…

— Nu-i nevoie să vorbim între patru ochi, spune Diana. Și nu. Nu mi-a trecut prin cap să mă sinucid.

— Bine. Bine.

Doamna doctor Paisley mai scoate la imprimantă o trimitere către un psiholog bun, îi prescrie nişte medicamente antidepresive şi facem o altă programare pentru a reveni săptămâna viitoare. Abia atunci când ieşim din cabinet îmi dau eu seama că doctorița a spus că sunt fiica Dianei. Şi că Diana nu a corectat-o.

46. LUCY

În prezent…

— Ollie, spun eu și tocmai atunci începe să sune telefonul fix. În ziua când a murit mama ta, ai fost la ea?

Se apleacă, își sprijină mâinile pe genunchi și trage aer în piept.

— Am fost.

— De ce? îl întreb eu, dar o clipă mai târziu îmi dau seama că există o întrebare și mai importantă. Și de ce nu mi-ai spus?

— Am vrut să-ți spun.

— De ce n-ai făcut-o?

Telefonul continuă să sune, puternic și insistent. Ne împiedică să vorbim. Îmi vine să-l scot din priză.

— Răspund eu, spune Ollie, îndreptându-se spre el.

— Nu, Ollie! Lasă-l să…

Dar are deja receptorul la ureche.

— Alo?

Murmur nemulțumită.

— Da, Ollie la telefon, spune, după care rămâne tăcut pentru o clipă, apoi se uită la mine. Da. Imediat, adaugă și-mi întinde receptorul. E Jones.

— Vrea să discute cu mine? Lucy la telefon, spun ușor îngrijorată.

— Bună, Lucy. Sunt Jones. Eu și Ahmed vrem să discutăm cu tine cât mai curând posibil, spune răspicat. Crezi c-ai putea să vii la secție?

— Pentru ce? o întreb eu.

Mi-aș dori să-i pot spune că m-am săturat să fim sunați de polițiști în miez de noapte, ca să ne cheme la secție. Mi-aș dori să-i pot spune lui Jones că avem copii mici care dorm la ora asta și, dacă nu are cumva de gând să mă aresteze, atunci va fi nevoie să amânăm discuția până dimineață. Însă nu-i spun nimic din toate astea. Pentru că am senzația că nu-mi mai permit să fiu indignată.

— Vrem să discutăm cu tine despre o asociație care se numește OIEV. Adică Organizația Internațională pentru Eutanasie Voluntară. Am primit niște informații conform cărora soacra ta era membră a acestei organizații… și

avem motive să credem că tu știai.

Îi spun că o să ajung la secție cât de repede posibil.

47. LUCY

În trecut…

Când ajung acasă, după ce-am fost cu Diana la doctor, văd mașina lui Patrick și a lui Nettie oprind în față.

— Bună, îi salut eu ieșind din mașină. Ce surpriză!

— L-am sunat pe Ollie, îmi spune Nettie. Și el a zis că putem să venim.

— Aha. Bine. De fapt, chiar mă bucur că sunteți aici.

— Și noi, spune Nettie pe un ton ciudat de vesel.

Spre deosebire de ea, Patrick pare puțin cam abătut. Încuie portiera fără grabă, după care vine agale în urma noastră.

— Cum a fost ziua ta? mă întreabă Nettie.

Descui ușa și-i invit înăuntru.

— A fost destul de neobișnuită. De asta mă bucur c-ați venit. Vreau să vorbesc cu voi despre Diana.

Intrăm în bucătăria deschisă spre living, unde dăm peste Ollie, care-și deschide o cutie de bere lângă frigider.

— Ia te uită, avem musafiri, exclamă el. Vrei o bere, Patrick?

— Despre mama? mă întreabă Nettie. Ce-i cu mama?

— Chiar așa, ce-i cu mama? întreabă și Ollie.

Copiii, care stau în pijamale în fața televizorului, ridică ochii spre noi, după care se întorc rapid către televizor.

— Le-ai dat de mâncare? îl întreb eu pe Ollie.

— Gujoane de pui, mazăre și porumb, răspunde el mândru. Doamnele doresc câte un pahar cu vin?

— Normal că da, răspund eu.

— Mulțumesc, eu nu vreau, spune Nettie.

Ollie îi întinde o bere lui Patrick, care o acceptă și o deschide în timp record. Mă întreb dacă-i în regulă, dar sunt prea îngrijorată din cauza Dianei ca să-mi pierd vremea gândindu-mă la asta.

— Ce-ar fi să mergem în living, ca să nu ne audă micuții? le propun eu. Și o să vă spun ce se întâmplă cu Diana.

În timp ce fac un pic de ordine pe masa din sufragerie, observ că Nettie îi

aruncă lui Patrick o privire… vesel-poznașă. Și mă înfior de bucurie. Îmi dau seama că-i însărcinată. Sigur e însărcinată.

— Deci… aveți și voi ceva să ne spuneți? îi întreb eu după ce ne așezăm cu toții.

Zâmbetul lui Nettie sugerează că da, însă clatină din cap.

— Nu, nu, spune tu mai întâi. Spune-ne ce-i cu mama.

— Bine, zic eu. Chiar azi am trecut pe la ea.

Pentru câteva momente se lasă o tăcere grea. Până și Patrick se uită la mine de parcă mi-ar mai fi crescut un cap.

— Ai trecut pe la *mama?* repetă Ollie.

Recunosc, nu prea-mi stă în fire să fac asta. Dar tot mă surprinde cât de șocați par toți.

— Păi… n-am văzut-o mai deloc de la moartea lui Tom, abia dacă mai *știam* de ea. Am fost îngrijorată! Și am avut dreptate să fiu. Pare că doarme îmbrăcată în hainele de stradă, că nu se hrănește așa cum trebuie. Am dus-o la doctorița ei, doar pentru un consult de rutină.

— Și ce-a zis doctorița? întreabă Ollie punând berea pe măsuță.

— I-a recomandat niște analize de sânge, dar cel mai probabil suferă de depresie. Și i-a dat o rețetă pentru niște antidepresive. A sfătuit-o să facă mișcare și să-și creeze un fel de rutină zilnică. Și m-am gândit că, pe rând, o putem scoate în oraș, putem să-i ducem de mâncare, chestii de felul ăsta.

— E o idee bună, spune Ollie.

— Sigur, zice și Nettie. Putem s-o facem.

Însă Nettie pare cu mintea în altă parte. E agitată. Aruncă priviri de jur-împrejur așa cum fac copiii când merg în vizită la un prieten și nu se pot hotărî ce jucărie să aleagă ca să se joace mai întâi. Îmi distrage atenția.

— S-a întâmplat ceva, Nettie?

— Păi… chestia e că eu și Patrick *chiar* vrem să discutăm ceva cu voi.

Îi aruncă un zâmbet fericit lui Patrick, care zâmbește și el, însă cu mult mai puțin entuziasm.

— Ești însărcinată! exclamă Ollie.

— Nu chiar, spune Nettie și zâmbetul îi pălește puțin. Nu încă. Dar despre asta vrem să vorbim cu voi. Treaba e c-am aflat că am mai multe probleme de fertilitate. Nu-i vorba doar despre ovarele polichistice, ci și despre ovule și uter. Se pare că nu m-a ocolit niciuna dintre problemele care duc la infertilitate, adaugă cu un chicotit fals. Doctorul nostru ne-a spus acum câteva zile că în cazul nostru cea mai bună soluție ar fi să recurgem la un program de

donare de ovule și la o mamă surogat pentru a avea un copil.

Iau o gură de vin și îmi las privirea în pământ.

— Evident că nu așa ne-am imaginat că o să devenim părinți. Eu nu voi fi mama biologică a copilului, dar Patrick îi va fi tată și va fi al nostru. Cred că asta-i cea mai bună soluție pentru noi.

— Uau! exclamă Ollie.

Expresia lui trădează faptul că nu știe dacă asta-i o veste bună sau dimpotrivă. Însă eu sunt sigură că *nu* este.

— Așadar, o să faceți asta? O să folosiți procedura de donare de ovule și o mamă surogat?

— Aici încep de fapt să se complice lucrurile, murmură Nettie cu o ușoară grimasă. Am vrea să facem asta, dar donarea de ovule și surogatul sunt permise în Australia doar în scopuri caritabile, deci nu avem voie să plătim pentru asta. Trebuie neapărat să găsim pe cineva care să se ofere să o facă…

— Nu puteți să mergeți în străinătate? o întrerupe Ollie. Am văzut un documentar despre familii care se duc în India tocmai în acest scop. Sau în Statele Unite.

— Este o opțiune, îi răspunde Nettie. Însă ar costa foarte mult. Și, cel mai important, copilul ar fi prea departe de noi în perioada cât este în uter. N-am putea să ne ducem la ecografii sau să verificăm dacă mama este sănătoasă, poate nici la naștere n-am putea să fim de față, dacă intră prematur în travaliu. Ca să nu mai spun că nu pricepem deloc sistemul de sănătate de acolo. De unde să știm dacă este de încredere?

Patrick în continuare n-a scos niciun cuvânt. I-ar fi și greu s-o facă, firește, din moment ce Nettie vorbește *atât de mult.*

— Și atunci ce vreți să faceți? îi întreabă Ollie.

Nu s-a prins. Probabil că e singurul. Mai iau o gură zdravănă de vin și mă forțez s-o înghit.

— Vrea să-i ajut eu, spun.

Nettie se uită la mine. Are un entuziasm precaut, dar încearcă să nu arate asta. Scoate din geantă o broșură într-o folie de protecție și o pune pe măsuța dintre noi.

— Aici sunt mai multe informații, zice ea.

Văd titlul de pe prima pagină a broșurii mov, lângă imaginea unui corp de femeie gravidă, fără cap: CUM SĂ DEVII MAMĂ SUROGAT.

— Este o procedură destul de simplă.

Ollie se uită la Nettie cu ochii măriți, ca o căprioară încremenită în lumina

farurilor.

— Vrei să-ți doneze *Lucy* un ovul? Să fie mamă surogat pentru tine?

Nettie își păstrează privirea ațintită spre mine.

— Știu că n-am niciun drept să-ți cer așa ceva.

— Ba poți să-mi ceri… spun eu. Dar…

Nettie se trage mai în față și-și sprijină mâinile împreunate pe masă, de parcă ar fi la o întâlnire de afaceri. Am impresia că a venit pregătită și e gata să respingă orice obiecție aș putea avea. Simt că încep să transpir.

— Stai puțin, intervine Ollie. Adică tu chiar vrei ca Lucy să-ți doneze un ovul? Și să-ți poarte copilul? Așa c-ar fi copilul lui Lucy… și al lui Patrick?

— Nu, răspunde Nettie.

Energia ei fără astâmpăr pare că s-a mai diminuat și acum este ciudat de calmă.

— Ar fi copilul meu și al lui Patrick.

— Dar, se încăpățânează Ollie să insiste, iar de această dată îi dau dreptate, din punct de vedere biologic ar fi al lui Lucy?

— Da, recunoaște Nettie, uitându-se la mine. Nu vreau să te pun într-o situație stânjenitoare, Lucy, dar… poți să-mi spui ce crezi despre asta?

Mă sprijin de spătar și o privesc în ochi.

— Ce să cred… m-ai luat prin surprindere, Nettie. Îți dai seama că trebuie să mă gândesc.

— Firește, încuviințează Nettie. Firește că trebuie să te gândești. Însă… poți să-mi spui care e *prima* ta reacție?

— A zis că trebuie să se gândească! spune Patrick pe un ton neobișnuit de țâfnos. Lasă femeia în pace!

În contrast cu atitudinea pragmatică a lui Nettie, Patrick mi se pare aproape ursuz. Stă în spate pe scaun, cu brațele încrucișate și cu bărbia în piept.

— Dacă ții neapărat să afli care e prima reacție, Nettie, atunci îți mărturisesc că sunt șocată, îi spun eu. Trebuie să mă gândesc la multe lucruri. Și va trebui să discut cu Ollie despre…

— Deci *există* o posibilitate o să te gândești *pe bune* la asta? întreabă Nettie și-și închide strâns ochii, strângându-și pumnii de parcă și-ar pune o dorință.

— Sincer? îi răspund eu. Nu cred.

Nettie deschide ochii, dar rămâne cu privirea în podea.

— Îmi pare rău. M-am gândit la asta și înainte, sigur, într-o manieră mai

filosofică, și… am ajuns la concluzia că n-aș putea s-o fac. În fond, ar fi copilul meu…

— Doar pe jumătate, mă corectează Nettie cu o voce stinsă.

— Nu există așa ceva. Ar fi copilul meu, tot așa cum sunt și Archie, și Harriet, și Edie. Îmi pare rău, dar nu mă simt în stare să concep un copil, să-l port până la termen și apoi să renunț la el. Pur și simplu n-aș putea s-o fac. Nici măcar pentru tine.

— Și nu vrei să te mai gândești? Câteva zile? Să-mi dai răspunsul mai încolo?

— Aș putea să mă mai gândesc. Dar răspunsul meu va fi același.

Nettie se ridică brusc în picioare și împinge scaunul cu atâta putere, că-l izbește de peretele din spate.

— Nettie, spun eu. Îmi pare foarte rău, Nettie.

Patrick își ridică mâna spre față și-și netezește fruntea. Nu-mi dau seama dacă e un gest de mâhnire sau de ușurare. Dar îmi dau seama, fără umbră de îndoială, ce anume reflectă expresia de pe chipul lui Nettie.

Ură.

48. DIANA

În trecut…

„Cum să-ți închei viața simplu și fără durere”.

Intru pe Google și tastez cuvintele astea. Nici nu-mi mai aduc aminte când am folosit ultima oară drăcia asta de computer, dar probabil că a fost demult, pentru că bateriile mouse-ului s-au descărcat. Acum trebuie să folosesc porcăria asta de *touchpad,* care mă enervează la culme. Într-un sfârșit, reușesc să duc cursorul până la primul rezultat. „Lifeline Australia, organizație de prevenție a suicidului”. Nu asta caut, dar presupun că-i normal ca site-ul ăsta să apară aici. Probabil că sunt mulți adolescenți care vor să se sinucidă pentru că s-au certat cu iubitele sau iubiții, ori în urma scandalului provocat de postarea unor fotografii nud în mediul online sau ceva de felul ăsta. Puștii ăștia habar n-au că toate crizele astea mărunte o să treacă și că vor învăța din greșeli și le va fi mult mai bine. Iar într-o bună zi, le vor povesti propriilor copii cum, pe vremuri, au avut un moment în care au crezut că viața lor nu mai are niciun sens. Dar – ce să vezi! – uite-i acum, sunt părinți, au succes, sunt fericiți! Adolescenții ăștia trebuie să sune la Lifeline. Nu cei ca mine. Eu sunt bătrână. Eu am avut o viață bună, am avut un soț minunat, am copii.

Eu am nevoie de ajutor ca să mor, nu ca să trăiesc.

Mai învârt de câteva ori degetul pe *touchpad* și îmi restrâng căutarea. *Eutanasie voluntară, Australia.* Google îmi spune acum lucruri pe care le știu deja, cum ar fi faptul că eutanasia este ilegală în Australia, cu toate că se recurge la ea în mod curent în spitale în cazul bolnavilor în fază terminală. Google îmi mai spune și lucruri pe care *nu* le știu, cum ar fi faptul că este incredibil de greu să procuri medicamentele sau dispozitivele care te-ar ajuta să-ți curmi existența într-o manieră complet lipsită de dureri. Nu sunt în fază terminală, deci nu pot apela la asociația Dignitas{21} din Elveția, iar documentele medicale pe care le cer medicii de acolo sunt exhaustive și imposibil de falsificat. De unde trag concluzia că nu-mi rămâne decât să mă inspir de pe internet.

Iau deja de vreo șase luni antidepresivele prescrise de doamna doctor Paisley și mi se pare că-și fac efectul. Dorm mai bine. Reușesc să mă bucur

de mai multe lucruri. Reușesc să-mi schimb hainele, să mănânc și să fac ceva mișcare. Însă Tom tot mort este. Nu există niciun medicament care să schimbe asta.

Găsesc un link al unei organizații care se numește Organizația Internațională pentru Eutanasia Voluntară (OIEV). Textul care apare sub link spune:

> FILOSOFIA OIEV: Orice adult întreg la minte ar trebui să aibă dreptul de a-și pune capăt vieții atunci când alege el să o facă, într-o manieră sigură și liniștită. OIEV crede că dreptul de a decide în privința vieții și a morții noastre este unul fundamental și nicio persoană aflată în deplinătatea facultăților sale mintale nu trebuie privată de acest drept. MISIUNEA OIEV este aceea de a-i informa și de a-i sprijini pe toți membrii săi atunci când se hotărăsc să renunțe la viața aceasta.

Intru pe site și citesc în continuare.

49. LUCY

În prezent…

Mă duc singură cu mașina la secția de poliție. Ollie s-a oferit să mă însoțească, dar i-am zis nici să nu se gândească, pentru că cineva trebuie să stea cu copiii.

Nu i-am mărturisit motivul real pentru care nu am vrut să vină cu mine. Și anume că n-aș fi suportat să-i văd expresia când avea să afle ce făcusem.

Mă duc la recepție ca să anunț că am sosit, dar nici nu apuc să deschid gura, că apare Jones.

— Bună, Lucy. Haide sus.

Cât timp urcăm cu liftul, îmi cere scuze că m-a sunat atât de târziu, iar eu îi spun că e în ordine, nicio problemă, mă bucur să le pot fi de ajutor. Numai că vocea îmi sună ciudat, din cauză că freamăt de neliniște. Probabil că Ollie a mers și el cu ascensorul acesta în urmă cu mai puțin de o oră. Și Nettie și Patrick au mers cu el. Se pare că și Eamon. Și îmi aduc aminte de un banc vechi. De câți oameni e nevoie ca să omoare o cucoană bătrână și bogată?

Măcar de-aș știi.

Străbatem coridorul și intrăm într-o altă cameră de interogatoriu, unde miroase a parfum ieftin și a țigări. Mă așez. Se așază și Jones. Trec câteva secunde, dar ea nu spune nimic.

— Voiai… să mă mai întrebi ceva? spun în cele din urmă.

— Imediat, doar să vină și Ahmed.

— Am venit, spune el, apărând în pragul ușii chiar în acel moment.

Este o cameră mică și pare și mai mică atunci când suntem toți trei în ea. Și mă face să mă simt mai neliniștită decât eram deja. Camera de filmat este în colț și mi se explică din nou că totul va fi înregistrat. Apoi începem.

— După cum ți-am spus și la telefon, zice Jones, te-am chemat din nou aici pentru că am aflat că soacra ta era membra unui grup de susținători ai eutanasiei voluntare. Organizația asta ține tot felul de întruniri în cadrul cărora oferă informații despre metodele prin care oamenii își pot curma viața fără nicio durere.

— Da? spun încercând să păstrez o expresie neutră.

— Avem informaţii conform cărora soacra ta a luat parte la o asemenea întâlnire şi s-a înscris în organizaţie.

— A făcut asta?

— Da, răspunde Jones uitându-se în ochii mei.

— În cazul ăsta… credeţi că *s-a sinucis?*

— Credem că se gândea la asta. Însă nu explică moartea ei, deoarece în corpul ei nu s-au găsit urme de otravă… dar ni se pare că e o chestiune care merită atenţia noastră.

Nu ştiu ce să spun, aşa că prefer să tac.

— Îmi poţi da câteva informaţii despre pregătirea ta profesională, Lucy?

Descopăr o pieliţă ruptă la un deget şi încep să trag de ea.

— Sunt casnică. Am grijă de copii.

— Şi înainte de asta?

— M-am ocupat de recrutări.

— De recrutări, spui? întreabă Jones aruncându-i o privire lui Ahmed, fără a încerca să-şi mascheze zâmbetul de satisfacţie. În ce domeniu?

— Tehnologia informaţiei, spun după un moment de ezitare.

— Ţi-ai luat diploma în IT şi analiza datelor, corect?

— Da.

— Prin urmare, dacă cineva te-ar întreba cum se pot cripta adresele de e-mail, ai şti să faci asta?

Este o întrebare doar în aparenţă, pentru că Jones lasă să se înţeleagă cât se poate de clar că e o afirmaţie.

— Eu…

— Ai putea să-ţi dai seama cum se face? insinuează Jones.

— Probabil, recunosc eu.

— Ştii ce anume sunt criptomonedele Bitcoin?

Ritmul întrebărilor lui Jones este tot mai rapid şi mă întreb dacă nu cumva este o tehnică prin care încearcă să mă deruteze. Dacă-i aşa, chiar funcţionează.

— Da… cred că da… de ce?

Se uită amândoi lung la mine. Lung şi cu înţeles.

— Sunt arestată? îi întreb eu agitată. E târziu. Trebuie să mă duc acasă, la copii.

— O ultimă întrebare, Lucy, spune Jones, şi după aceea te poţi duce acasă. Dar vreau să te gândeşti bine înainte să-mi răspunzi, da? Să te gândeşti foarte bine, da?

— În regulă, zic eu.

— Știi că-n Australia e o infracțiune să ajuți o persoană care dorește să se sinucidă? Iar această infracțiune se pedepsește cu până la douăzeci și cinci de ani de închisoare.

50. DIANA

În trecut…

Nu mă aşteptam să dau peste protestatari în faţa bibliotecii. Şi nu este un protest paşnic. Oamenii agită pancarte şi crucifixe scandând că Dumnezeu este singurul care poate alege când să moară un om. Evident că nu-i aşa, mă gândesc, altminteri n-ar avea de ce să mai protesteze acum.

Îmi pare rău că nu m-am gândit să-mi iau o carte cu mine. Aş fi ridicat-o deasupra capului şi m-ar fi lăsat în pace. *Vreau doar să înapoiez un volum,* le-aş fi spus. Dar n-am nicio carte şi o persoană cu o pancartă de un galben fosforescent, pe care scrie cu litere mari SUICIDUL E UN STRIGAT DE AJUTOR, NU DORINŢA DE A MURI, se apropie de mine şi se oferă să se roage pentru sufletul meu. O mamă cu un copil în cărucior şi doi tineri asiatici cu laptopuri, probabil studenţi, intră în acelaşi timp cu mine şi pe ei nu-i abordează nimeni.

A fost relativ uşor să-mi iau un bilet de participare. Regulamentul spune că trebuie să ai peste cincizeci de ani sau să fii grav bolnav şi să dovedeşti asta cu documente.

Este evident că eu corespund primului criteriu. Nu ştiu exact la ce mă aşteptam. Poate la o strângere de mână în secret şi la o cămăruţă dosnică şi murdară. Însă întrunirea are loc nicăieri altundeva decât în Toorak, probabil unul dintre *cele mai prospere* cartiere din Melbourne. Bogătaşii vor, bineînţeles, să stabilească singuri cum anume să moară.

Întrunirea se desfăşoară într-o sală mare din subsolul bibliotecii. La uşă stau un bărbat şi o femeie; femeia are o mapă cu clips, iar bărbatul – judecând după cât de zdravăn este şi după faptul că nu pare să aibă vreo sarcină anume – este un agent de pază. N-am mai intrat niciodată până acum în biblioteca din Toorak, dar mi se pare neobişnuit de aglomerată pentru o după-amiază de joi. Şi mă întreb dacă nu cumva îmbulzeala de astăzi se datorează tocmai acestei întruniri.

Mă apropii de femeia cu mapa.

— Mă numesc Diana Goodwin. Am rezervat biletul online.

Îi arăt biletul pe care l-am printat de dimineaţă, iar femeia verifică datele

pe lista ei. Pe site scria că participanţilor li se va cere să prezinte un act de identitate, iar eu îl am la îndemână pe al meu. Însă, după ce-mi aruncă o privire lungă, femeia nu-mi cere nimic. Este totuşi foarte meticuloasă. În timp ce mă priveşte cercetător, îmi aduc aminte că la fel se întâmpla şi când mergeam la biroul de imigrări, unde eram studiată, supusă unui şir lung de întrebări, fiind nevoită să dovedesc cât mai convingător că sunt exact cine pretind că sunt. În cele din urmă, trec testul şi mi se permite să intru.

Încăperea nu mă impresionează deloc: mochetă pestriţă, albastru cu cenuşiu; scaune negre din metal, cu şezut din ţesătură roşie, aranjate pe mai multe rânduri – în jur de douăsprezece, probabil, câte şase pe fiecare parte, separate de un culoar. În faţă e o tablă magnetică albă cu nişte markere, asemănătoare celor din şcoli.

Mă aşez în penultimul rând, încercând să trec neobservată. Câteva rânduri mai în faţă, o femeie, la fel de în vârstă ca mine, se străduieşte să facă acelaşi lucru. Şi mai în faţă se află o altă femeie, cu mult sub cincizeci de ani, alături de un bărbat în vârstă, ţintuit într-un scaun cu rotile – probabil tatăl ei. Bărbatul acesta este conectat la o puzderie de tuburi care duc către o butelie de oxigen, fixată de spătarul scaunului aşa cum sunt ataşate crosele la căruciorul de golf, iar asta mă face să mă gândesc la iubitul meu Tom.

Ceilalţi oameni din sală sunt în diferite stadii de boală – doi au măşti de oxigen, trei nu mai au păr.

Un bărbat de vreo şaptezeci de ani îşi ţine de mână soţia care suferă cu siguranţă de o boală mintală, căci murmură încontinuu şi reuşesc să desluşesc câteva înjurături foarte urâte. Doar două persoane au îndrăznit să se aşeze în primul rând – par a fi soţ şi soţie, amândoi cărunţi, dar cu spatele încă drept. Cu siguranţă că sunt membri de vază ai OIEV, cu cotizaţia plătită la zi. Bărbatul poartă o cămaşă cu gulerul scos peste un pulover din lână bleumarin şi stă sprijinit pe spătar, cu braţele încrucişate, picior peste picior. Femeia e îmbrăcată cu o bluză albă, un pulover verde, peste care atârnă un şirag de perle. Stă pe jumătate întoarsă, discutând în mod bizar cu o altă femeie despre cultivarea plantelor medicinale şi despre greutăţile pe care le întâmpină femeia respectivă în creşterea busuiocului. Femeia cu pulover verde pare să ştie foarte multe lucruri despre cultivarea busuiocului.

Simt o înţepătură când mă uit la ea şi mă gândesc că are legătură cu faptul că soţul ei îi stă alături. La o privire superficială, bărbatul pare să fie perfect sănătos; însă privirea superficială nu depistează tot ce e de văzut – sunt perfect conştientă de asta.

După vreo cinci minute, se închide ușa, iar doamna cu mapa cu clips vine în față, lăsându-l pe bărbatul bine făcut la intrare, înțeleg acum că femeia este cea care va modera întrunirea. Știam că urma să fie un doctor – și am presupus, condusă de prejudecăți, că era vorba despre un bărbat. Dacă Tom ar fi făcut această presupunere, i-aș fi tras un perdaf.

— Bună ziua, spune doamna. Vă mulțumesc că sunteți aici. Văd câteva chipuri cunoscute, dar văd și unele noi. Eu sunt doctor Hannah Fisher.

Doamna doctor Fisher este o persoană caldă, inteligentă și competentă și ține un discurs cu care este în mod evident familiarizată. Și-a dedicat întreaga activitate acestei cauze și credinței în sinuciderea asistată și în eutanasia voluntară. Spune câteva generalități despre eutanasia voluntară, despre ce este legal și ce nu în conformitate cu legile în vigoare și despre pregătirea în amănunt a testamentului. Vorbește, de asemenea, despre cât de important este să fim cât se poate de clari în exprimarea intențiilor noastre.

— Dacă vreți să vă luați viața, spune ea, trebuie să lăsați dovezi foarte clare că aceasta este decizia voastră. Dacă nu o faceți, este foarte posibil ca persoane apropiate, persoane care vă sunt foarte dragi, să fie considerate vinovate de moartea voastră și trimise la pușcărie. Noi vă recomandăm să scrieți o scrisoare, în care să vă faceți cunoscute intențiile în termeni foarte clari și să lăsați scrisoarea respectivă la vedere. Au fost situații în trecut când membrii unor familii au fost acuzați de crimă. Dacă aveți o avere mare, este de preferat să o donați unei organizații caritabile, pentru a evita ca rudele voastre să fie acuzate că v-au ajutat să vă sinucideți.

Mă gândesc la averea mea. Este mare, nu-i nicio îndoială în privința asta. Îmi imaginez ce fețe ar face Ollie și Nettie dacă ar afla că au fost dezmoșteniți.

Dar, în fond, ar fi mai puțin rău decât dacă s-ar afla că au avut un posibil mobil pentru asasinarea mea.

Ni se înmânează o broșură cu titlul „Sfârșitul lin”, în care sunt expuse procedee specifice ale eutanasierii, inclusiv metodele prin care poți obține de pe internet materialele necesare.

— Cum pot să cumpăr medicamentul pe care ni l-ați recomandat? Latubenul? întreabă femeia de lângă bătrânul care îi este probabil tată.

— Vom discuta imediat despre asta, răspunde doamna doctor Fisher. Și pregătiți-vă să vă luați notițe. Vă pot indica o modalitate eficace prin care să vă puneți capăt vieții, dar să știți că e nevoie să faceți o serie de eforturi și, de asemenea, să fiți ferm hotărâți pentru a putea face rost de acest medicament.

Sunt foarte atentă acum, cu carneţelul şi pixul în mână. În sfârşit, voi afla informaţia după care am venit.

51. DIANA

În trecut…

— Aarash! Pune-o jos!

Băieţelul se întoarce, ţinând în mâinile lui lipicioase vaza mea cu alb şi albastru. Tom a cumpărat-o de la Paris în urmă cu mulţi ani. Chiar şi la vremea respectivă a costat peste zece mii de euro. O sumă absurdă, dar mie mi-a plăcut întotdeauna vaza aia.

— Dă-i pace băiatului, Ghezala, îi spun eu. Nu contează dac-o sparge.

Chiar îmi face plăcere să-l văd pe Aarash cum se zbenguie pe aici ca la el acasă. În largul ei pare să se simtă şi sora lui, Aziza. Îmi amintesc foarte mult de nepoţii mei, care se târăsc pe sub mobilă găsind mici fante în care să se ascundă şi punând mâna pe obiectele fragile. De ce nu? La ce sunt bune toate lucrurile astea dacă nu ca să se joace copiii cu ele? Asta ar fi zis Tom.

— Ce face Hakem? o întreb eu.

— Munceşte din greu, spune Ghezala. Tocmai a angajat încă doi oameni pentru proiectul la care lucrează. Unul din Afganistan şi celălalt din Sudan.

— Minunat, spun şi încerc să zâmbesc.

Mă simt bine în compania Ghezalei, mai bine decât în compania altor oameni, însă nu prea-mi vine să zâmbesc în ultimele zile.

— Acum avem mulţi prieteni din Afganistan aici. Şi sora lui Hakem a venit, împreună cu soţul ei.

— Splendid, zic eu zâmbind cu adevărat de data asta. Lucrează?

— Caută de lucru. Dar caută de ceva vreme.

— Cu ce anume se ocupau când erau acasă?

— Au lucrat în diferite domenii. Vânzări, IT. Las-o jos, Aarash!

Băiatul a luat din nou vaza şi se uită în ea de parcă ar fi un telescop. Tresare când îşi aude mama şi o lasă cu putere pe podea. Nu se sparge, dar Ghezala îşi duce mâna la inimă şi închide ochii.

— Ia-o, îl îndemn eu. E în regulă. Joacă-te cu ea.

Din păcate, nu am cum să găsesc de lucru pentru toţi prietenii Ghezalei. N-aş putea nici dacă Tom ar mai fi în viaţă. Însă pot să-i las pe Aarash şi pe sora lui să se joace cu vaza mea neprețuită. Îi pot lăsa să pună mâna pe ea, s-o

spargă sau s-o folosească drept telescop. Și exact asta am de gând să fac.

— Unde locuiesc prietenii voștri? o întreb.

— Într-un apartament în apropiere de noi, îmi răspunde Ghezala. Îşi dau seama cât de norocoşi sunt. Dar nu sunt la fel de norocoşi ca noii Nu toți cunosc pe cineva ca tine, Diana, care să-i ia sub aripa ei…

Se aude un trosnet puternic și Ghezala îşi duce ambele mâini la gură.

— Aarash! O, nu! Ce-ai făcut?

Ne uităm într-acolo. Vaza s-a spart în trei bucăţi mari, care zac acum pe parchet. Înmărmuriți de spaimă, copiii se holbează la ea.

Și eu încep să râd. Și tot râd.

52. DIANA

În trecut…

— Vreau să-ți spun ceva, o anunț eu pe Lucy, în săptămâna de după întrunirea de la OIEV.

Stă la chiuvetă și spală vasele de mână. Edie e la picioarele ei și se joacă liniștit cu tot felul de cutii din plastic. Vreau să-i spun lui Lucy să lase vasele – pot să le spăl și eu, deși mă cam îndoiesc că pot să fac asta de fapt. Mă simt frântă de oboseală, atât de împovărată, că-mi vine să-mi pun capul pe masa din bucătărie și să nu-l mai ridic niciodată de acolo. Pe de altă parte, îmi place să aibă cineva grijă de mine. Asta nu va putea niciodată să umple golul lăsat de moartea lui Tom. Dar e totuși de ajutor.

— Ce anume? mă întreabă Lucy.

— Am fost săptămâna trecută la doamna doctor Paisley.

— N-am știut că ai programare, spune Lucy dându-și la o parte șuvița de păr care i-a căzut peste față cu mâna în mănușa din silicon.

— Trebuia să-mi iau rezultatele de la analize.

— Ce analize? întreabă ea aruncându-mi o privire ciudată.

— Mamografie și ecografie. Analizele pe care le fac la fiecare doi ani.

— Aha, mormăie Lucy, luând în mână un prosop de vase. Puteai să-mi spui, te-aș fi dus eu.

— Nu-s handicapată, pot să conduc mașina.

— N-am zis că ești handicapată, spune Lucy cu un aer rănit.

— Îmi pare rău, mă grăbesc eu să spun. A fost urat din partea mea. M-ai ajutat foarte mult în lunile astea.

Acum pare emoționată. Cât de lesne îți pot schimba dispoziția niște simple cuvinte. Și parcă mă simt vinovată pentru ce urmează să-i spun.

— Am cancer de sân, Lucy. Într-o fază destul de avansată.

— O, nu! suspină Lucy încremenind cu farfuria în mână; apa i se prelinge printre degete și picură pe podea.

— Încă nu le-am spus copiilor. Evident că o voi face. Dar mai întâi am vrut să afli tu. De fapt, chiar m-am gândit c-ai putea să mă ajuți…

— Normal c-o să te ajut! exclamă Lucy, lăsând farfuria din mână. O să fiu

alături de tine atunci când o să le spui. O să încerc să-i susţin pe ei… şi pe tine…

— Nu, o opresc eu. Nu la asta m-am referit.

Îmi caut cuvintele la care m-am gândit în tot timpul ăsta, numai că nu mi le mai aduc aminte. Este mult mai greu decât mi-am imaginat.

— De alt fel de ajutor am nevoie…

— Ce fel de ajutor? întreabă Lucy şi-şi scoate mănuşile din silicon.

— Trebuie să cumpăr nişte lucruri. De pe internet. Însă problema e că… am nevoie de o adresă de e-mail criptată şi de criptomonede Bitcoin. M-am gândit că tu ai putea să ştii cum să mă descurc în privinţa asta.

Lucy rămâne cu ochii măriţi de uimire. La început, este complet confuză, dar văd cum treptat tulburarea ei se transformă în suspiciune.

— Diana, ţi-ai luat medicamentele?

— Da.

— Şi te simţi mai bine?

— Tom este în continuare mort, spun ridicând din umeri. Niciun medicament nu va schimba asta.

Între noi se lasă tăcerea, doar Edie se mai aude jucându-se fericită pe podea. O privesc pe Lucy şi văd cum începe să înţeleagă la ce mă refer.

— Şi acum, spune ea uşurel, ai aflat că eşti bolnavă şi vrei să cumperi online ceva, iar pentru asta ai nevoie de o adresă criptată de e-mail şi de Bitcoin?

— Da.

E tare ciudat. Atât de multă vreme am avut impresia că suntem atât de diferite, fără să mă pot apropia de ea. Şi, cu toate acestea, mi se pare uluitor că pot comunica cu ea fără să rostesc un singur cuvânt.

— Ţi-aş face probleme dacă ţi-aş da mai multe detalii, aşa că nu-mi cere asta, te rog. O să scriu o scrisoare în care o să-mi explic foarte clar intenţiile. Nu va şti absolut nimeni despre implicarea ta. Nici Ollie. Nimeni.

— Diana… spune ea închizându-şi ochii.

— Fă asta pentru mine, Lucy. Te rog. Eşti singurul om la care pot apela.

Şi este purul adevăr. Nici Ollie şi nici Nettie nu m-ar ajuta în veci, indiferent ce le-aş spune. Sunt mama lor, ceea ce înseamnă că ei vor fi mereu copiii mei şi vor vedea lucrurile doar din această perspectivă. Nu vor vrea să mor. Şi cu asta, basta. Însă Lucy mă vede altfel. Da, ca pe o soacră. Dar şi ca pe o femeie.

Iar asta înseamnă că nora mea este ajutorul perfect pentru ceea ce vreau să

fac.

53. LUCY

În prezent…

Plec de la secția de poliție și aleg drumul cel mai lung până acasă. În timp ce conduc, o mulțime de întrebări mi se rotesc prin minte: *Asta ai vrut, Diana? Să intru la închisoare? Implicarea mea a făcut parte din planul pe care l-ai conceput cu atâta migală? Sau s-a întâmplat ceva la un moment dat și planul ăsta al tău a dat greș?* Întorc toate variantele posibile în minte și partea cea mai rea este că nu mai am cum să-i cer să-mi răspundă.

Am plecat de la poliție după ce am declarat că nu știu nimic. Acum va trebui să iau legătura cu un avocat. Dar nu cu Gerard, pentru că nu ne putem permite să-l plătim. De fapt, nu ne putem permite să plătim niciun avocat. Urmează să declarăm falimentul și nu vom primi nicio moștenire. Probabil voi fi nevoită să găsesc pe cineva din sistemul public judiciar.

În doar câteva săptămâni viața mea s-a făcut țăndări. Firma soțului meu a dat faliment. Relația bună în trecut cu sora soțului meu a devenit acum una ostilă. Iar soacra mea a murit. Ironia este că, până de curând, vestea morții soacrei mele nu m-ar fi afectat atât de mult (în afară de compasiunea pentru tristețea soțului și a copiilor mei). Însă acum, pierderea aceasta mă doare surprinzător de mult.

Când intru în casă este o liniște deplină. Apoi îl aud pe Ollie șoptind:

— Lucy?

Las cheile în cutia de lângă ușă și mă duc în dormitor. Veioza este aprinsă, iar Ollie stă pe marginea patului, doar în boxeri, cu coatele sprijinite pe genunchi și capul în mâini. Când intru își ridică ochii spre mine.

— Ești bine? îl întreb eu.

— Nu chiar, spune el. Vreau să-ți explic de ce am fost la mama acasă în ziua când a murit.

„De ce am fost la mama acasă în ziua când a murit”. Îmi ia puțin să înțeleg despre ce vorbește, dar apoi îmi aduc aminte, înainte să plec la poliție, Ollie mi-a mărturisit că a fost la Diana în ziua aceea. Însă mi se pare că am purtat discuția asta în urmă cu un milion de ani.

— În regulă, zic eu și mă așez alături de el. Explică-mi.

— Am vrut s-o văd, spune el. Și să-i povestesc totul despre problemele de la firmă.

— Dar… de ce nu mi-ai spus? îl întreb eu cu un sentiment de frustrare. Știam de o săptămână despre problemele legate de afacere.

Ollie își lasă privirea în jos și mi se face brusc teamă de răspunsul lui. Nu cred că ar fi fost în stare să-i facă vreun rău mamei sale, dar evident ceva s-a petrecut între ei atunci. Și nu voia ca eu să aflu. Nu cred că pot să fac față încă unui șoc, încă unei trădări. Dar expresia hotărâtă a lui Ollie mă face să înțeleg că nu am de ales.

— Pentru că mai demult, spune el, lăsându-și capul în mâini, m-ai pus să-ți promit că n-o să-i mai cer niciodată bani.

54. DIANA

În trecut…

Nettie îmi propune să ne întâlnim la o cafenea. În mod normal nu facem asta, dar nimic nu mai este normal în ultima vreme.

Acum câteva săptămâni le-am spus copiilor că am cancer la sân. Ollie a fost șocat, apoi mâhnit – lucru la care mă așteptam. Reacția lui Nettie a fost însă una neașteptată. M-am gândit c-o să fie îngrijorată, dar stăpânită – c-o să-mi ceară tot felul de informații, statistici, nume de doctori. Însă nu mi-a pus nici măcar o singură întrebare. Chiar și în momentele acelea se gândea la altceva.

De la moartea lui Tom, am observat că Nettie a început să se poarte tot mai ciudat.

Venea din când în când în vizită, dar, în loc să stăm de vorbă, mergea dintr-o cameră în alta, căutându-și tatăl între cutele perdelelor și pliurile canapelei. Nu mi-a spus niciodată de ce făcea asta, dar știam, pentru că la fel făceam și eu.

Odată, la doar câteva săptămâni după moartea lui Tom, am venit acasă și am găsit-o ghemuită pe partea lui de pat. N-am zis nimic și m-am furișat afară din dormitor, iar ea n-a aflat niciodată că am văzut-o. Pentru că sunt momente când simțim nevoia să jelim împreună cu alții și sunt momente când simțim nevoia să jelim singuri.

Mă apropii de cafenea și văd vizavi un teren de joacă, unde o mulțime de mame încotoșmănate în geci matlasate împing cărucioarele cu copii sau strigă la copiii mai mari care s-au urcat în vârful unui cadru de cățărat, rugându-i să coboare ca să-și bea ceaiul.

Mă întreb dacă n-ar trebui să stăm la o masă înăuntru, departe de imaginea asta – la urma urmei, de ce să îngreunăm situația pentru Nettie –, dar o văd la o masă din față.

— Mamă!

Aproape că n-o recunosc. E mai slabă decât a fost vreodată, iar fața îi e palidă și bolnăvicioasă… totuși pare puțin mai plină de energie decât ultima oară când am văzut-o. Mă gândesc că poate a rămas însărcinată. Dar nu pot

spune dacă asta ar fi o veste bună sau nu.

— Bună, scumpa mea.

O sărut pe obraz și mă așez în fața ei, pe un scaun rece din metal. Personalul cafenelei a pus câteva radiatoare din loc în loc și a acoperit spătarele scaunelor cu pături din lână, dar, după părerea mea, toate astea nu se compară cu atmosfera caldă și plăcută pe care o creează o încăpere cu patru pereți.

— Nu ți se pare cam răcoare aici?

— Mie mi-e bine, răspunde zâmbind Nettie.

Multă lume mă asigură că fiica mea pare o persoană veselă și optimistă, care nu spune nicio vorbă rea despre nimeni. Și chiar este o tânără surâzătoare, cel puțin așa era. Însă există anumite lucruri pe care doar o mamă le știe. De pildă, zâmbetul ăsta de acum nu este un semn de fericire. Este un zâmbet strategic; un zâmbet care indică o atitudine fermă. Este un zâmbet care spune: „O să stăm afară. Dacă nu-ți convine, atunci o să ne certăm și o să fie doar vina ta”. Fiecare zâmbet al lui Nettie înseamnă ceva anume.

— Dacă ție ți-e bine, spun eu zâmbind la rândul meu, atunci stăm aici.

Mă gândesc că ar trebui să profit de orice ocazie de a sta în aer liber. Ar trebui să mă bucur de aerul curat, să fac drumeții montane, să bifez din lista de lucruri pe care aș vrea să le fac înainte de moarte.

Numai că lista mea de dorințe este destul de scurtă, oarecum neinteresantă. De fapt, singura dorință de pe lista mea este să petrec cât mai mult timp alături de familia mea și să mă asigur că vor fi bine după ce eu nu voi mai fi.

— Asta e site-ul de care ai nevoie pentru adresa de e-mail, îmi spusese Lucy cu câteva săptămâni în urmă, întinzându-mi o bucățică de hârtie.

Venise din nou la mine fără să mă anunțe înainte și începuse să turuie de parcă i-ar fi fost teamă că ar putea să dea înapoi dacă se oprea puțin.

— În ceea ce privește criptomonedele, în primul rând trebuie să ai un portofel digital securizat pentru așa ceva. Există o aplicație pe care o poți descărca pe telefon. După care trebuie să cumperi niște criptomonede Bitcoin. Ar trebui să poți face asta direct din aplicație.

M-am uitat lung la ea. Poate înțelegeam mai bine dacă-mi vorbea în chineză. M-a privit câteva secunde, apoi a oftat și a întins mâna după telefonul meu.

Acum am în frigider două sticluțe cu medicamentul acela, Latuben. (Se pare că nu ar avea niciun gust și că trebuie să-l bei simplu, deși ai putea să-l

acompaniezi cu un pahar de vin după aceea, dacă-ți dorești.)

Am scris scrisoarea. Trebuie să discut cu Gerard despre testament – voi lăsa totul, până la ultimul bănuț, fundației de caritate, ca să mă asigur că niciun membru al familiei n-ar putea fi acuzat c-ar fi avut vreun interes financiar de pe urma morții mele. O să le spun copiilor ce am făcut. Și apoi o să mă duc să mă întâlnesc cu Tom, oriunde s-ar afla el acum.

Apare chelnerița și amândouă comandăm câte o ceașcă cu ceai.

— Ce mai faci? o întreb pe Nettie când rămânem singure.

— Sunt bine, răspunde ea, fără să mai spună nimic pentru câteva secunde. Adică nu sunt însărcinată, dacă asta vrei să știi.

— M-am întrebat, într-adevăr. Îmi pare rău, draga mea.

— Da, oricum despre asta voiam să vorbesc cu tine. La ultima ședință de fertilizare in vitro, doamna doctor Sheldon mi-a spus că am două probleme: ovulele și uterul. Și a spus că cea mai bună soluție ar fi să găsesc o donatoare de ovul și o mamă surogat.

Trec alte câteva secunde în tăcere și Nettie spune:

— Știu la ce te gândești.

— Serios? Nici măcar *eu* nu știu la ce mă gândesc.

Chelnerița revine cu ceaiurile și lasă cestile pe masă. O iau pe a mea și o duc spre buze.

— Ascultă, să știi că înțeleg, zice Nettie. A durat ceva timp până să-mi clarific lucrurile. Vreau să spun că… nu va fi copilul meu biologic, nu-l voi purta în pântec. La început n-am fost de acord. Dar apoi am început să-mi spun… că va fi un copil creat *de* noi, *pentru* noi. Voi putea să-i fiu alături mamei surogat pe toată perioada de sarcină, voi fi de față atunci când va naște. Și tot voi fi mamă. Iar acesta este cel mai important lucru pentru mine.

— Dar la adopție te-ai gândit? o întreb eu și o văd cum se schimbă la față.

Îmi dau seama că-n faza asta ar fi trebuit de fapt să-mi exprim entuziasmul.

— Știi câte adopții s-au făcut anul trecut în statul Victoria? mă întreabă ea. Șase. *Șase!* Dintre care patru au fost adopții intrafamiliale. Este aproape imposibil să adopți un copil în Australia.

— Dar contractul cu mama surogat? Este posibil în Australia?

— În Australia e permis doar surogatul în scop caritabil. În situațiile în care o prietenă sau o rudă se oferă să fie mamă surogat. Am întrebat-o pe Lucy dacă vrea să mă ajute, dar n-a fost deschisă față de această idee.

Nettie vorbește repede, aproape în manieră maniacală. Și văd că-i tremură

mâinile.

— Este ilegal să fii mamă surogat contra cost. Cea mai folosită metodă și, totodată, cea la care ne-a sfătuit doctorița noastră să recurgem este să găsim o donatoare de ovule din India și să plătim o mamă surogat din Statele Unite. Însă problema e… că nu-i deloc ieftin. Toate procedurile, inclusiv recoltarea ovulului, inseminarea, cheltuielile cu analizele și spitalizarea mamei surogat, plus suma pe care ne obligăm să i-o dăm… vor trece bine de o sută de mii, spune și în sfârșit face o pauză și respiră.

— O sută de mii de *dolari?* întreb uluită. Dar îți poți permite?

— Eu nu, răspunde Nettie lăsându-și privirea în jos. Dar tu poți.

Îmi pun ceașca pe farfurioară. Acum înțeleg rostul acestei întâlniri. Și mă simt ca o proastă pentru c-am avut nevoie de atât timp să-mi dau seama.

— Pentru tine suma asta nu înseamnă nimic, spune ea gata să pareze argumentele pe care nici n-am apucat încă să le invoc. Plus că-i vorba despre nepotul tău!

— Și dacă nu merge? Dacă găsiți o mamă surogat și i se implantează embrionul și nu… nu supraviețuiește? Atunci ce faceți?

— Mai încercăm o dată.

— De câte ori crezi că poți încerca, Nettie? La o sută de mii de dolari pe procedură completă?

— De câte ori trebuie, răspunde ridicând din umeri, de parcă acesta ar fi un amănunt nesemnificativ, ceva ce poate fi rezolvat mai târziu.

Cum de nu mi-am dat seama?

Știam că-și dorește cu disperare un copil, ba chiar mi-am imaginat că e deprimată din cauza asta.

Însă astăzi mă întreb dacă nu cumva este mai mult de-atât. Dacă nu cumva fiica mea a înnebunit.

— Deci tu-mi ceri de fapt, spun eu, alegându-mi cu grijă cuvintele, să-ți dau acces nelimitat la fondurile mele.

— E ultima mea șansă. Am nevoie de tine, mamă.

Și mă văd dintr-odată în trecut, la Orchard House, față în față cu mama mea, implorând-o.

Implorând-o să mă lase să păstrez copilul. Închid ochii și respir adânc.

— O să mă gândesc, bine?

55. DIANA

În trecut…

Sunt în sufragerie și sortez îmbrăcămintea donată pentru bebelușii când aud pași pe parchet. Încremenesc. Pașii aceștia sunt mai grei decât ai lui Nettie, nu la fel de siguri și de prudenți. În astfel de momente îmi dau seama cât de vulnerabilă sunt – o femeie în vârstă, singură într-o casă imensă. Fac încet câțiva pași către ușa dublă și văd o umbră uriașă care se mișcă agale.

— Of, exclam eu, simțind că-mi vine sufletul la loc. Patrick, tu ești.

— Îți cer scuze dacă te-am speriat, zice el. Ușa era descuiată. Patrick nu mă vizitează des. De fapt, nici nu cred că a fost *vreodată* pe la mine fără Nettie.

— Vreau să vorbesc cu tine despre Nettie, mă anunță el. Își trage un scaun și se așază. Eu rămân în picioare.

— Ce-i cu Nettie?

— Chiar nu știi? Serios? întreabă Patrick ridicându-și o sprânceană.

În timp ce-mi revin din spaimă, simt că mă cuprinde iritarea. Cât tupeu poate să aibă Patrick să vină aici, să-mi vorbească astfel, când toată lumea știe că-și înșală soția – pe fiica mea?

— E vorba despre surogat? îl întreb și răstorn pe masă un alt sac cu hăinuțe.

— Despre ce altceva?

Cu un aer absent, Patrick ia în mână un puloveraș tricotat.

— Presupun că Nettie n-a înțeles prea bine ce ați vorbit, pentru că spune că te gândești dacă să ne dai banii.

— Și tu ai venit ca să-i pledezi cauza? îl întreb încruntându-mă.

— De fapt, am venit tocmai ca să te rog să nu o faci.

Evident că mă ia prin surprindere.

— Ai venit să-mi spui să *nu* vă dau banii?

Trebuie să recunosc că nu mai înțeleg nimic. Niciodată nu s-a mai întâmplat ca fiul sau fiica mea ori soții lor să vină la mine să mă roage să *nu* le dau bani.

— Bineînțeles că Nettie m-ar strânge de gât dac-ar afla c-am venit la tine,

spune Patrick uitându-se pe fereastra care dă spre grădină. Nu se gândește decât la copil. E obsedată de chestia asta.

— Și crezi că eu nu știu asta?

— Tu nu știi *nimic!* spune răstit, renunțând la orice pretenție de bun-simț. Parc-ar fi posedată de diavol! Sunt zile în care vorbesc cu ea și nici nu mă aude! Are picioarele și burta pline de vânătăi de la toate injecțiile cu hormoni pe care și le face. Stă tot timpul – tot timpul! – doar pe internet, citind poveștile unor oameni care au reușit să aibă copii după mulți ani de încercări. Caută pe forumuri femei care au trecut prin procedurile IUI sau FIV, sau – mai nou! – care au experiența surogatului. Nu mai vorbește despre altceva. Despre *nimic altceva*, spune și aruncă puloverașul înapoi pe masă.

Pentru o clipă rămân cu gura căscată. Dar îmi revin imediat.

— Probabil că ți-a fost foarte greu, spun eu cu mult calm. Nu-i de mirare că ți-ai căutat mai multe prietene care să te consoleze.

Patrick se holbează la mine.

— Află de la mine, Patrick, că trebuie să mergi ceva mai departe de statul Victoria dacă vrei să-ți păstrezi secretele.

Măcar are decența să pară stânjenit, tot e ceva, bănuiesc.

— Deci… spui că nu vrei să ai un copil, da? îl întreb privindu-l cercetător. Nu vrei să rămâi legat de Nettie?

— Nu, nu-i vorba de asta. *Vreau* să am un copil. Mă rog, am vrut mai demult. Dar acum câțiva ani m-am împăcat cu gândul că nu va fi să fie. Nettie n-a acceptat ideea. Și acum eu… eu nu știu cum aș putea s-o ajut. Ori e ca un zombi, ori e complet obsedată de ultima idee referitoare la concepția copilului. Nu mai este femeia cu care m-am căsătorit.

Pare atât de trist, că încerc să-mi temperez furia care m-a cuprins.

— Ce vrei de la mine, Patrick?

— Nu vreau nimic. Exact asta spun.

— De fapt, vrei ceva. Vrei să nu-i dau bani fiicei mele ca tu să nu fii obligat să porți cu ea discuția pe care trebuia s-o ai de mult timp.

Patrick deschide gura să spună ceva, dar i-o iau înainte.

— …și apoi ce se întâmplă? După ce Nettie renunță la visul de a avea un copil? Renunți și tu la toate iubitele tale și trăiți împreună fericiți până la adânci bătrâneți?

— Nu știu, înțelegi? spune oftând.

Dar știe. Iar acum și eu știu. În Australia există limite de vârstă impuse persoanelor care apelează la mamele surogat. Peste doar câțiva ani, Nettie și

Patrick vor fi consideraţi prea în vârstă ca să mai poată deveni părinţi. Iar asta înseamnă că Patrick nu trebuie decât să mai îndure un an sau doi toată nebunia lui Nettie. Iar în urma proaspătului diagnostic de „cancer”, peste doi sau trei ani se va bucura de o viaţă fără griji şi fără niciun copil care să-l încurce. O viaţă cu toate avantajele de care s-a bucurat alături de noi de-a lungul timpului. Whisky, trabucuri, vile pe plajă. Acum, că viaţa aceasta este la îndemână, nu are de gând să renunţe la ea.

— Ei, bine, spun eu, indiferent dacă îi dau sau nu lui Nettie banii pentru povestea asta cu surogatul, tu tot trebuie să stai de vorbă cu ea. Trebuie să-i spui adevărul despre celelalte femei şi să-i spui că nu mai vrei să aveţi un copil.

Patrick clatină din cap. Discuţia noastră nu a mers aşa cum îşi dorea. Îmi dau seama că şi-a închipuit că ne-am putea coaliza împotriva fiicei mele. Gândul ăsta îmi întoarce stomacul pe dos.

— Diana, nu cred că…

— Patrick, dacă nu-i spui tu… o s-o fac eu.

Îmi aruncă o privire mânioasă în timp ce se ridică de pe scaun. Pe buze i s-a lăţit un zâmbet îngrozitor, plin de duşmănie.

— Uită-te la tine, cât de bine te prefaci că-ţi pasă de fata ta. Toată viaţa Nettie s-a zbătut să-ţi câştige atenţia şi tu nici n-ai băgat-o în seamă. Ţi-ai petrecut mai mult timp cu refugiatele tale decât cu propriii copii. Iar acum faci pe sfânta. Cine te crezi?

— Cred că sunt mama ei.

— Grozavă mamă, nimic de zis.

Se pregătește să mă înfrunte, dar nu mă sperie. Va fi nevoie să mă ucidă, altminteri n-o să mă răzgândesc.

56. DIANA

În trecut…

După încercarea jalnică de a mă intimida, Patrick pleacă în cele din urmă. Termin de sortat hăinuțele, după care mă duc în birou. Mă așez pe vechiul scaun al lui Tom și îmi trec degetele pe suprafața mesei de lucru, peste pixuri și carnețele, peste toate obiectele pe care le-a atins el. A trecut un an de când a murit și a început să dispară din celelalte camere, unde s-a făcut curățenie de foarte multe ori. Numai aici îi mai simt prezența.

Îmi amintesc discuția despre copii și bani, pe care am purtat-o în urmă cu câțiva ani. *Despre sprijin e vorba,* mi-a spus Tom atunci. *Dacă vrei să-l oferi sau nu.* Patrick nu vrea să le dau bani pentru surogat. Nettie vrea. Indiferent ce-aș alege să fac, pe Nettie o așteaptă o perioadă dificilă și va avea nevoie de sprijinul cuiva.

Aud o cheie răsucindu-se în ușa de la intrare și, o clipă mai târziu, mă strigă cineva:

— Diana? Ești acasă?

Este vocea lui Lucy.

Îmi îndrept umerii. Lucy n-a mai venit pe la mine din seara când mi-a criptat adresa de e-mail și m-a învățat cum să folosesc criptomonedele. Nu credeam c-o s-o mai văd *vreodată.* Dar uite-o acum aici, îmbrăcată în blugi și tricou alb și balerini roz, cu o eșarfă în dungi la gât. Tot elegantă este, dar parcă în ultima vreme are un aer mai discret. Probabil se maturizează, este mai serioasă, a început să înțeleagă cine este cu adevărat și ce vrea de la viață.

— Iartă-mă că n-am mai trecut pe aici, spune ea.

— Nu trebuie să te scuzi. Înțeleg.

Și chiar că înțeleg. Este foarte greu să te mai duci în vizită la persoana pe care ai ajutat-o să-și procure în mod ilegal un medicament cu care să-și pună capăt vieții. Despre ce să vorbim? Evident că n-am putea vorbi despre viitor și nici despre planurile pentru Crăciun sau celelalte sărbători. Nu ne-a mai rămas nimic. Cu toate acestea, nu pot să neg că… îmi pare foarte bine să o văd. În ultimele luni, m-am obișnuit s-o am în preajmă, pregătind de

mâncare, sau spălând vasele, sau ocupându-se de programările mele la doctor. Din cauza asta tăcerea era și mai apăsătoare când nu era aici. Iar devotamentul ei m-a surprins, ba chiar m-a umplut de umilință. Poate cel mai mult m-a uluit faptul că, deși mi-e limpede că ea nu este de acord cu planul meu de a mă sinucide, nu a încercat nici măcar o singură dată să mă facă să mă răzgândesc. La fel îl susține și pe Ollie în tot ceea ce face. Și îmi dau seama că acesta este darul ei, harul cu care a fost înzestrată.

— Ce faci în birou? mă întreabă ea.

Mă uit în jur. Încăperea mi se pare pustie, chiar dacă-i încărcată de mobilă.

— Îl caut pe Tom, mărturisesc eu, surâzând.

— Mi se pare de-a dreptul impresionantă dragostea pe care i-o porți, spune surâzând la rându-i.

— Ciudat, mă gândeam la același lucru în ceea ce privește dragostea ta pentru Ollie.

Moartea te ajută să vezi totul mult mai clar. Acum știu ce prețuiesc eu mai mult și mai mult. Îmi iubesc copiii și nepoții. Vreau ca fundația caritabilă să funcționeze în continuare. Îmi doresc ca toți oamenii să primească o șansă.

Și țin la Lucy.

O văd cum își strânge buzele și încearcă să înghită nodul care i s-a pus în gât.

— Nu… nu mi-ai mai zis asta niciodată.

— Nu. Dar ar fi trebuit s-o fac. Îmi pare rău.

Lucy traversează camera și mă îmbrățișează.

— O să-mi fie dor de tine, șoptește ea și începe să plângă în brațele mele.

— Șșșșt, murmur eu, bătând-o ușor pe spate. E în regulă, draga mea.

Ținând-o în brațe, simt că mă liniștesc. Nu-mi amintesc că cineva să mă fi îmbrățișat așa de… de când trăia Tom. Îmi dau și mie lacrimile.

— N-am s-o fac, Lucy, îi șoptesc eu la ureche.

Lucy se oprește din plâns, dar rămâne nemișcată. După câteva clipe, când se desprinde ridicându-și capul spre mine, am o senzație uluitoare de pierdere, o răceală în locul unde a fost capul ei înainte.

— *Serios?*

— Nu pot s-o abandonez pe Nettie când are atât de multe probleme, spun eu. Nu pot să-i las pe Ollie și pe nepoții mei. Nu-mi pot abandona fundația.

I s-a electrizat părul și acum îi stă ridicat ca o coamă de leu. I-l netezesc și i-l aranjez după urechi.

— Și nu pot să te abandonez pe tine, Lu…

Nu mai apuc să termin, pentru că Lucy își aruncă din nou brațele în jurul meu, cu atâta forță că îmi taie răsuflarea.

— Te iubesc, Diana.

— Și eu te iubesc, îi răspund surâzând.

Și apoi stăm îmbrățișate în mijlocul camerei. Și plângem.

57. DIANA

În trecut…

Se spune că băieţeii îşi iubesc mamele mai mult decât fetiţele, iar eu cred că este ceva adevăr în vorba asta. Bineînţeles că şi fetiţele îşi iubesc mamele, dar dragostea unui băieţel pentru mama lui este pură, neprihănită. Mama reprezintă pentru fiul ei o pavăză, o persoană care-i este devotată trup şi suflet, un discipol. Fiii acceptă şi se bucură de dragostea mamei lor, nu se îndoiesc de ea şi nici nu o pun la încercare.

Mie cel mai mult îmi place simplitatea relaţiei dintre mamă şi fiu. Când Ollie era micuţ, iar vremurile grele, am regretat deseori că nu eram în stare să-i cumpăr tot felul de lucruri. Mi-aduc aminte că l-am întrebat odată ce cadou vrea să primească de ziua lui şi el mi-a răspuns: „Aş vrea să mergem la plajă şi să mâncăm sandviciuri cu *vegemite*[{22}]”. Era probabil singurul lucru pe care ni-l puteam permite. Mi-a trecut prin minte atunci că poate din cauza asta mi-a răspuns aşa, dar mi-am dat imediat seama că era totuşi prea mic ca să înţeleagă ce greutăţi aveam. Ziua perfectă pentru el era pur şi simplu una în care să meargă la plajă şi să mănânce sandviciuri.

Aşa că astăzi, când Ollie mă sună să mă întrebe dacă poate să treacă pe la mine, nu mă gândesc decât că vrea să mă vadă. Ollie o iubeşte foarte mult pe Lucy şi îşi pune familia pe primul loc, dar îmi place să cred că a mai păstrat un colţişor în suflet pentru mama lui cea dragă. Însă, când apare în prag, îmi dau imediat seama că nu este deloc o vizită de curtoazie. Pare foarte supărat şi nu încearcă s-o ascundă – este încă în hainele pe care le poartă la birou, dar are un aspect neîngrijit, de parcă ar fi dormit acolo.

— Ce s-a întâmplat, dragule? îl întreb eu.

Îşi închide ochii şi clatină din cap.

— Putem să discutăm în casă?

Mergem în bârlog, îl întreb dacă vrea un ceai sau o cafea, mă refuză şi se trânteşte pe canapea. Mă aşez lângă el şi-şi lasă capul pe genunchii mei. Îi mângâi părul negru şi des, pe care nu l-a moştenit nici de la mine şi nici de la Tom, şi-mi trec degetele prin el aşa cum obişnuiam să fac când era mic. Acum este un băieţel de patruzeci şi opt de ani.

— Ce este? îl întreb eu din nou.

— Sunt în pragul falimentului. N-o să reușim să rambursăm creditul. Și banca ne somează să plătim.

Îmi încremenește mâna în părul lui.

— Vai, Ollie… habar n-am avut.

— Sincer, nici eu. Ani întregi am muncit ca un rob pentru firma asta și nu se vede nimic. Chiar nu știu unde se duc toți banii.

— Probabil în buzunarul lui Eamon, mormăi eu.

Nu m-am mai gândit la asta, dar acum mi se pare că este răspunsul cel mai evident.

Ollie rămâne cu ochii holbați de uimire.

— Poate greșesc, spun eu, dar pun pariu că am dreptate.

Ollie privește în gol, probabil încercând să-și pună gândurile în ordine. Apoi se ridică.

— Nu. Eamon n-ar face…

— Ce n-ar face? Chiar crezi că n-ar face totul ca să-și burdușească buzunarele?

— Doamne, Dumnezeule! Nu știu, spune Ollie, clătinând din cap. N-am mai discutat cu el ca lumea de câteva luni.

— Ai încercat?

— Normal c-am încercat. Îmi zice că totul este în regulă și că o să vorbim mai târziu.

— Trebuie să insiști.

Izbucnește într-un hohot de râs mohorât.

— Chiar dacă aș face-o, spune Ollie cu un râs amar, nu mai avem despre ce să vorbim acum, mamă. Afacerea noastră nu mai valorează nimic.

Își apasă ochii cu degetele. Niciodată nu l-am mai văzut atât de distrus.

— Nu și dacă îți achiți creditul, spun eu după câteva secunde.

— Dar… cum…? întreabă Ollie încruntându-se.

— Aș putea să intru în afacere în calitate de asociat comanditar. Aș putea s-o fac, cel puțin dacă se retrage Eamon. De fapt, chiar am o idee pentru firma ta. Ar fi ceva puțin mai diferit de ce faci acum.

— În ce sens… diferit?

Când îi explic despre ce e vorba, Ollie pare atât de surprins și de impresionat, că trebuie să fac mari eforturi ca să nu mă simt ofensată. *Da, ai înțeles bine*, îmi vine mie să-i spun. *Nu doar tatăl tău se pricepea la afaceri*. Își sprijină bărbia în mână, încercând să pună cap la cap tot ce-a auzit, și mi

se pare că seamănă atât de bine cu Tom, că-i aproape imposibil să crezi că nu sunt rude de sânge. Continuăm să trăim şi după ce nu mai suntem, îmi spun eu. Continuăm să trăim prin copiii noştri.

— Ştii ceva? zice el în cele din urmă. M-aş dărui cu totul unei asemenea afaceri.

58. LUCY

În prezent…

Se aude din nou telefonul sunând. Al naibii aparat nu vrea să tacă şi pace. Dar niciunul din noi nu se uită spre el şi nu dă vreun semn că l-ar băga în seamă.

— I-ai cerut bani Dianei? Pentru firma ta?

— Da.

— De ce nu mi-ai spus?

— Ai zis că e o condiţie esenţială, răspunde Ollie prinzându-şi vârful nasului între degetul mare şi arătător.

— Ce-am zis? îl întreb nedumerită.

— Că e o condiţie esenţială ca să rămânem împreună. Să nu-i mai cer niciodată bani mamei. N-aş fi suportat să te pierd şi pe tine.

— Of, Doamne, oftez eu. N-ai să mă pierzi, Ollie, spun închizând ochii.

— Dar chestia cea mai ciudată e că a fost de acord, spune el.
Nu mă aşteptam la asta.

— Atunci, de ce i-ai cerut?

— Nu ştiu. Poate că… poate voiam doar să stau de vorbă cu mama. Probabil că nu crezi asta, dar e… foarte înţeleaptă.

— De fapt, chiar cred asta, spun chicotind.

Telefonul fix nu mai sună şi suntem învăluiţi într-o linişte desăvârşită. Dar durează doar o clipă sau două, pentru că începe să sune mobilul lui Ollie. Deschid ochii. Îmi vine să-l iau şi să-l arunc de perete.

— Era altfel, spune Ollie uşor încruntat, de parcă voia să-şi amintească mai bine scena. Nu mi-a spus că-i treaba mea, nici că trebuie să mă descurc singur. Mi-a zis că mă va susţine. Că o să cumpărăm partea lui Eamon şi o să ne facem firma noastră.

— A zis că vrea să intre în afaceri cu tine?

— A avut chiar o idee extrem de interesantă. O agenţie de recrutare care să se ocupe doar de refugiaţii foarte calificaţi. Ingineri, doctori, specialişti în IT. Să facem o agenţie care să-i ajute pe candidaţi să obţină recunoaşterea calificărilor în Australia şi să-i sprijinim să ajungă în locuri bune de muncă în

toate domeniile. Mi s-a părut o idee extraordinară. Și a mai zis că s-ar putea să vrei să te implici și tu.

— Da?

— A zis c-o să fie o afacere de familie, adaugă Ollie, iar colțurile gurii i se încovoaie în jos. Dar apoi s-a sinucis. De ce să spună toate astea… și, după nici măcar o oră, să se omoare?

Habar n-am. Am crezut-o pe Diana atunci când mi-a spus că a renunțat la ideea sinuciderii. De ce să mă fi mințit? Și, chiar dacă s-ar fi răzgândit din nou, în continuare nu era nicio explicație pentru prezența scrisorii în sertar și nici pentru firul auriu găsit în mâinile ei. Și nici pentru perna decorativă care nu era de găsit nicăieri.

— Nu-mi vine în minte decât o singură explicație, îi spun eu lui Ollie. Cu siguranță a mai venit cineva la ea după ce-ai plecat tu.

59. DIANA

În trecut…

După ce pleacă Ollie, mă duc în biroul lui Tom și scot scrisoarea din sertar.

O recitesc.

> *Aș fi putut să scriu mai multe, dar, dacă mă gândesc bine, nu am decât două lucruri pe care cred că merită să vi le spun. Am muncit din greu pentru tot ce a fost important pentru mine. Și ce-a fost important pentru mine nu a costat absolut nimic.*
>
> *Mama*

Niciodată n-am fost prea vorbăreață. Aș fi putut să compun o scrisoare mai iscusită pentru copiii mei, în care să le explic de ce am ales să-mi pun capăt vieții sau cât de mult îi iubesc… însă nu este stilul meu. Și, în fond, cu ce i-ar ajuta? Sentimentele diluează de obicei adevărul și, dacă voiam să le las câteva vorbe înțelepte copiilor mei, voiam măcar să fie cât mai clare.

Bineînțeles că acum nu mai am nevoie de niciun bilet de adio. Mai întâi, mă gândesc să-l ard. Dar apoi îmi zic că poate-i mai bine să-l păstrez, ca să-mi aducă aminte prin câte am trecut și cum m-am simțit în anul acesta. Da, poate-i bine să îmi amintesc. Pun scrisoarea în sertarul biroului, cobor scările și, chiar când trec pe lângă living, Nettie intră în casă.

— Bună, mamă, spune ea. Putem să stăm de vorbă? întreabă și se îndreaptă spre salonașul din față.

O urmez și mă așez lângă ea. Ia una din pernele decorative și începe să se joace neliniștită cu festonul auriu.

— Am venit, bineînțeles, ca să vorbim despre bani, spune ea, fără să piardă vremea cu introducerile. Pentru surogat. Am vorbit cu agenția și trebuie să plătesc avansul foarte curând. Îmi pare rău că te presez, dar asta e pentru mine…

— …ultima șansă.

— Da.

Mă gândesc la Patrick. La ura din ochii lui. *Nu se gândește decât la copil. E obsedată de chestia asta. Parc-ar fi posedată de diavol.*

— Și Patrick ce zice? E și el… de acord? o întreb eu într-o doară. Cu surogatul?

— Desigur, răspunde, dar evită să mă privească în ochi, așa cum făcea când era mică și nu voia să vorbească despre ceva. Bineînțeles că e de acord.

— Cum te mai înțelegi cu Patrick, Nettie? o întreb eu. Relația voastră este una… trainică?

— Firește, răspunde ridicând din umeri.

— Ești sigură?

Nettie se uită la mine, îmi vede expresia sceptică și adoptă o atitudine defensivă.

— *Ce vrei să spui?* întreabă pe un ton aproape amenințător.

— Știi că Patrick te înșală, nu-i așa? Precis ai aflat, Antoinette.

Expresia lui Nettie – de furie amestecată cu uimire și indignare – mă șochează atât de tare pentru un moment, că mă întreb dacă e cumva posibil să *nu fi știut.* Dar imediat începe să râdă.

— *Normal* că știu. Toată lumea știe.

Ezit puțin, descumpănită de râsul ei ciudat, dar mă hotărăsc să merg înainte. Dacă vreau să-mi ajut fiica, trebuie neapărat să o înțeleg, să văd lucrurile din perspectiva ei.

— Și atunci *de ce* vrei să aduci un copil într-o asemenea relație? Explică-mi, draga mea.

— Nu pricepi că n-are nicio legătură cu Patrick? spune dându-și ochii peste cap. E vorba despre *mine.*

Se ridică brusc și începe să se plimbe agitată prin cameră.

— Nettie, îmi fac griji pentru tine, spun eu. Nu ești tocmai în cea mai bună stare ca să intri în povestea asta cu copilul și mama surogat. Cred c-ar trebui să stai de vorbă cu un psiholog.

— Adică vrei să spui că nu mă ajuți? întreabă oprindu-se brusc și uitându-se drept în ochii mei.

— Depinde ce înțelegi tu prin asta. Am să te ajut să găsești un psiholog bun. Am să te susțin dacă hotărăști să te desparți de Patrick și am să te susțin și dacă te hotărăști să rămâi alături de el. Dar nu-ți voi da niciun ban pentru planul cu donatoarea de ovule și mama surogat. Nu în momentul ăsta.

Nettie se apropie de mine, iar mâinile îi tremură de furie. Stă în fața mea, mutându-și greutatea de pe-un picior pe altul. Eu rămân nemișcată, așa cum

faci când încerci să nu sperii şi mai tare un animal deja cuprins de frică.

— Ai *cea mai mică idee* cum e să pierzi singurul lucru pe care ţi-l doreşti pe lumea asta? întreabă cu o voce tot mai răsunătoare.

— Da. Pe *Tom* l-am pierdut.

— Şi asta nu te-a făcut să-ţi pui la îndoială întreaga viaţă? Scopul tău pe lumea asta?

— Ba da.

— Nu te cred. Dac-ai înţelege despre ce vorbesc, nu mi-ai face asta.

— Te rog să mă crezi, Nettie, ştiu cum este să simţi că scopul tău în viaţă este legat de un singur lucru, de o singură persoană.

Nu intenţionasem să-i spun lui Nettie despre planul meu de sinucidere, dar acum mi se pare că e singurul lucru care ar putea s-o facă să gândească din nou raţional.

— După ce-a murit tatăl tău, m-am gândit să mă sinucid. M-am documentat, am cumpărat o substanţă otrăvitoare de pe internet – încă o am în raftul de pe uşa frigiderului! Dar toată povestea asta a fost nebunie curată. L-am iubit pe Tom din tot sufletul meu, însă el nu a fost întreaga mea viaţă. Te am pe tine, îi am pe Ollie şi pe Lucy. Îi am pe nepoţi. Pe prieteni. Fundaţia. Şi, poate nu-ţi dai seama acum, Nettie, dar viaţa înseamnă mult mai mult decât să fii mamă, îi spun şi mă ridic în picioare, aşa încât să stăm faţă în faţă. Uită de copil. Porneşte într-o altă direcţie. Poţi să faci tot ce vrei!

— Deci nu-mi dai banii? mă întreabă ea.

— Nettie! Tu chiar n-ai *auzit* nimic din tot ce ţi-am spus?

Se întoarce cu spatele la mine şi, preţ de o clipă, se lasă o tăcere deplină peste noi.

După câteva clipe însă aud nişte sunete ciudate, slabe, dar ascuţite, ca zgomotul produs la deschiderea unei conserve. Am nevoie de câteva secunde ca să-mi dau seama că sunetele acelea vin de la Nettie. Întind mâna spre umărul ei, dar înainte s-apuc s-o ating, se răsuceşte brusc şi se repede la mine cu toată furia. Mă izbeşte cu cotul în nas, iar eu mă dezechilibrez şi cad în fund.

În timp ce strig de durere, Nettie se apleacă peste mine, ţinând perna decorativă atât de strâns în mâini, încât toate vasele de sânge îi ies în relief.

— Nettie. Draga…

Amuţesc. Chipul ei exprimă *ură*, pură şi intensă.

Îmi aduc aminte de vizita lui Ollie din urmă cu doar câteva minute şi acum văd diferenţa dintre fii şi fiice.

Fiii văd doar ce ai tu mai bun, dar fiicele te văd aşa cum eşti *cu adevărat*. Îţi văd defectele şi slăbiciunile. Văd tot ceea ce nu vor să fie.

Te văd aşa cum eşti… şi te urăsc din cauza asta.

— S-a terminat, mamă, spune Nettie.

Nu înţeleg ce înseamnă cuvintele ei decât atunci când pune perna peste faţa mea, ţinând-o cu o hotărâre care mă face să cred că nu are de gând să se oprească. Îi simt greutatea pe piept. O apuc de încheieturile mâinilor şi o strâng tare, însă ea apasă cu şi mai multă putere perna peste faţa mea.

Nu mai pot să respir.

Mă ustură plămânii. Şi, în timp ce totul se întunecă în jurul meu, mă gândesc că… de la mine a moştenit hotărârea asta.

60. NETTIE

În trecut…

Mama nu mai dă din picioare. S-a luptat până în ultima clipă, dar așa era mama. Și-n plus, m-a ajutat, deoarece fiecare mișcare pe care o făcea o obosea și mai repede. Acum stau peste pieptul ei, la fel cum stătea Ollie pe mine când eram mici și voia să mă facă să-i spun ce-am căutat în camera lui. Încetul cu încetul, își slăbește strânsoarea ca de menghină din jurul încheieturilor mele, până când îmi dă drumul de tot. Însă eu continui să țin perna apăsată pe fața ei încă vreo câteva minute. În cele din urmă, mă ridic în picioare, lăsând perna peste fața ei.

Mama e moartă. Picioarele i-au căzut în câte o parte, așa încât vârfurile pantofilor sunt orientate în direcții diferite. Imaginea asta îmi aduce aminte de Vrăjitoarea-cea-Rea din Est atunci când casa lui Dorothy cade peste ea. Când am împlinit nouă ani, mama m-a dus la cinematograf să văd *Vrăjitorul din Oz* și chiar mi-a făcut cadou o pereche de pantofiori rubinii. N-am văzut prea mult din film, pentru că eram ocupată să-mi admir încălțămintea cea nouă și sclipitoare. Am purtat pantofiorii aceia în fiecare zi, chiar și după ce li s-au tocit tălpile și simțeam pietricele și țărâna atunci când călcam. Aceea a fost una dintre foarte puținele ocazii când mama și-a răscumpărat o parte dintre greșelile făcute față de mine.

Mintea îmi rătăcește printre informațiile pe care le știu și încerc să-mi dau seama ce trebuie să fac în continuare. Mamei i-a rămas brațul stâng ridicat deasupra capului. Are unghiile date cu o ojă hidoasă, rozalie; iar pe inelar are un grup de inele modeste, din aur galben. Nu cred c-am văzut-o vreodată fără inelele astea. Parcă ar avea o articulație în plus la degetul acela. Acum, o altă parte din ea, lipsită de viață.

Îmi dau seama încet-încet de încurcătura în care-am intrat. Mi-am omorât mama. Am omorât-o, cum se zice în filme, cu mâinile goale. Totuși, când mă uit acum la ea și o văd atât de imobilă și de tăcută, mă simt împăcată. Nici vorbă de groaza copleșitoare pe care am simțit-o când a murit tata. Acum mă simt *împăcată.* Cât de bizar este că, teoretic, mama și tatăl tău au aceleași atribuții. Să te crească, să te ocrotească, să încerce să te ajute să devii un om

chibzuit. Și, dacă reușesc, o să ajungi un om cu picioarele pe pământ. Dacă dau greș, îți vor tăia aripile. Deosebirea este fină, dar foarte importantă.

Pentru mine, tata este cel care mi-a dat viață.

Tata. Îmi vine să-l strig. Îmi dau seama că este pentru prima oară când am o problemă, o problemă foarte serioasă, iar el nu este alături de mine.

Este doar o problemă, Antoinette, cred că mi-ar fi spus el, *iar o problemă este o problemă doar până când o rezolvi.*

Îmi masez ușor încheietura de la mâna dreaptă, apoi și pe cea de la stânga. Pentru o persoană atât de slabă, mama a fost surprinzător de puternică. Și hotărâtă.

După ce-a murit tatăl tău, m-am gândit să mă sinucid. M-am documentat, am cumpărat o substanță otrăvitoare de pe internet – încă o am în raftul de pe ușa frigiderului!

Așa a spus, nu? Sau mi-am imaginat eu?

Mă duc în bucătărie și deschid cu șoldul ușa de la frigider. Văd o cutie de lapte pe jumătate goală, lângă o sticlă nedeschisă cu apă tonică și două sticle maro, cu etichete scrise în păsărească doctorilor. Mă las pe vine ca să mă uit mai bine la ele. Denumirea LATUBEN, cu litere mari verzi și roșii, iese în evidență.

Și în minte începe să mi se contureze o idee.

Îmi pun mănușile de spălat vase, iau cele două sticle și le duc în camera din față. Îndepărtez perna de pe fața mamei și mă uit la ea doar atât cât să-mi dau seama că nu pare senină. Are trăsăturile încremenite într-un rictus sinistru, gura căscată într-un urlet înverșunat și mut. Pun jos una din sticle, îndepărtez capacul celeilalte și mă concentrez să-i torn conținutul în gură. Cea mai mare parte i se strânge în gură și i se prelinge pe obraji, așa că torn ce-a mai rămas în șemineu și las sticla goală lângă mâna ei fără vlagă. Nu văd niciun rost s-o folosesc și pe cealaltă, așa c-o pun în geantă. Nu-i un plan nemaipomenit de bun, dar altul nu am.

Înainte să plec, îmi mai masez puțin încheieturile de la mâini. O să se învinețească până mâine.

61. LUCY

În prezent…

În cele din urmă, telefonul lui Ollie s-a oprit. Dar când al meu începe să sune imediat după aceea, încep să mă panichez.

— Ar trebui să răspundem, spun eu.

Ollie încuviințează, de parcă și el tocmai și-a dat seama de același lucru. Telefonul meu este pe canapea, lângă el, așa că el este cel care răspunde.

— Alo? Da? spune uitându-se la mine. Cum adică? Sprâncenele i se arcuiesc atât de mult, că mă tem să nu-i zboare de pe frunte.

— Nu…

— Ce e? întreb eu, dar Ollie îmi face semn să tac.

— Sigur? întreabă el în telefon.

Apoi tace, îngrozitor de mult timp. Nu-mi dau seama dacă ascultă ce i se spune, sau încearcă să înțeleagă, sau Dumnezeu știe ce altceva face. Își închide ochii și toată fața i se cutează. Nici nu îndrăznesc să mai vorbesc. Abia dacă îndrăznesc să respir.

— Da, spune el după o eternitate. Bine. Venim imediat.

— Ce este? îl întreb eu după ce închide.

— Nettie, zice el. A murit.

62. NETTIE

În trecut…

Mă întreb: ce mai rămâne din noi după ce nu mai suntem? E o întrebare bună, merită să meditezi asupra ei. Cei mai mulţi oameni nu pot da răspunsul imediat. Se încruntă, cad pe gânduri pentru un timp. Poate chiar reflectează câteva zile. Dar apoi încep să apară răspunsurile.

Existăm în continuare prin copiii noştri. Prin nepoţii noştri. Prin strănepoţii noştri. Existăm prin toţi oamenii care vor continua să trăiască, pentru că noi am trăit. Rămân înţelepciunea noastră, inteligenţa, frumuseţea – toate filtrate prin generaţiile următoare, care continuă să se reverse în lume şi să o transforme.

Cei mai mulţi oameni vor răspunde, oarecum, în felul ăsta. După care vor da din cap, mulţumiţi şi încrezători în contribuţia pe care au adus-o, convinşi că vieţile lor nu vor fi lipsite de sens.

Desigur, există o mulţime de metode prin care poţi da sens vieţii tale – a avea copii este doar una dintre ele. Aşa spune toată lumea. Unii oameni chiar cred asta. Însă oricum nu contează ce cred ei, pentru *că eu nu cred.* Şi, în fond, asta-i viaţa mea, nu a lor.

Din păcate, Patrick a venit acasă într-un moment foarte nepotrivit. Eram în pijama şi stăteam în pat. După ce-am făcut multe căutări minuţioase pe Google, ca să mă asigur că o singură sticlă de Latuben mă poate ucide, am turnat otrava într-o cană de cafea. Care se afla pe noptieră. Pe genunchi ţineam un carneţel şi în mână aveam un pix. Tocmai mă pregăteam să scriu, când am văzut maşina lui Patrick intrând pe alee.

Voiam să las un bilet, în care să-i explic absolut tot lui Patrick, să lămuresc că nu-i reproşez nimic, că el nu are nicio vină şi nicio responsabilitate. Voiam să fac asta pentru el. Chiar şi după toate cele întâmplate, eu încă ţin la Patrick. A făcut tot ce-a depins de el. Dacă aş fi putut să rămân însărcinată, probabil că am fi fost fericiţi în continuare. Obişnuim să subestimăm rolul pe care-l joacă destinul în vieţile noastre. Tare proşti suntem.

Aşadar, când îi văd maşina, duc cana la gură şi o beau pe toată dintr-odată.

După care mă întind și închid ochii.

Gata. Am terminat.

63. LUCY

În prezent…

Tata ajunge la noi devreme în dimineața când are loc înmormântarea lui Nettie, cu o pungă de gogoși pentru copii. Ne ajută să răscolim toată casa în căutarea șosetelor lipsă și a cravatelor (mai ales pentru Archie, care ne spune că acum are o uniformă pentru înmormântări). Fotoreporterii au apărut iarăși în fața casei. Au mai venit și la două zile după moartea lui Nettie, când în presă a apărut toată această poveste încurcată. „BANI, LĂCOMIE ȘI FAMILIE: DETALII DIN VIAȚA UNEI FAMILII DIN LUMEA BUNĂ SPULBERATE DE CRIMĂ ȘI SINUCIDERE”. Articolul nu prezenta prea cinstit faptele reale, dar poliția ne avertizase că și mai multe articole de felul ăsta aveau să apară. Era, mai degrabă, vorba despre faptul că și cei foarte bogați pot cădea în dizgrația universului. Iar oamenii erau avizi după detalii – cu cât mai sordide, cu atât mai bine. Poliția ne mai avertizase și că fotoreporterii vor veni la înmormântare, că vor sta lângă cimitir, încercând să ne surprindă când plângem. (Harriet a făcut ieri semnul păcii spre un fotoreporter în timp ce se grăbea să urce în mașină. Probabil că fotografia ei ilustrează articolul de pe prima pagină de astăzi, dar nu mă lasă inima să mă uit.)

— Cum rezişti? mă întreabă tata.

Calc singura rochiță curată a lui Edie. Va fi nevoită s-o poarte cu șosete desperecheate, pentru că nu reușesc să găsesc două de aceeași culoare. Și nici nu văd de ce mi-ar păsa de asta, având în vedere toate cele întâmplate.

— Sincer? Am senzația că nimic nu va mai fi la fel.

— N-o să fie aşa pentru totdeauna, draga mea.

— De unde știi tu? îl întreb eu, ridicându-mi privirea de la masa de călcat, încercând să-mi stăpânesc lacrimile care curg cu atâta ușurință în ultimul timp.

E o întrebare prostească, infantilă, dar nu-mi e ruşine pentru că, în fond, este tatăl meu.

— Știu pentru că… am trecut și eu prin asta.

Chiar dacă eşti adult, poți uita cu ușurință că și părinții tăi sunt oameni.

Abia acum îmi dau seama că, *bineînțeles,* a trecut și el prin asta. Mama mea a murit imediat după ce a murit mama tatii, bunicuța mea. Nu m-am gândit prea mult la asta la vremea respectivă pentru că, la urma urmei, tata era om în toată firea, iar eu eram doar un copil. Iar bunicuța mi se părea atunci *tare bătrână* (avea șaizeci și unu de ani). Însă la aproape un an după asta, bunicul a făcut infarct și a murit. Avea șaizeci și șapte de ani.

Doar într-un singur an am pierdut foarte mulți oameni dragi.

Las din mână fierul de călcat.

— *Cât timp* o să fie așa?

— O vreme… îmi spune zâmbind trist.

— Maaaaaaaaaaaaaamiii! strigă Harriet. Archie se uită pe iPad!

— Mă duc eu, spune tata.

Copiii sunt triști din cauză că a murit mătușa Nettie. Toți au plâns, în mai multe reprize, chiar și Edie; însă durerea lor este teribil de nestatornică – acum par triști, acum țopăie veseli. M-am obișnuit și cu asta.

— Cum arăt? mă întreabă Ollie.

Stă în pragul ușii de la spălătorie, în ceea ce eu numesc „costum în stil Eamon”. Este bleumarin și bine ajustat pe corp. Costum de recrutor. Arată elegant îmbrăcat așa.

— O să-l vând mâine, spune el. Pe eBay.

N-are niciun rost să-i spun să nu-și mai facă probleme sau că o să mai vorbim peste o săptămână sau două. De când a murit Nettie, Ollie se agită să facă rost de bani, să economisească sau să recupereze bani. Ne-am vândut ceasurile, toate bijuteriile mele, câteva alte obiecte de valoare. Comportamentul ăsta frenetic poate să dea impresia că încercăm să evităm suferința; dar, în același timp, pe mine mă face să mă simt bine. Am senzația că Ollie își asumă din nou rolul pe care trebuie să-l aibă în familie și dorește să ne arate ce fel de om vrea să fie.

— Să știi că există o pagină de Facebook pentru oamenii care vor să cumpere costume Hugo Boss la mâna a doua, îi spun eu. Probabil ai obține un preț mai bun acolo. Dacă vrei, aș putea să postez o fotografie cu costumul ăsta acolo.

— Ar fi grozav, zice el. Sau îmi zici unde să caut și mă ocup eu.

Mi-ar fi extrem de greu să găsesc un lucru pozitiv în toată tragedia morții lui Nettie; dar, dacă m-aș strădui, aș zice că relația dintre mine și Ollie este mult mai armonioasă acum. Am reușit cumva să ne punem de acord cu privire la scopurile familiei noastre și am devenit niște parteneri perfecți. Am

știut mereu că n-a fost tocmai indicat ca Ollie să fie singurul care aduce bani în casă. Acum, când lucrăm în echipă, îmi dau seama că amândoi dăm tot ce avem mai bun în noi. Nu știu ce se va întâmpla de mâine încolo. Nu știu dacă ne vom mai putea permite să ne păstrăm casa. Habar n-am ce ne așteaptă. Știu că e posibil să nu o ducem prea bine… o perioadă. Dar sper din tot sufletul ca perioada asta să nu dureze la nesfârșit.

— Ar cam trebui să plecăm, spun eu.

Opresc fierul de călcat și iau rochița lui Edie de pe masă. Ollie vine lângă mine și atinge cu blândețe lănțișorul de la gâtul meu.

— Asta a fost al mamei, nu-i așa?

Încuviințez. Îl port zilnic de când a murit Diana.

— Mi-aduc aminte că-l vedeam mereu la gâtul mamei când eram mic, spune Ollie, răsucindu-l între degete. Zicea că simbolizează puterea.

Ne uităm amândoi la el.

— Păcat că nu i l-a dat lui Nettie.

Rămânem tăcuți, uitându-ne la lănțișor.

Apoi Ollie îi dă drumul.

— Poate știa că Nettie nu era îndeajuns de puternică să-l poată purta.

64. LUCY

Zece ani mai târziu…

— Lucy? Abdul Javid a venit pentru interviu. Ollie e?

— Probabil întârzie puţin, Ghezala, spun uitându-mă la ceas. Vin eu acum.

— Bine. Mă duc acasă. Seară frumoasă!

Închid telefonul şi pun sacoul pe mine. În zilele fără interviuri, obişnuiesc să mă îmbrac în colanţi şi tricou atunci când mă duc la birou – evident, acesta e unul dintre avantajele faptului că sunt şefă. Însă azi, eu şi Ollie avem interviuri programate pentru întreaga zi. Biroul se află la scurtă distanţă de casa noastră, într-o clădire veche şi destul de şubredă, nu departe de zona în care a locuit Ghezala. Mulţi refugiaţi s-au stabilit aici, aşa că le este uşor să ajungă la firma noastră, iar chiria pe care o plătim este foarte mică. Fiecare are biroul lui personal, ale noastre sunt fostele dormitoare ale casei, iar cel al Ghezalei este fostul living. În zilele când vine la birou, aduce mâncare şi mâncăm cu toţii acolo. Şi-a instalat şi un ţarc pentru copii, pentru zilele în care nu-l duce pe micuţul ei la creşă.

Acum Ghezala are cinci copii. Hakem câştigă suficient, aşa că ea nu mai trebuie să lucreze, dar, pe lângă faptul că se află în consiliul fundaţiei înfiinţate de Diana, vine mereu pe la noi ca să ne dea o mână de ajutor – să traducă, să-i facă pe candidaţi să se simtă în largul lor, să explice diferenţele culturale mai bine decât am putea s-o facem noi. Ea a fost cea care ne-a abordat la câteva luni după moartea Dianei. Auzise de planul nostru şi ştia că există nişte fonduri importante lăsate de Diana anume pentru „activităţi pe care consiliul le consideră a fi în interesul fundaţiei”.

Iar firma noastră corespunde acestui criteriu.

Intru în hol şi dau mâna cu un bărbat foarte înalt, cu pielea neagră asemenea lemnului ars.

— Sunteţi domnul Javid? îl întreb eu.

— Doamna Goodwin?

— Spuneţi-mi Lucy, vă rog.

— Atunci şi tu trebuie să-mi spui Abdul.

Zâmbetul lui Abdul este de un alb strălucitor. Dacă pantalonii costumului

său n-ar fi mai scurți cu câțiva centimetri, ar fi foarte prezentabil. Abdul a fost manager de proiect pentru o importantă companie de construcții din Afganistan. A sosit în Australia în urmă cu patru luni și de atunci lucrează ca om de serviciu pe tură de noapte la spitalul din localitate. În timpul zilei, încearcă să-și găsească o slujbă mai bună.

— Intră, Abdul. Va veni imediat și asociatul meu, Ollie.

— M-a chemat cineva?

Ollie intră pe ușa din spate, e îmbrăcat în blugi și cămașă. Au trecut vremurile când purta doar costume elegante. Acum, Ollie face o mulțime de interviuri pe Skype, așa că apare pe ecran doar de la brâu în sus – Dumnezeu știe cu ce e îmbrăcat în jos. Muncește mult, mai mult decât a făcut-o la firma lui Eamon. Întârzie mereu, nu predă niciodată documentele la timp, dar mie mi se pare că nu l-am mai văzut niciodată atât de plin de viață. Stă ore în șir de vorbă cu candidații, făcând tot ce-i stă în putință ca să-i pregătească pentru interviurile cu potențialii angajatori.

Eu lucrez cu organizațiile noastre, găsesc slujbe și, acolo unde mi se spune că nu ar exista posturi disponibile, încerc să-i fac pe directorii marilor companii să fie deschiși, convingându-i să accepte persoane care poate nu corespund întru totul modelului lor.

„Dă-i șansa unui interviu” a devenit sloganul meu. „*Un* singur interviu”. Cel mai adesea, clientul nostru obținea slujba în urma acelui unic interviu. Numai pentru asta ne zbatem noi acum – eu și Ollie. Suntem o echipă și vrem ca fiecare să primească o șansă. Aș vrea să cred c-am învățat asta de la Diana și că ar fi mândră de noi.

Firma lui Ollie și a lui Eamon a declarat falimentul la scurtă vreme după moartea Dianei. Eamon a fost anchetat pentru delapidarea fondurilor companiei și a fost găsit vinovat. Ollie nu și-a recăpătat banii furați de Eamon, dar măcar a avut satisfacția de a ști că fostul lui asociat avea să stea șase luni în închisoare (și că foarte tânăra lui iubită, Bella, l-a părăsit pentru un finalist al triatlonului Ironman – ultima oară am auzit că s-au apucat să scrie împreună o carte de bucate cu rețete *paleo*).

Ne așezăm cu toții la masa rotundă și Abdul ne povestește ce a făcut de când a ajuns în Australia. Ne explică toate greutățile cu care se confruntă în căutarea unui loc de muncă. Unele dintre aceste greutăți au legătură cu faptul că nu stăpânește prea bine limba engleză. Ollie intervine și spune că-l vom ajuta să o învețe.

— Te ajutăm cu tot ce putem, spune el. Lecții de engleză, informații

despre relaţiile interculturale, îndrumări în ce domenii te interesează.

Cu atâta energie s-a dăruit Ollie muncii noastre după moartea lui Nettie, că au fost momente când m-am întrebat dacă e sănătos ceea ce face. În decurs de un an îşi pierduse ambii părinţi şi sora şi avea nevoie de timp ca să-şi poată vindeca toate aceste răni sufleteşti. A durat ceva până când mi-am dat seama că afacerea noastră era cea care-i oferea vindecarea de care avea nevoie.

Nu ne mai vedem cu Patrick. În primii doi ani, ne-am trimis felicitări de Crăciun. Dar n-am mai ţinut legătura după ce s-a recăsătorit (cu o femeie care a moştenit o avere bunicică de pe urma companiei de ambalaje a tatălui ei) şi a devenit tată de gemeni. Lui Ollie încă îi era greu să se împace cu tot ce se întâmplase.

— Nu-i drept. Nettie nu şi-a dorit nimic altceva decât să fie mamă. Dacă n-ar fi avut problemele acelea de fertilitate, nici ea şi nici mama n-ar fi murit.

Poate că era adevărat. Poate că nu. Acum eu şi copiii suntem singura lui familie şi, pentru că ne petrecem tot timpul împreună, mi se pare că ne iubim mai mult decât oricând.

— În regulă, îi spun eu lui Abdul, ce-ar fi să ne spui câteva lucruri despre tine?

Agenţia noastră are un succes uriaş, pentru că reuşim să plasăm un număr record de candidaţi, mai ales în acele organizaţii care înainte nici nu s-ar fi gândit să angajeze străini, nefamiliarizaţi cu mediul de lucru din Australia. Cu toate acestea, s-ar putea să nu mai avem niciodată casa noastră. Acum stăm cu chirie într-o locuinţă situată destul de aproape de birou, lângă zona industrială a oraşului. Şcoala la care merg copiii este obişnuită, minunată, adăpostind o mare diversitate, elevii provenind din toate categoriile sociale. În fiecare zi după ore, copiii vin la noi la birou, îşi fac temele şi se joacă mult cu copiii Ghezalei. Dianei i-ar fi plăcut la nebunie asta (iar Tom ar fi fost complet nedumerit). Cred că amintirea lor îl motivează cel mai mult pe Ollie. Noi toţi, indiferent ce vârstă am avea, ne dorim să obţinem aprecierea mamelor noastre. ŞI FIECARE, indiferent cine ar fi, vrea să obţină aprobarea soacrei în ceea ce face.

Îmi ridic privirea spre ultima scrisoare a Dianei. Ne-a fost înapoiată atunci când ancheta morţii ei s-a încheiat. Am înrămat-o şi am pus-o pe peretele biroului meu. Consider că este unul dintre cele mai valoroase bunuri ale mele:

Aş fi putut să scriu mai multe, dar, dacă mă gândesc bine, nu am decât două lucruri pe care cred că merită să vi le spun. Am

muncit din greu pentru tot ce a fost important pentru mine. Și ce-a fost important pentru mine nu a costat absolut nimic.

Mama

Asemenea lecţii se învaţă foarte greu. Dar acum, pot spune că noi le-am învăţat.

virtual-project.eu

violin

{1} Serial pentru preşcolari, produs de BBC.

{2} Formaţie australiană de muzică pentru copii înfiinţată în 1991, în Sydney.

{3} Marcă de îngheţată pe băţ comercializată în Australia şi Noua Zeelandă.

{4} Săptămânal monarhist din Marea Britanie, în care sunt publicate ştiri despre familia regală şi despre vedete.

{5} Reşedinţa familiei regale din Marea Britanie, aflată în Westminster, cartierul istoric al Londrei.

{6} În limba engleză *joy* înseamnă „bucurie”.

{7} „Twinkle, Twinkle, Little Star” – cântecel pentru copiii mici.

{8} Film de comedie în care sunt prezentate aventurile unor copii ai căror părinţi sunt spioni.

{9} Clementine Churchill (1885–1977) a fost soţia lui Winston Churchill.

{10} *Runaway Bride* (*De bunăvoie şi nesilită de nimeni*) – film din 1999, cu Julia Roberts şi Richard Gere în rolurile principale.

{11} *Enterprise Resource Planning* – planificarea resurselor întreprinderii.

{12} Ceai verde, din Afganistan.

{13} Tulburare psihiatrică severă, caracterizată prin simularea unei boli.

{14} *The Truman Show* film SF de comedie din 1998, cu Jim Carrey în rolul principal.

{15} Variantă a baschetului, practicată însă doar de femei.

{16} Marcă australiană de biscuiţi înveliţi în ciocolată.

{17} Inseminare intrauterină.

{18} FIV – fertilizare in vitro.

{19} „Old MacDonald Had a Farm”, în original.

{20} Protagonista serialului TV american *Sex and the City*.

{21} Clinică şi asociaţie non-profit care oferă posibilitatea sinuciderii asistate.

{22} Preparat australian, o pastă realizată din drojdie de bere, cu aditivi vegetali şi condimente.